

HASBİHAL - 6

S. Ahmet Arvasi

BÜTÜN ESERLERİ - 12

HASBİHAL - 6

Yazan: S. Ahmet Arvasi

Yayın Yönetmeni: Oğuzhan Cengiz

Editör: Selim Çoraklı

Kapak Tasarımı Sabahattin Kanaş

Dizgi/Mizanpaj Sada Ajans

Baskı / Cilt Tunçel Ofset 0212 565 37 00

Kitabın Uluslar arası seri Numarası

(ISBN): 978-605-5965-34-1

Kültür Bakanlığı Sertifika No: 0507-34-008624

www.bilgeoguz.com.tr

İrtibat: Alemdar Mah. Molla Fenari Sk. No: 41/A Cağaloğlu / İSTANBUL

Tel: 0212 527 33 66 **Faks:** 0212 527 33 64

E-MAİL: bilgi@bilgeoguz.com.tr

HASBİHAL - 6

S. Ahmet Arvasi

BÜTÜN ESERLERİ - 12

2008

Bütün mesele, genç nesilleri, kendi tarihlerine, kendi kültürlerine, kendi millî hedef ve ülkülerine yabancılaştırmadan "çağdaş" ve "iyi yetişmiş" birer vatandaş yapmaktır. Bu sebepten, her milletin "ders programları" düzenlenirken "nasıl bir insan tipinin" hedeflendiği, açık ve detaylı bir biçimde açıklanır. Hiç şüphesiz, bu "insan tipi", her türlü "etnolojik" ve "antropometrik" endîşenin uzağında, tamamı ile "teorik" ve "genel" bir "kültür tipi"dir.

TAKDİM

Çağımızın önemli ilim, ahlak ve fazilet insanlarından biri Seyit Ahmet Arvasi'dir. Çünkü Arvasi hoca, insanlığın ideolojik bataklıklar içerisinde çırpındığı bir dönemde, kendini yetiştirerek insanları, özellikle de Ülkücü gençleri aydınlatma yolunda durmadan çalışmış, fikir üretmiş, hep onların saadetleri için çırpınıp durmuştur. Arvasi hoca, fikir ve düşünce hayatının çeşitli uçurumlarında kol gezen ve okumayı seven gençlere el uzatarak, adeta onların koruyucu meleği olmuş, onların yerine firtinaları göğüslemiş ve muhtemel sarsıntılara karşı daima tetikte beklemiştir.

Her hamle ve hareket adamı gibi Arvasi hocanın perspektifinde, her şeyden evvel, Allah(cc)'ın hoşnutluğu olmuş, bunu gerçekleştirmek içinde Resullullah (sav)'ı örnek alan bir hayat yaşamaya çalışmıştır. Bu anlamda Arvasi hoca, hem tebliğ hem de temsil keyfiyetini kendisine yakışır şekilde sergilemiştir. "Ben, İslâm iman ve ahlakına göre yaşamayı en büyük saadet bilen, büyük Türk milletini iki cihanda aziz ve mesut görmek isteyen ve böylece İslamiyeti gaye edinen Türk milliyetçiliği şuuruna sahibim."

Yaşantı itibariyle Peygamberimize(sav) bağlı bir hayat süren Arvasî hocanın en önemli yönlerinden biri de, yaşadığını yazan, yazdığını yaşayan, inandığını söyleyen, söylediğine inanan ve savunduğu fikirleri her zaman ve zeminde savunmasını bilen biri olmasıdır. Bu manada onu tarihimizin içinden günümüze miras kalmış bir örnek Alp-Eren, bir peygamber aşığı ve mirasçısı saymak asla mübalağa olmaz.

Arvasi hocanın kaleme aldığı eserlerini incelediğimizde bütün gayretinin imanlı bir gençlik yetişmesi olduğunu görürüz. Bunun için çırpınmış, bunun için kafa yormuş ve aramızdan ayrılana kadar da bu istikametini asla bozmamıştır. Bu hususta başkaları ikballer peşinde koşarken Arvasî hoca gözünü "Büyük ideale" dikmiş, bunun gerçekleşmesi için çaba sarf etmiştir. Arvasî hocayı yakından tanıyanlar bu çabanın asla normal bir çaba olmadığını da müşahede etmişlerdir.

Arvasî Hocanın milliyetçilik anlayışı asla kana, ırka, soya dayanmaz. Arvasî Hoca "Kültürel milliyetçilik" adını verdiği bir milliyetçilik anlayışını savunmuş ve bunu bir eserinde şöyle ifade etmiştir: "Milliyetçilik bir milletin kendini ekonomik, kültürel, sosyal ve politik yönden güçlendirmesi, başka millet ve gruplara sömürtmeme çabasıdır. Bu bakımdan milliyetçilik meşru bir hak ve şuurdur.", "Milliyetçilerin ıstıraba ve çileye duçar olduğu dönemler, devlet ve millet düşmanlarına felaket, dostlarına ise saadet getirmeye vesile olmuştur."

Türk insanının her zamandan daha çok bugün Arvasî hocanın eserlerine ihtiyacı vardır. Kendini muhafaza etmek ve gayeden sapmak istemiyorsa, çölde kalan insanın suya duyduğu hasret kadar bu eserlere de ihtiyacı olduğunu bilmelidir. Çünkü bu eserler okuyanları gerçek ve tek çıkar yol olan Allah'a(cc) ve Resulü'ne çağırmaktadır.

İstifade edebilenlere ne mutlu...

Bilgeoğuz Yayınları Oğuzhan Cengiz

İÇİNDEKİLER

Tipoloji Ustüne	15
Şehitler Toprağa Verilirken	16
Tipoloji ve İçtimaî Irk Kavramı	18
İçtimaî Irk Kavramı ve Aile	19
Muhtaç Olduğumuz "İnsan Tipi"	21
Din Düşmanlığı Modası	22
Harîcilik ve Şia	24
26 Ağustoslar ve Türkiye'nin Tarihî Bütünlüğü	26
Îslâm Dünyası'ndaki Son Gelişmeler	27
Oportünizm	29
Oportünistlerin Denge Politikası	31
Oportünistler ve Millî Eğitim	32
Îslâm ve Yeniden Diriliş	34
Bu Dünya İnsana Yetmez	35
Bekçiler ve Dertleri	37
Bulgaristan'daki Türk Azınlığı ve Ötesi	38
Bağdat ve Kerkük Türkleri	40
Savaş Şartlarında Îslâm Ekonomisi	41
Îsedak	43
Emperyalizme Karşı İslâm Dayanışması	44
Mülkün Sahibi Kim?	46
Le Play Sosyolojisi ve Îslâm	48
Ahmet Coşar, Acaba Niye Coştu?	49
Ailenin ve Toprağın Bütünlüğü	51
Kadın ve Ekonomik Hayat	52
İhtilâller ve Çifte Standartlar	
Kıbrıs'ta Liderler Diyalogu	
Okuyuculara Mektup	

Freudisme Aşk ve Yahudi	59
17 Eylüller ve Adnan Menderes	61
"Günaha Son Çağrı"	62
"Kurtarılmış Kurumlar"	64
Demokrasi ve Kuvvetlerin Bağımsızlığı	66
Gerçek ve Sözde Aydınlar	67
Sözde Aydınlar	69
Sosyal Barem ve Îslâm	70
Naim Süleymanoğlu'nun Başarısı	72
Olimpiyatlar ve Grek Kültürünün Zaferi	74
Dünya Nimetleri ve Çatışmalar	75
Günümüzde Emek Kavramı	77
Sosyalizm	78
Asgarî Ücret	80
Sosyalist Sloganlar İflâs Etti	82
İçtimai Yaralar ve Oy Avcılığı	83
"Birleşik Avrupa Devletleri	85
Milletlerin İtibarı	87
"İnsan Sevgisi" Masalı	88
İnsan Sevgisi ve İslâm	90
Sayın Adalet Bakanına	91
Afgan Mücahitlerine Yardım	93
Hacı Bektaş-ı Velî	94
Hacı Bektaş-ı Velî Kimdir?	96
İnsanımız ve Başarımız	97
Politika ve İlim	99
Yeni Sömürgecilik ve Yabancı Uzmanlar	100
Akıl ve İman Adamı İmam-ı Gazali	102
İmam-ı Gazali, Akıl ve Ötesi	103
Vahyi Anlamak	105
Doğuya Yatırım ve Özel Teşebbüs	106
Özel Teşebbüsümüzün Ürkekliği	108
Hürriyet İhtiyacı ve Müslümanlar	109

Solu Birleştirme, Sağı Bölme Çabaları	111
Mevlid Kandili ve Düşündürdükleri	
Kredi İhtiyacı ve Sektörel Dayanışma	
Yatırımcı Bankalara Geçiş	
"Tek Değer Emek"	
"Artık Değer" Meselesi	
Sosyalizmin İflâsı ve Döneklik İthamı	
Rönesansımız Nasıl Gerçekleşecek?	
Türkiye Tarihi ve Cumhuriyeti	
Otokritik İhtiyacı	124
Kadroların Mücadelesi ve Demokrasi	126
Teslimiyetçi Tavrın Tehlikeleri	127
İmam-ı Rabbani ve Bir Sır Damlası	129
Demokrasinin Özü ve Kabuğu	130
141, 142 ve 163. Maddeler	131
163. Madde ve Laiklik	133
Milletimizin Karakteri ve Demokrasimiz	134
Asrımızda İslâm Dünyası	136
Şikâyeti Bırakalım, İş Yapalım	137
Fikir ve Aksiyon Üzerine	139
Gerçekten Yas Bitti Mi?	140
"Şark" ve "Garp"	141
"Ermeni Şehri Kurma" Hayalleri	143
Gerçek ve Sahte Demokratlar	144
Komünizme "Evet" Dine "Hayır" Diyenler	145
Bırakalım, Şu Bölgecilik Kompleksini	147
"Ünlü Astrofizikçi" Dedikleri	148
İnsanı Tanımak ve Fizik	150
Kâinat ve Allah	151
Bilgisayar ve İnsan	153
"Tanrı'ya Gerek Yok" Mu?	154
Bağımsız Filistin Devleti	155
İsrail'deki Secimlerden Sonra	157

Naim Süleymanoğlu'na Mektup	159
Afgan Mücahidlerini Unutmayalım	160
Sosyal Demokratlar ve SHP	161
İdeolojiler, Devlet ve Demokrasi	162
Demokrasi İçin Demokrasi	164
Ah Şu Felsefi Diktatoryalar!	165
Demokrasi ve İmtiyazlı "Îzm"ler	166
Bu Demokraside Bana Da Yer Var Mı?	168
"Düzen" Değil "Kadro"	169
ABD ve Siyonizm	171
ABD'den Uranyum Ambargosu	172
Aydınını Kaybeden Cemiyetler	173
Hürriyet, İstiklâl ve İslâm	175
Kültür Emperyalizmi ve "Kimlik Bunalımı"	176
Emperyalizm ve Kültür Sınırlarımız	177
Saldırılar Karşısında Müslümanların Tepkisi	179
Milletimiz, Kendine Yabancılaşmak İstemiyor	180
Din ve Vicdan Meselesi	181
İnsan Hakları	183
Haklar ve Hürriyetler	184
İnsan Hakları ve İslâmiyet	186
Tercih Hürriyeti ve Din	187
Din ve Vicdan Hürriyeti	189
Demokrasi, Halk ve Hak	190
8. Cumhurbaşkanımız?	192
Kim Cumhurbaşkanı Olacak?	
T.B.M.M.'ne Saygı	194
Hatarat	196
Bir Okuyucumuzun Soruları	198
Hıristiyanlık Propagandaları	200
Misyonerler ve Millî Kimliğimiz	201
Prof. Maurice Allais ve İslâm Ekonomisi	203
Bankalar, Prof. M. Allais ve İslâm	204

Kadın ve Erkek Üzerine	206
Cinsiyet Meselesi ve Bazı Sapıklar	207
Aile Bir "Şirket" midir?	209
AET'ye Dîni Uyum	210
Mutlu Azınlığa Mektup	212
Yılbaşı ve Mutlu Azınlıklar	214
İstikbâli Tahmin İhtiyacı	215
1989'a Gereken Dünyamız	216
1989'a Girerken İslâm Dünyası	218
1989 ve Afgan Mücahidleri	220
1989 ve Filistin Davası	221
Tarih Boyunca Biz ve Batı	223
1989 Yılında Türk Dünyası	225
Ah, Şu Türban Meselesi	227
Türban Üzerine Diyalog	228
1989'da İç Politikamızdaki Dengeler	230
1989'da Türk - Yunan Münasebetleri	232
Türklük ve Müslümanlık (1)	233
Türklük ve Müslümanlık (2)	235
Çöken İmparatorluğumuz ve Mukaddes Cihad	237
Millî Hüviyetimizi Korumak	239
Düşmanca Tezgâhlar	240
Bn. Maria Anna Maurer'in Mektubu (1)	242
Bn. Maria Anna Maurer'in Mektubu (2)	243
Bir Felsefe Öğretmeninin Mektubu	245
Bazı Ders Kitaplarının Durumu	246
İlim Adına Materyalizm Mi?	248
İlim Adına Din Düşmanlığı	249
Devletin Dîni Olur Mu?	251
İnsanın Fıtratı ve Dîn	252
Tabiattan Yüce Allah'a	254
Emeğin Hakkı	255
İctimaî Değişme ve İntibak Problemleri	257

Millî Dile Yabancılaşma	258
İslâm Dayanışması ve Türklük	260
Reenkarnasyon Yahut Tenasüh	261
İnsan Hakları ve Demokrasi	263
İnsanın En Büyük Düşmanı: "İnsan"	265
Gelişme ve Demografi Faktörü	266
Zaman Faktörü ve Namaz	268
Namazın Mânâsı ve Yabancılar	269
Cemiyetlerin İradesi ve İslâm	271

ÖNSÖZ YERİNE...

(Ahmet Arvasî'nin kendi ağzından biyografisi)

Ben 15 Subat 1932 Pazartesi, Ağrı İlinin Doğubevazıt kasabasında doğdum. Ailece Van'ın Müküs (Bahcesaray) kasabasına bağlı Arvas (Doğanyayla) köyündeniz. Muhitimizde bu köyün adına izafeten Arvasîler olarak tanınırız. Sovadı Kanunu cıktıktan sonra. sovadımız oldu. Baham Van adı Müdürlüğü'nden emekli Abdülhakim efendi, annem ev kadını Cevahir hanımdır. Biri benden büyük 5 kardesim yar. Evliyim. Halen 5'i hayatta 6 cocuk babasıyım. İlkokula Van'da basladım. Doğubevazıt'ta bitirdim. Ortaokula Karaköse'de basladım. Erzurum'da bitirdim. Daha sonra Erzurum Erkek Öğretmen Okulu'na (sonra Nene Hatun Kız Öğretmen Okulu oldu) kayıt yaptırdım. 1952 yılında ilkokul öğretmeni olarak calısın askerliğimi vedek subay olarak tamamladım. Sonra Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'ne kaydoldum.

1979 yılında emekliye ayrıldım.

Ben İslâm, îman ve ahlâkına göre yaşamayı en büyük saadet bilen, Türk milletini iki cihanda aziz ve mesut görmek isteyen ve böylece İslâm'ı gaye edinen Türk milliyetçiliği şuuruna sahibim. Benim milliyetçilik anlayışımda asla ırkçılığa, bölgeciliğe ve dar kavmiyet şuuruna yer yoktur. İster azınlıklardan gelsin, isterse çoğunluktan gelsin her türlü ırkçılığa karşıyım.

Bunun yanında Şanlı Peygamberimizin "Kişi kavmini sevmekle suçlandırılamaz. Kavminin efendisi, kavmine hizmet edendir. Vatan sevgisi imandandır" tarzında ortaya koydukları yüce prensiplere de bağlıyım.

Öte yandan İslâm'ın yakından uzağa doğru bir fetih ile bütün beşeriyeti tevhid bayrağı altında bütünleştirmeye çalışan ilâhî sistem olduğunu da unutmuyorum. Yine Şanlı Peygamberimizin "İlim müminin kaybolmuş malıdır. Nerede bulursa almalıdır" tarzında formülleştirdiği mukaddes ölçüye bağlı olarak, hızla muasırlaşmak gereğine inanmaktayım. Bu Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin yeniden doğuşu (rönesansı) olacaktır.

İslâm'dan zerre taviz vermeden yepyeni kadrolar ve müesseseler ile zamanımızın bütün meseleleri, vahyin, Peygamber tebliğlerinin ve sünnet yoluna bağlı büyük müçtehidlerin açıklamalarının ışığında, yeniden bir tahlile ve tertibe tâbi tutulabilir.

İnanıyorum ki, hem Türk hem Müslüman olmak hem de muasır dünyaya öncülük etmek mümkündür. Ecdadımız bütün tarihleri boyunca bunu denediler ve başarılı oldular. O halde bizler niye bu tarihî misyonumuzu yerine getirmeyelim?

Asla unutmamak gerekir ki, yabancı ideolojiler, yabancı ve istilâcı devletlerin fikir paravanalarıdır. Milletleri içten vuran sinsi tuzaklardır. Bunu bildiğim, buna inandığım içindir ki, Türk milletini parçalama oyunlarına ve tertiplerine karşı durmayı, büyük bir namus ve vicdan borcu bilmekteyim. Hele bir Doğu Anadolu çocuğu olarak, doğduğum ve büyüdüğüm bölge etrafında döndürülmek istenen hain niyetlere, kahpe tertiplere karşı elbette kayıtsız kalamazdım. Beni yakından tanıyanlar, bütün hayatımı ve çalışmalarımı Türk-İslâm Ülküsü'ne vakfettiğimi elbette bilirler. Beni bu mukaddes yoldan döndürmek için ne oyunlara, ne tertiplere ve ne kahpeliklere maruz bırakıldığımı bir Allah bilir bir ben. Şüphesiz bu oyunlar bitmemiştir ve kolayca biteceğe de benzemez. Kesin olarak iman etmişimdir ki, Müslüman Türk milleti ve onun devleti güçlü ise, İslâm dünyası da güçlüdür. Aksi bir durum varsa, bütün Türk dünyası ile birlikte İslâm dünyası da sömürülmektedir.

Galiba bu durumu en iyi idrak edenler de düşmanlarımız. Onun için bütün İslâm dünyasını esir almak isteyen şer kuvvetlerin ilk hedefi, Türk devleti ve Türk milleti olmuştur. Tarihten ibret almasını bilenler, bunu ayan - beyan göreceklerdir. Durum günümüzde de aynıdır. Onun için diyorum ki; Türk devletini yıkmak ve Türk milletini parçalamak isteyen bölücüler, yalnız Türklüğe değil, İslâm'a da ihanet etmektedirler.

S. Ahmet Arvasi

TİPOLOJİ ÜSTÜNE...

İnsanları, kabataslak da olsa, ortaya koydukları "farklar" açısından tasnif etme gayretleri, bizi, ister istemez "tipoloji" adı verilen bir "ilim dalına" ulaştırmıştır.

Hiç şüphesiz, her "şahsiyet" orijinal bir tablo çizdiğine göre, ortaya konan kabataslak "ölçüler" bulununcaya kadar "tipolojinin" verilerinden de faydalanılacaktır.

Nitekim, bazı psikologlar ve psikiyatristler, insanları tanımada "çeşitli tip teorileri" geliştirmişlerdir. Bugün dahi, bunlardan istifade edilmektedir. Bu çevrelerin, insanları değerlendirirken, sık sık "siklotim şahsiyetten", "şizotim şahsiyetten", "piknik beden tipinden", "astenik beden tipinden", "atletik beden tipinden", "extrovert (dışadönük) şahsiyetten", "introvert (içedönük) şahsiyetten" ve "ambivert (ikili) şahsiyetten" söz ettiğini işitirsiniz.

Hiçbir art niyet taşımayan, sadece ve ancak, insanları tanımada faydalı olur kanaati ile ortaya konan bu tipler üzerinde tartışmayı saçma buluruz. İlmin, insanları "tasnif" ve "tarif" gayreti ile ortaya koyduğu çabalar, ancak alkışlanabilir. Böyle bir tasnifin "insan haysiyetini" zedeleyici hiçbir tarafı yoktur.

Hemen belirtelim ki, bütün bu müspet gelişmelerin yanında, "insan haysiyetini" zedeleyici tasnifler de yapılabilmiştir. Bilhassa, aristokrasilerde görüldüğü üzere, insanları, sosyal, kültürel ve ekonomik statülerine göre kategorilere ayırma gayretleri ile "biyolojist sosyologların", "antropometristlerin" ve "ırkçıların" insanları, iskelet yapılarına ve renklerine göre gruplayarak "üstün ırk" ve "aşağı ırk" teorileri geliştirmeleri gerçekten üzücü olmuştur. Meselâ A.de Gobineau'nun ve benzerlerinin "âri ırkı"nın üstünlüğünü iddia eden görüşleri, ne kadar çirkin ve gayrı ilmîdir. Nitekim, bu görüşlere kapılan birçok Batılı siyaset ve devlet adamı, insanlık âlemine çok acı günler ve yıllar yaşatmışlardır ve yaşatmaktadırlar.

Günümüz insanı, haklı olarak aristokrasinin de, ırkçıların da ortaya koyduğu "tasniflere" ve bunun sonucu boy veren "hiyerarşiye" isyan etmektedir. Gerçekten de insanları "asil olan" ve "asil olmayan" sınıflar tarzında gruplamak, Brahmanlar, Aryalar, Çutralar ve Paryalar biçiminde kategorilere ayırmak ve imtiyazlar

tanımak çok korkunç birer beşerî ayıptır. Bunun yanında "zencileri" ve "kızıl derilileri", renk ve kafataslarına bakarak "aşağı ırklar" biçiminde değerlendirmek, "Batı Medeniyetinin yüz karasıdır. Çeşitli renkler ile emperyalizmin, sömürüsüne bahane yaptığı, bu alçakça teoriler, ilim-dışı olmanın yanında, ahlâksızca tezgâhlanmış birer oyundur da...

Allah'a hamdolsun, bizim kültür ve medeniyetimiz, böyle çirkin anlayışlara asla yer vermemiştir. Başta dînimiz olmak üzere, güzel töremiz, bu gibi, gruplaşmaları kesin olarak reddetmiştir. Nitekim yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmaktadır:

"Ey insanlar! Biz, sizleri bir erkekle bir kadından yarattık. Birbirinizle tanışasınız diye, sizi şubelere (ırklara, kavimlere) ve kabilelere ayırdık. Şüphesiz ki, Allah yanında en şerefliniz, takvada en ileri olanınızdır". (Hucurat/ 13).

'Dilleriniz'in ve renklerinizin **birbirine uymaması da** O'nun âyetlerindendir". (er-Rûm/22).

Kendini "ilerici" sanan Batı hayranları! Söyler misiniz, İslâm sizlerden kaç asır ileride?.. Evet, siz, "sınıf kavgacısı" devrimciler ve liberaller sizler neredesiniz?

Hakkı teslim edemeyecek kadar korkaksanız, bari susunuz!

ŞEHİDLER TOPRAĞA VERİLİRKEN

Bu yazımı gözyaşları içinde yazıyorum. Arkasından ağladığım ender devlet adamlarından biri de Muhammed Ziyaül-Hak oldu.

Büyük "Türk dostu" ve yılmaz "İslâm mücahidi" Muhammed Ziya-ül Hak ile "Şehid kadrosu" bugün, ülkesinde toprağa veriliyor. Yüce Allah, rahmet eylesin!

Siyaset sahnesinde "samimi" ve "sahte" başsağlığı mesajlarına mukabil, Aziz Türk Milleti, tâ yüreğinden yaralıdır ve tarifi imkânsız bir kederin içindedir.

Ziya-ül Hak, bize göre, yalnız büyük bir asker değil, şuurlu bir Müslüman ve değerli bir devlet adamı idi. İslâm Dünyası'nın, son birkaç asırdan beri, mâruz kaldığı haksız muameleleri biliyor, görüyor ve çareler arıyordu. İslâm'ın "garip" ve Müslümanların "zelil" düşmesine tahammül edemiyordu.

Bütün ümit ve ideali, İslâm Âlemi'nin "yeni" ve "çok yönlü" bir şahlanışla ayağa kalkmasını ve şanlı tarihine eş "büyük zaferlere ve başarılara ulaşmasını" görmekti. Bu konuda da en büyük ümidi Türkiye idi ve O, Türklere çok güveniyordu. "İslâm Dünyası'nı diriltecek güç ve irade yine Turan Fili'ndedir" diye düşünüyordu. Bu sebepten olacak, "Pakistan'ı Türkiye'nin 68. vilâyeti, kendisini de bu ülkenin bir valisi" gibi görüyor ve bunu açıklamaktan zevk duyuyordu.

Ziyaül-Hakk'ın Türklere olan bu sevgisi ve hattâ teslimiyeti, birçok "düşman çevrenin kıskançlığına" sebep oluyordu. Nitekim, bunlar, Pakistan ile aramızı açmak ve Ziyaül-Hakk'ı yalnız bırakmak için ne mümkünse yapıyorlardı.

Kimlere hizmet ettiklerini, artık yakînen bildiğimiz bazı kalemler, Ziyaül-Hak ve Pakistan aleyhinde olmadık şeyler yazıyor ve bunları destekleyen "dış siyasî temaslar" yoğunlaştırılıyordu. Devlet adamlarımıza, Ziyaül-Hak ve Pakistan ile olan dostluğumuzun doğuracağı tehlikeleri (!) hissettirmeye çalışıyorlardı.

Çeşitli renkteki "İslâm düşmanları", türlü vehimler ve korkular içinde, iki Müslüman ülke arasındaki "kardeşlik bağlarını" koparmak için ellerinden geleni esirgemiyorlardı.

Fakat, bu "bağlar", o kadar güçlü, o kadar köklü ve o kadar derindi ki, bırakın koparmayı, zayıflatmak bile mümkün değildi. Onun için, ne yapıp yaptılar, aziz dostumuzu, İslâm mücahidi Ziyaül-Hakk'ı ve "sadık kadrosunu", uçak kazası süsü verdikleri, bir suikastla şehit ettiler. Kendilerini ne kadar gizlerlerse gizlesinler, biz Müslümanlar, basiretimizle görüyoruz ki, İslâm'ın kalleş ve kahpe düşmanları, şimdi "locaların karanlık dehlizlerinde" ve "siyonizme hizmet etmenin kendilerine sağladığı güven ve huzur ortamında" sırıtıp duruyorlar. Ancak, onlar bilmeliler ki, bizim de Allah'ımız vardır ve O, er geç "Müntakim" ve "Kahhar" ism-i celili ile düşmanlarımızı hâk ile yeksan edecektir.

Ziya-ül Hakk'ı ve sadık dostlarını katledenler sanıyorlar ki, onların temsil ettiği iman, şuur ve dâva da "yok oldu". Asla şüphe etmiyorum ki, yanılıyorlar. İnşallah, çok yakında, dost ve düşman herkes görecektir ki, onların savundukları "dâvayı" savunan ve başarıya ulaştıracak "kadrolar" sanıldığından da çoktur ve güçlüdür. Hattâ, denebilir ki, bu kadroların azim ve iradeleri, "şehit kanları" ile beslenerek iyice güçlenecektir.

Kesin olarak biliyoruz ki, "büyük davalar" büyük fedakârlıklara ve acılara mal oluyor. Bunu göze alamayanlar, asla başarıya ulaşamıyorlar.

İslâm düşmanları, boşuna sevinmesinler, "Allah nurunu mutlaka parlatacaktır. Kâfirler istemeseler de".

TİPOLOJİ VE İÇTİMAİ IRK KAVRAMI

"Tipoloji" konusunu gündeme getirmem sebepsiz değildir. XII. Millî Eğitim Şûrası'na sunulan "Program Geliştirme Komisyonu Raporu"nda, yetiştirilecek "Türk insan tipi"nden söz edilmesi, bazı çevrelerce polemik konusu yapılmak istendi. Mesele saptırılarak, "tek tip insan yetiştirmek, ancak totaliter rejimlerde söz konusu olabilir" dendi.

Oysa, "Komisyon raporu"ndaki ifadeler apaçıktı ve hiç de konuyu saptırmak isteyenlerin iddialarına uygun değildi. Raporda deniyordu ki: "Öğretim programları, bir eğitim sisteminin hedef aldığı insan tipini yetiştirmede en önemli araçtır. İnsan tipinin esaslarını ise, millet ve ülkenin özellikleri, ihtiyaçları, değişen ve gelişen yurt ve dünya şartları tayin eder.

Kültür bütünlüğü sağlanmış, dolayısı ile millet ve vatanın bölünmezliği her türlü dış tesirlere karşı manen teçhiz edilmiş, aynı zamanda çağın değişen ve gelişen şartlarına intibak eden bir Türkiye, kanunlarımızda ifadesini bulan bir husustur...".

Lütfen söyler misiniz? Bu sözlerde ve hükümlerde "totaliter bir rejime" özlem havası var mıdır? Yine, bu ifadelerde "etnolojik" mânâda bir "tip"ten söz edilmekte midir? Elbette hayır. Peki, itiraz çığlıkları neden? Hiç şüphesiz "hazımsızlıktan" ve "demokratik terbiye" noksanlığından... Yoksa, karşısındakileri dinlemeden ve anlamadan "Eyvah mahvoluyoruz!" tavrı nasıl açıklanabilir?

Kaldı ki, günümüzde, birçok fikir ve ilim adamı, "biyolojik ırktan" çok ayrı bir mânâ içinde "içtimaî ırk" kavramından ve milletlerin "maarifine" temel teşkil eden "temel kültür tiplerinden" söz edebilmektedir. Anlaşılan, bizim "kart" ve "genç" devrimbazlarımız bunlardan habersiz görünüyorlar. Yahut, gerçekten habersizdirler. Onun için, bu konuya ışık tutan bazı açıklamalar yapmak zorunda kalacağız.

Nedir "içtimaî ırk"?

Adından da anlaşılacağı üzere, "içtimaî ırk", biyolojinin değil, sosyolojinin konusudur. Bir milleti teşkil eden fertlerin, ailelerin, sınıf ve tabakaların psikolojik mânâda "soybirliği şuuru"dur; yani "ortak bir mensubiyet duygusu"dur.

Aynı kültürün içinde yaşayan, aynı tarihî maceradan geçen ve aynı kaderi paylaşan insanlar arasında "evlenmeler kolaylaşacağından", insanlar "fizikman" da birbirlerine benzemeye başlarlar. Yani, sosyal, kültürel, ekonomik ve politik bütünleşmelerden, sosyolojik bir zaruret olarak, zamanla bir "içtimaî ırk" doğar. Bu vetire, bilhassa, sosyal temaslara açık "sanayi toplumlarında" çok hızlıdır. Aksine, "tarım toplumları" dar bölge ve kapalı havza hayatına ağırlık verdiklerinden, "tipik içtimaî ırkın doğması"nı zorlaştırabilirler. Bu konuda, ülkemizin arz ettiği manzarayı değerlendirmek ise, gerçekten objektif ve dürüst ilim adamlarımıza düşer. Biz, art niyetli polemikler yerine, problemlerimize çare getirecek çözümlere muhtacız. Elbette, bu konuda, Türk Millî Eğitimi'ne düşen görevler de vardır

Şöyle bir yeryüzünü dolaşın, göreceksiniz ki, "kültür dairelerine" paralel olarak "içtimaî ırklar" da değişmektedir. Yani, bugün, ister istemez, yeryüzünde bir Fransız, bir İngiliz, bir Alman, bir Rus, bir Çinli, bir Japon tipi vardır. Siz farkına varmasanız bile, bugün, yeryüzünde, bir "içtimaî Türk tipi" de mevcut bulunmaktadır. Yabancılar, bunu daha kolay idrak ederler.

İÇTİMAÎ IRK KAVRAMI VE AİLE

"İçtimaî ırk" kavramındaki "ırk" sözü, her ne kadar ürkütücü gözüküyorsa da gerçekte olay, sosyal ve kültürel bir karakter taşımaktadır. Daha önceden de belirttiğimiz üzere, "içtimaî ırk" kavramı, biyolojinin değil, sosyolojinin konusudur ve aynı coğrafyada birbirine yakın oturan, aynı tarihî macerayı birlikte yaşayan, kendi arasında üreyip çoğalan ve aynı kültür değerlerini paylaşan insan gruplarının, birbirlerine "fizikman"da benzemelerini ifade eder.

Müşahedeler göstermektedir ki, bir diğerine nispeten kapalı olan ve sosyal teması az insan grupları, dar mahalli kalıplar içine sıkışıp kalmakta, diğer insan toplulukları ile kaynaşıp bütünleşmemektedir. Bilhassa, az gelişmiş "tarım toplumları", milletleşme vetiresini zorlaştırmakta; kısır kabilecilik, aşiretçilik ve böl-

gecilik çatışmalarına zemin hazırlamaktadır. Böyle toplumlarda gelenekler çok katı olup evlenmeler yakın çevre içinde gerçekleştirildiğinden, gerçekten bir "kültür tipi" olan "içtimaî ırkın" doğması ve güçlenmesi zorlaşmaktadır.

Oysa, bir diğerine açık olan ve sosyal temasları zengin insan grupları, büyük bir dinamizm içinde hızla kaynaşıp bütünleşmeye müsaittirler. Bu sebepten olacak, "Sanayi toplumlarında", kabilecilik, aşiretçilik ve bölgecilik şuuru gözle görülür derecede zayıflamakta ve milletleşme vetiresi hızlanmaktadır. "Sanayi toplumlarında", gelenekler yumuşamakta ve evlenmeler, millî bütünleşmeyi kolaylaştırıcı boyutlar kazanmaktadır. Meselâ, daha düne kadar, birbirine kapalı kalan Hakkâri ile Edirne, Trabzon ile Adana, Diyarbakır ile İzmir, Konya ile Kars kız alıp vermekte, sosyal ve kültürel bağlara ek olarak yeni "kan bağları" da kurulabilmektedir. Bunun yanında, "dar mahalli" gelenekler ve göreneklerin yerine "ortak millî kültür değerleri" güçlenebilmektedir.

Hemen belirtelim ki, ülkemizde yaşanan birçok problemin kaynağında, "tarım toplumundan sanayi toplumuna geçişin" sancıları yatmaktadır. Bu mesele iyi anlaşılır ve akıllıca plânlanabilirse, milletimizin istikbali çok parlak olacaktır.

Konu, bu noktaya gelmişken açıklamak gerekir ki, bir milletin cocukları, mümkün mertebe, kendi arasında "evlenip yuva kurmalıdır". Farklı milletleri temsil eden kişilerin kurduğu yuvalar, çok defa, hüsranla neticelenir. Doğan çocuklar "iki kültür" ve "iki millet" arasında saskına döner, cetin intibak problemleri icinde kıvranır dururlar. Evet, çok az istisnasıyla durum bu... Ama, itiraf edelim ki, simdi, ülkemiz, giderek büyüyen boyutlarda, bu problem ile de karsı karsıva gelmis bulunuyor. Cesitli ülkelerde, cesitli vesilelerle giden bürokratlarımız, teknokratlarımız ve iscilerimiz, "yabancı eşler" ile dönmektedirler. Böylece, ülkemizde "Türk-Alman", "Türk-Anglosakson", "Türk-Fransız"... kırması nesiller coğalıp durmaktadır. Bunun yanında, Doğu ve Güney-Doğu Anadolumuz'da İran ve Arap komşularımızla da evlilik bağları kurulmakta bir "Türk-Fars", bir "Türk-Arap" nesli oluşmaktadır. Bence, bütün bunlar, üzerinde düsünülmesi gereken ve "Türk İctimaî Irkını" ilgilendiren önemli meselelerdir.

Pek sanmıyorum, ama, yarın Türkiyemiz AET'ye katılırsa, bu problemin ülkemiz için daha da büyüyeceğinden asla şüphe etmiyorum. Sosyologların tespitlerine göre, çocuk 7 yaşına gelinceye kadar, "millî temel değerleri ve kültür unsurlarını" büyük nispette öğrenmiş ve benimsemiş olmalıdır. Psikologlar, ilk 5 yaşın çocuğun hayatında çok önemli bir yeri bulunduğunu ispat etmişlerdir. Bu bakımdan, aile, "millî ve manevî değerlerin" genç nesillere verildiği ilk mekândır ve bu hüviyeti ile çok önemlidir.

Dolayısı ile "aile" kurulurken, bu fonksiyonunu başaracak nitelikte olmalı ve "yad ellere" insan yetiştirmemelidir.

MUHTAÇ OLDUĞUMUZ "İNSAN TİPİ"

Maarif, cemiyetin muhtaç olduğu insan unsurunu yetiştirir. Bu insanlar, tek tek birer orijinal şahsiyete sahip olmakla birlikte, zamana, zemine ve şartlara göre "ortak özellikler" de taşırlar.

Böyle olunca, her cemiyet, her asır ve her mekân, kendi maarifinden, belli bir formasyona sahip "yeni kadrolar" bekler. Çünkü, maarifin "sürekliliği" kadar, değişen yeni şartlara cevap verme özelliği taşıması da esastır.

Bütün mesele, genç nesilleri, kendi tarihlerine, kendi kültürlerine, kendi millî hedef ve ülkülerine yabancılaştırmadan "çağdaş" ve "iyi yetişmiş" birer vatandaş yapmaktır. Bu sebepten, her milletin "ders programları" düzenlenirken "nasıl bir insan tipinin" hedeflendiği, açık ve detaylı bir biçimde açıklanır.

Hiç şüphesiz, bu "insan tipi", her türlü "etnolojik" ve "antropometrik" endîşenin uzağında, tamamı ile "teorik" ve "genel" bir "kültür tipi"dir.

Bunun yanında, hemen belirtelim ki, bu "tiplerin" tespitinde "totaliter" ve "demokratik" ülkelerin tutuşlarında pek önemli farklar yardır.

Totaliter rejimlerde (komünist, faşist ve benzeri diktatöryalarda) yetiştirilmek istenen "insan tipi", genellikle bir "felsefî ideolojiye şartlandırılmış" militan ve fanatik bir kadrodur. Bu gibi rejimlerde, genç nesiller, belli bir "modele" göre, âdeta yontulurlar. Bu "model", çoğu kez, putlaştırılmış bir "şef", bir "düçe" veya "führer"dir; yani "kara" veya "kızıl" bir diktatör!.. Nice ahlâk kahramanları dururken bir diktatör...

Oysa, demokrasilerde, genç nesillere "bizi, biz yapan temel kültür değerleri" verilmekle birlikte, fertler, şahsiyetlerini, hür bir "etkileşim ortamında" serbestçe kurarlar. Demokrasilerde, genç nesillere, "yakın" ve "uzak" çevreden pek çok "müspet model"

sunulur ve onlara orijinal, tutarlı ve sağlam bir şahsiyet kurma zemini hazırlanır. Demokraside esas olan "prensipler" ve tercihlere fırsat veren "alternatiflerdir. Demokrasilerde, sözü çok edilen "fikri hür, vicdanı hür ve irfanı hür nesiller" böyle doğar.

Hemen belirtelim ki, "fikri hür, vicdanı hür ve irfanı hür nesiller" demek, hiçbir fikri olmayan, her türlü inançtan mahrum, millî ve içtimaî vicdanla çatışan ve cemiyetine yabancılaşmış "başıboş kimseler" demek değildir. Aksine, "demokrat nesiller", hür bir fikir ve düşünce ortamında, akıllıca planlanmış bir millî eğitim politikasıyla ve dünyadaki gelişmeleri kucaklayan bir kültür hamulesi ile hür iradelerini kullanarak orijinal şahsiyet haline gelebilirler. Yani, düşünen, konuşan, eleştiren, geliştiren, hoşgörü sahibi, dürüst, açık kalpli, inançlı ve idealist birer insan olurlar.

Serseri, hedonist, nihilist, inançsız ve her türlü idealizmden uzak düşmüş bedbahtların, kendi sefaletlerini gizlemek üzere "özgür adam" rolü oynamaları ise sadece komiktir. Bu gibilerin sözlerine ve işlerine asla önem verilmez.

Bu durumda, büyük Türk Milleti, kendi maarifinden, her şeyden önce, hür ve demokratik bir eğitim ve öğretim ortamında, millî ve çağdaş değerlerle yetişmiş nesiller ister. Böylece yetişen nesiller, binlerce yıldan beri, şerefli bir hayat mücadelesi veren aziz milletimizin geleceğe uzanan ümit ve hayat kaynağı olacaklardır.

Biz, maarifimizin yetiştireceği "insan tipi"nden söz ederken bunu kast etmekteyiz. Onun için "öküzün altında buzağı arayan" art niyetli çevrelerin, ortaya koydukları münafıkça çabalar boşunadır diyoruz.

DİN DÜŞMANLIĞI MODASI

Bu ülkede "dîn düşmanlığını" marazî bir alışkanlık haline getirenler var! Bu "patolojik tiplerin" din kelimesini işitmeye bile tahammülleri yoktur. Bunlara, Allah'tan, peygamberlerden ve din ölçülerinden söz edemezsiniz. Hemen öfkelenir, isyan eder ve ayağa kalkarlar; âdeta çıldırırlar.

Bunlar, bütün dinlere karşı olumsuz bir tavır içinde bulunmakla birlikte, en çok İslâm'dan korkar ve ürkerler. Onların asıl meselesi, kini ve öfkesi İslâm'a karşı olmaktır. Ben, bir toplulukta, bu gibileri "dîn düşmanı" olmakla itham etmiştim de çok değerli bir dostum: "Hayır" demişti, "Bunlar, İslâm düşmanı"...

Gerçekten de öyle!.. Bu "hasta tipler", yeri ve zamanı gelince, putperestlik dâhil, bütün dînlere "saygı duyulmasını" savunurlar da sıra İslâm'a geldi mi akıl almaz derecede müsamahasız olurlar. Böylelerini çok gördük!

Şimdi, bu "tiplerin", çıkardıkları gazeteler ve dergiler ile yayınladıkları kitaplar var!.. Gün geçmiyor ki, bunlar, İslâm'a ve İslâm'ın mukaddeslerine saldırmasınlar.

Bir taraftan "seks" konularını hayasızca istismar eden, her türlü "bölücülüğe" yeşil ışık yakan, bir taraftan da "İslâm düşmanlığını" moda haline getiren bu gazete ve bilhassa dergilerin gerçek maksadı nedir?

Tirajı arttırmak mı? Cemiyetimizi çözmek ve bunalımlara itmek mi? "Tezleri" iflas etmiş kişi ve grupların kurtuluşu, "antitezlere saldırmak" şeklinde beliren "reaksiyoner" bir davranışa yönelerek temin etmek mi? Yoksa, bilmediğimiz başka bir sebep mi var?..

Bunların hepsi de söz konusu olabilir. Önce, bu "hasta tipler", çok defa örneğini gördüğümüz gibi "Zemzem'i kirletmek" suretiyle dikkatleri çekecek tıynettedirler. Bu gibileri, "İslâm'a ve İslâm'ın mukaddeslerine saldırarak" müminleri öfkelendirmek ve tahrik etmek istemektedirler. Böylece, seslerini daha iyi duyuracaklarını ve reklamlarını daha kolayca yapacaklarını sanmaktadırlar. Onlara göre "tepki"nin menfi veya müspet olması önemli değildir; "tepki" olsun da nasıl olursa olsun düşüncesindedirler. Bütün mesele, kamuoyunun dikkatini çekmek ve mesajlarını daha geniş kitlelere ulaştırmaktır.

İşte, Müslümanlar, bu noktada uyanık olmalı, "İslâm düşmanları"nın oyununa gelmemelidirler. İstemeyerek de olsa, bu gibi gazete, dergi ve yayınların 'reklâmı olacak" davranışlardan ve tepkilerden ısrarla ve dikkatle kaçınmalıdırlar. Kesin olarak bilinmelidir ki, "Ey ahali, falan gazete veya falan dergi, şu sayısında, şu şu haltları karıştırmaktadır. Allah kahretsin!" demek, düşmanın oyununa gelmek demektir. Unutmayın, birçok İslâm düşmanını, bizim gafletimiz ve safiyetimiz "şöhret" haline getirdi. En iyisi, bu gibi yayınlar karısısında, tepkimizi, telefon, mektup ve telgraflarla ortaya koymak, sorumluları ustaca ikaz etmektir. Onlara, yaptıkları işin çirkinliğini duyurmaktır.

Sonra, önemli bir ihtimal olarak belirtelim ki, bu gibi yayınların arkasında, çok defa, ülkemizi bunalımlara itmek isteyen "dış güçler" bulunur. Bunları destekleyen "beynelmilel güçler" ve ittifaklar söz

konusudur. Bunlar, isterler ki, en hassas noktasından yaralanan cemiyette "tepkiler" büyüsün ve "iç çatışmalara" dönüşsün!.. Yazıhaneler ve tesisler bombalansın ve tahrip edilsin!.. Sonra da bu olaylar bahane edilerek "iç dengeleri bozucu" gelişmeler sahnelensin.

Evet, bütün bu oyunlara gelmemek gerekir!

"HÂRİCİLİK VE ŞİA"...

Bu, yeni yayınlanmış ve henüz dumanı üstünde olan bir kitabın adıdır. Kitabın yazarı ise, gerçekten, değerli siyasî ve sosyolojik tahlilleri ile aydın çevrelerin dikkatini çeken fikir adamı, gazeteci ve yazar Sayın Taha Akyol'dur.

Taha Akyol, kitapları ile, makale ve yazıları ile Türk ve İslâm Dünyası'nın meselelerini, sosyolojik ve ilmî metodlarla inceleyebilen ender kalemlerden biridir. Kendisini samimiyetle takdir, bu son eserinden dolayı ayrıca tebrik ediyor ve başarısının devamını diliyorum.

Kitap 264 sayfa ve "üç bölüm" halinde... Temiz ve nefis bir baskı...

Kitabın konusu, İslâm Tarihi'nin en netameli meseleleri: "Hâricilik ve Şîa"... Kitap, yazarının da belirttiği üzere: "Olayları anlatmaktan ziyade, sosyolojik bir analize tâbi tutmaktadır".

Kitabın 1. Bölümü'nde "Hâricilik" üzerinde durulmakta ve konu çeşitli açılardan tahlil edilmektedir. Yazara göre: "Hâriciler, cahil çöl Arapları'dır; öğrendikleri birtakım âyet ve hadîslerin sâdece günlük konuşma lisanındaki anlamını —o da Arap oldukları için— anlarlar. Hiçbir bilgileri olmadığı gibi, yaşadıkları hayat şartları, onların zihinlerini donuk ve durgun hâle getirmiştir...". Nitekim, onlar, Hz. Ali ile Hz. Muaviye arasında cereyan eden "Hakem Olayını" bahane ederek her iki büyük sahabiyi "kâfir" ilân etmişlerdir. "Hakeme müracaat etmeyi", Kur'ân-ı Kerîm'in Mâide Sûresi'nin 44. âyetine muhalefet olarak değerlendirmişlerdir.

Yazara göre, "Hâriciler bilgisiz, dar ufuklu, hattâ muhakeme kudretleri gelişmemiş kafalarında, daracık bir İslâm çerçevesi çizmişlerdi ve bu çerçeveye sığmayan herkesi... kâfir ilân etmişlerdi... Onların akıllarının ermediği, bilgilerinin yetmediği ve muhakeme kudretlerinin ulaşmadığı noktada artık 'küfı' başlıyordu.

ve onlar, 'küfr'e karşı savaşıyoruz diye, bilgide, akılda, muhakemede, kendilerinden kat kat üstün Müslümanları öldürüyorlardı

Bu, bedeviliğin 'hadâret'e, yani medenî gelişmeye karşı verdiği vahşi ve ümitsiz bir savaştı. Nitekim, çok kan döktüler ama başarıya ulaşamadılar"...

Kitabın 2. Bölümü "Şîa"ya ayrılmış ve çok değerli tahlillerle dolu... Yazar, bu konuyu aydınlığa çıkarmak için "Fars ve Aramî Kültürün" etkileri ile Farsların "Araplar'a tepkisi"ne işaret etmektedir. Bu arada, yazar, Eski Fars ve Eski Aramî kültürlerinde mevcut olan "İnsan-üstü lider" ve "ilâh-kral" kavramlarının, sonradan nasıl "imam-ı masum" ve "âyetullah" biçiminde kılık değiştirdiğini enteresan bir şekilde ortaya koymaktadır. Nitekim bazı kaynaklara göre: "Şiîler, imamda, ilâhlık ile insanlık sıfatlarının bütünleştiğini, nübüvvet ve risaletin devam ettiğini de ileri sürmüşlerdir". Kaldı ki, şu anda İran'ın gerçek lideri durumunda bulunan Humeynî de "İslâm Hükümeti" adlı kitabında şöyle yazıyor: "İmam, Allah'ın ve Resûlü'nün halîfesidir; eğer imamın imameti seçimle olsaydı, Allah'ın ve Resûlü'nün halîfesi olmazdı; çünkü, bu durumda, onu Allah ve Resulü istihlâf etmiş olamazdı".

Oysa Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'ın büyük imamı İmam-ı Âzam Hazretleri, tamamı ile aksini savunur. "İmam-ı Âzam, Abbasî Halifesi Mansur'un yüzüne karşı da: 'Halîfe, müminlerin içtimâi ve meşveretiyle olur' demiştir ki, Mansur seçilmiş değil, irsen tahta geçmiş bir 'kral'dı".

Kitabın 3. Bölümü ise "Gündemdeki İslâm" başlığını taşıyor ve İslâm'ın bugünkü bazı meseleleri üzerinde duruyor.

Velhasıl okunmaya ve üzerinde düşünmeye değer bir kitap!.. Okuyucularıma hararetle tavsiye ederim.

26 AĞUSTOSLAR VE TÜRKİYE'NİN TARİHÎ BÜTÜNLÜĞÜ

Türkiye'nin tarihinde 26 Ağustosların önemli bir yeri var... Bilindiği üzere, 26 Ağustos 1071'de Malazgirt Zaferi ile sevgili Anadolu'muzun kapıları büyük milletimize açılacak ve 26 Ağustos 1922'de Büyük Taarruz ile de bu toprakların —dünya var oldukça—bizim vatanımız olduğu bilfiil ispatlanacaktı.

Bu 26 Ağustosları birbirinden ayırmamak ve koparmamak, Türkiye Tarihini bir bütün olarak idrak etmek gerekir. Onun için ısrarla diyoruz ki, tarih derslerinde Türk Tarihi ve hele Türkiye Tarihi, genç nesillere "tarih şuuru ve perspektifi kazandıracak şekilde, bir bütünlük içinde verilmelidir ve millî tarihimiz, hanedanlar ve rejimler tarihi biçiminde parçalanmamalıdır".

Asla unutmamak gerekir ki, 26 Ağustos 1071'den sonra, peş peşe kurulup Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinden geçerek Türkiye Cumhuriyeti'ne ulaşan tarihî macera, bize aittir. Yani Selçuklu da biziz, Osmanlı da biziz, Türkiye Cumhuriyeti de biziz... Bütün bunlar, bizim millet olarak verdiğimiz şerefli mücadelenin şanlı birer safhasını ifade eder. Bu suretle idrak etmekteyiz ki, hanedanlar, rejimler ve hükümetler gelip geçicidir de devlet ve millet süreklidir. Evet, artık bu şuura varmamız, tarih eğitim ve öğretimimizi, bu zemine oturtmamız şarttır.

Daha öncesi olmakla birlikte, biz, Türkiye'mizin kuruluşunu, Kutalmış oğlu Süleyman'ın İznik'i başşehir yaptığı 1075 tarihinden başlatabiliriz. Böylece devletimiz, en az 913 yıllık bir tarihî "kök" ve "mîras" üzerine oturmuş olur. Bunu düşünmek bile insana heyecan veriyor. Düşünün, bundan 913 yıl önce, bugün başta ABD ve Rusya olmak üzere, birçok devlet yoktu ve biz Anadolu'yu "vatan tutmuştuk"... Üstelik bununla da yetinmemiş, Eski Dünya'ya yepyeni mesajlar sunmuş ve medeniyet ışıkları saçmıştık...

Bugün, vatanımızı ve siyasî sınırlarımız dışında kalan "Eski Topraklarımızı" süsleyen şeref âbidelerimiz, o günlerden bu günlere ulaşan ata yadigârlarıdır. Allah'a ham-dolsun, hiç de utanılacak bir tarihimiz yoktur. Aksine, şayet, mütefekkirlerimiz, sanat adamlarımız, ilim adamlarımız, aşağı-yukarı 10 asırlık Anadolu maceramızı, incelemeye kalkışırlarsa, karşılarında, bitmez ve tükenmez bir hazine bulunduğunu göreceklerdir.

Kesin olarak iddia ediyoruz ki, sinemamız, tiyatromuz, romanımız, şiirimiz, mûsikimiz, danslarımız, ressamlarımız, hattatlarımız, mimarlarımız, ilim ve fikir adamlarımız bu zengin ve verimli kaynaktan bol bol istifade etmesini bilse, dünya, yepyeni bir rönesansa şahit olacaktır. Bütün mesele, bu şerefli maziye sahip çıkmakta ve sevgiyle kucaklamakta...

Allah'a hamdolsun, ilim, fikir ve sanat adamlarımız arasında bu şuuru taşıyan kimselerin sayısı az değildir. Bunlar, kitaplarıyla, yazı ve konferansları ile bu şuurun güçlenmesine yardımcı oluyorlar. Fakat, ne hikmetse, bazıları, bu tutuşun karşısına öfke ile çıkmakta, "teokratik ve müstebit Osmanlı Devleti ile laik ve demokratik Türkiye Cumhuriyeti nasıl bütünleştirilebilir?" diye feryat ediyorlar. Bunları anlamak mümkün değil... Oysa, daha önceden de belirttiğimiz üzere, hanedanların, hükümetlerin ve rejimlerin değişmesine rağmen, Çin hep Çin, Yunanistan hep Yunanistan, İngiltere hep İngiltere'dir de sıra Türkiye'ye gelince neden, bu bütünlük parçalanmak istenmektedir bilinmez?

Oysa Selçuklu ve Osmanlı dönemlerini inkâr etmek demek Alparslanları, Kılıç Aslanları, Fatihleri, Yavuzları ve daha korkuncu Yûnus Emreleri, Mimar Sinanları, İbn-i Kemalleri, İtrîleri, Nedimleri ve daha nicelerini reddetmek demek olacaktır. Bu anlayışın da lehimize olmayacağı açık ve kesindir. Kaldı ki, "vatan bütünlüğü", "millet bütünlüğü" şuuru kadar "tarih bütünlüğü" şuuru da zaruridir.

İSLÂM DÜNYASINDAKİ SON GELİŞMELER

Son birkaç aydan beri, İslâm Dünyası'nda önemli değişmeler ve gelişmeler müşahede edilmektedir. Görünüşe göre, gidiş "müspete" doğrudur.

Nitekim, "Sovyetler, Cenevre Antlaşması mucibince, Afganistan'dan askerlerini çekmekte", "Irak-İran Savaşı, barışla bitecek gibi", "Ürdün Emir'i Hüseyin'in âni ve isabetli bir kararı ile Batı Şeria'da, bağımsız bir Filistin Devleti'ne zemin olacak vasat hazırlanmıştır", "Türkiye ile Yunanistan arasında, diyalog ümitleri söndürülmemeye çalışılmaktadır", "Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında, münasebetleri iyileştirici görüşmeler yapılabilmektedir", hattâ, çok zayıf noktada da olsa "Türk-Bulgar diyalogu başlatıla-bilmiştir",...

Elbette, bütün bunlar, "müspet" gelişmelerdir ve geleceğe daha ümitle bakmamızı gerektiren olaylardır. Ama unutmamak gerekir ki, bütün bu gelişmeler, kendi şartları içinde yeni problemlere zemin hazırlayacak nitelikte gözükmektedirler. Bunlara, sadece, satırbaşları ile dokunarak geçelim.

Şöyle ki, Sovyetler Birliği, Afganistan'dan askerlerini çekmekle birlikte, açıktan açığa, kuklası olarak bıraktığı

"Kızıl Necip Hükümetine" silâh ve para yardımı yapmakta; ajanları vasıtası ile "Mücahidler" arasındaki ihtilâfları körükleyerek birbirine düşürmek istemektedir. Yani, Afganistan'ı, çok kanlı bir "iç savaş" beklemektedir. Şu anda, "Afgan Mücahidlerine" düşen tek iş, Allah rızası için, el-ele vermek, bütünleşmek ve düşmanını kahretmektir.

Ahmakça bir inatlaşma yüzünden, 8 yıl sürdürülen ve 1 milyon insanın canına ve nice milyonların sakat kalmasına mal olan, hem İran'ı, hem Irak'ı yıkıma götüren savaşın durması ve her iki tarafı tatının eden bir barışla nihayetlenmesi, bütün İslâm Âlemi için ferahlık sebebi olacaktır. Bu ümit, bugün, her günden daha fazladır. Bununla birlikte bilmek gerekir ki, İran ile Irak arasındaki soğuk savaş, daha çok uzun sürecek ve bu mânâsız savaşa sebep olan "kadroların" işbaşında kalması hayli güçleşecektir. Öyle görünüyor ki, İran ve Irak'ta iç kaynaşınalar artacak ve her iki ülke de sürpriz gelişmelere sahne olacaktır. Yani, İran ve Irak önemli inkılaplara gebedir.

Batı Şeria'da bağımsız bir Filistin Devleti'nin kurulması, elbette sevindirici bir gelişme olacaktır. Ancak, bu gelişmeyi İsrail'in ve ABD'nin hazmetmesi kolay olmayacaktır.

Öyle anlaşılıyor ki, Siyonizm, "Nil'den Fırat'a kadar vatan" sloganı ile sürdürdüğü yayılmacı politikasından vazgeçmedikçe Orta-Doğu'ya barış gelmez.

Türkiye ile Yunanistan arasındaki diyalog, öyle anlaşılıyor ki, daha çok Türkiye'nin gayreti ile sürdürülebilmektedir. Yunanlı yetkililer, bu konuda, hiç de hassas gözükmemekte, bitmez ve tükenmez bir hırsla Türkiye'den "yeni jestler" (şimdi tavizin adı jest oldu) beklemektedirler.

Yunanlılar, bizi sıkboğaz eden "Ege Meselesini" asla gündeme getirmek niyetinde olmadıkları halde, artık hallolmuş gözü ile baktığımız "Kıbrıs Meselesini" dünya kamuoyunda canlı tutabilmektedirler. Ben şahsen, her gün yeni bir oyun ve tertiple ortaya çıkan Yunanistan ile problemlerimizin "diyalog" yoluyla çözüleceğine inanmıyorum. Ama, şimdilik, başka bir çaremiz de yok!..

Türkiye'nin başta Sovyetler Birliği ve Bulgaristan olmak üzere, bütün komşuları ile iyi münasebetler içinde bulunması kaçınılmazdır. Asırlarca Türk-Rus düşmanlığını körükleyerek bizi kendilerine muhtaç ve bağımlı duruma getirmek isteyen emperyalist çevrelerin oyunları, mutlaka bozulmalıdır. Türkiye, çok yönlü politikası ile kendi vatan ve millet bütünlüğünü korurken, sadece kendi "hür iradesi" ile hareket etmelidir. Rus'un Rusluğunu, Bulgar'ın Bulgarlığını unutmadan, dünyadaki dengeler, inceden inceye hesap ederek adım atmalıdır; Türklük Âlemi ve İslâm Dünyası üzerinde oyun oynayan, her çeşit emperyalizmi, çok iyi etüd etmeli ve ona göre, plan ve program hazırlamalıdır.

OPORTÜNİZM

Fransızca yazılışı "opportunisme", biz, "oportünizm" olarak okur ve yazarız.

Oportünizmin Türkçemizdeki tam karşılığı, "çıkarcılık" ve "gününü gün etme" olsa gerek... Oportünist de "çıkarcı" ve "gününü gün eden kimse"...

Günümüzde, sayıları pek çok artmakla birlikte, bütün tarih boyunca, var oldukları bilinen "parazit" bir zümre...

Bunların, hiçbir "dînî" ve "felsefî" ideoloji ile alâkaları yoktur. Bu bakımdan "renksizdirler. Fakat, "çıkar" söz konusu olunca, bunların sürünmeyecekleri boya da yoktur. Bu bakımdan da "çok renklidirler. Yani, oportünistin "dînî" de, "ideolojisi" de "kendi çıkarı"dır. O, her türlü idealizmi "enayilik" ve "ahmaklık" sayar. Yine oportüniste göre, şayet çıkar sağlayacaksa, her türlü renge boyanmak ve her çeşit kalıba girmek "akıllılık" ve "kurnazlık"tır.

Oportünistlerin, "çıkarlarını" garanti altına almak üzere, el ele verdikleri ve teşkilâtlandıkları da görülür. Bugün, kendine "hayır cemiyeti" süsü veren nice "uluslararası örgüt", bu tip oportünistlerin kontrolündedir. Birer "çıkar şebekesi" durumunda çalışan bu teşkilâtların "localarında", "hücrelerinde" ve "atölyelerinde" milletlerin kaderi üzerinde oynanır, makamlar ve yağlı lokmalar paylaşılır. Bu durumu, herkes apaçık görür de ses çıkaramaz!.. Hayret ki, ne hayret!..

Bu, gerektiğinde "renksiz" ve gerektiğinde "çok renkli" oportünistlerin durumlarını yakînen bilen bir dostum şöyle diyor: "Bunlar, hiçbir inanç ve ideoloji grubuna girmezler. Bunlara 'renksizler' ve 'çok renkliler' denmesine rağmen, esas renkleri siyahtır, hem de simsiyahtır.

Bu gibileri, kendi kabul ettikleri, hayat şekline 'sınırlamalar' getiren her şeye düşmandırlar. Onlara göre, millî duygular, dînî inançlar, ahlâkî kurallar, gelenek ve görenekler, geniş halk kitlelerini disipline etmek içindir. Ama, kendileri, 'özgür' ve 'yaşamasını bilen' kimseler olduklarından, böyle kayıtlara tabî olmaktan müstağnidirler. Çünkü onlar, 'hiçbir bağımlılığa' tahammülleri olmayan kişilerdir.

Böyle olmakla birlikte, oportünistler, geniş halk kitlelerinin 'tepkisini' çekmemek için, kendileri ile 'basit halk tabakaları' arasında, tampon görevi yapabilecek, derece derece —azdan çoğa doğru kendi hayat felsefelerini 'tasvip edecek' hâleler de meydana gelsin isterler.

Bu hâleler, oportünistlerin, diledikleri gibi yaşamalarında, kendilerini koruyucu zarflar gibidirler. Nitekim, bu hâleler, 'basit halk kitlelerinin' bunların hayat tarzları ile doğrudan temasını önler. Böylece halkın büyük çoğunluğu, bu sömürücü zümrenin, moral açıdan ne denli müflis olduklarını göremez, bilemez ve öğrenemez. Hattâ, 'yandaşları' basın ve yayın organlarının propagandalarına kanarak onları, 'başarılı' ve 'nitelikli' kişiler sanır.

Oportünistler, kelimenin tam mânâsı ile 'hedonist'tirler. Bunların tek gayesi, şu kısa dünya hayatının, mümkünse her saniyesini, hiçbir manevî, ahlâkî ve hukukî sınırlama olmadan 'hayvanî bir lezzetler dünyası' olarak idrak etmektir. Onlar, bu gayenin esiridirler, gözleri başka bir şey görmez, âdeta 'körler' gibidirler. Onlar için 'ölüm', her şeyin sonudur. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de böylelerinin 'hayvandan daha aşağı' oldukları bildirilir. (Bkz. el-Araf/179)."

İnsan suretindeki bu mahlûkların, içyüzlerini, açıklamaya, Allah dilerse, devam edeceğiz.

OPORTÜNİSTLERİN DENGE POLİTİKASI

Oportünistler için esas olan "kendi çıkarları"dır. Bütün mesele, bunu korumaktır. Bunun için, büyük "denge hesapları" yaparlar.

Dikkatleri, kendi üzerlerine çekmemek için, halkı uyutucu ve oyalayıcı "kitle faaliyetleri" yanında, istediklerini elde etmek için, başta 'para' olmak üzere, alkol, uyuşturucu, lüks hayat, şantaj ve tehditler en iyi araçlardır.

Oportünistler, zahiren "şiddet" (terör)den nefret ettiklerini söylerler. Ama, statülerini sarsabilecek ve tehlikeye atabilecek, her engeli kaldırmak hususunda ise, şiddet dahil başvurmayacakları çare yoktur. Bu işi de "çok mafsallı" olarak yaptırırlar ki, "şiddet"in (terörün) kendilerinden kaynaklandığı bilinmesin. "Çok mafsallı çalışma" onların, her işlerinde kullandıkları ve çok sevdikleri bir usûldür

"Çok mafsallı çalışmak" demek, şiddeti "drije" eden esas faili gizlemek üzere, yerine göre, hükmî veya gerçek şahsiyetlerden oluşan çeşitli "kademeler" koymaktır. Böylece, "şiddetin asıl kaynağını bulmak" güç ve hattâ imkânsız duruma getirilir.

Şiddet hareketlerinde "ölü" ve "yaralı" sayısı ile meydana gelen "maddî zararlar" hiç de önemli değildir; yeter ki "çıkarları" korunmuş olsun. Bunlar, ayakta durmak için "iti ite boğdurmaktan" özel bir zevk alırlar.

Aralarında belli bir "denge" bulunduğu ve oportünistlerin çıkarlarına ters düşmediği müddetçe, "sağ"da, "sol"da onlar için birdir. Böyle bir ortamda, denge "sol" aleyhinde bozulursa "sağa" yardımcı olurlar. Böylece, organize edilen "rakipler" birbirleri ile boğuşturulurken, oportünistler, her türlü tecessüsten ve araştırılmaktan uzak keyiflerine bakarlar. Halkımız, büyük akl-ı selîmiyle bu kalleş politikaya "farmason oyunu" teşhisini koymaktadır. Elbette, bu konuyu, en objektif biçimde inceleyip gün yüzüne çıkarmak hususunda "güvenlik kuvvetlerine" de önemli görevler düşmektedir.

Oportünistler, bütün dünyada "çıkar birliği" yapmak üzere, hayal bile edilmesi güç, bir yardımlaşma ve dayanışma içindedirler. Oysa, bunlar, gerçek niyetlerini gizlemek üzere, zahiren, insancıl, yardımsever, vatan ve millete hizmetkâr tavırları içinde hareket

ederler. Bunun için nice kulüpler, demekler ve teşkilâtlar kurmuşlardır. Bunlar, insanları aldatma konusunda denenmiş ve ince hilelerle dolu metodlar geliştirdiğinden, bunlara üye olan pek çok "yönetici" bile işin içyüzünden habersizdir ve canla başla "insanlık ideali" (!) için çalıştığını sanır. Oysa, bu kulüp ve derneklerin ağına düşmüş üyelerin "yükselmeleri", çalışkanlık ve becerileri ile değil, ancak, oportünistlerin "hayat felsefelerini" benimsemeleri ve onlara yaklaşmaları nispetinde olur.

Oportünistlerin kurdukları bu gibi teşkilâtlar, resmen "topluma açık" gibi görünürlerse de uygulamada işler tersinedir. Bu gibi teşkilâtlar, genel olarak "mesleğinde başarıya ulaşmış", belli bir seviyeye gelmiş olanların peşinde olup onları, zevkleri, ihtirasları, ailesi, dostları, inandıkları, sevdikleri, zaafları açısından adamakıllı incelerler. Bunlar öğrenildikten sonra, "hedef kişiye" ürkütmeden yaklaşmanın yolları aranır ve "uygun ilişkilere" girişilir. Azından başlayarak, giderek arttırmak şartıyla tebrikler, taltifler, masum görünüşlü irili ufaklı hediyeler ve avantajlar sağlanır.

Böylece, akla gelebilecek her kesime el atarlar. Bunlar için "özel" ve "kamu" sektörü yoktur. Bunlar, her yere kol uzatan bir ahtapot gibi çalışırlar.

OPORTÜNİSTLER VE MİLLÎ EĞİTİM...

Millî Eğitim, bir ülkede, oportünistlerin, ısrarla ve tercihen el attıkları ve imkânlarının elverdiği nispette, etkili olmaya çalıştıkları bir sektördür. Çünkü onlar, bilirler ki, bir milletin geleceği Millî Eğitimi'ne bağlıdır.

Kesin olarak bilmek gerekir ki, bir milletin gençliği, ne derecede millî duygulardan uzaklaştırılır, millî tarih ve kültürüne yabancılaştırılır, dîn ve ahlâkından koparılır ve töresine ters düşürülürse, oportünizmin geleceği o kadar garanti altına alınır. Çünkü oportünizmin en büyük düşmanları, inanmış, idealist, milliyetçi ve ahlâklı kadrolardır. Oportünistler, bunlara "mukaddes enayiler" derler.

Onlar, Allah, vatan, millet, vazife ve ahlâktan söz eden birilerine rastladılar mı, "Aslanım bu işler sana mı kaldı?", "Sen mi düzelteceksin bu dünyayı?", "Evlâdım sana yazık oluyor! Ye, iç, keyfine bak. Bırak şu Donkişot'luğu!' diye öğüt vermeye kalkışırlar.

Oportünistler, Millî Eğitim'de, gayelerine erişmek için, aşağıda sayacağımız işleri başarmak için, ellerinden geleni geri koymazlar. İlk yapacakları iş de şudur: Millî Eğitim'de, Bakan'dan başlayarak, bütün kademelerde, gerçekten milliyetçi, dînine, millî ahlâkına bağlı, ecdadına saygılı bir gençlik yetiştirmeye kararlı olanları, bir bir tespit ederek, çeşitli bahane ve tertiplerle teşkilâttan uzaklaştırmak...

Sonra, Millî Eğitim'in her kademesine, kendi hayat felsefelerini kabullenmiş veya en azından, kendi açılarından "zararsız" sayılabilecek karaktere ve düşünce yapısına sahip kimseleri yerleştirmek...

Vatan sathında, ilköğretiminden yüksek öğretimine kadar, bütün "yönetici kadrolarını" —firsat zuhur ettikçe— kendi hayat felsefelerine uygun kişiler arasından seçmek, inançlı ve idealist kadroları, birer birer ayıklamak...

Gençlere, "millî tarih şuuru" vermek yerine, bütünlüğü parçalayıcı programlar ile genç dimağları, mazilerine, atalarına, kültür ve medeniyetlerine yabancılaştırmak...

Anayasa'nın teminatı altında bulunan dîn ve ahlâk derslerini, asgarî seviyede tutmak, bu muhtevanın genişlemesine fırsat ve imkân tanımamak...

Millî kültüre hayat veren, tarihî el sanatlarımızı, estetik değerlerimizi ve güzel sanatlarla ilgili mirasımızı okullarımıza sokmamak, genç nesilleri plânlı ve programlı bir biçimde "kültür emperyalizmine" mâruz bırakmak...

Hümanizm adına, gençlerde ve öğretim kadrolarında bulunan "milliyetçi şuur ve iradeyi" çökertmek üzere, "milliyetçiliğin geçici" olduğunu, 15-20 yıl sonra, yani 21. asırda, artık "yeni bir dünyanın kurulacağını" propaganda etmek... Oysa, tarihî gelişim, bunun tamamen aksini ortaya koymaktadır. Açıkça müşahede ediyoruz ki, Birleşmiş Milletler Cemiyeti'nde, milletlerin ve yeni devletlerin sayısı azalmamakta, her gün yeni bir bayrak tarih sahnesine çıkmaktadır. Milliyetçiliği, "geçici bir duygu" sanan zavallı idraklere yazıklar olsun!

Oportünistler, Millî Eğitim programları hazırlanırken, ilimden ziyade, insanların moral değerlerini tahrip edici "felsefî teorilere" ve istismara elverişli konulara ağırlık vermek için çırpınırlar. Akla hayale gelmez tertiplerle, çocukları ve gençleri bunalıma itecek konuları kitaplara sokuşturmak isterler. Bu tertiplere karşı çıkanlar

olursa, olmadık sıfatlar ve ithamlarla lekeleyip etkisiz duruma sokarlar

İSLÂM VE YENİDEN DİRİLİŞ

"Ölüm", kavram olarak "hayat"ın zıddıdır ve onunla çelişmektedir. "Ölüm" karşısında tavırlar da çok farklı...

Bazı insanlar, ölümü, "ebedî bir tükeniş" sanmakta ve öldükten sonra "her şeyin bittiğine" inanmaktadır. Bazıları da ölümü, "yeni bir doğuş" bilmekte, "hayatın ebedî olduğuna" inanmaktadır.

Bu "iki zıt inanışa" bütün beşer tarihi boyunca rastlayacağız. Bu, bir "insanlık dramı"dır.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerim'de, insanın bu dramı, âyet âyet, hemen her "sûre"de işlenir. Nitekim Yüce Kitabımıza göre: "Her can, ölümü tadıcıdır", lâkin bu, bir "imtihan"dır ve geçici bir zaman içindir; vakit gelince, bütün insanlar tekrar diriltilerek "Allah'a döndürüleceklerdir". (el-Enbiya/35).

Yüce Kitabımıza göre, "insanların çoğu" buna inanmazlar; "Onlar, Allah, ölmüş bir kimseyi diriltmez" derler. (en-Nahl/38). Onların aklı "yeniden dirilmeyi" almaz: "Biz, bir (avuç) toprak olduktan sonra mı ve yeniden mi yaratılacağız?" diye sorarlar. (er-Râd/5).

Kâfirler (ateistler, materyalistler ve nihilistler), çürümüş ve dağılmış insan cesetleri karşısında, yeniden diriliş ümitlerini, tamamı ile yitirmişlerdir. Onlar, şöyle derler: "Biz, bir sürü kemik, kırıntı ve döküntü (halinde bir avuç toprak) olduğumuz vakit, hakikaten biz mi, yeni bîr yaradılışla diriltileceğiz?". (el-İsra/49).

Allah'ın, insanları "yeniden diriltme vaadi", bazılarına bir "masal" gibi gelir. Nitekim onlar: "Bu dedikleriniz, evvelkilerin masallarından başka bir şey değildir, derler". (el-Ahkâf/17). Çünkü "Onlar, dünya hayatından (yalnız) dış tarafı bilirler. Âhîret'ten ise gafildirler". (er-Rûm/7). Bu gibileri, kendilerini "beş duyunun verileri" içinde hapseden ve "fizikötesi" değerlere karşı "kör" durumuna düşen kimselerdir. Bunlar hakkında yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "Hayır, onların idrakleri, Âhiret hakkındaki bilgilere ulaşamamıştır. Hayır, onlar, bundan şüphe içindedirler. Hayır, onlar, bundan kördürler". (en-Neml/66).

Kâfirler, materyalistler ve komünistler, "Allah'a ve Âhiret Günü'ne inanmamakla kalmamakta bu inkârlarını "bilimsellik" ve "ilerilik" gibi sıfatlarla süsleyip cazip hale sokmaya da çalışmaktadırlar. Oysa, bu, Yüce Allah'ın, onlara oynadığı feci bir oyundur. Bu konu, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle açıklanır: "Biz, Âhiret'e inanmayanların işlerini (zanlarını), kendileri için süslemişiz de (basiretleri kapalı olarak) şaşırıp kalmaktadırlar". (en-Neml/65).

Dînimizin yüce ölçülerine göre, "Âhiret'e inanmayanlar", gerçekte "Allah'a inanmayanlardır. Çünkü, O'na inananlar, O'nun sonsuz yaratma gücüne ve iradesine de inanırlar. Oysa, apaçık görüyoruz ki, "**Allah anıldığı** zaman, Âhiret'e inanmayanlar huzursuz **olurlar".** (ez-Zümer/45).

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de Allah'ı ve Âhiret'i inkâr edenler, şöylece ikaz edilir: "Nasıl oluyor da Allah'ı inkâr ediyorsunuz? Hâlbuki siz, ölüler iken, (sizi) O diriltti. Sonra, sizi, yine O öldürecek, tekrar sizi, O, diriltecek ve nihayet yine yalnız O'na döndürüleceksiniz". (el-Bakara/28).

BU DÜNYA İNSANA YETMEZ

Bu dünya bize yetmiyor, onun için "başka dünyaların" özlemi içinde çırpımıyoruz. "Fizik" ve "metafizik" çırpımışlarımızın gerçek manası bu

Kaldı ki, insan, psikolojik olarak kendi kafasında ve gönlünde, en az "iki dünya" taşımaktadır. Bütün kültür ve medeniyetleri istilâ eden "bu dünya" ve "öteki dünya" kavramlarını, sakın bir "masal" gibi görmeyiniz. Bunlar, bizim "iç dünyamızdan fışkıran" gerçeklerdir.

Büyük mütefekkirimiz İmam-ı Gazali Hazretlerine göre, insanın bir "dış", bir de "iç" gözü vardır. Ona göre, "insan, dış gözü ile bakar, fakat iç gözü ile görür". Yani, bir tarafta "duyumların gerçeği", bir tarafta "şuur ve sezginin gerçeği"...

Duyuların gerçeği "fizik âlem", şuur ve sezginin gerçeği "fizikötesi âlem"...

Beşer fikir tarihi diyor ki: "İnsanın sübjektif idraki, sürekli olarak bu, birbirine zıt düşen 'iki âlemin varlığı' etrafında yalpalayıp durdu". İnsanoğlu, her nedense, kendi sübjektif dünyasının altında

ve üstünde, birbirinden çok farklı "iki dünya" daha yakalamaktadır. Yani, bir tarafında "objektif âlem", bir tarafında "mutlak âlem" ve ara yerde çırpınan "sübjektif âlem"... İlim, sanat ve dîn ve bu farklı âlemlere ait meyveler...

Bu âlemlerden hangisi "gerçek", hangisi "gölge"? Bu soruya cevap ararken, insanlık, ekol ekol, din dîn parçalanıp durdu. Koskoca "felsefe tarihi" ve "dinler tarihi" böylece doğdu. Ama hiç kimse şu gerçeği inkâr edemedi: "İnsan, bir tek dünya ile yetinmiyor; insanın en az üç dünyası var"...

Şanlı Peygamberler, dizisinden sonra, bazı "bunalım filozofları" da ortaya koydular ki, "insan bu dünyada gariptir", "insan, bu dünyada mutlu değildir", "insanın başı, bu dünya ile derttedir"... Yani, insan, ister istemez, "başka bir dünyanın özlemini" çekmektedir.

Bizzat "objektif verilere" göre, içinde yaratıldığımız dünya, "izafî", "fânî", "sınırlı" ve "esaret dolu" bir mekândır. Bu dünya, bize, "mutlak gerçeği", "mutlak güzeli", "mutlak iyiyi", "ölümsüzlüğü", "sonsuzluğu" ve "özlediğimiz hürriyeti" verememektedir.

Psikolojik araştırmalar göstermiştir ki, insan zekâsı ve şuuru, önce, bu "duyular dünyasına" yöneliyor, fakat, çok zaman geçmeden, korkunç bir isyan çığlığı ile yeni arayışlara başlıyor. Çünkü, insan idraki, "duyular dünyasındaki" ölümlü, sınırlı, esir ve âciz varlıkların "ateşli boğuşmalarından" irkilir ve korkar.

Bütün bunların, tabiî bir sonucu olarak "ebedî bir dünyanın özlemi" ile ayağa kalkan insan idraki, "Mutlak Hakîkat" şuuru içinde, "Âlemlerin Sahibi"ne yönelir, O'na yalvarır ve O'na sığınır. İnsanın bu davranışını, kim inkâr ve ihmal edebilir?

Yüce dînimize göre, Allah, insanoğlunun bu samimi ihtiyacına, mutlaka cevap verecek, onları, "İlk defa yarattığı gibi, yine yaratacaktır". İnsana, şimdi, hayal bile edemeyeceği "mutlu bir dünya" verecektir. Ama, bütün bu nimetler "inananlar" içindir. "İnanmayanlar" ise, içlerindeki "Cehennemi", kendileri ile birlikte "Öte"ye de taşıyacaklardır. Yani, herkes hak ettiğini elde edecek ve hiç kimseye haksızlık edilmeyecektir. İmam-ı Gazalî Hazretleri, "Kimyay-ı Saadet"inde şöyle buyurur: "Cehennem, dünyada yaptığınız kötü işlerden başka bir şey değildir. Bunların size geri çevrilmesidir".

"BEKÇİLER" VE DERTLERİ

Her ülkede, ister istemez, daima, kendini mağdur ve "mazlum" hisseden veya gerçekten öyle olan kişi ve zümreler vardır.

Bunlar, çeşitli vesilelerle ve yollarla dert ve meselelerini "üst makamlara" duyurmak için çırpınırlar. Bu arada, en büyük desteği de "basın"dan görmek isterler. Bu yüzden olacak, birçok gazetede, bu tip "dertlilerin" meseleleri ile uğraşacak ve seslerini duyuracak "köşeler" ve "sütunlar" ihdas edilmiştir. Bunun çok faydalı olduğunu da görüyoruz.

Ancak, bazı okuyucular, bununla yetinmemekte, bizzat şu veya bu yazara başvurarak, seslerinin duyurulmasına "yardımcı" olmalarını istemektedirler.

Bu tip müracaatlara ben de muhatap oluyorum. Gece bekçisinden şoförüne, kapıcısından esnafına kadar, pek çok okuyucu, kendileri ile meşgul olmamızı dilemektedir.

Bilirim "ateş düştüğü yeri yakar", böylelerine göre, "en önemli mesele, kendi sıkıntılarıdır", bunun dışında kalan konular ise "ikinci derecede kalır". Evet, belki haklı, belki haksız, birçok okuyucu bu kanaattedir...

Öte yandan "Mazlum ve mağdur Müslümanların dertleri ile dertlenmek" bir Peygamber emridir.

Geçen gün, "Emniyet"te bekçilik yapan bir okuyucumdan mektup aldım. Mektup, kendi ifadesi ile "Yüreği yaralı, sinirleri keman teline dönmüş emniyet bekçileri adına" yazılmış. Benden yardım ve alâka bekliyorlar.

Mektup özetle şunu diyor: "Bizler, emniyet bekçileriyiz. Bilfiil gece çalışırız. 25 yılda emekli oluruz. Yaz kış demeden, karda, yağmurda, ailelerimizden kopuk olarak görev yaparız; yıpranma zammınız' yoktur: "iş riski tazminatı" almayız.

Emniyette hemen hemen herkes bize emreder. Yani herkes âmirimizdir. Gece bekçiliği dışında, karakolun temizliğini biz yaparız; elimizde tepsi, çay servisi için odadan odaya koştururuz, yani her türlü angarya bizim işimiz. İstersen yapma!.. Ekmek parası için çekiyoruz. Ne yapalım rızk dâvası...

Bu durumlar, bizi üzüyor; psikolojik rahatsızlıklar doğuruyor; görev aşkımızı söndürüyor; aile hayatımızı olumsuz biçimlerde etk-

iliyor. Lütfen bize yardım edin, Allah rızası için bize yardım edin, bu kanayan yara sarılsın!".

Ve mektup şöyle devam ediyor: "Bugün çağ atlamaktan söz ediliyor. Sosyal adalet ve demokrasi deniyor. Bunlar, bizim için de var olmalı. Öyle değil mi? Bizim dert ve meselelerimizi sömürmek isteyen art niyetli çevrelere imkân verilmemelidir. Biz, devletimizi ve milletimizi seven kimseleriz. Asla menfi duygular taşımak istemiyoruz. Lütfen ilgililer, bize sahip çıksınlar ve her türlü istismar kapısını kapasınlar".

Okuyucum, bu mektupla birlikte, bilmem hangi gazeteden aldığı "kupürü" de göndermiş. Kupürde güzel haberler var. Şöyle deniyor: "ANAP'ın hazırladığı tasarıda bekçilerin 'yardımcı hizmetler sınıfından emniyet hizmet'leri sınıfına' alınması öngörülüyor. Kanun tasarısı, bekçilerin aynı zamanda Polis Vazife ve Salâhiyetleri Kanunu kapsamına alınmaları ve 5. derecenin son kademesine kadar yükselebilmelerini planlıyor...".

Okuyucu, iş bu merhalede iken, basından gelecek küçük bir destek "bize çok yardımcı olur" diye düşünüyor.

Ben de durumu, ilgili makamlara duyururken, vicdanî bir görev yapmanın huzurunu tadıyorum.

BULGARİSTAN'DAKİ TÜRK AZINLIĞI VE ÖTESİ...

Başka ülkeler ve milletler için ne ifade eder bilmem ama, 19. ve 20. asırlar, Türk ve İslâm Dünyası açısından, tam bir felâket dönemi olmuştur.

Bilhassa, son iki asırda, her türlü emperyalizmin hedefi haline gelen Türklük Dünyası ile İslâm Âlemi, kelimenin tam mânâsı ile perîşan edilmiştir.

Düşmanlarımız çok yönlü programlarla çalışmış, imparatorluğumuzu yıkmış, topraklarımızı paylaşmış, İslâm Dünyası'nı paramparça etmiş, kültür ve medeniyetimizi hor ve hakîr düşürmüş, insanlarımızı ya "göçe zorlamış" veya "öz vatanında esir ve parya" durumuna sokmuştur. Şimdi, 46 devlete bölünmüş ve nüfusça 1 milyara ulaşan İslâm Dünyası, bitmez ve tükenmez bir dertler ve ıstıraplar kumkumasıdır.

Bütün bunların yanında, hâlâ "öz vatanında esir ve parya" hayatı yaşayan milyonlarca Müslüman ve Türk bulunmaktadır. Bir

gazeteci-yazar olarak buralardan, tâ bizlere kadar ulaşan "imdat çığlıkları" geliyor. Yunanistan'dan, Bulgaristan'dan, Rusya'dan, Çin'den, İran'dan, Irak'tan gelen çığlıklar: "Aman derdimize bir çare!".

Ne etsek? Nasıl etsek bilmiyorum?

Kimseye sesimizi duyuramıyoruz. Duyursak da cevap alamıyoruz. Cevap alsak bile namuslu ve dürüst olmadığını görüyoruz. Ne "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi", ne "Helsinki sözleşmesi", ne "Cenevre anlaşmaları", hiçbiri para etmiyor. İstirap çeken Müslüman'sa, hele bir de Türk'se, bütün vicdanlar sağırlaşıyor, bütün gözler körleşiyor ve bütün idrakler kararıyor...

İster misiniz? Size, Balkan Türkleri Dayanışma ve Kültür Derneği'nce yayınlanan ve "Bulgaristan'daki Türk Azınlığa Destek Olalım!..." başlıklı bildiriden bazı parçalar sunayım. Diyorlar ki:

"Balkan Ülkeleri Dışişleri Bakanları'nın katıldığı Belgrat Zirvesi öncesi, Türkiye ve Bulgaristan, 23 Şubat 1988 tarihinde, 'insanî sorunların hallini içeren' bir protokol imzalamışlardır. İmzalanan bu protokol, Bulgaristan'daki Türk azınlığın kısıtlanan sosyal, kültürel ve dînî haklarının iadesini amaçlamaktadır.

Fakat, görünen odur ki, Bulgar yönetiminin gayesi, sadece ve sadece, dünya kamuoyunun, bu konuya gösterdiği tepkiyi hafifletebilmek, ayrıca, sarsılan prestijini yeniden kazanabilmek için, giriştiği yeni bir 'oyalama taktiğinden' başka bir şey değildir, diyoruz. Çünkü, protokolün imzalanmasının hemen ardından, Bulgar Dışişleri Bakanı Petar Miadenov, basın mensuplarına verdiği beyanatta: 'Bulgaristan'da Türk azınlık yok, Müslümanlaştırılmış Bulgarlar var' diyebilmiştir. Bu, tutarsızlık değil de nedir?... Bulgar yönetimi, Türkiye ile 'insanî sorunların hallini' içeren görüşmeleri neden kabul etmiştir? Herhalde Bulgarların meselelerini görüşmek için değil!".

Bildiri şöyle bir çığlıkla bitiyor: "İnsan haklarına inanan ve tüm dünyada uygulanması için çaba gösteren ülkelere ve milletlerarası kuruluşlara sesleniyoruz:

Biz, Bulgaristan'da, çağdışı uygulamalara mâruz kalmış, acıyı tatmış, insanlık haysiyeti kırılmış kişiler olarak, Bulgar yönetimi'nin baskısı altında inleyen iki milyon Türk'ün adına diyoruz ki, millî varlıklarını ve dînî inançlarını korumak için mücadele veren, ezilen insanlara destek olunuz, insanlık haysiyetimizi kurtarınız".

Maalesef, yıllar yılıdır, bu çığlıkları basan mazlum ve mağdur Müslüman kitlelerin feryatları, asla beklenen ve özlenilen bir sonuca ulaşamamakta, Türk'ün sesi ise hiç mâkes bulamamaktadır. Tekrar tekrar anlaşılmaktadır ki, "Yaşamak için haklı olmak yetmiyor. Güçlü de olmak gerek...".

BAĞDAT VE KERKÜK TÜRKLERİ...

Irak'ın, bilhassa Kerkük ve Bağdat'ın, "Türk Tarihinde çok önemli birer yeri vardır. Türk'ün "Ana gibi yar, Bağdat gibi diyar olmaz" sözü boşuna değildir.

Türklerin Irak ve Bağdat'la ilişkileri, çok daha eskilere gitmesine rağmen, durum, bilhassa Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey zamanında çok mükemmeldir. Bilindiği gibi, Tuğrul Bey, 1040 Dandanakan Zaferi'nden sonra çok güçlenmiş ve başşehrini Rey'e taşımış ve Bağdat'ta yaşayan Abbasî Halifesi el-Kaim'e bağlılığını belirtmiş ve onun adına hutbe okutmuştur. Bu duruma çok sevinen Abbasî Halifesi, Tuğrul Bey'den kendini rahatsız eden isyancı Büveyhoğullarına ve Fatimîlere karşı yardım istemiş ve isteği derhal uygun görülerek gereken yapılmış ve bu konuda gösterdiği üstün başarıdan ötürü "Sultan-ül Müslimîn" unvanını almıştır.

Abbasî Halifesi, Tuğrul Gazi'den o derecede memnundur ki, hutbede kendi adı ile birlikte, "Sultan'ül-Müslimîn" olarak ona da yer vermektedir. Bu samimiyet gittikçe koyulaşacak, karşılıklı "evlenmeler" ile dostluk pekiştirilecektir. Nitekim Abbasî Halifesi el-Kâim, Tuğrul Gazi'nin kardeşi Çağrı Bey'in kızı Hatice Aslan Hatun ile 1056'da evlenirken Tuğrul Bey de Halife'nin kızı ile 1062'de dünya evine girecektir. Böylece, Büyük Selçuklu Devleti ile Irak ve İslâm Dünyası arasında unutulmaz bağlar ve temeller atılmıştır.

Daha sonra Selçuklu tahtına çıkan Muhammed Alparslan ve Melik şah zamanında bu dostluklar ve alâkalar daha da geliştirilecek ve büyük Selçuklu Veziri Nizam'ül-Mülk 1065 yılında, ilk Türk Üniversitesini (Nizamiye Külliyesini) Bağdat'ta kuracak ve bu kuruluş, ileride tâ Avrupa içlerine kadar uzanacak "büyük fetihlerin" manevî kadrolarını yetiştirecekti. Malazgirt Zaferi'nden tam 6 yıl önce faaliyete geçen bu "külliye" gerçekten de bu "misyonunu" yerine getirecektir. Evet, zaten, olacaksa, "üniversite" böyle olmalıdır. "Misyonu" olmayan üniversite mi olurmuş?

Nihayet, gün gelmiş, Türk Milleti, şahane periyotlar çizerek, hamle üstüne hamle yenilemiş, devirler, hanedanlar ve hükümetler değişmekle birlikte, "i'lây-ı kelimetüllah" bayrağını elden ele devrederek büyük kültür ve medeniyet ışıklarını, dünyanın dört bir yanına taşımıştır.

Sonra, sonra... Dünya tersine mi dönmüş ne? Gelişme hızına paralel bir gerileme ile İslâm ve Türk Dünyası, bugünlere gelmiş...

Şimdi, yine Irak var, şimdi yine Bağdat var, şimdi yine Kerkük var. Şimdi yine Araplar ile Türkler bir arada bulunuyorlar. Fakat ortada eski dostluklardan ve kardeşliklerden eser yok... Bilmem, İngiliz gâvuru mu yaptı, Moskof gâvuru mu karıştırdı, yoksa Yahudi tertibi ile mi oldu? Şimdi, "Sosyalist Baas Partisi" ve zimamdarları, asırlarca birlikte yaşadıkları Müslüman-Türk halkını, akıl almaz zulüm, işkence ve baskı ile inletip duruyorlar.

1924 yılında İngiliz hakimiyeti altındaki Irak'ta, bizzat İngiltere tarafından plânlanan "Katliâm", Kerkük Türkleri için tam bir felâket olmuştur. Daha sonra, 1946 yılında Irak yöneticileri tarafından gerçekleştirilen "Gâvur Bağı Katliâmı" ile yüzlerce Türk yok edilmiştir. 17 Temmuz 1959 Katliâmı ile bizzat Abdülkerim Kasım'ın plânladığı şekilde Kerkük'te lider durumunda bulunan milliyetçi aydınlar, evlerinden alınarak kurşuna dizilmişlerdir. Öte yandan, sırf Türk oldukları için idam edilen yüzlerce Türk aydınının listesi elimizdedir. Evet, "bütün günâhları Türk olmaktı. Kiminin gözleri oyuldu, kimi, diri diri toprağa gömüldü. Sürüklenen cesetler Kerkük caddelerini kana boyadı"...

Evet, bütün bunlar gerçek ve vicdanlar sağır!..

SAVAŞ ŞARTLARINDA İSLÂM EKONOMİSİ

İslâm'da ekonomik faaliyetler "barış" veya "savaş"* şartlarına göre düzenlenir.

Hiç şüphesiz, her iki halde de "ekonomik faaliyetler", bütün yönleri ile "şer'î ölçüler" içinde yürütülmekle birlikte, "savaş şartları gerektiriyorsa", barış zamanlarına göre, zaruret miktarınca, bazı "kolaylıklar" sağlanabilir.

İslâm "muamele hukuku"nun temel kitabı Mecellei Ahkâm-ı Adliye'de belirtildiği üzere:

"Bir iş zıyk oldukta müttesa olur". (Madde: 18).

Yani, bir işte zorluk ve sıkıntı görülünce, ruhsat ve vüsat gösterilir

"Zaruretler, memnu (yasak) olan şeyleri mubah kılar". (Madde: 21).

"Zaruretler, kendi miktarınca takdir olunur" (Madde: 22).

"Bir özr için caiz olan şey, o özrün zevali ile bâtıl olur". (Madde: 23).

"Mâni zail oldukta (engel kalkınca), memnu (yasak) avdet eder". (Madde 24).

Bu noktada unutmamak gerekir ki, dinîmizde "zaruret", gerçekten fert ve cemiyet için "hayatî tehlike" doğuran şartlar demektir. "Zaruret miktarı" ise, ferdî ve içtimaî hayatı tehdit eden şartların ortadan kalkması için gereken zamandır. Aksi halde "ölçüyü aşmak", ilâhî hudutları aşmak olur ki, bu yasaktır.

Böyle olunca, fertler "hayatlarını idame ettirmek" ve cemiyetler "sıcak" ve "soğuk" savaşların meydana getirdiği yıkımları ortadan kaldırmak "zarureti" ile "hoşa gitmeyen" bazı tedbirler almak zorunda kalabilirler.

Tarihî bir vakıa olarak bilmek gerekir ki, bu konudaki kararları, geniş ve şuurlu müşaverelerden sonra, ancak "Ululemr" (İslâm Devlet Başkanı) verir. Halk "Allah ve Resûlü'ne itaat eden emir sahibine itaat etmekle mükelleftir .

Yine, bir tarihî tespit olarak belirtelim ki, "Ululemr", İslâm Devleti'nin sosyal ve ekonomik politikasını, barış ve savaş şartlarına göre yürütür. Bu politikalar, onun maddî ve manevî sorumluluğuna bırakılmıştır. Savaş, ister silâhlı, ister soğuk savaş biçiminde cereyan etsin, ister sosyal, kültürel, ekonomik ve politik bir boğuşma tarzında yürütülsün, o ve kadrosu, bir mümin olarak, müminlerin saadeti için, mal ve can güvenliği için, devletin, vatanın ve milletin bütünlüğünü korumak için, gerekli tedbirleri alır ve uygular.

Bütün bunlarla birlikte, "ululemr", "hukukun üstünlüğüne inanan", "meşverete ve ehliyete önem veren", "halkının istek ve temayüllerini nazara alan" bir kimse olmak zorundadır. Her mümin gibi o da "emr-i mâruf" ve "nehy-i anil-münker"in kontrolü altındadır. Bu konuda, bilhassa "ulema"ya (âlimlere) büyük sorumluluklar düşer.

İslâm, prensip olarak "barışçıldır. O, asla "cihad emrini" unutmaksızın, mümkün mertebe "barış" arar. Bunun aksine, barış şartlarına uymayan "düşmana karşı" da amansızdır. Müslümanlar, şayet düşmanla bir "barış antlaşması" yapmışlarsa, buna titizlikle uyarlar, antlaşma sonuçlanıncaya kadar, mertçe ve dürüstçe hareket ederler. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerim'de şöyle büyütülür: "... Müddetleri bitinceye kadar, ahitlerinizi tamamlayınız. Allah, sakınanları sever". (et-Tevbe/4). "Eğer (düşmanlar) barışa meylederlerse, sen de onlara yanaş ve Allah'a güvenip dayan". (el-Enfal/61).

Tarihin de şahadeti ile belki binlerce defa ispat edilmiştir ki, İslâm bütün zamanların ve mekânların dinîdir. Onu tetkik edenler, onun ihtişamı karşısında sadece saygı duyarlar.

İSEDAK

Tam, bin yıl, insanlık âlemine nûr saçan, büyük kültür ve medeniyetlere ışık tutan İslâm dünyası, son iki asırdan beri, korkunç ve ıstıraplı bir "fetret dönemi" yaşamaktadır.

Başta İngilizler olmak üzere, topyekûn Batı'nın çok yönlü işgaline uğrayan, tam veya yarım bir sömürge statüsü içinde ezilen, kahredilen, soyulan, yağmalanan ve birbirine giren İslâm Dünyası, acaba, uyanmakta mıdır?

Bizde bu ümidi uyandıran ve besleyen bazı sevindirici gelişmeler var. Bu gelişmelerden biri de henüz özlediğimiz ruh ve şuurdan çok uzak olmakla birlikte, İslâm Konferansı Teşkilâtı Ekonomi ve Ticarî Birliği Daimî Komitesi'nin (İSEDAK'ın) faaliyetleridir.

Bu "komite" hiç olmazsa, belli bir periyod içinde, mazlum, mağdur ve ezik İslâm Dünyası'nın "lider kadrolarını" bira raya getirmekte, ortak meseleler üzerinde düşündürmekte, dolayısı ile şuurlaşmalarına ve gayrete gelmelerine vesile olmaktadır. Kanaatimce, bu "komite"yi teşkil eden kadroların, "kendi milletlerini temsil kaabiliyetleri "arttıkça, gerçekten de başarılı sonuçlar almak kolaylaşacaktır. Bütün mesele bilhassa, son iki yüz yıl içinde İslâm Dünyası'nın içine düştüğü buhranı tâ vicdanında duyan, samimi ve aydın kadroların işe el koymasıdır.

İslâm Dünyası'nın en büyük ümidi Türkiye'nin İSEDAK toplantılarına başkanlık ve ev sahipliği yapması, ayrıca sevindirici bir olaydır. Bu durumun, bazı kişi ve çevreleri tedirgin ettiğini ve edeceğini biliyoruz. Bunlar, genellikle ülkemizi, Batı karşısında çaresiz ve

alternatifsiz göstermek isteyenlerdir. Oysa Türkiye, bağımsız bir ülke olarak, kendi şartları ve menfaatleri açısından ihtiyaç duyduğu tercihleri yapabilecek güçtedir ve bunu bir haysiyet meselesi bilmektedir. Türkiye, kendini, tarihinden, coğrafyasından, kültür ve medeniyetinden tecrit edemez. Türkiye ile dostluk kurmak isteyenler, bunu, peşinen kabul ve teslim etmek zorundadırlar.

Bugün, Cumhurbaşkanı Sayın Kenan Evren'in başkanlığında, Tarabya Cumhurbaşkanlığı Köşkü'nde başlayacak olan İSEDAK toplantısı 2 gün sürecektir. Haber aldığımıza göre 46 İslâm Ülkesi'nden 300 civarında yüksek seviyeli delegenin (bakan ve uzmanın) katılacağı bu toplantıda, şimdilik, daha çok ekonomik ağırlıklı projeler ele alınacaktır. İlgililer bu projeleri, satırbaşları ile şöyle özetliyorlar:

- 1. İslâm ülkeleri arasında, ticarî enformasyon ağının kurulması.
- 2. Bölgesel ihracat kredi sigortası uygulanması.
- 3. İslâm ülkeleri arasında tercihli ticaret sistemi uygulanması.

Hemen belirtelim ki, bütün bunlar, bize ümit ve heyecan veren gelişmelerdir. Gönül ister ki, bunlar "laf" ve "proje" olarak kalmasın, en kısa sürede hayata intikal etsin

Bunun için, Müslümanlar arası, bir dayanışma, kardeşlik ve itimat havasına ihtiyaç vardır. Yine, İslâm Dünyası'nı dağıtmak, bölmek ve çatıştırmak isteyen "düşman güçlere " karşı, şuurlu ve azimli bir kararlılık gereklidir. Bu, hepimizin menfaatinedir.

Kesin olarak bilmek gerekir ki, Müslümanlar, çok yönlü bir işbirliği ve dayanışma örneği veremezlerse, bundan kârlı çıkacak olanlar düşmanlarımızdır. Onlar, bizleri "yalnızlaştırarak" pençelerine almak istemektedirler. O halde vakit geçirmeden fırsatları değerlendirmek gerekir.

EMPERYALİZME KARŞI İSLÂM DAYANIŞMASI...

Şu anda, 46 devlete bölünen İslâm Dünyası'nın "lider kadrolarına" seslenmek istiyorum. Gayem, kimseyi kırmak, incitmek ve itham etmek olmayıp samimi hissiyatını dile getirmektir. Kaldı ki, "kırılmak" değil, "uyanmak" zamanıdır!

Biliyorsunuz, bugün, yeryüzünde nüfusu bir milyara varan bir "İslâm Dünyası" var. Yani, dünya nüfusunun "beşte biri" Müslüman'dır. Üstelik, bu Müslümanlar, sadece serefli bir tarihin,

kültür ve medeniyetin vârisi olmakla kalmayıp her bakımdan müsait bir coğrafî mekânda yaşamaktadırlar.

Uzun asırlar boyu, her türlü emperyalizme karşı yiğitçe savaş veren. İslâm Dünyası, üzülerek belirtelim ki, bilhassa son iki asırdan beri ona yenik düşmüştür. Çeşitli renkleri ile emperyalizm, İslâm Dünyası'na çullanmış, uyguladığı çok yönlü programlarla sonuç almaya çalışmıştır ve almıştır da... Nitekim şimdi, pek çok İslâm ülkesi, emperyalizmin "açık" veya "örtülü" sömürgesi durumundadır.

Bu vakıayı inkâr etmek mümkün değildir. Kendini "bağımsız" sanan pek çok İslâm ülkesi bile, biraz kritik edildiğinde görülmektedir ki, şu veya bu ölçüde, emperyalizmin boyunduruğundadır. Bu boyunduruk, bazen ekonomik, bazen kültürel, bazen sosyal, bazen siyasî ve bazen askerî nitelikte olabilmektedir. Yahut, bunların tümüne veya bir kısmına birden bağlı bir esaret de söz konusu olabilir.

Evet, siz, İslâm Dünyası'nın kalburüstü kadroları! Evet, siz, benden çok daha iyi bilirsiniz ki, kendi ülkenizde, halkınıza aksini söyleseniz bile, sahip olduğunuz makamlar, mevkiler, taçlar, tahtlar, konaklar, saraylar ve nimetler, pek "emniyette" değil... Çünkü ülkenizin "iç" ve "dış" işlerinde "ipin ucu", başkasının elindedir. Yani, siz, o "başkalarına" hizmet ettiğiniz veya onların "çıkarlarını" tehlikeye atmadığınız müddetçe, bu "nimetlere" sahip olabilirsiniz, aksi halde, haliniz dumandır. Bilmem yanılıyor muyum? Bilmem içinizde, hiç olmazsa sessizce de olsa "Evet, maalesef durum bu ve bu hayatı yaşıyorum veya yaşayanları biliyorum" diyecek kimseler de var mı? Tabiî, sözüm, bütün lider kadrolar için değil, ama çok iyi biliyorum ki, bu durumda bulunanların sayısı da küçümsenmeyecek kadar önemlidir.

Yani, şu sorularıma cevap veriniz: Bugün İslâm Dünyası'nda, güçlü bir sermayeye sahip olduğu halde, dış güçlerin baskısı sebebi ile "ağır sanayisini" ve "istediği silâh sanayisini" kuramayan ülkeler var mıdır? Parası ve imkânı olduğu halde, muhtaç olduğu savunma silâhlarını satın alamayan İslâm ülkeleri var mıdır?

Yeraltı ve yer üstü zenginliklerini, yabancı ve sömürgeci şirket ve devletlerin gözetim ve denetimi olmadan işleyebilen İslâm ülkelerinin sayısı kaçtır? Kazandığı dövizleri, yabancı bankalara yatırmaya zorlanan ve "sömürgeci ülkelerin bu baskısına boyun eğen" yönetici kadrolara sahip olan kaç İslâm ülkelerinde "yönetici

kadrolar", âdeta "rehin" alınmış ve onların "mal ve saltanatları" şu veya bu yolla "ipotek" edilmiş midir? ve daha nice soru...

Eğer, bütün bu sorulara "var" veya "evet" deniyorsa, vaziyet vahimdir, haysiyet kırıcıdır ve zillettir. İşte Müslüman "aydınlara", "yöneticilere" ve "kadrolara" düşen görev, bir an önce, İslâm Dünyası'nı bu "utanç verici" durumdan kurtarmaktır. Bunun da tek çıkar yolu —düşmanlarımız istemese de— Müslümanlar arası dayanışmaya ve teşkilâtlanmaya ağırlık vermektir. Çok iyi biliyoruz ki, ilkönce, çok acı "tepkiler" gelecektir ama daha sonra çok başarılı "sonuçlar" alınacaktır.

Kesin olarak söylüyoruz. Sakın kendinizi ve ülkenizi, İslâm Dayanışması dışında tutarak "yalnızlaştırmaya" mahkûm etmeyiniz. Aksi halde, sizi "kurtlar" rahat kapar. Emperyalizmin, en kahpe oyunlarından biri, hasmını "yalnızlaştırarak" pençesine almaktır.

Bu noktada belirtelim ki, "İslâm Dayanışmasına" karşı çıkan "kalemler" ve "çevreler", şayet gaflet içinde değillerse, emperyalizme hizmet etmektedirler. Evet, durum bu kadar açık!

MÜLKÜN SAHİBİ KİM?...

Mülk, Âdemoğullarının, tabiatı paylaşma ve ona sahip çıkma arzu ve iradesinden doğmuştur. Böylece, devletlerin, cemiyetlerin, ailelerin ve fertlerin "mülkleri" meydana gelmiştir.

Bu dağılım âdil midir? Bu dağılım nasıl olmalı idi? Bu ve benzeri pek çok soruya, çeşitli açılardan cevaplar bulmak mümkündür.

İtiraf edelim ki, devletlerin, milletlerin, sosyal dilimlerin, ailelerin ve fertlerin "tabiatı paylaşmalarında" ve fertlerin "tabiatı paylaşmalarında" ve "mülk edinmelerinde", ne yazık ki "kuvvet", bütün tarih boyunca, önemli derecede rol oynamıştır. Dolayısı ile yeryüzünde âdil bir mülk dağılımı yoktur. Nitekim zengin coğrafyalara, geniş topraklara, tükenmez maden rezervlerine sahip milletlerin ve devletlerin yanında, fakir ve verimsiz topraklarda yaşayan milletler ve devletler vardır. Problem, derece derece ailelere ve fertlere kadar aynıdır.

Bütün bu gerçeklere rağmen, "mülkü tayin eden faktörler" arasında "emeğin" ve "çalışmanın" rolü de küçümsenemez. Müşahedeler göstermektedir ki, milletlerin ve cemiyetlerin zenginliği, sadece coğrafya, tabiat ve kuvvet faktörleri ile açıklanamayacak

kadar karmaşıktır. Gerçekten de görüyoruz ki, çok zengin coğrafyalarda fakirane bir hayat yaşayan grupların yanında, hayli çetin tabiat şartları içinde, emek ve çalışkanlığı ile zengin ve müreffeh bir hayata ulaşan topluluklar da vardır.

Bütün tarih boyunca, insanlar, "mülk kimindir?" sorusuna cevap aramışlardır. O kadar ki, bu konuda farklı "doktrinler" ve "rejimler" doğmuş bulunmaktadır.

Meselâ, liberallere ve kapitalistlere göre, mülk, onu elde edebilen kimsenindir. Bu konuda müdahale ve sınır gereksizdir. Ekonomi, kendi kanunlarına göre işler. Bu işleyişi "sun'î müdahaleler" ile bozmaya ve saptırmaya kimsenin hakkı yoktur.

Çeşitli biçimlerine rağmen sosyalistler, mülkiyetin sınırlanmasından yanadırlar; tabiata ve üretim araçlarına, devletin izin verdiği ölçü ve seviyede sahip olunabilir.

Komünistlere göre "mülkiyet hırsızlıktır". Mülk, işçi sınıfının diktatörlüğünde bulunan cemiyetin ortak malıdır. Özel mülk sahibi olmak yasaktır.

Faşizme göre, "mülk devletindir"; fert ve cemiyet çatışmasına konu olmaktan çıkmıştır. Devletin müdahalesi sınırsız, özel mülk ise sınırlıdır.

İslâmiyet'in bu konudaki tavrı ve tutuşu, sayageldiğimiz bütün rejimlerden ve doktrinlerden çok farklıdır ve kesindir. Yüce dînimize göre "Mülk Allah'ındır", mülkün mutlak sahibi Allah'tır; devletlerin, milletlerin, cemiyetlerin, hükmî ve gerçek şahsiyetlerin, mülk üzerinde "itibarî" bir sahiplikleri ve tasarruf hakları vardır. İnsanlar, ilâhî emir ve ölçülere uyarak, hiç kimseye zulmetmeden ve zulüm görmeden bu hakkı kullanabilirler; asla "haddi aşamazlar". Bunun yanında "mülk üzerinde" mutlak sahiplik tavrı içinde bulunmak ise çok çirkin...

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "Göklerde ne var, yerde ne varsa, hepsi O'nun...". (el-Bakara/255). "O, sizin Rabbiniz'dir. Mülk O'nundur". (el-Fatır/13). "Ey insanlar! Siz, hepiniz Allah'a muhtaçsınız. Allah ise, O, her şeyden müstağnidir ve hamde lâyıktır". (el-Fatır/15).

İslâm'da hiç kimse, malı ile, mülkü ile öğünemez, onu, bir baskı ve tahakküm vasıtası haline getiremez. O, bir "ilâhî emanettir"...

LE PLAY SOSYOLOJÍSÍ VE ÍSLÂM...

İslâm'da "toprak mülkiyeti" ve bununla ilgili "uygulamalar" hakkında, daha önceden bilgi verdiğimiz için bu konu üzerinde durmayacağız. Bugün, temas etmek istediğimiz konu: "Nüfus artmasına ve şehirleşmeye paralel olarak, toprakların parçalanması, bunun doğurduğu problemler ve bu konuda İslâm'ın tavrı...".

Ünlü Fransız sosyologu F. Le Play, 19. asır Avrupa'sında mevcut bulunan bunalımları, huzursuzlukları ve çatışmaları yorumlarken, cemiyetin "patriarkal aile" yapısından "kararsız aileye" doğru cözülüsü üzerinde durmustur.

O, demografik faktörlere ve sanayileşme vetiresine paralel olarak cemiyetlerin bunalıma düşmesini, "toprağın parçalanmasına" ve "patriarkal ailenin" bölünmesine bağlar. Gerçekten de müşahedeler de göstermiştir ki, "Allah'a inanan" ve "Babanın otoritesi" altında, manevî ve ekonomik bütünlük içinde bulunan, bol nüfuslu ve "güç birliği" yapmış "patriarkal ailenin" çeşitli sebeplerle parçalanmasından doğan, karı-koca ve küçük çocuklardan ibaret "kararsız aileler", ekonomik zorluklar ve sosyal yalnızlıklar içinde çırpınmakta ve cemiyeti, giderek büyüyen bir bunalıma itmektedirler.

F. Le Play'a göre, cemiyeti, bu bunalımdan kurtarmanın yolu, ailelerin, moral ve ekonomik parçalanmasını önlemektir. Esasen "aile", maddî ve manevî bağlarla birbirine bağlı ve tabiatında "ortak yaşama" özelliği bulunan "sosyolojik bir birim" olduğu halde, bunun parçalanması karşısında, sessiz ve hareketsiz kalarak, komünist, sosyalist ve faşist propagandalara kanarak, tamamı ile "sun'î ortak yaşama" biçimleri ihdas etmeye kalkışmak çıkar bir yol değildir.

Sosyologların tespitlerine göre, "tarım toplumlarında" patriarkal aile tipinin korunması daha kolay olup "sanayi toplumlarında", bu iş zorlaşmakta ve aksine "kararsız ailelerin çoğalma şansı" artmaktadır.

Bunu gören Anglo-Sakson cemiyetleri, büyük bir realizm içinde, F. Le Play'ın sosyolojisinden, bilhassa "tarım sektöründe" faydalanmayı düşünmüş, "çiftçi ailelerinin parçalanmasını" önlemek için, hem "toprak mülkiyeti", hem "üretim araçlarının mülkiyeti" etrafında, bünyelerine uyan tedbirleri almışlardır. Yani, İngiliz

Miras Hukuku'nda gerekli ıslâhatı yaparak toprağın ve üretim araçlarının bölünmesini önlemiş, sosyo-ekonomik tedbirlerle "çiftçi ailesinin bütünlüğünü" —mümkün mertebe— korumaya çalışmışlardır.

Gerçekten de devletinden destek gören, muhtaç olduğu toprağı, krediyi, araç, malzeme ve gübreyi alan ve elde ettiği ürünü, hakkı ile pazarlayıp değerlendirebilen çiftçiler, neden "ailelerini", "topraklarını" ve "üretim araçlarına" bölsünler? Neden, çiftlerini ve çubuklarını terk ederek, kendilerini ve çocuklarını büyük şehirlerin-"sefalet deryasına" atsınlar?

Evet, Batı Dünyası'nda bunlar olurken, acaba İslâm Dünyası'nda durum nasıldır? Hemen belirtelim ki, İslâm Dünyas kötü bir mukallit durumuna düşmüş olup oradaki bunalımları, bütün dehşeti ile kendi ülkesine taşıyıp durmakta, kendi tarihî, millî ve manevî tecrübesini ihmal edip ümidini "yabancı reçetelere" bağlamış bulunmaktadır. Oysa, Osmanlılar Dönemi'nde müşahede ettiğimiz üzere, İslâm Ekonomi Sistemi de kendi ölçüleri içinde "toprağın parçalanmasını" önlemek ister ve bunu sağlamak için çeşitli tedbirler tavsiye eder.

AHMET COŞAR, ACABA NİYE COŞTU?

Yargıtay Başkanı Ahmet Coşar'ın "Adlî yeni yılın başlaması" dolayısı ile yaptığı talihsiz konuşma, bir yönü ile beni de ilgilendirdiği halde, hemen cevap vermedim. Bir müddet, gelen tepkileri değerlendirdikten sonra tavrımı belirtmeyi tercih ettim.

Bilindiği üzere, 12. Millî Eğitim Şurası'na "davetli üye" olarak ben de katılmış "Öğretim Programlarını Geliştirme Komisyonu"nda görev almıştım. Bu komisyonda "Din Dersleri" ile ilgili teklifin de sahibi benim. Teklifim komisyonda ilgi toplamış ve komisyon kararı ile "Şûra Genel Kurulu"na gelmiş, aleyhte bazı tezahürata rağmen "Genel Kurulun" büyük ekseriyetinin alkışları ile karşılanmış ve konu ile ilgili açıklamalarım büyük tasvip görmüştü...

Bu durum, bazılarının hoşuna gitmemiş, teklifimizin "Genel Kurulca" kabul edileceği anlaşılınca, politikacıların çok sık başvurdukları bir manevra ile ifadeler yuvarlaştırılmak üzere, "komisyona" iade edilmiştir. ve teklifimizin özü korunarak gereken yapılmıştır. Yoksa meselenin 'reddedildiği" veya "rafa kaldırıldığı" doğru değildir.

İşte, Yargıtay Başkanı Ahmet Coşar, talihsiz konuşmasında, bu teklifimizin henüz komisyondan geçip redakte edilmeyen bir nüshasını (kim vermişse) bulmuş ve onu ileri sürerek ahkâm kesmiştir. Şu sözler onundur: "Bu arayış içerisinde, kimlerin neyi amaçladıklarını toplumca görmemize olanak sağlaması yönünden, altı yıl aradan sonra toplanan 12. Millî Eğitim Şûrası, önemli ve ilginç bir platform oluşturmuştur. Şöyle ki. Öğretim Programları Komisyonu'nun Millî Eğitim Şûrası önüne getirdiği: 'Dîn kültürü ve

Ahlâk Bilgisi derslerinin kapsamı yeniden gözden geçirilmelidir. Batı ülkelerinde olduğu gibi, uygulamaya ilkokul birinci sınıftan başlanılmalıdır. Mecburî dîn kültürü ve ahlâk bilgisi derslerinin yanında, Anayasa'nın 24. maddesinde yer aldığı şekilde, isteyene seçmeli ve uygulamalı dîn eğitim ve öğretim dersi verilmelidir' biçimindeki önerisi ibretle değerlendirilmeyecek ve şaşkınlıkla karşılanmayacak gibi değildir. Cumhuriyet Hükûmeti'nin değerli ve seçkin Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı'nın karşı çıkması ile rapordan çıkartılan (ki böyle bir şey olmamıştır} bu ve benzeri düşünce ve görüşlerin yargı olarak karşısında olduğumuzu... belirtmek isterim''.

Şimdi, Yargıtay Başkanı Ahmet Coşara soruyorum: Eğer, sözünü ettiğiniz ve "Komisyon Raporundaki" ifadeler diye sergilediğiniz düşünceler "ibretle değerlendirilecek" ve "şaşkınlıkla karşılanacak" birer suç teşkil ediyorsa, niye başta savcılar olmak üzere, görevliler harekete seçmiyor? Yok eğer, bu ifadeler suç teşkil etmiyorsa, siz, hangi hak ve yetki ile böyle konuşabilirsiniz? Bir taraftan "düşünce suçu olmaz" diyerek bilmem kimleri korurken, bir taraftan mevhum suçlar mı ihdas etmek istiyorsunuz? Gaye meşhur olmaksa, gaye politikaya soyunmaksa, yahut gaye Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı Hasan Celâl Güzel'i yüceltmekse, bunun başka yolları da var. Gerçekten de yaptığınız konuşma, bir hukuk adamından çok, bir siyaset adamının sözlerine benziyor...

Askerî Yargıtay ile ilgili görüşlerinizi ele almak ve eleştirmek bana düşmez. Ancak bir noktayı belirtmeden geçemeyeceğim. Kesin olarak bilmek gerekir ki, milletimiz "Askerî Yargıtay'a" güvenmekte, onun başkan ve üyelerinin sergiledikleri vakara ve ciddiyete hayran kalmaktadır. Bazılarının onlardan öğreneceği çok şey vardır.

AİLENİN VE TOPRAĞIN BÜTÜNLÜĞÜ

Evvelki yazımızda, F. Le Play sosyolojisine dayanarak "patriarkal aile yapısının" ve "tarım topraklarının" bölünmesinin, son iki asırda, Avrupa'da doğurduğu bunalımdan söz etmiştik.

Gerçekten de nüfus artışına, sanayileşmeye ve şehirleşmeye paralel olarak "aileler" küçülmekte, "tarım toprakları" bölünmekte, işsizler çoğalmakta, şehirler, plansız ve programsız bir biçimde irileşmekte, sosyal ve kültürel değerler erozyona uğramaktadır.

İşte, bilhassa Anglo-Sakson cemiyetleri, böyle bir gidişi, mümkün mertebe az zararla kapatmak için, La Play sosyolojisinden çok istifade etmişlerdir. Çıkardıkları yeni toprak kanunları ile "tarım topraklarının bölünmesini" ve "tarım üretim araçlarının vârisler arasında paylaşılmasını" engelleyici tedbirler almışlardır ve bunun faydasını da görmüşlerdir.

Bu noktada, hemen belirtelim ki, bir "vahiy nizamı" olarak İslâmiyet, bundan 14 asır önce, bu durumu görmüş ve gereken tedbirleri, en realist biçimlerde ortaya koymuştur. Nitekim, herkesin de itiraf ettiği üzere, İslâm Ekonomi Sistemi, getirdiği "toprak nizamı" ile toprağın parçalanmasını, büyük nispette önlemiştir.

Şöyle ki, İslâm'da —Osmanlılar Dönemi'nde görüldüğü üzere— "mirî topraklar" devlete aittir. Verasetle intikal etmediği için parçalanması ve bölünmesi söz konusu değildir. Devlet, çok hayatî zaruretler olmadıkça, bu toprakları, vatandaşlarına satarak mirasla bölünmeye elverişli "özel mülk" durumuna getiremez. Üstelik, bu işi yapmaya yetkili tek kişi de "Emir'ül-Müminîn"dir.

Ayrıca bilmek gerekir ki, İslâm Devletleri'nde, tarih boyunca, "mirî topraklar" (devlete ait topraklar) —özel mülklere nazaran—çok büyük bir miktardadır ve kendine has bir nizam (ikta sistemi) içinde verimli kılınmaktadır. Yani, devlet, "mirî toprakları", belli bir statü içinde "kira" ile muhtaç çiftçilere vermekte, onları her bakımdan desteklemektedir. Böylece "mirî toprakları" hem verimli kılınmakta, hem de bütünlüğünü korumakta ve devletin mülkiyetinde kalmaktadır.

Bu statü içinde çalışan çiftçi ailesi, elde ettiği gelirin en az "beşte dördüne" sahip olmakta, "mirî toprak" mirasla bölünmediği için, "aile" mümkün mertebe "patriarkal" karakterini koruyarak ufalıp "kararsız aileye" dönüşmemektedir. Dolayısı ile 18. ve 19. asır Avrupa'sında yaşanan pek-çok bunalımın ve çatışmanın, bilhassa, bizim ülkemizde görülmeyişi biraz da bundandır. Ama şimdi durum başka... Değişen toprak sistemimize paralel olarak "kararsız" ve "küçülmüş" aileler, bilhassa büyük şehirlerimizin etrafında birer ıstırap yumağı gibi birikmiş bulunmaktadırlar. Bu durum, "köyden şehre göç"ten ziyade "köyün şehri istilâ etmesi veya kuşatması" gibi görünmektedir...

Öte yandan, İslâm'da "vakıf topraklarının" satılması, bölünmesi ve parçalanması da yasaktır. Böylece, yüz binlerce dönüm "vakıf arazisi", bütünlüğünü koruyarak üretime katılmıştır. Başta bizim ülkemiz olmak üzere, bütün İslâm Âlemi'nde "vakıf arazisi" tahminleri aşan ölçülerde çoktur. Her türlü yağmaya rağmen, hâlâ müthiş bir yekûn tutmaktadır.

İslâm, sadece, "özel mülk" durumunda bulunan toprakların "bölünmesine" firsat vermiştir. Ancak, bu konuda, ortaya konan "miras hukuku", mümkün mertebe "aile bütünlüğünü" koruyucu niteliktedir. Evlenme ve miras yoluyla "çiftçi ailesinin" topraklarını, büyük ölçüde kaybetmesini önlemeye çalışmıştır. "Özel mülkün" miras yoluyla paylaşılmasında, erkeğe "iki", kadına "bir" hisse verilmesi, böyle bir realizmin ifadesidir. Yoksa kadını, hor ve

hakîr düşürmek değil... Bütün mesele, toprağı, fazla böldürmemek ve sefaleti önlemek...

İslâm'da, evlendikleri zaman kadınlara, "mehir", "çehiz" ve benzeri yollarla başka garantiler sağlanır ve o ailenin geçiminden "sorumlu" tutulmaz.

Bütün bu yazdıklarımız, bir "İslâm Sosyolojisi" yapmak isteyenlere birer "ipucu" olabilir mi bilmem?

KADIN VE EKONOMİK HAYAT

Ekonomi, bir insan faaliyeti olarak hem "erkeği", hem "kadını" birlikte ilgilendirir. Dünyanın hiçbir yerinde "kadın" ekonomik hayatın dışında değildir ki, böyle bir itham, "İslam kadınlarına" yakıştırılabilsin.

Kendini "ailesine" ve "çocuklarına" vakfeden kadınları ve anneleri, ekonomik hayatın dışında sananlar varsa, büyük bir yanılgı içindedirler. İnsanların "emek" ve "davranışlarını", mutlaka "dolar"

cinsinden ifade etmek isteyenlere söyleyelim ki, kendini ailesine vakfeden bir "ananın" ekonomiye katkısı —evinin dışında çalışan kadınlara nazaran— daha az değildir. Belki, daha da çoktur... Kaldı ki, bu, hesap da edilebilir!

"Evinde çalışan kadını" sosyal ve ekonomik hayatın "dışında" kalmakla itham edenler, gerçekten yanılmaktadırlar. Kaldı ki, yüce dinîmiz, kadına, "evinin dışında" da çalışmak fırsatı tanıyarak, onu, bilhassa "mukaddes analık" görevini, bir ibadet aşk ve şuuru içinde yapmaya teşvik eder.

İslâm'da "analık görevi", o derecede önemlidir ki, kadının kendini, bir ibadet şuuru ve huzuru içinde, çoluk çocuğuna adamasını sağlamak için, ondan "vakit namazları için camiye gitmek", "cemaatle ibadet etmek", "Cuma ve bayram namazlarına katılmak" —topyekûn savaş hali hariç— "savaş yapmak" gibi "mükellefiyetlerini" kaldırmıstır.

Yüce dînimize göre, kadının en değerli mabedi "evi", en değerli sosyal ve ekonomik görevi, beden ve ruh sağlığı yerinde, imanlı ve güçlü nesiller yetiştirmektir. Bunun yanında, kadının en büyük "savaşı" da kendinin, kocasının ve çocuklarının canlarını, ırzlarını, namuslarını, şereflerini ve mallarını korumak, evinde barış ve huzur sağlamaktır. Bu sebepten olacak, İslâm'da "analık", en şerefli ve en yüce bir "iş ve meslek" sayılmış, "ana hakkı", baba hakkından "üç defa daha üstün" tutulmuştur. Böylece, sadece elleri değil, "ayakları öpülesi" İslâm kadını tipi doğmuştur.

Bu yüce kadın tipini, elbette, kumsallarda sereserpe uzanan "üstsüzler" ile onların etrafında dolaşan "plaj horozları" anlayıp takdir edemezler. Çünkü, onların, insanlık âlemine vereceği, hiçbir "iyilikleri" yoktur. Aksine, onlar, cemiyetlere, felâket getirirler... "Aile" ve "analık" duygularına yabancılaşmış "çöplük karıları"...

Bunun yanında belirtelim ki, İslâm'da kadınlar da tıpkı erkekler gibi, bütün "meşru" iş ve meslekleri, kendi adlarına icra edebilirler. Kocalarından bağımsız olarak kendi malları ve mülkleri üzerinde yönetim ve tasarruf hakkına sahiptirler. Kimse onları, bu haklarından mahrum edemez. Kocalar, hanımlarının iznini ve rızasını almadan, onların mallarına, mülklerine, para ve ziynetlerine asla el süremezler. Önemle ve tekrar belirtelim ki, İslâm'da kadın "ailenin geçiminden sorumlu" değildir. Bu sebepten, kadın istemedikçe, hiç kimse, onun malını, mülkünü, parasını ve kazancını tasarruf edemez. Ama, kadın dilerse, kendi "hür iradesi" ve "gönül rızası" ile

"ailesinin geçimine" destek olabilir; kocasına yardım edebilir; "borç" ve "hediye" verebilir. Bu konularda "İslâm kadını" tamamı ile "bağımsızdır". Koca, hanımının malına, mülküne, parasına, kazancına ve linetine "zorla" ve "baskıyla" el koymaya kalkışırsa, İslâm Hukuku'na göre, hem "günah", hem "suç" işlemiş olur.

Son zamanlarda, ülkemizde, bazı çevreler, "feminizm" adına hareketle, yüce dinîmize saldırmayı moda haline getirdiler. Bunlar, eğer "cahil" değillerse "art niyetli" kimselerdir. Böylelerine, İslâm'ı, iyi tetkik etmelerini tavsiye etmekten başka ne yapabiliriz?

İHTİLALLER VE ÇİFTE STANDARTLAR

Tabiatta ve coğrafyada nasıl ki, bazen patlamalar, zelzeleler, seller ve heyelanlar görülebiliyorsa, "sosyal Hayat"ta zaman zaman buna benzer tezahürler müşahede edilebilir. Elbette, bütün bu olaylar sebepsiz değildir.

Ancak, kesin olarak bilinmelidir ki, bazı tabiî ve coğrafî mekânlar, volkanik patlamalara, tehlikeli zelzelelere, yıkıcı sellere ve büyük çapta heyelanlara daha müsait olduğu gibi, bazı "sosyal yapılar" da inkılâplara, ihtilâllere ve darbelere karşı daha hassastır.

Türkiye'miz, galiba, son iki yüz yıldan beri, çok şiddetli bir değişim ve gerilim içinde, birçok inkılâba, ihtilâle ve darbeye şahit olmuştur. Bunları, tek tek ele alıp incelemek, sebepleri, neticeleri, getirdikleri ve götürdükleri üzerinde düşünmek, araştırma yapmak ve karar vermek bize düşmez. Ama, çok iyi biliyoruz ki, bir gün, Türkiyemiz'de, "istikbalin tarihçileri" ve "sosyologları" bu görevi hakkı ile yerine getireceklerdir ve her hareketin ve herkesin "hakkını" vereceklerdir.

Bunu başarmak için, "ilmî zihniyete", "ilmî tavra" sahip, dürüst ve objektif metot ve yorumlarla hâdiseleri ve gerçekleri ortaya koyabilecek haysiyetli kadrolara ihtiyaç vardır. Yoksa —ülkemizdeki komünistler ve solcular gibi— peşin hüküm ile çifte standart kullanarak, her şeyi, kendi çıkarları ve bakışları açısından değerlendirmeye kalkışacak kişi ve çevrelerin gayretleri "propaganda boyutunu" aşamayacaktır.

Meselâ, ülkemizdeki komünist ve solcular, milletimizin büyük ekseriyetinin ortaya koyduğu tavra rağmen, "27 Mayıs darbesini" beğenir ve yüceltirler de "1971 ve 1980 harekâtını" akla, hayale

gelmeyecek sıfatlarla kötülemeye çalışırlar. Onların, bu konudaki ölçüleri, ne şu, ne de budur. Tek ölçüleri şu: "1960 ihtilâli sağı ezdi, solu güçlendirdi!. Oysa, diğerleri böyle hareket etmedi, solu da karşısına aldı...". Yani, "denge politikası" güden 1971 ve 1980 darbeleri "sağı üzmekle kalmadı", "solun sempatisini" de toplayamadı. Her ne ise, bu, ayrı bir konu...

Ülkemizdeki komünist ve solcuların, ihtilâller ve darbeler karşısındaki gerçek tavrı, Pakistan Devlet Başkanı Merhum Ziyaül Hakk'ın elîm vefatı dolayısıyla iyice meydana çıktı. 27 Mayıs 1960 darbesini öve öve göklere çıkaran bu "fanatik çevreler", bu harekâtın "seçimle işbaşına gelmiş" bir hükümete ve parlamentoya karşı yapıldığını, Cumhurbaşkanı'ndan Başbakanı'na, Bakanlar Kurulu'ndan Milletvekillerine, Genelkurmay Başkanı'ndan üst seviye bürokratlarına kadar topyekûn Demokrat Partisi kadrosunu tutuklayıp ve zorla görevden uzaklaştırdığını, ne menem şey olduğu, artık bütün dünyaca bilinen "Yassıada Mahkemeleri" kararları ile "milletin sevgilisi" haline gelmiş bir Başbakan ile iki aziz bakan arkadaşını idam sehpasına gönderdiğini ve nice masum insanın yıllarca zindanlarda çile doldurduğunu —kasten ve bilerek— unutmuş gözüküyor ve hiç utanmadan çifte standart kullanarak Merhum Ziyaül-Hakk'ı "diktatör" ilân ediyorlar.

Neden diktatörmüş efendim? Çünkü, Ziya-ül Hak, "Seçimle işbaşına gelmiş, solcu Butto'ya karşı darbe yapmış; onu tutuklatmış ve sonra, münakaşa edilebilir bir yargılama ile idama mahkûm ettirmiş ve bu hüküm infaz edilmiş. Böylece solun yolu iyice kapanmış ve 'Şeriat kanunlarına' yer açılmış. Ziyaül-Hak, asla demokrat değilmiş, onu sevmek ve ona 'kardeşim' demek bile suçmuş. Devlet adamlarımızın Ziyaül-Hakk'a olan sevgi ve ilgisi, rejimimizi çok tehlikeli mecralara doğru sürüklermiş. Bir gönülde iki sevda olmayacağından ya rejimden, ya da Ziyaül-Hak'tan birini feda etmek gerekiyormuş...".

Evet, hilâfsız, mantıkları bu... Tabiî, bu çelişkinin mantıkla ilgisi varsa.

Oysa gönüllerinde, ne azgın ve kanlı diktatörlerin sevgisini taşıdıkları, bilinen bu fanatiklerin, demokratlıkları da, rejime ve cumhuriyete sahiplik tavrı içinde bulunmaları da hep sahtedir.

Evet, ne oluyorsa, gariban okuyucuya oluyor! Çünkü üzülerek görüyoruz ki, büyük ekseriyetin öfkesine karşılık, onlara inanan bazı kişi ve çevreler de var.

KIBRIS'TA LİDERLER DİYALOGU

Yarın, Lefkoşe'de, Ledra Palas'ta, Kıbrıs Türk ve Rum liderleri, tekrar bir araya gelecekler ve yıllar yılıdır kanayan bir yaraya çare arayacaklar. Böylece, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin büyük çabaları ile 24 Ağustos 1988'de gerçekleştirilen "liderler buluşması ve tanışması" ilk meyvesini vermiş olacaktır. Yani, Cenevre randevusundan sonra, Lefkoşe diyalogu...

Ondan sonra, kim bilir, kaç buluşma, kaç diyalog ve kaç Amerika Birleşik Devletleri ziyareti... Problemin çözümü, sanıldığı kadar kolay gözükmüyor.

Bu noktada belirtelim ki, Türk tarafının tezi, açık-seçik ortada iken, Rum tarafının konu ile ilgili görüşleri pek "aydınlıkta" değil...

Ne diyor Türk tarafı? Gelin siyâsî eşitliğe dayalı, iki kesimli ve iki toplumlu federal bir devlet kuralım. Ayrıca, bu devleti, sürekli kılacak, "enosise" ve her türlü "art niyete" kapalı, sağlam ve güvenilir garantilere bağlayalım. Geçmişin tekrarlanmasına fırsat verecek ve zemin hazırlayacak oyunlara açık kapı bırakmayalım. Anayasa'nın yazılmasında ve antlaşma metninin hazırlanmasında, mücerred ve hayalî prensiplerden çok, şu anda mevcut Kıbrıs realitesine ağırlık verelim. Çünkü, böylece hazırlanmayan metinlerin pratikte hiçbir değeri olmaz.

Buna mukabil, Rum tarafı, bu derecede açık konuşmamakta, Kıbrıs'taki nüfûs çoğunluğuna ve "tanınmış devlet statüsüne" güvenerek Türk tarafının isteklerini, sureta kabul eder görünüp ileride onları ihlâl edecek ve geri alacak "kurnaz adımlar" atmak istemektedir. Vasiliu'nun "sempatik" görünüşünün altında bu "niyet" apaçık sırıtmaktadır. Ama, bildiğimiz ve gördüğümüz kadarı ile Sayın Rauf Denktaş, Vasiliu'nun bu oyun ve tertiplerini en iyi biçimde karşılayacak kıratta, çapta ve liyakatta bir dâva adamıdır. Sayın Denktaş'ın bu şahsiyeti, bütün Kıbrıs'lı Türkler gibi, bize de ümit ve cesaret vermektedir. Allah, yardımcısı olsun.

İçinde bulunulan çetin şartlara rağmen, Batı Dünyası ve dolayısı ile Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perezde Cueller, işi aceleye getirmek istiyorlar. Kıbrıslı liderlere "Haziran 1989 tarihine kadar antlaşmaya varın" demektedirler. Belli ki, birileri "yangından mal kaçırmaya" çalışmaktadır.

Elbette, herkes gibi, Türk tarafı da "problemin bir an önce çözülmesini" ister, ama bu tarafları sıkboğaz etmek ve düşünmeden adım atmaya teşvik etmek biçiminde tezahür ederse, hazırlanacak anayasada ve antlaşma metninde istismara elverişli birçok gediğin doğmasına sebep olur. Halkımızın dediği gibi: "Acele işe şeytan karışır".

Oysa, bu gibi çetin meseleler, teenni, tedbir, akıl, basiret ve sabır ister... Böylece, hazırlanmış, her türlü oyuna, tertibe, art niyete kapalı ve sağlam garantilere bağlanmış anayasalar ve antlaşmalar, gerçekten uzun ömürlü olmaktadırlar.

Aksi halde, imzalanıp yürürlüğe girdikten sonra, birçok açığı ve gediği bulunan bir antlaşma ve lastikli ifadelerle sağa sola kaydırta-bilecek bir anayasa ile problemler çözülemez, yepyeni buhranlara ve çatışmalara zemin olur. Böyle bir antlaşmaya varmaktansa, hiç varmamak daha iyi olur.

Gönül, öyle arzu ediyor ki, Kıbrıs'ta iki liderin bir araya gelmesi ile gerçekleşmesi umulan "Yeni Anayasa" ile "Yeni Antlaşma" metni, gerçekten yaralara merhem olsun, problemleri çözsün, toplumları yeni çatışmalara ve buhranlara düşürmesin.

OKUYUCULARA MEKTUP

Artık, benim için gelenek haline geldi. Her yılın 15 Eylül'ünde, sütunumu "Okuyuculara Mektup" biçiminde değerlendiriyorum.

Niçin 15 Eylül?..

Belki, okuyucularımdan hatırlayanlar vardır. Ben, 15 Eylül 1985 günü "Hasbihal" sütunu ile Gazetemiz Türkiye'deki yerimi aldım. Bugün, üçüncü yıl bitti; kısmet olursa, yarından itibaren dördüncü yıla gireceğim. Cenabı-ı Hak, fırsat, imkân, sıhhat ve afiyet verirse daha nice yıllar, hizmete devam etmek isterim; hiç şüphesiz "hüküm ve ferman" O'na aittir.

Yılda bir defa da olsa, bu "mektuplar" ile —Allah ve tarih huzurunda— okuyucularıma, bir nevi hesap vermek arzusundayım.

Sizlere söz vermiştim: "Kalemimi, Allah ve Resûlü'nün yolunda ve cihad şuuru içinde kullanacağım; hak ve doğru bildiğimi, kanunların, nizamların, zamanın ve mekânın icap ettirdiği inceliklere de riayet ederek ortaya koyacağım; elimden geldiği kadar, küçük parti ve siyaset oyunlarının üstünde kalacağım; dâvayı, çok büyük zaruret

hissetmedikçe 'şahıs planına' indirmeyeceğim; Türk Dünyası'nın ve İslâm Âlemi'nin meselelerine öncelik vereceğim; gücümün yettiği kadar mazlumların, mağdurların ve acı çekenlerin yanında olacağım; teklif ve tenkitlerimde objektif, yapıcı ve dürüst olacağım..." demiştim.

Bilmem, sözümde durabildim mi, vaad ettiklerimi yapabildim mi? Okuyucularımdan gelen mektup, telgraf, telefon ve haberlerden anladığıma göre, büyük bir ekseriyetle yazılarım ve mesajlarım tasvip görüyor. Yani, dua edenlerin, teşvik ve tebriklerin sayısı pek çok... Bunu övünmek için söylemiyorum. Sadece, objektif bir tespit!..

Bunun yanında, sayısı az da olsa, çok acı mektuplar da alıyorum. "İmanımızdan şüphe edenlerden" tutunda "kalemimizi kaça sattığımızı iddia edenlere" kadar mektup sahipleri!.. Böyleleri, üstelik bununla da yetinmiyor, "Sizi, Allah ve Resûlü'ne havale ediyoruz!" diyebiliyorlar. Hâlbuki, ben de böylelerini Allah ve Resûlü'ne havale ederek hakkımı helâl etmeseydim, acaba halleri ne olurdu? Bunlar, bir Müslüman'ın imanı ve İslâm'ı etrafında suizanda bulunmanın tehlikelerini bilmiyorlar mı?

Ben hata yapmaz mıyım? Elbette yaparım. Çünkü, insanım. Her insan gibi ben de yanılırım ve yanılmışımdır. Bunu insanca ve İslâm'ca anlatmak, "emr-i bil-mâruf" ve "nehy-i anil-münker" yapmak gerekir. Nitekim böylece hareket eden okuyucularım da var... Onlara sevgi ve şükranlarımı sunarım.

Her mektubumda tekrar ettiğim gibi, okuyucularımdan gelen mektuplara, hususî cevap yazamıyorum. Buna, ne zamanım, ne sağlığım imkân veriyor. Okuyucularım, böylesi dert ve meselelerini, gazetemizin "ilgili servislerine" bildirirlerse, çok daha iyi olur. Mektuplarınız ve şikâyetleriniz, umumî ve hayatî boyutta ise, ben de uygun görürsem değerlendiririm. Kimse, benden "hususî cevap" beklemesin

Bazı, okuyucularımın ve eski öğrencilerimin benden "imzalı fotoğraf" istemelerini "buruk bir tebessüm" ile karşıladım. Çok temenni ederim ki, gazetemiz böyle bir fotoğrafımı yayınlar da beni bu mahcubiyetten kurtarır. Bunun için de vesile gerek!

Başka ne yazayım, şimdilik bu kadarla yetinelim!

Selâm, sevgi ve saygılarımla!..

FREUDİSME, AŞK VE YAHUDİ...

En genç yaşlarımdan itibaren çok merak etmişimdir. Yahudiler, neden, insanı konu edinen ilimlere ve felsefelere bu kadar önem vermektedirler? Gerçekten de onlar, biyoloji, sosyoloji, ekonomi ve psikoloji sahasında araştırma yapmayı ısrarla sürdürmüşlerdir.

Bu arada hayretle ve dehşetle öğrenmişimdir ki, Yahudi, böyle yapmakla, insanı kullanmak, istismar etmek ve istediği hedeflere doğru gütmek emelindedir ve bütün çırpınışı, bu mânâ içinde tecelli etmektedir. Nitekim, Yahudi'nin bu gayreti semere vermiş, İnsanlık Âlemini, büyük sıkıntılara ve zihin kargaşalığına düşüren "ünlü üstatlar" (!) yetiştirmiştir. Ch. Darvvin, E. Durkheim, K. Marx, S. Freud bunların başında gelir.

Akıl ve Sinir Hastalıkları Mütehassısı Muhterem Dr. Mehmed Tevfik Özcan Beyefendi, "Ruhî Bunalımlar ve İslâm Ruhiyatı" adlı değerli eserinin 2. baskısını imzalayarak, bana göndermek lütfünde bulunmuşlar. Bu eser üzerinde, ileride daha genişçe duracağım. Şimdilik, yazarın S. Freud ile ilgili bazı tespitlerini kaydetmekle yetineceğim.

Giovanni Papini, Gog adlı eserinde, alaylı bir dille, Freud'u şöyle konuşturur: "Kimse, eserimin sırrına vakıf olamadı, onu bilemedi. Kalbimi, hiçbir vakit, kimseye tamamıyla açmadım. İçgüdüsü ile edebiyatçı, hâdiselerin zoruyla doktor olan ben, tıbbın bir kolu olan psychiatrie'yi edebiyat haline getirmeyi düşündüm. Âlim geçinmekle beraber, şair ve romancı kalıyordum. Psikanaliz, bir edebiyat istidadımın, psikolojisi ve patoloji sahasına intikalinden başka bir şey değildir. İhtirası, her şeyin üstünde tutan ve bütün ihtirasları aşka bağlayan ortaçağ şiirinin genelliklerini yeniden ele alan romantizm, bana cinsiyeti, insan hayatının merkezi yapmak fikrini telkin etti...".

Üzülerek belirtelim ki, şimdi, bütün dünyada Freudisme, birçok çevreye yön vermektedir. Nitekim, dünyamızda "seks manisine" yakalanmış insanların sayısı giderek artmakta, bu konuda ortaya konmuş, millî, manevî, ahlâkî ve hukukî "normlar" berhava edilmektedir.

Dünyamızı, büyük bir hızla "Artık, ana yok, baba yok, kardeş yok, dost yok, dîn yok, ilâh yok, âdet yok, an'ane yok, fakat aşk var, eğlence var, efsane var, kin var, intikam var, katil var, kim olursa olsun, nasıl olursa olsun, beşikten mezara kadar, komşudan anaya ve ataya

kadar...", diyenler istilâ etmektedir. Bu tehlikenin İslâm ülkelerine de sıçramakta olduğunu üzüntü ile görüyoruz.

Evet, Yahudi, Freudisme ile Batı Dünyası'nı manen çökerttikten sonra, şimdi İslâm Dünyası'na yönelmiş bulunmaktadır.

"Peki, kimmiş bu Freud? Neden insanlığa bu derecede ağır, çekilmez ve onarılmaz darbeyi reva görüyor? Ne istiyor insanlardan? Bir etütten aynen okuyalım: Freud, daha pek küçük yaşta iken, kendine güvenen, kavgacı bir çocuk olarak tanınıyor. Bizzat naklettiği şu hâtırada onun seciyesi okunur. Babam, beni 10–12 yaşımdan sonra, yanında gezdirmeye ve dünya işleri hakkında tenvir etmeye başladı. Bir gün, benim, çok iyi günlerde yetiştiğimi anlatmak için aramızda şöyle bir konuşma oldu:

- Oğlum, henüz gençtim. Bir cumartesi günü, yeni elbiselerimi giymiş kürklü kalpağım başımda, yaya kaldırımından gidiyordum. Yahudi olduğumu anlayan Hıristiyan'ın biri, ansızın dirsek çarparak yanımdan geçti ve bir tokatla başlığımı uçurduktan sonra: 'Yahudi, yaya kaldırımından in!' diyerek beni tahkir etti.
 - Sen ne yaptın baba?
 - Ne yapacağım oğlum, indim.

Doğrusunu söyleyeyim. Beni elimden tutup götüren babamın bu hareketi, bana hiç de kahramanca görünmedi. Bu sırada, bilâ ihtiyar, kendi babamla Anibal'in babasını, yani Romalı'lardan intikam almak için, oğluna evinin mihrabında and içiren Anibal'in babasını mukayese ettim. O andan itibaren Anibal hayalimde tütmeye başladı."

Ve böylece siyonizmin öncülerinden S. Freud, başta Hıristiyanlık Âlemi olmak üzere, bütün beşeriyetten intikam almaya başladı. Gerçi S. Freud öldü, lâkin, tahribatı devam ettiren çömezlerinin sayısı az değil!..

17 EYLÜLLER VE ADNAN MENDERES

Evet, bundan tam 27 yıl önce bugün, ilk defa, milletin iradesi ile işbaşına gelen Başbakan Adnan Menderes îdam edilmişti.

Çok değerli arkadaşları Dışişleri Bakanı Fatin Rüştü Zorlu ile Maliye Bakanı Hasan Polatkan, bir gün önce asılmışlardı. 17 Eylül 1961 tarihli gazetelerde, idamları sergileyen fotoğraflar vardı. Hazin ve ürkütücü fotoğraflar.

Hastalığı sebebi ile Adnan Menderes'in îdamı, bugüne ertelenmişti. Bunu, hepimiz biliyorduk ve dehşetle bekliyorduk. Nitekim, bu gece, ben de, eşim de uyuyamamıştık. Yatağa girdiğimizde boğulur gibi oluyor ve nefes almak için, kalkıp odanın içinde dolaşıp duruyorduk. Sanki "yağlı ilmik" bizim boynumuza takılır gibiydi.

Nihayet, sabah oldu ve "kara haberi" radyolardan aldık. Milletin sevgilisi ve seçimle işbaşına gelmiş Başbakan Adnan Menderes, öldürülmüştü.

Oturduk ve çocuk gibi ağladık. Evet, arkasından ağladığım devlet adamlarından biri de Adnan Menderes olmuştur. Cenab-1 Hak, ona ve arkadaşlarına rahmet eylesin.

O zamanlar, Balıkesir-Savaştepe İlköğretmen Okulu'nda öğretmendim. 17 Eylül, aynı zamanda Savaştepe kasabasının "Panayırının kurulduğu gündür. Her yıl, 17 Eylûl'de, büyükçe bir "Panayır" kurulur. Civar köy ve kasabalardan satıcılar ve köylüler kasabayı âdeta istilâ eder. Bu panayırlar, yalnız "pazar yeri" değil, aynı zamanda, çoluk-çocuğun eğlendiği bir "bayram yeri"dir de...

Oysa, 17 Eylül 1961 günü, Savaştepe Panayırı'nda kimsenin ağzını bıçak açmıyordu. Kalabalığa rağmen gürültü ve neşe yoktu. Sanki, tepesinde ölüm dolaşan bir hayaletler panayırı idi. O gün öyle geçti. Biz, hemen evimize döndük. Sessiz ve sinsi bir öfke dalgası vardı.

Ertesi gün, tekrar "Panayıra" gittim. Bu sefer kalabalıklar, öbek öbek oturmuşlar, ellerindeki gazetelere bakıyorlar. Gazetelerde boy boy "Adnan Menderes'in îdam fotoğrafları"... "Beyaz idam gömleği giymiş hali", "Sehpaya götürülüşü", "Boynuna yağlı ilmik geçirilirken", "idam sehpasında can verirken" ve ötesi...

Dikkat ettim, istisnasız herkes ağlıyor. Ama sessizce, ama konuşmadan, ama içten... Yanlarına gittiğim gruplar, beni tanımıyorlardı; fakat gelişimden de hoşlanmıyorlardı. Başlarını başka tarafa çeviriyor, gözyaşlarını gizlemeye çalışıyor ve benim bir an önce oradan uzaklaşmamı âdeta bekliyorlardı.

Onları, kravatım, ütülü takım elbisem ürkütmüş olsa gerek... Onlar, böyle bir kıyafet içinde bulunan biri, "Bizim duygularımızı anlayamaz ve paylaşamaz" sanıyorlardı. Çünkü bir defa daha "aydın ihanetine" (!) uğramışlardı.

Nihayet, beni tanıyan bir gruba rast geldim. "Buyur Hoca!" ettiler. Oturduk, birlikte, bir daha ağladık. İçlerinde, orta yaşlı, iri ve güçlü biri, kulağıma eğilerek şöyle dedi: "Görüyorsun Hoca! Elimizden karılar gibi, ağlamaktan başka bir şey gelmiyor". Böyle bir ortamda ne cevap verebilirdim. Sustum. O da sustu.

İşbu yazı, 27 Mayıslara hasret duyanlara ithaf olunur.

"GÜNAHA SON ÇAĞRI"

Bu, İtalyan asıllı Amerikalı yönetmen Martin Scorsese'nin hazırlayıp vizyona soktuğu bir filmin adıdır.

"Günaha Son Çağrı" adlı bu film, ABD'de gösterildiğinden bu yana, çeşitli grupların ve bu arada "Kilise"nin sert tepkilerine hedef oldu.

Yunanlı Romancı Nikos Kazancakis'in aynı adlı romanından faydalanılarak hazırlanan "Günaha Son Çağrı" filminde, Büyük Peygamber ve Yüce Ahlâk adamı Hazret-i İsa'nın (ona binlerce selâm olsun) —hâşâ— o devrin meşhur bir fahişesi olan Mary Magdelena ile "sevişmeyi düşlemesi" hayasızca işlenmektedir. ve hiç şüphesiz, bu yüce peygambere ve ahlâk adamına iftira edilmektedir.

Yüce dînimize göre, tıpkı Hz. Âdem gibi, babasız yaratılan hak peygamber İsa Aleyhisselâm, meleklik vasıfları ağır basan bir insandı. Tertemiz ve örnek bir hayat yaşardı.

30 yaşına geldiğinde, eşi, benzeri, oğlu, kızı ve zıddı bulunmayan bir ve tek olan Yüce Allah tarafından kendisine "Peygamber" olduğu bildirildi. O da bu görevini, Yahudi ihanetine uğrayıncaya kadar devam ettirdi. Yani, üç yıl sonra, "göklere refedildi"...

Bütün büyük peygamberler gibi, Hz. İsa da Yahudilerin, putperestlerin ve tanrıtanımaz kâfirlerin saldırılarına mâruz kalmıştır. Bu düşmanlıklar, bugün dahi sürdürülmektedir. Öyle anlaşılıyor ki, beynelmilel Siyonizm ve ona uşaklık eden çevreler, Hz. İsa'ya ve Hz. Muhammed'e (her ikisine de binlerce selâm olsun) düşmanlıklarını sürdürmek kararındalar. "Yahudi dini" ve "Yahudilik" aleyhine bir tek film bile çekilmesine tahammül edemeyen ve böyle bir teşebbüsü "Eyvah faşizm hortluyor" çığlıkları ile bastıran çevreler, her nedense Hıristiyanlık ve Müslümanlık aleyhine film üstüne film çevirmekte, "papazlar" ile "imamları" rezil ve rüsvay etmektedirler. Bu gibi filmlere Hıristiyanlardan ve Müslümanlardan gelen tepkileri de "bağnazlık", "gericilik" ve "sanat düşmanlığı" olarak lekelemektedirler.

Görüldüğü gibi, oyun acıktır ve beynelmilel siyonizmin kontrolündedir. Nitekim "siyonizm", bilhassa son bir asırdan beri. Hıristiyanlık ve Müslümanlık dinlerini cökertmek ve gözden düsürmek için bin bir tertibin pesindedir. Yalnız filmlerle değil, kitaplarla, konferanslarla ve cesitli vayınlar ile bu konuda ısrarlı bir calısmanın içindedir. Meselâ, Sigmund Freud "Rüyalar Üzerine 10 Konferans" adlı eserinde, güya "rüyaların sembolik mânâsı" üzerinde konusurken sövle divor: "Rüvalarda, erkek cinsel organı, sembolik olarak değişik vollarla temsil edilir. Coğunda, mukavesenin altındaki müsterek fikir acıktır. İlk planda, mukaddes sayı 'üc' bütün erkek cinsel organının sembolüdür". (Bkz. Adı Geçen Eser, 6. Konferans). Yani, Hıristiyanların "teslis" (trinite) inancı, gerçekte "erkek tenasül uzvunu" temsil eder. Yine, Sigmund Freud'a göre: "Binalardan kiliseler, dişiliği sembolize eder". (Bkz. a.g.e. 6. Konferans, Dr. İbrahim Türek tercümesi, Varlık Yayınları, 1965). Freud'a sormak lâzım, nive "sinagoglar" ve "havralar" değil de "kiliseler"? Niye, Hıristiyanların "teslisi" erkek tenasül uzvunu temsil eder de "Yahudi'nin cift ücgeni" bunun dısında tutulur?..

Evet, kesin olarak görmek gerekir ki, "beynelmilel Siyonizm", ilim adına ve sanat adına hareket eder görünüp —Yahudilikten başka— bütün dinlere savaş açmış bulunmaktadır. İstirapla belirtelim ki, bunu çok kurnazca yürüttüğü için, bir sürü gafili de peşi sıra sürükleyip götürmektedir.

İşte "Günaha Son Çağrı" adlı filim de böylece hazırlanmış olup sahnelenen, tamamı ile muhayyile mahsûlü bir senaryodur. Yüce Peygamberin tertemiz hayatında istismar edebilecekleri bir nokta bulamayınca, meseleyi "düş" ve "hayal" mertebesinde sergilemek kahpelik değilse nedir? "Holivud"un beynelmilel siyonizme hizmet ettiğini bilmeyen var mı?

Daha önce ABD'de kapalı gişe oynayan bu film, şimdi Avrupa'da...

Milyonlarca insanın dînî duygularını ve vicdanını yaralayan bu film acaba hangi alçak emellere hizmet ediyor? Bunu soran bir erkek ses çıkmayacak mı? Bu film "Yahudi aleyhtarı" bir film olsa idi. Yine böyle susulacak mıydı? Hiç sanmıyorum. Filmi çevirenlerin de, oynatanların da başına dünya yıkılırdı. Evet, durum bu kadar açık...

"KURTARILMIŞ KURUMLAR"!..

Milletlerin yönetiminde "kuvvetlerin birliği" ve "kuvvetlerin ayrılığı" meselesi çok tartışılmış, fayda ve zararları üzerinde pek çok durulmustur.

Bilindiği gibi, "kuvvetlerin birliği"nden maksat, "yasama", "yürütme" ve "yargı" organlarının bir bütünlük içinde, birbirleri ile ahenkli olarak çalışması, bütün "kurum" ve "kuruluşları" ile devletin "millî iradenin" ve "onun kollektif vicdanından kaynaklanmış Anayasa'nın" denetiminde bulunması demektir. Millet, bu denetim görevini, ya "bizzat" veya "vekilleri" aracılığı ile yapar; bütün "kuvvetleri" bir elde toplar.

Bilhassa Büyük Fransız İhtilâli'nden sonra güç kazanan "kuvvetler ayrılığı" prensibine dayanan yönetimler ise, "kuvvetlerin bir elde toplanmasını", totaliter rejimlere ve diktatöryalara zemin hazırladığı için anti-demokratik bulmuşlar. Demokrasi için "kuvvetler ayrılığı" prensibinin daha uygun olacağını savunmuşlardır. Böylece, "yasama", "yürütme" ve "yargı" organlarının bağımsızlığı meselesi gündeme gelmiştir. Görünen odur ki, şimdi, demokrat ülkelerde, ağır basan görüş budur.

Ancak, hemen belirtmek gerekir ki, bu görüşün de getirdiği "güçlükler" ve "problemler" vardır. Bunlar, pek çok olmakla birlikte, biz bazılarına işaret etmek istiyoruz.

Önce, "yasama" ve "yürütme"yi, birbirinden ayırmak pek kolay olmamaktadır. Nitekim, şimdi, pek çok demokrat ülkede, "yürütme organı" yani hükümet, "yasama organının" içinden çıkmakta ve onun denetiminde bulunmaktadır. Bunun yanında "yürütme organını' bağımsız duruma getirmek için, "başkanlık sistemini" savunan ve gerçekleştiren pek az demokrat ülke vardır. Bizim

ülkemizde "kuvvetler ayrılığını" büyük bir aşk ve vecdle savunanlar, her nedense, "yasama" ve "yürütme" organlarının bu iç içeliğini, görmezlikten geliyor ve "yürütmeyi" bağımsız duruma getirecek "başkanlık sistemini" tehlikeli buluyorlar. Oysa bir ülkede ya "kuvvetler ayrılığı" vardır veya yoktur. Bu konuda da çifte standart uygulamak —en azından— bir mantık çelişkisidir.

Sonra, dikkatimizi çeken önemli bir nokta da şudur. "Kuvvetler ayrılığını" savunanlar, bilhassa "yargı organının bağımsızlığı" fikrine şiddetle bağlı görünüyorlar. Onlara göre, "yargı", bütün kuvvetlerin üstünde, dokunulmaz ve yüce bir makamdır. Bu fikre katılmamak mümkün değildir. Lâkin, "yargı organını" kim veya kimler tayin edecektir? Yine "yargı organının", görevini, hakkı ile yapıp yapmadığını, politik ve ideolojik akımlardan etkilenip etkilenmediğini, haddini aşıp aşmadığını kim veya kimler denetleyecektir?

Evet, bu ve benzeri sorular çok önemlidir. Hele "yasamanın çıkardığı kanunları" denetleyen, "yürütmenin icraatını" gerektiğinde durduran "yargıyı" kim veya kimler denetleyecektir? Hiçbir "gerçek" ve "hükmî şahsiyet" kendi kendini, objektif olarak yargılayamayacağına göre, "yargının bizzat kendini yargılayacağı" fikrine nasıl bel bağlanabilir? Nitekim "yargı kuvvetine" bu imtiyazı tanıyan ülkelerde, şimdi, "yargıçlar demokrasisinden (!) söz edilmekte ve bu tutum tenkit edilmektedir.

Öte yandan, bir ihtilâller ve darbeler zinciri içinde bunalan, bazı az gelişmiş ülkelerde, oportünist çevreler, "kuvvetler ayrılığı" maskesi altında, "millî iradeyi" engelleyici, "hükümet icraatını" felce uğratıcı, "kurtarılmış kurumlar" geliştirmeye çalışmaktadırlar. Bunlar, "bağımsızlık", "özerklik" ve benzeri sloganlara sarılarak, bazen tehdit ve gözdağı vererek "yandaşlarına moral destek" sağlamaktadırlar.

Tarih, belki binlerce defa ispat etmiştir ki, cemiyetler için en büyük tehlike, "adalet mekanizmasının" politize olması veya belli bir ideolojinin "kurtarılmış kurumu" haline gelmesidir.

Allah, ülkemizi, böyle bir felâketten korusun. Kaldı ki, şerefli Türk Milleti, böyle bir gelişmeye asla fırsat vermemiştir ve vermeyecektir.

DEMOKRASİ VE KUVVETLERİN BAĞIMSIZLIĞI

"Halk ve aydın çatışmasını" bilfiil yaşayan ülkelerde "müesseseleşme" çok zorlaşmaktadır.

Bu gibi cemiyetlerde "merkezî" ve "mahallî" yönetimlerin teşkili, vazife ve salâhiyetleri, bir türlü rayına oturtulamamaktadır.

Halkın "aydınına", aydının "halkına" güvenmediği bir cemiyette, bu problem süreklidir ve "güvenebileceği, kendine yabancı bilmediği" aydınını buluncaya kadar da yara kapanmaz.

Müşahedeler göstermektedir ki, "halk ve aydın çatışması" içinde bulunan cemiyetlerde, "halkın istekleri ve iradesi", kendine yabancılaşan "sözde aydınların" istek ve iradesi ile çatışır. Çok defa bunları uzlaştırmak da mümkün değildir.

Meselâ, halk, ister ki, ülkede mevcut olan bütün "kuvvetler", kendi istek ve iradesi doğrultusunda müesseseleşsin, "millî irade", bütün ihtişamı ile "yasamaya", "yürütmeye" ve "yargıya" hâkim olsun. Hiçbir "kuvvet" ve "kuruluş" millî irade ile zıtlaşmasın ve millî iradeyi kırıcı ve üzücü kararlar alamasın ve işler yapamasın; olur olmaz beyanatlarla "millî vicdanı" yaralayıcı sözler ve yazılar söylenip yazılamasın.

"Halk ve aydın çatışmasını" bilfiil yaşayan ülkelerde, "aydınlar" (!) halkın istek ve iradesine "kuşku" ile bakarlar. Onlar "halka gitmekten çok "halkı gütmeyi" düşünürler. Onlara göre, "halk kendi çıkarını bilemez", "çağdaş gelişmelerden habersizdir" ve "kolayca aldatılabilmektedir". Oysa kendilerini, "dünya görmüş", "mürekkep yalamış", "çağdaş gelişmelerden haberdar kimselerdir" ve "aldanmaları mümkün değildir". Her ne kadar Anayasa'da ve Meclis duvarlarında "Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir" diye yazıyorsa da gerçekte önemli olan "kendi istek ve iradeleridir."

Ülkemizde, bu tip "aydınlar" (!), uzun mücadelelerden sonra, zor belâ, "Yasama organının" halkın istek ve iradesi doğrultusunda kurulmasına nihayet razı olmuş görünmektedirler. Buna da "şükür" diyoruz. Sık sık değişen, kusurlu musurlu —her ne ise— "Seçim Kanunları" ile Allah'a hamd olsun 1950'den bu yana, milletimiz, "yasama organının" teşkilinde ağırlığını ortaya koyabilmektedir. Bu gelişmeyi alkışlamamak mümkün değil.

Ama, hemen belirtelim ki, "yürütme" konusunda, milletimizin istek ve iradesi "dolaylı" biçimde ve "seçtiği meclis" kanalıyla müesseseleşebilmektedir. Fakat, öyle ümit ediyorum ki, belli bir zaman geçtikten sonra, milletimiz, "doğrudan doğruya devlet başkanını seçerek" yürütmeyi de kendi kontrolüne alacaktır.

Böylece, büyük yetki ve sorumluluklar yüklenecek Devlet Başkanı, aynı zamanda "yürütmenin de başı" olarak Türk Milleti adına icraat yapacak ve belli bir periyod içinde "millete hesap verecektir". Bu günlerin pek uzak olmadığını sanıyorum.

Kanaatimce "yargı organı" da er geç, millî iradenin istek ve iradesi doğrultusunda yeni baştan müesseseleşmek zorunda kalacaktır.

Öyle ümit ediyorum ki, her seçim bölgesinde bulunan "hukukçular" arasında millî irade ile tayin edilecek temsilcilerin "merkezde" teşkil edecekleri "Yüksek Hukukçular Meclisi", bütün "adalet mekanizmasını", tepeden tırnağa kadar yeni baştan müesseseleştirecektir. Eğer dünyada ve ülkemizde "demokrasi" gelişecekse ve demokrasi "halkın kendi kendini idare etmesi" demekse, bundan başka bir çıkış kapısı olamaz ve "yargının bağımsızlığı" ancak bu şartlarda gerçekleşebilir.

GERÇEK VE SÖZDE AYDINLAR

Bir milletin hayatında "aydınların" çok önemli bir yeri vardır. Bir millet, sayıca ne kadar çok, kültürce ne kadar zengin olursa olsun, kendine öncülük edecek "aydın kadrolara" muhtaçtır.

Müşahedeler göstermektedir ki, yeter "sayı" ve "kalitede" aydına sahip olmayan cemiyetler, kolay kolay başarıya ulaşamamaktadırlar.

Artık, herkes rahatça görmektedir ki, ekonomik, sosyal, kültürel ve politik savaşların ağır yükünü "aydınlar" çekmektedir. Kısaca denebilir ki, milletlerarası her türlü savaş, "aydın kadrolar" arasında cereyan etmektedir.

Bu savaşlarda, "aydınların başarısı", milletlerini hakkı ile temsil edebilmeleri ölçüsünde artar. Esasen, gerçek mânâda "aydın", kendi milletine, kendi tarihine, kendi kültür ve medeniyetine, kendi mukaddeslerine, kendi millî ülkü ve hedeflerine yabancılaşmadan çağdaşlaşabilen kimse demektir.

Ancak bu niteliklere sahip aydınlardır ki, milletlerine faydalı olabilirler. Bunun aksine, kendi milletini hor ve hakir gören, milletinin şerefli geçmişini karalayan ve hattâ inkâr eden, kendi kültür ve medeniyetinden utanıp yabancı kültür ve medeniyetlere özenen, milletinin moral değerlerine cephe alan, millî ülkü ve hedeflere yabancılaşan ve bu acıklı durumunu "çağdaşlık ve ilerilik" olarak reklâm eden "sözde aydınlar" ise milletlerine "sömürge idarelerinden" daha fazla zarar verirler.

Bu noktada belirtelim ki, yukarıda sözünü ettiğimiz "gerçek aydınlar" ile "sözde aydınlar" arasında, kaçınılmaz bir mücadele vardır. İtiraf edelim ki, bu mücadele, içinde Türkiyemiz'in de bulunduğu İslâm Dünyasında hayli çetin cereyan etmektedir. İslâm Dünyası'nın son iki asırdan beri yaşamakta olduğu buhran, "aydınları" da bölmüştür.

Durum, ülkemizde de aynıdır. Çeşitli vesilelerle bir araya gelindiğinde, bu manzara daha iyi görülmektedir. Şimdi "aydınlarımızın" üzerinde rahatça anlaşabilecekleri "asgarî müşterekleri" çok azalmıştır. Kendi aralarında rahatça konuşamamakta ve diyalog kuramamaktadırlar.

Gerçekten de bir "milliyetçi" ile bir "beynelmilelci" nasıl anlaşabilirler? Yine, "Türkiye Tarihini", Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi olarak bir bütünlük içinde değerlendiren kimse ile, Anadolu'daki tarihî maceramızı hanedanlara ve rejimlere göre parçalayıp birbirinden koparan bir kimse nasıl anlaşabilir?

. Bunun yanında, Türk-İslâm Kültür ve Medeniyetini, yepyeni bir rönesans ruhu ile ihya etmek isteyen kadrolar ile milleti, şu veya bu "yabancı kültür ve medeniyet"e yamamaya hazırlamak isteyen insanlar nasıl anlaşabilirler? Vicdanını, aydınlık inançların ışığında arındırıp yaşamak isteyen kimselerle, ısrarla "ben ateistim" deyip fırsat buldukça, bunlara saldıran kişi ve kadrolar nasıl anlaşabilirler? Milletimizin gelişme, kalkınma, çağdaşlaşma ve bütünleşme konusunda, uzlaşması mümkün olmayan görüşleri benimseyenler nasıl el ele versinler?

Belli ki, eğitimimizde bir sakatlık var... Yıllar yılıdır, muhtaç olduğumuz "kadroları" yetiştirmekte başarılı olamıyoruz. Bu konuda yetkililer, parlak lafların ötesinde, yaralara merhem olacak bir çare getiremiyorlar. Yani, milletçe özlediğimiz icraat yok... Sadece laf... O kadar!

Evet, bütün mesele, ülkemizi "sözde aydınların" tasallutundan kurtarıp "gerçek aydınlara" yol açmak...

SÖZDE AYDINLAR

"Sözde aydınların" en belirgin özellikleri, kendilerini "halktan üstün" görmeleri ve "halka tahakküm arzusu" taşımalarıdır.

Bunların "halkçılık" ve "demokratlık" maskelerini sıyırınız, altından çıkacak "mutlu azınlık" ve "diktatörlük" hırslarını görürsünüz.

Bizzat yaşayarak öğrendik ki, bu "sözde aydınlar", kendilerini zayıf ve sizi güçlü hissettikleri zaman, derhal bir kedi gibi uysallaşırlar, tatlı ve okşayıcı sözler ve iltifatlarla etrafınızda dolaşırlar; sempatik, hoş sohbet, barışçı, uzlaşmacı ve "özgürlükçü" kesilirler. Aksine, kendilerini güçlü ve sizi zayıf durumda gördükleri zaman, derhal saldırgan birer kaplan gibi azgınlaşırlar; acı, kırıcı ve sert sözlerle sizi yıldırmaya ve boyun eğmeye zorlarlar; kaba birer savaşçı ve uzlaşmaz birer devrimci kesilerek sizi susturmaya çalışırlar; okuduğunuz gazete, dergi ve kitaplara bile müdahale etmeye kalkışırlar; ortam müsaitse, yandaşlarına güvenerek çeşitli şikâyet ve ihbarlarla sizi sıkıntıdan sıkıntıya sokarlar. Evet, bunları, vaktı ile yaşadık. Hem de kaç kere!..

Bir de bunların "örgütlendiğini" ve "iktidar" olduklarını düşünün. Düşünmeye gerek yok. Vaktiyle birkaç defa bunu da yaşamadık mı? O günleri, unutmaya imkân var mı? Bir daha o günlerin tekrarlanmasını istemek mümkün mü?

Şimdi, "hafıza-i beşer nisyan ile malûldür" lafına güvenerek, karşınıza dikilip aldatıcı sözlerle sizden "destek" isteyen bu "sözde aydınlara" şöyle söyleyiniz: Biz, millet olarak, sizlerin Anayasa'ya ne derece bağlı olduğunuzu, demokrasiden ne anladığınızı, fikir ve düşünce hürriyeti konusundaki tutumunuzu, dîn ve vicdan hürriyeti sahasındaki tavrınızı, laiklik anlayışınızı, tarih, kültür ve medeniyet görüşünüzü, adalet ve medeniyet görüşünüzü, adalet ve kardeşlik duygularınızı bilfiil yaşayarak öğrendik ve unutmadık, unutmaya da niyetli değiliz.

Ayrıca, şunu da ilave ediniz. Biz, sizin makam ve mevkileri, kurum ve kuruluşları nasıl ele geçirdiğinizi, yandaşlarınıza ne menem arpalıklar hazırladığınızı ve hasım tanıdığınız kişi ve grupları, fırsat buldukça, nasıl ezip sindirdiğinizi de asla unutmak

niyetinde değiliz. Sakın, bize ıslâh olduğunuzu ve artık "eski hatâları" tekrarlamayacağınızı söylemeyiniz. Çünkü, daha önce da bizleri böylece uyuttunuz. Artık tecrübelerimizle ve bizzat yaşayarak öğrendik ki, "huylu huyundan" vazgeçmiyor. Herkes tabiatının gereğini yapıyor. Şunu kesin olarak biliniz ki, sizin yapınız ve kurulusunuz, bize ters...

Artık açıkça müşahede ediyoruz ki, sizler, aile yapınızla, giyim ve kuşamınızla, dil ve inançlarınızla, zevk ve eğlencelerinizle, düşünce ve davranışlarınızla, gündüz ve gecenizle, oturup kalkışınızla, bugüne, düne ve yarına bakışınızla bize ters düşüyorsunuz. Bizim sevdiklerimizi sevmiyor, sevmediklerimizi seviyorsunuz. Aynı duyguları ve heyecanları paylaşamıyoruz. Bu halinizle size nasıl destek olabiliriz?

Bizi, çaresiz mi sanıyorsunuz? Hiç merak etmeyiniz, biz millet olarak, bizim gibi inanan, bizim gibi düşünen, bizim gibi duyan ve tamamı ile "bizden olan" gerçek aydınlarımızı yetiştirmek için seferber olmuş durumdayız. Yepyeni ve aydın bir gençlik kadrosu, bütün ihtişamı ile geliyor. Hiç şüphe etmiyoruz ki, bunlar, bütün sahteliklere son vererek muhtaç olduğumuz rönesansı gerçekleştireceklerdir. Zaten, siz de fark ediyorsunuz, sizin fonksiyonunuz bitmek üzere, onun için çığlık çığlığa tepiniyorsunuz.

SOSYAL BAREM VE İSLÂM

Tarihten öğrendiğimize göre, "sosyal tabakalaşmada" zihnî ve bedenî emeğin itibarı, çeşitli zaman ve mekânlarda farklı olmuştur. Meselâ, Avrupa'da, 18. asra kadar "kol işçisi" ve "kol işçiliği" hayli hor ve hakîr görülmüştür. Buna karşılık, "entelektüeller" ve "entellektüel faaliyetler" çok itibardadır.

"Kol emeği" ile "zihin emeği" karşısında alınan bu tavırlara, hemen hemen dünyanın her yanında rastlanabilir. Ancak, bu noktada, belirtelim ki, yüce dînimiz İslâmiyet, bu tutumu beğenmemekte ve günümüzden tam 14 asır önce, mesele karşısında "en uygun tavır" almaktadır.

Şöyle ki, İslâm, "emeği", şu veya bu tarzda ayırmaksızın takdis etmekte, insanın, ister "maddî" ister "manevî" mânâda olsun, "kendi emeği" ile değerlendirileceğini ortaya koymaktadır. Yüce dînimize göre, iyi niyetlerle ve meşru zeminlerde sarfedilen emekler, ister bedenî olsun, ister zihnî olsun, övülmeye değer. Nitekim,

yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "Gerçekten insan için, kendi emeğinden (sa'yinden) başkası yoktur". (en-Necm/39). Şanlı Peygamberimiz de aynı anda, hem "zihin", hem "el" emeğini övmüşlerdir. Şu güzel sözler O'nun: "Âlimlerin hak yolda akıttıkları bir damla mürekkep, şehit kanından daha mübarektir", "İnsan, kendi el emeğinden daha hayırlı **bir** gelir kazanmamıştır". (İbni Mâce, Sünen).

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de, insan devamlı olarak dîn ve dünyası için çalışmaya teşvik edilir. İnsanın, boş ve tembel oturması istenmez. Nitekim, Yüce Kitabımız'da, çalışarak yorulmak emredilir: "O halde, boş kaldın mı, hemen yorul!" diye buyurulur. (el-İnşirah/7). "Namazı kıldıktan sonra, yeryüzüne dağılın, Allah'ın fazlından (nasip) arayın" (Cuma/10)...

İslâmiyet, insanların şerefini, maişetini kazanmak için tuttuğu iş ve meslekte aramamıştır. Hattâ tersine, yüce dînimize göre, maişetini helâl yollardan kazanmak için çırpınan ve cemiyetin aşağı bulduğu iş ve mesleklerde çalışan bir mümin, cemiyetin en yüksek katlarında yaşayan "tufeyli" ve "haramzadelerden" daha şereflidir. Bu konuda Yüce Peygamberimiz şöyle buyururlar: "Helâl kazanmak için beğenilmeyen bir yerde bulunana Cennet vacip olur". (İmamı Gazalî, Kimyayı Saadet).

İslâm'a göre, hiç kimse, sahip olduğu paraya, mala, mülke ve maddî zenginliğe binaen "şerefli ve üstün adam" sayılamaz. Dînimiz, sırf parası ve maddî gücü var diye insanlara saygı duyulmasını, kesin olarak yasaklar. Yüce ve Şanlı Peygamberimiz, bu konuda şöyle buyururlar: "Zâlim olmasa bile, bir zengine, zenginliğinden dolayı tevazu edenin dîninin yarısı gider". (İmam-ı Gazalî, Kimyay-ı Saadet).

İslâmiyet, "ilmi" ve "ilim adamlarını" yüceltmekle birlikte, bu tip insanların "hak ve hakîkat aşkı" ile dolu olmasını, ilmini "dünyevî çıkarlar" için eğip bükmemesini ister. Yüce Peygamberimiz, bu konuda şöyle buyururlar: "İlminden maksadı Yüce Allah olan âlimden herkes çekinir; maksadı dünya olan âlîm ise, herkesten korkar". (İmam-ı Gazalî, Kimyay-ı Saadet). Şanlı Peygamberimizin bu hadîsleri, zulme uşaklık eden, dînini dünyasına satan, hakkı ketmeden, dalkavuk, riyakâr ve dünyaperest "ilim adamlarının (!) suratına bir tokat gibi inmelidir. Peygamberimiz buyuruyor ki: "Benden sonra zâlim idareciler gelir. Onların yanlarında bulunan ve zulümlerine göz yuman ve bu hareketlerini beğenenler, benden değildir. Kıyamet'te benim havuzumdan su içemezler". (Kimyay-ı Saadet).

NAİM SÜLEYMANOĞLU'NUN BAŞARISI...

Seul-1988 Olimpiyat Oyunları'nda, sevgili haltercimiz Naim Süleymanoğlu'nun gösterdiği olağanüstü başarı, milletçe hepimizi mutlu etti. Bütün dünyanın büyük hayret ve hayranlıkla şahit olduğu bu başarı "Dünya Spor Tarihi"ne altın harflerle geçecek niteliktedir. Evet, bir Türkoğlu, kendi ağırlığının üç katından 10 kg. daha fazla olan bir sıkleti kaldırabilmişti. Dünya spor tarihinde, böyle bir başarı ilk defa görülmekte ve olaya şahit olanları hayretten hayret düşürmektedir.

Dünya basını, radyo ve televizyonları bu başarı karşısında şaşkın, ne diyeceğini bilemiyor. Kimi "hayal gördüğünü" sanıyor; kimi "âdeta sihir gibi bir şey" diyor; kimi "bu bir küçük dev mi?" diye düşünüyor. Evet, bu şaşkınlık, hiç dinmeden, günlerdir devam ediyor. Hâdiseyi "fizik başarının ötesinde" yorumlayan yabancı çevreler de var. Böyleleri, başarıda rol oynayan "zihnî ve ruhî" değerlere de yer verilmesi gerektiğini düşünüyorlar ve "Naim, sanki uzaydan gelmiş biri gibi idi" diyorlar.

Bence, bu düşünce tarzı da doğrudur. Başarıda, "fizik gücün", "antrenmanların", "daha önceki tecrübelerin" ve "hazırlanan imkânların" rolü yanında, "zihnî ve ruhî" faktörlerin rolünü de ihmal etmemek gerekir.

Ben, 60 kg. Iık ağırlığı ile 190 kg.lık halteri havada tutarken, Naim Süleymanoğlu'nun yüzünde beliren o "muhteşem tebessümü" televizyondan seyrederken gözyaşlarımı tutamadım. Her nedense, o anda, Çanakkale Savunması esnasında, 280 kg. ağırlığındaki mermiyi, tek başına "topa sürmek" zorunda kalan ve bunu hakkı ile başaran tarihî kahramanımız, aziz Mehmetçik "Seyit Ömer"i hatırladım.

Elbette bilirsiniz. Seyit Ömer, Çanakkale Boğazı'ndan zorla geçmeye çalışan düşman donanmasına karşı, arkadaşları ile birlikte direnmektedir. Bu esnada, düşman gemilerinden fırlatılan bir bomba, Seyit Ömer'in arkadaşlarını şehit ve kullandıkları topun mermi kaldırmaya yarayan kolunu tahrip eder. Bu duruma, büyük bir hüzünle şahit olan kahramanımız, korkunç bir öfke, azim ve iradeyle yerde yatan 280 kg.lık top mermisini kucakladığı gibi "Ya Allah!" diyerek kaldırıp topun namlusuna koyar ve fitili ateşler. Mermi hayrete şayan bir yol çizerek, en büyük düşman zırıhlısının

bacasından girerek gemiyi boğazın serin sularına gömer. Seyit Ömer, mukaddes görevini yapmıştır, büyük bir haz içinde tebessüm eder.

Nihayet savaş biter, barış dönemi gelir. Aynı Seyit Ömer, aynı ağırlıktaki bir top mermisini, yine kaldırıp kaldıramayacağını denemek ister; fakat bu sefer, 280 kg. lık ağırlığı yerinden bile kıpırdatamaz. Evet, bu yaşanmış bir olaydır ve meselenin zihnî ve ruhî cephesi apaçıktır.

Hiç şüphesiz, Naim Süleymanoğlu büyük bir sporcumuzdur; üstün bir fizik güce ve sağlam bir iradeye sahiptir. Bu yönüyle de "altın madalyayı" hakketmiştir. Ama, Naim Süleymanoğlu'nun başarısında, Bulgaristan'da "bizzat çektiği ıstırapların", "iki milyon soydaşımızın ve dindaşımızın dayanılmaz acılarının", "yıllardır çektiği ana-baba ve kardeş hasretinin", "olimpiyatlarda en büyük takiplerinin Bulgar oluşunun" öfkesi de rol oynamaktadır. Bunun yanında, taşıdığı "Ay-Yıldızlı Albayrağın şerefini" de düşünen ve kendi başarısı için dua eden en az 55 milyon Türk'ün ümit ve heyecanını da temsil ettiğini çok iyi idrak eden

Naim Süleymanoğlu'nun sorumluluk şuuru içinde yarışması da çok önemli bir unsurdur.

Kaldı ki, Naim Süleymanoğlu, büyük Türk Milleti'nin yıllar yılıdır, büyük başarılara hasret yaşadığından da haberdardır. Nitekim, o, bu şuur içinde, bir türlü "rekorlara" duyamamıştır. Rekor üstüne rekorlar kırarak milletine ümit, cesaret ve güven kazandırmak istemiştir. Naim Süleymanoğlu, bu yönüyle de büyük bir "savaşçı"dır. Büyük Türk Milleti'nin yediden yetmişe kadar, Naim Süleymanoğlu'nu sevgiyle bağrına basması ve onu bir "millî kahraman" ilân etmesi boşuna değildir.

Evet, Naim Süleymanoğlu, Türkoğlu'na, yeni baştan büyük başarıların kapısını açmıştır. Ümit edilir ki, bu kapı bir daha kapanmasın.

OLİMPİYATLAR VE GREK KÜLTÜRÜNÜN ZAFERİ

Tarih boyunca yeryüzü, daima farklı kültür ve medeniyetlere sahne olmuştur. Bu kültür ve medeniyetler, bazen "çatışarak", bazen "uzlaşarak" günümüze kadar gelmişlerdir. Yani, kültürler ve medeniyetler arası bir "etkileşim" söz konusudur.

Öte yandan müşahedeler göstermektedir ki, kültürler ve medeniyetler arası bu "sürtüşme" ortamında, zaman zaman bazıları "ağır" basarken, bazıları "zayıf" düşmektedir. Bu arada yıkılıp gidenleri de var.

Bir bakıma tarih, kültür ve medeniyetlerin "meydan okuması"ndan ibarettir. Nitekim, dün olduğu gibi, günümüzde de bazı kültür ve medeniyetlerin "sesi" fazla çıkmakta, başka kültür ve medeniyetleri etki altına alabilmektedir.

İtiraf edelim ki, Greko-Lâtin kültür ve medeniyeti, son üç asırdan beri, büyük bir hamle yaparak yeniden "dünyaya meydan okumaya" başlamıştır.

Bunun en büyük delili de "Olimpiyat Oyunları"nın milletlerarası boyutlarda ilgi görmesidir.

Bilindiği üzere, olimpiyatlar, Eski Yunan'da "Tanrı Zeus" adına yapılan putperest törenlerinin bir bölümünü teşkil ederdi. Tarihçiler, ilk olimpiyat oyununun Eski Yunan'da M.Ö. 776 yılında yapıldığını yazarlar.

Önceleri, bu oyunlar, "koşu yarışlarından" ibaretti, sonradan buna pentatlon, güreş, boks ve bayrak yarışları da katıldı.

Bazı kaynaklara göre, olimpiyatlar, en parlak devrini M.Ö. 4001ü yıllarda yaşadı, sonra geriledi. Yunanistan'ın Romalılar tarafından işgalinden sonra, olimpiyatlar iyice soysuzlaştı. Nihayet M.S. 393 tarihinde, Roma İmparatoru 2. Theodosius'un emriyle "putperest âdeti" olduğu gerekçesiyle yasaklandı. Böylece olimpiyatlar tarihin karanlığına gömüldü.

Nihayet, 19. asrın sonlarına doğru Fransız Baronu Pierre de Coubertin'in (1863-1937) çabasıyla "olimpiyat oyunları" tekrar canlandırıldı. Böylece, 1896 yılında, Atina'da ilk "modern olimpiyat oyunları" sahneye kondu.

Şimdi, her dört yılda bir, ayrı bir ülkede yapılan bu oyunlar, dünyanın en önemli spor olaylarından birini teşkil etmektedir. "Yaz" ve "Kış" olimpyatları biçiminde tertiplenen bu oyunlarda her yıl binlerce "amatör sporcu" yarışıp durmaktadır.

Kim ne derse desin, eski mânâ ve hüviyetini yitirmekle birlikte, olimpiyatların, dünya çapında gördüğü bu ilgi, Batı Kültür ve Medeniyeti'ne hayat veren Greko-Lâtin tecrübesinin zaferini ifade etmektedir. Her ne kadar "Tanrı Zeus" müzeye kaldırılmışsa da hatırası, "Kutsal Olimpus" ile birlikte, Los Angeles'ten Seul'e kadar, bütün dünyada bir hayalet gibi dolaşmaktadır.

Grek kültür ve medeniyetinin bu zaferini, kıskançlıkla karışık bir gıpta ile seyrediyorum. Kendi kültür ve medeniyetine sahip çıkıp onu "âlemşümul" bir değer haline getirdikleri için, onlar, sadece takdire şayan bir iş başarmış oluyorlar. Küçük bir yarımadada, pek az nüfûsu ile Yunanistan'ın "dünü ile bugünü" arasına koyduğu köprü sayesinde, topladığı itibar, bazılarının gözlerini açmalıdır.

Kendi tarihinden utanan, kendi kültür ve medeniyetine yabancılaşan, kendi millî ve manevî değerlerinden kaçan zavallı idrakler, artık uyanmalıdır. Kesin olarak bilinmelidir ki, kendine sahip çıkmayana kimse sahip çıkmaz, kendine saygı duymayana kimse saygı duymaz. Bu açık hakikati görmeyenleri ise uyandırmak mümkün değildir.

DÜNYA NİMETLERİ VE ÇATIŞMALAR

İnsanlar arası çatışmalarda, "dünya nîmetlerini paylaşma" meselesi, hayli önemli bir yer tutar. Bize göre, bu çatışmaları meydana getiren sebepleri "dört kategoride" toplamak ve özetlemek mümkündür. Bunlar:

- 1. Dünyaya ve dünya nîmetlerine aşırı düşkünlük,
- 2. Dünyayı ve dünya nîmetlerini paylaşmada, ferdî ve zümrevî, azgın bir rekabet,
- 3. Başkalarının, hakkederek elde ettiği malını, mülkünü, mevkiini ve gücünü kıskanmak, kısaca "hased" duygusuna kapılmak,
- 4. Dünya nîmetlerini elde etmede ve paylaşmada, adaleti tesis edecek objektif ve güçlü bir "idarenin" mevcut olmaması sebebi ile insanların zülüm ve baskı karşısında, şahsen "hakkını almaya kalkışması"...

Yüce dînimiz, bu beşerî zaafları bildiği için, müminleri, bu dört konuda, sürekli olarak ikaz eder. Bilindiği üzere, Allah, yeri ve göğü, insanın tasarrufuna vermekle birlikte, onun "materyalizme" ve "hedonizme" saparak bir "dünyaperest" olmasını istemez. Nitekim, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "Ey iman edenler! Siz'i, mallarınız ve evlâtlarınız Allah'ın zikrinden alıkoymasın. Kim böyle yaparsa, işte onlar, zarara uğrayanların tâ kendileridir". (el-Münafikûn/9).

İslâmiyet, dünyayı ve dünya nîmetlerini paylaşmada "müminler arası rekabeti" kışkırtmaz. İslâmiyet, müminleri "fazilet yarışma" davet eder. Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de, müminlerin Allah yolunda ve "Cennet'e kavuşmak için yarışmaları" emredilir. (el-Hadîd/21). Dînimiz, müminlerin, dünyevî ve maddî hırslar sebebi ile birbirine zarar vermelerini yasaklar. Aksi halde, güçlünün zayıfı ezerek baskı altına aldığı ve dünyaperestlerin "çıkar kavgası" verdiği bir cemiyet oluşur. Kendisine gelen müşteriyi "Komşum henüz siftah yapmadı" diyerek ona gönderen şanlı ecdadımız, İslâm kardeşliğinin istediği barış, dostluk ve dayanışma ruhunu sergiliyordu.

Hayretle görüyoruz ki, bazı hasta beyinler, kazanılmış ve hakkedilmiş mal, mevki ve makam sahiplerine "marazi bir kıskançlık duygusu" içinde düşmanlık ederler. Bu menfi duygunun adı "hased"dir.

Bu tip hastalara, bilhassa komünistler arasında çokça rastlanır. Yüce dînimiz "hasedi", mutlaka tedavi edilmesi gereken bir hastalık olarak görür.

Öte yandan, devletin en önemli görevlerinden biri de "adaleti tevzi etmek"tir. Güçlü ve dürüst bir devlet idaresi, mensuplarına fırsatlarda ve imkânlarda eşitlik sağlar; bundan sonra, fertlere, zümrelere —meşru yollardan— ulaştıkları ve kazandıkları haklarını almada yardımcı ve destek olur. Yani, haksızlığa ve zulme uğrayan herkes, yanında "devletin âcil ve âdil gücünü" bulmalıdır. Tam zamanında ve âdil...

Asla unutmamak gerekir ki, "intikam duyguları" ve "anarşik faaliyetler" hakkını almakta zahmet çeken, korumasız kalan, her türlü devlet destek ve himayesini yitiren gruplarda kolayca filizlenir. Bir cemiyette, "intikam duyguları" azgınlaşmışsa ve "anarşik faaliyetler" çoğalmışsa, orada, ya "devlet yoktur" veya "fonksiyonunu yapamaz" duruma" düşmüştür.

Gerçekten de "mazlumlar" (zulme uğrayanlar), haklarını bizzat almaya kalkışmamalı; onların dertlerine devlet çare bulmalıdır. Bu

sebepten olacak İslâm Hukuku'nda şöyle buyurulur: "Mazlumun zulmetmeye salâhiyeti yoktur". (Bkz. Mecelle, 921. Madde). Yani, zulme zulüm ile değil, adaletle cevap verilir. Ne güzel ölçü!..

GÜNÜMÜZDE "EMEK" KAVRAMI

Hiç şüphesiz, "emek", dün olduğu gibi, bugün de "üretimin temel unsurlarından" biridir. Bununla birlikte, yine kesin olarak bilmekteyiz ki, bütün tarih boyunca "emeğin tarifi ve üretimdeki payı" konusunda anlaşmak pek kolay olmamıştır.

Daha önceden açıkladığımız üzere, biz, "emek" kavramını, en geniş mânâsı ile kullanıyoruz. Bu kavramın içinde "el emeği ' ile "zihin emeğini" birlikte mütalâa ediyoruz. Komünistlerin, hattâ kapitalistlerin dilinde "emek" kavramının pek müphem bir mânâsı vardır. Onlar, çok defa, bu kavramı "kas gücü-el emeği" biçiminde kullanırlar. Yine onlar, "emekçi" derken, daha çok "proletaryayı" kastederler.

Eğer, bizler de emeği bu şekilde anlamış olsa idik, hiç çekinmeden: "Günümüz ekonomilerinde, bu tür emeğin rolü gittikçe azalmaktadır" derdik. Gerçekten de "üretim teknolojilerindeki" gelişme ve asrımızda ulaştığı boyutlar düşünüldüğünde, rahatça görülmektedir ki, "makine", hızla insanın yerini almakta, "el emeği", "kas gücü" giderek üretimdeki eski gücünü kaybetmektedir.

Bu gelişmeyi, yalnız "kalkınmış ülkelerde" değil, bizim gibi kalkınmakta olan ülkelerde de müşahede etmek mümkündür. Ülkemizde, bilhassa "tarım sahasında", makineleşme, milyonlarca insanı, işsiz bırakarak o kesimden atmış bulunmaktadır. Öte yandan, ülkemizde "terzi" ve "ayakkabıcı" esnafı, konfeksiyon sanayisinin gelişimi ve ayakkabı fabrikalarının kuruluşu karşısında çok müşkül duruma düşmüş bulunmaktadır. Hiç şüphesiz, ülkemiz sanayileştikçe, bu problemin boyutları da büyüyecektir. Esasen durumu, bütün çıplaklığı ile kavramak için, "ikinci sanayi inkılâbını" başarmış ve onu aşmış ülkelerin ekonomisine bakmak yeter. Robotların, bilgisayarların ve elektronik cihazların sevk ve idare ettiği devre karmaşık makinelerin dünyasına... Böyle bir dünyada "kol işçisinin" ve "el emeğinin" rolü...

Görünen odur ki, yepyeni bir dünya kurulmakta ve bu dünyada, 18. ve 19. asırda boy veren birçok felsefî ve siyasî akım, temelden yıkılıp gitmektedir. Marksist ve sosyalist doktrinler bunların başım-

da geliyor. Evet, bilhassa onlar... Çünkü, onlar, bütün teorilerini "tek değer emek" diyerek "kol işçisinin" (proletaryanın) sömürülmesi üzerine kurmuşlardı. Modern teknolojik gelişmeler, onların bu tez ve görüşlerini berhava etti. Şimdi, onlar boşlukta sallanıp duruyorlar; dâvayı kaybetmenin öfke ve gözyaşları içinde, "antitezlerine" saldırmak zorunda kalan birer "reaksiyoner"dirler.

Bununla birlikte, belirtmek gerekir ki, üretimde "insan unsuru"nun rolü, azalmamıştır. Fakat, açıkça görülmektedir ki, "kol emeği" yerine "zihin emeği" daha fazla güçlenmiş, çağımız ekonomisi "proletaryadan" çok "teknokratların" omuzlarına binmiştir. Parmak sayısına önem veren demokraside "proletaryanın sesi" her ne kadar gür çıkıyorsa da günümüzün "sessiz ve hâkim gücü" artık "teknokratlardır. Denebilir ki, günümüzde, "ilim ve araştırma kadroları" ile "teknokratların şahsında", en geniş mânâsı ile "insan emeğinin rolü" gittikçe önem kazanmaktadır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, "çağdaş ekonomiler", zihnen güçlenmiş "uzman kadroların" maharetine dayanmaktadır ve bu formasyondan mahrum kalan "kas ve kol gücü" her gün biraz daha arka plana atılmaktadır. Bunu bilmek, insan gücümüzü buna göre, şimdiden ele alıp değerlendirmek gerekir. Hiç şüphesiz, bu konuda Millî Eğitim Bakanlığı'na düşen sorumluluklar az değildir.

SOSYALİZM...

Politik ve ideolojik bir kavram olarak "sosyalizm"in, iki asırlık bir ömrü var... Galiba, bu kelimeyi ilk kullanan da İngiliz kapitalistlerinden Robert Owen...

Sosyalizmin Türkçemiz'deki tam karşılığı "toplumculuk"... Kapitalizmden çok, "liberalizmin" ve "individüalizmin" (bireyciliğin) tam zıddı.

Sosyalizm, kelime olarak, bilhassa 19. asırda, pek sempatik bulunmuş, birbiri ile çelişen pek çok akım, modaya uyarak, bir harfi tarif gibi, bu kavramı "isminin başına" koymuştur. Rahatça denebilir ki, bu durum, 20. asrın ortalarına kadar böylece devam etmiştir. Böylece "Hıristiyan Sosyalistler", "İslâm Sosyalistleri", "Romantik Sosyalistler", "İhtilâlci Sosyalistler", "Demokratik Sosyalistler", "Beynelmilelci Sosyalist", "Milliyetçi Sosyalistler" vesaire doğmuştur. Sosyolog Sombart, yanlış hatırlamıyorsam, o günlerden bugünlere 130 çesit "sosyalizmin" gün yüzüne çıktığını söyle-

mektedir. Bu durumu gören "Marksist Sosyalistler", kendilerini, bu gibi akımlardan ayırmak için, kullanabilecekleri bir isim aradılar ve buldular: "Bilimsel Sosyalizm"... Marksist sosyalistler, diğer "sosyalist akımları" ısrarla "ütopik" ve "müphem" olmakla itham ederek bu kavramı tekellerine almak istediler. Oysa bunu yaparlarken, "sosyalizm" kelimesini, iyice "ütopik ve müphem" duruma soktuklarını görmüyorlardı.

Nitekim, asrımızda, ilim ve fikir adamları, "bilimsel sosyalizm" adı verilen bu akımı, o derecede eleştirmişlerdir ki, şimdi, ortada, muhtevasız bir kavram olarak durmaktadır. Yani, "bilimsel sosyalizm" neyi savunmuşsa, hepsi de "bilim" tarafından reddedilmiş ve yanlışlığı ispatlanmıştır.

Meselâ, "bilimsel sosyalistler", ekonomiyi sosyal, kültürel ve politik hayatı etkileyen "tek ve bağımsız faktör" sanıyorlardı. Oysa, günümüz sosyologları, sosyal, kültürel ve politik hayatı biçimlendiren tek faktörün ekonomi olmadığını, "çok faktörlü" bir dünyada yaşadığımızı ispatlamışlardır.

Yine, "bilimsel sosyalistler", ekonomiyi "bağımsız bir faktör" olarak ele alırken, günümüz ilim adamları, ekonominin de diğer faktörlerden etkilendiğini görmüşlerdir. Meselâ, coğrafya faktörleri, demografik faktörler, hattâ, sosyal, kültürel ve politik gelişmeler ekonomik hayatı sandığımızdan daha fazla etkilemektedirler. Yani, ekonomiyi, "üst-yapıyı" biçimlendiren "temel alt-yapı" olarak değerlendirmek yerine, bunları, birbirlerini karşılıklı olarak etkileyen değerler olarak görmektedirler. Çağdaş sosyologlara göre, onların "alt-yapı" ve "üst-yapı" diye ayırdıkları olaylar ve müesseseler, tam bir "etkileşim" halindedirler.

Hiç şüphesiz, bu vakıa, "maddî üretim ilişkilerini" temele alan "tarihî maddeciliği" ve "onun diyalektiğini" yıkmaktadır ve yıkmıştır.

Öte yandan "bilimsel sosyalistler", bütün beşerî sos-yo-ekonomik ilişkilerin, K. Marx'ın çizdiği "modele" uygun olarak geliştiğini savunmuşlardı. Bütün cemiyetlerin "Asya Tipi Üretim döneminden" sonra, sıra ile "Köleci", "Feodal" ve "Modern Burjuva" dönemlerinden geçeceklerini ve "Son aşamada sosyalist ve komünist olacaklarını" sanıyorlardı. Oysa, çağdaş ilim adamları gösterdiler ki, "Sosyal gelişmeler, tek biçimli değil, aksine çok biçimli bir manzara arz etmektedir". Yani, milletlerin gelişme modelleri, birbirinden çok farklıdır ve müşahedeler K. Marx'ı tekzip etmektedir.

Bunun yanında, "bilimsel sosyalistlerin", alt-yapı ile üst-yapının çelişmesinden doğduğunu sandıkları "ihtilâli" (devrimi) tabiî bir olay olarak kabul ederler ve "sınıf diktatöryasını" esas alan radikal faaliyetleri sever ve desteklerdi. Oysa, günümüzde, bu tutum, sosyalist olduğunu söyleyen ülkelerde bile tepkiyle karşılanmakta ve çok alternatifli rejimler savunulmaktadır.

Kısacası, "sosyalizm", günümüzde, yine muhtevası müphem bir kavrama dönüşmüştür. Yahut savunulamaz duruma düşmüştür. Şimdi, bizim yerli sosyalistler, bu kelimeyi, sadece kelime olarak savunmakta ve sevdirmeye çalışmaktadırlar. Bu çabalarının da boşuna olduğunu, er geç anlayacaklardır.

ASGARÎ ÜCRET

Üretimde "emek" önemli bir unsurdur. Ekonomide, emeğin payına veya hakkına "ücret" denir.

Bu noktada belirtmek gerekir ki, "ücretin payını" veya "ücretin hakkını" objektif olarak tayin etmek pek kolay olmamaktadır. Bu sebepten, bütün tarih boyunca "işveren" ile "işçi" arasında sürekli bir çatışma mevcut olmuştur. Şu anda da durum aynıdır.

Bununla birlikte, "ücretlerin tayininde", elimizde iki kriter vardır. Bunlardan biri, emeğin "üretime katkısı", diğeri de emek harcayan kişinin "insanca yaşama hakkı"dır.

Yani, işveren tarafından ödenen "ücret", bedenen veya zihnen çalışan kişiyi tatmin etmelidir. Bunun yanında işçi de gerçekleştirdiği "ekonomik değer" ile bu ücreti hakketmelidir. Görüldüğü üzere, bu, bir "pazarlık" meselesidir.

Ancak bilmek gerekir ki, "insanca yaşama hakkı" söz konusu olunca, ister istemez gündeme "asgarî ücret" problemini getirecektir. Bu, "insanca yaşamak" için asgarî ve dokunulmaz "maddî imkân" demektir. Bu "maddî imkânım", hiçbir kısıntıya tabi olmaksızın, aynen ve net olarak "işçinin cebine" girmesi gerekir. Adı üstünde "asgarî ücret"...

"Asgarî ücret", ülkenin şartları içinde hareket edilerek, ilgili taraflarca pazarlık yapılarak, mümkün mertebe objektif kriterlere bağlanarak tespit edilir. Bu konuda, hem çalışanların, hem de çalıştıranların söz ve oy hakkı vardır.

Bu problemin çözümünde, devlete düşen iş, haksızlıkları ve istismarı önlemek, güçlünün zayıfı ezmesine firsat vermemektir. Bunun yanında, devlet, çalışanların, haklarını "tam" ve "zamanında" almalarına yardımcı olacaktır. Bu konuda, Sevgili Peygamberimiz: "işçinin hakkını, alnının teri kurumadan veriniz" diye buyururken, başka bir zaman da "İşçimize ne kadar ücret verelim?" sorusuna: "Siz, işçi olsa idiniz, ne talep ederdiniz? İşçinizi kendiniz gibi düşününüz" cevabını vermiştir.

Gerçekten de böylece hareket edildiği zaman, hem ekonomik istikrar sağlanmakta, hem de "verim" artmaktadır. Aksi halde, bitmez tükenmez bir çatışma zemininde, huzursuzluklara paralel olarak "verim" de düşmektedir.

Yeter miktarda sanayileşmemiş ve işsizlik problemine çare bulamamış cemiyetlerde, maalesef "emeğin değeri" düşmekte, bunu fırsat bilen, bazı insafsız çevreler, âdeta işçiyi "karın tokluğuna" çalışan köleler durumuna sokmaktadır. Bilhassa, 18. ve 19. asır Avrupa kapitalizmi, bu durumda idi. İşçileri, kelimenin tam mânâsı ile sömürüyorlardı. O zaman, güçlü "işçi teşkilâtları" ve "sendikalar" yoktu, "işçi dayanışması" çok zayıf idi. Bu durumdan "insafsız kapitalistler" çok yararlanıyorlardı. Seslerini çıkaranları, derhal işten atıyorlardı. Daha ucuza çalışırlar ve uysaldırlar, diyerek kadınları ve çocukları, işçi olarak atölye ve fabrikalara dolduruyorlardı. Sahte bir "feminizm" modası ihdas ederek "kadın-erkek rekabetini" kızıştırıyor ve istismarları için, verimli bir zemin hazırlıyorlardı.

Hiç şüphesiz, bu istismar, pek uzun sürmeyecek, derhal tepkisini gösterecekti. Nitekim, 18. ve 19. asırlar, büyük "işçi hareketlerine", "darbelere" ve "ihtilâllere" şahit olacaktı. Birçok siyaset adamı da bu kızgın ve karamsar ortamdan yararlanarak "istismarı istismar ederek" mevki ve makam kapmaya çalışacaktı. Böylece dünyamızı, yepyeni felsefeler, ideolojiler ve rejimler saracak, beşeriyet, ummadığı kanlı maceralara sürüklenecekti.

SOSYALİST SLOGANLAR İFLÂS ETTİ

19. asırda ve 20. asrın başlarında, Marksistler ve komünistler, hayli ümitli ve havalı idiler. Kendi zaferlerinden emin olarak konuşuyor ve yazıyorlardı.

Onlara kalırsa, "kapitalizm" iflâs etmiş, "sosyalizmin" yolu açılmıştı. Sosyalizm, kendini bulmuş, "ütopik" olmaktan çıkmış "bilimsel" bir karakter kazanmıştı.

Artık sosyalizm, bir rejim ve doktrin değil, Marx ve Engels sayesinde ilimleşmişti. "Ekonomi, sosyal, kültürel ve politik hayatı biçimlendiren tek ve bağımsız bir faktördü", "Dîn, ahlâk, hukuk, estetik, felsefe, politika, eğitim ve öğretim birer üst-yapı kurumu idi ve biçimini ekonomik yapıdan alıyordu", "Eşyayı şekillendiren insan zihni değildi, aksine, insan zihnini biçimlendiren onun geçim tarzı idi

Bu bakımdan 'Tarihî İdealizm' yıkılmış; doğruluğundan şüphe edilmeyen 'Tarihî Materyalizm' gelmişti, "Tarih, sınıf çatışmalarından ibaretti", "Devrim, sınıf çatışmalarının ve üst-yapı ile altyapının çelişmesinden doğan kaçınılmaz bir olaydı", "Cemiyetler, Marx ve Engels'in çizdiği modele uygun olarak Asya Tipi üretimden başlayarak, sıra ile 'Köleci', 'Feodal', 'Modern Burjuva' üretim düzenlerinden sonra 'kapitalist' aşamaya, oradan da 'devrim'le 'sosyalist' ve 'komünist düzene' geçilecekti", "Mülkiyet hırsızlıktı. Bu sebepten özel mülkiyet lağvedilmeliydi", "Özel teşebbüs kaldırılmalı, kamu teşebbüsü esas alınmalıydı",...

Bütün bu ve benzeri "fikirler" ve "iddialar" ile komünistler, 20. asrın başlarında, Lenin ve arkadaşlarının gerçekleştirdikleri "devrim" ile "dünya görüşlerini" aksiyon sahasına çıkardılar ve dünyanın "ilk sosyalist devletini" kurdular. Bu durum, bütün dünyada heyecanla karşılandı. Komünist ve sosyalist liderlerin "uygulamaları" günü gününe takip edildi. Hakkında binlerce makale, kitap ve yazı yazıldı. Zaman içinde birçok irili-ufaklı devlet, bu uygulamaları özenerek "devrimi" kendi ülkesine taşıdı. Böylece, yeryüzünde "liberal ve kapitalist" dünyaya karşılık bir "sosyalist blok" oluştu. Aralarında korkunç boyutlara varan bir rekabet başladı. Karşılıklı tenkitler, yapıldı, sıcak ve soğuk savaşlar verildi.

Önceleri, tenkitler "hissî" idi, "kırıcı" idi, "düşmanca" idi... Sonra, ortalık durulur, heyecanlar soğur gibi oldu. Bu sefer, her iki dünyada "iç kritikler" başladı. Liberal ve kapitalist dünya, bu işe daha önce girişti; kendi sistemini, tepeden tırnağa gözden geçirdi; süratle yaralarını sardı, kendini tashih etti; cemiyetteki "sosyal adalet" ve "sosyal güvenlik" ihtiyacını, sağlam ve güçlü müesseselere bağlayarak kontrol altına aldı. Hiç şüphesiz, bütün bunları başarmada "demokrasinin rolü" pek büyüktü. Serbest tartışma ortamında, meseleler, daha kolay ortaya konuyor ve daha hızlı çözülüyordu.

Başta Rusya olmak üzere, sosyalist ve komünist blokta, "iç kritik yapmak" pek kolay olmuyordu. Bunu, yapmaya kalkışan fikir adamları sanatkârlar ve devlet adamları şiddetle bertaraf ediliyordu. Bu konuda o kadar çok örnek var ki, burada saymaya gerek duymuyorum. Hürriyetsizlik, sosyalist ve komünist blokun kendi kendini kritik etmesine firsat vermiyordu. Oysa, sosyalist ve komünist doktrinler, bütün dünyada, çok yönlü bir kritiğe tabi tutularak "eski itibarını" kaybettiği halde, "komünist ve sosyalist yöneticiler" bütün bu gelişmeleri, kendi aydınından ve halkından gizleyerek rejimi ayakta tutmaya çalışıyorlardı.

Bu durum ne kadar devam edecekti? Nitekim, gün geldi. Bütün tedbirler allak bullak oldu. Daha öncesi bulunmakla birlikte, M. Gorbaçov ile "sosyalist ve komünist dünya", korkunç bir "oto-kritiğe" muhtaç olduğunu artık gizleyemez oldu. Şimdi, açık ve gizli bir şekilde, bunun savaşı sürdürülüyor.

Bu durum, bizdeki sosyalist ve komünist çevrelerde de "şok etkisi" meydana getirdi. Onlar, daha düne kadar, hiç kritik etmeden ezberleyip tekrarladıkları sloganların "iflas etmesi" karşısında ne yapacaklarını şaşırmış durumdalar. Şimdi, onlar, bu öfke içinde, millî ve dînî mukaddeslerimize saldırmakta, ülkemizde, henüz kabuk bağlamaya başlamış "tarihî yaralarımızı" kaşıyarak "yandaş toplamak" istemektedirler.

İÇTİMAÎ YARALAR VE OY AVCILIĞI...

Organizmalar gibi, cemiyetlerin de "yaraları" vardır. Hele bu cemiyet, asırlar boyu mücadele vererek bugünlere gelebilmişse...

Aşağı-yukarı, 10 asırdan beri, dünyanın en netâmeli bölgesinde (Anadolu'da ve Orta-Doğu'da) hayat-memat kavgası vererek ayakta durmaya çalışan Türkiye'mizin dert ve meseleleri pek çoktur.

Tarihten öğrendiğimize göre, Orta-Doğu ve onun tabiî bir parçası olan Anadolu, sürekli olarak milletlerin kapıştığı bir saha olarak kalmamış, aynı zamanda "büyük dînlerin", güçlü "kültür ve medeniyetlerin" de doğup battığı, hareketli bir vasat olmuştur.

Hayretle görüyoruz ki, zaman içinde, Orta-Doğu ve Anadolu'nun bu yapısı ve görüntüsü, hiç değişmemiş, aksine, her geçen gün, onun bu netameli görünüşünü arttırmıştır ve arttırmaktadır. Orta-Doğu'nun ve Anadolu'nun coğrafî konumu, sahip olduğu yer-üstü ve yer-altı zenginlikleri, çok hayatî noktalarda bulunan boğazları, körfezleri, kanalları ve limanları sebebi ile şimdi, yine dünyanın en hassas bölgesidir.

Orta-Doğu ve Anadolu, yalnız coğrafî yapısı ile değil, sergilediği sos yo-ekonomik ve sosyo-kültürel durumu ile de dikkat çekicidir. Bütün tarihi boyunca, Orta-Doğu'da ve Anadolu'da Arap, Fars, Greko-Lâtin ve Türk kültürleri, boğuşup durmuş, bundan zaman zaman 'büyük sentezlere" ulaşıldığı gibi, bazen da "istenmeyen gelişmeler" hasıl olmuştur.

Selçuklular ve Osmanlılar Dönemi'nde Türkiyemiz'in yapmış olduğu şahane kültür ve medeniyet hamleleri, böyle bir "sentezi" ifade ettiği gibi, bugün cemiyetimizde bulunan "içtimaî yaraların" pek çoğu da o günlerin "acı meyveleri"dir. Yalnız Anadolu muz'da değil, aşağı-yukarı bütün Orta-Doğu'da, görülen bu "yaralar", farklı kültür ve medeniyetlerin sürtüşmesinden doğan, çözümü güç problemlerdir.

Şimdi, bütün Orta-Doğu'yu göz önüne getirerek düşününüz. Büyük ve köklü Arap, Fars ve Türk kültürü yanında bunların arasında teşekkül etmiş ve hiçbir "tarih köküne" bağlanamayan "etnik gruplar"... Kültür ve medeniyet sürtüşmelerinden doğan "kırma ve melez kültürler"... Arapça, Farsça ve Türkçe kırması "diller" ve "ağızlar"... Müslüman, Hıristiyan ve Yahudiler'in yanında, bütün bu inançlardan etkilenmiş "karmaşık inanç grupları"... Hattâ, Zerdüştîlik'ten (ateşperestlikten) etkilenen ve Şeytan'a tapınan insan yığınları... Sakızağacına tapınanlar... • Çağdaş Amerikalı Sosyolog Cari Zimmerman'ın tabiri ile "Fellahiyen gruplar" ve cemiyetin bütünleşmesini önleyen "mozaikler"...

Üzüntü ile belirtelim ki, ülkemiz de Orta-Doğu'nun bu durumundan payını almıştır. İster "içtimaî temaslara", ister "kültür emperyalizmine", ister "cehalet ve eğitimsizliğe" bağlansın, ülkemizin birçok noktasında, 'hassas bölgeler" teşekkül etmiş bulunmaktadır. Ayrıca, düşmanlarımızın, bu "hassas bölgelerde" neler yapmakta olduklarını ve neler yapmak istediklerini de pekâlâ biliyoruz.

Bütün bunların ötesinde, ülkemizde bulunan "siyasî" ve "ideolojik" kadroların "oy avcılığı" ve "yandaş edinme" çabası içinde neler yapmakta olduklarını da hayret ve üzüntü ile görüyoruz. Hele, bazı köşe yazarlarının, devletimizin, ülkemizde oluşturmaya çalıştığı "kültür birliği" politikasını yıkmak için, nasıl bir istismar zemininde at oynattıklarını görmek, insana hüzün veriyor. Onlara kalırsa, bu "kültür emperyalizminden doğan" yaralar, asla kapanmamalı, demokrasi ve "çok seslilik' adına sürüp gitmelidir. Ülkemizdeki "etnik kıpırdanışlara" yeşil ışık yakan, "sapık ve bozuk inançlara" sahiplik eden bu kalemlerin, arkasına sığındıkları "maskeler" artık alaşağı edilmelidir. Ülkemizdeki "içtimaî yaraların" oy avcılarınca ve sapık ideologlarca istismarına fırsat verilmemelidir. "Türk" ve "İslâm" kelimesinin yan yana gelmesinden ödü kopan bu çevreleri tanımak, pek zor olmasa gerek!

"BİRLEŞİK AVRUPA DEVLETLERİ"

Şimdi, Batı Dünyasının gündeminde bu var: "Birleşik Avrupa Devletleri" gerçekleşecek mi? Yoksa bu, ulaşılması çok zor olan bir "ideal" veya "hayal" midir?

Bazılarına göre, AET, daha şimdiden "Birleşik Avrupa Devletlerinin temellerini çok sağlam biçimde atmış ve bu ideali gerçekleştirmek üzere, önemli mesafeler almıştır. Nitekim, ortak ekonomik faaliyetler yanında, ortak parlamento, ortak bakanlar kurulu ve ortak para birimi tahakkuk ettirilmiş, ortak ülkeler arasında serbest dolaşma hakkı tanınmış ve daha önemlisi 1992 yılında yürürlüğe girecek "Avrupa Tek Senedi" imzalanmış ve böylece yakın gelecekte, üyeler arasında gümrük ve muhaceret kontrollerinin kalkması kararlaştırılmıştır. Bu, bir bakıma, AET ülkeleri arasında "sınırların kalkması" demektir,

Bazılarına göre de bütün bu "müspet" gelişmelere rağmen, "Birleşik Avrupa Devletleri" idealinin gerçekleşmesini, ciddi bir surette engelleyecek pek çok faktör vardır. Önce, aralarında "ekonomik kalkınma" açısından önemli farklar bulunmaktadır. Üye ülkelerin fert başına düşen "millî gelir" farkı büyüktür ve "ekonomik entegrasyonu" engelleyecek niteliktedir. Bunun yanında, üye ülkelerin "üçüncü ülkeler" ile ilişkileri çok farklı olmakla kalmamakta, kendi aralarında çatışmalara ve rekabetlere kaynak olmaktadır.

İş bununla da bitmemekte, şu anda, AET'yi teşkil eden 12 ülkeden her birinin kendine mahsus dili, çatışkan mezhepleri, ihmal edilmesi mümkün olmayan hatıralara bağlı farklı bayrakları var. Üstelik, hepsi de demokrat olmakla birlikte, kimi "krallık" ile idare edilir, kimi "cumhuriyet" ile... Laik olan Batılı ülkeler yanında, laik olmayıp "resmî bir dîne ve mezhebe" bağlı olanları da var...

Kısacası, tarihleri/kültürleri ve geleceğe farklı bakışları olan AET ülkelerinin kader birliği ederek "Birleşik Avrupa Devletleri"ni kurmaları, sanıldığı kadar kolay' olmayacaktır AET'yi teşkil eden ülkelerden hiçbiri, kendini Birleşik Avrupa Devletleri" idealine "kurban etmeye" niyeti, gözükmemektedir. Herkes bu birliğe katılmakla "Milli Devletini daha da güçlendirmeyi düşünmektedir. Tabiî romantikler müstesna!...

Nitekim, geçenlerde, Belçika'nın Bruge şehrinde "Avrupa Kolejinde bir konuşma yapan İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher, "1992 yılında AET üyeleri arasında gümrük ve muhaceret kontrollerinin kalkmasıyla sınırların da bir mânâda kalkmış sayılacağını, bunun da ülkelerin millî özelliklerini ve parlamentoların niteliklerini kökünden değiştireceğini ve İngiltere olarak buna karşı olacaklarını söyledi. Sonra şöyle devam etti: "Biz, Avrupa'nın ortak bir amaç için birleşmesini istiyoruz. Ancak, bu birleşme, değişik gelenekleri ve parlamentonun yasama yetkisini korumak ve her ülkenin kendi millî niteliğinden gurur duymasını sağlamak yönünde olmalıdır".

Evet, AET'nin güçlü ortağı İngiltere'ye göre, 1992 yılında yürürlüğe girecek "Avrupa Tek Senedi" "millî devletleri tehdit edecek niteliktedir ve binaenaleyh "muhalefet edeceklerdir. Bunun gibi M. Thatcher, Avrupa Merkez Bankası kurulmasına ve İngiltere'nin Avrupa Para Birimi ne (ECU ya) karşıdır. O, AET'yi, "siyasi birlikten çok, ekonomik kolaylıklar sağlayan bir birlik" olarak görüyor.

Bize göre, Margaret Thatcher'.n bu görüsü gerçekçidir ve er geç haki, olduğu anlaşılacaktır. Millet ve milliyet gerçeğini nazara almayan, tarih ve coğrafya faktörlerini inkâr ve ihmal eden her görüş "hayal planında" kalmaya mahkûmdur Avrupa Topluluğu Komisyonu'nun Akdeniz Ülkeleriyle İlişkilerinden sorumlu Fransız üyesi Claude Cheyson'un şu sözü ne kadar manidardır. "Ben çocuklarımın ve torunlarımın başka bir kültür içinde kaybolmasına razı olamam. İsterse bu kültür Belçika'nın olsun!".

Türk-İslâm kültür ve medeniyetinin "yeniden ihya edilmesi" dâvasını gündeme getirdiğimiz zaman gözleri dehşetten fal taşı gibi açılan zavallılar, bu sözlerdeki "mesajları" bilmem alabilecekler midir?

MİLLETLERİN İTİBARI

Milletler de "kişiler" gibi, kendi benliklerinin şuuruna varmak, kendilerini ispatlamak ve çevrelerinden itibar görmek isterler.

İsterler ama, hepsi de aynı derecede başarılı olamaz. Hayretle görüyoruz ki, milletler, kültürler ve medeniyetler için de bir "itibar merdiveni" var. Kimileri, bu merdivenin tepe noktasında oturuyor, kimileri de aşağıdan yukarıya doğru bir tırmanma yarışı içinde, kimileri de yarışı bırakmış, tepe noktasında oturanları hayran hayran seyretmekte; kendi bulunduğu aşağılık zemine bakmaksızın, bir palyaço edası ile onları taklit ederek gülünç duruma düşmektedir.

Evet, düşünün, neden yükseklerde, salıncaktan salıncağa uçarak dolaşan trapezciler alkışlanırlar da, onların, yerlerde yuvarlanan mukallitleri palyaçolar "gülünç" duruma düşerler?

Bence, bir millet için en büyük felâket, o cemiyete "önderlik" ve "öncülük" eden kişi ve kadroların, kendi millî tarihlerine, kendi millî kültür ve medeniyetlerine, kendi millî özlemlerine "sırt çevirip" yabancı değerlerin şuursuz birer kopyacısı durumuna düşmeleridir.

Böyle bir cemiyet, her şeyden önce, "kendine olan güvenini ve saygısını" ve dolayısıyla "kendini geliştirme iradesini" yitirir; güçlü kültür ve medeniyetlere sahip milletlerin "uydusu" haline gelir.

İş, bu kadarla da kalmaz, ülkede, farklı değerler etrafında kümelenen çatışkan kadrolar doğar ve iç boğuşmalara zemin hazırlar. Bu durum, bazen "iç savaşlara" ve "devletin bölünmesine" varabilecek çapta büyüyebilir. Yahut, ülke, bir "ihtilâl" ve "karşı ihtilâl" zinciri içine düşerek kan kaybedebilir. Şöyle bir dünyaya bakın, bu duruma düşen cemiyetleri ibretle seyredin. İstirapla belirtelim ki, şimdi, birçok "geri kalmış" ülke yanında "İslâm Dünyası" da büyük çapta bu macerayı yaşamaktadır. İşe, bir de "düşman parmağı" ve "tezgâhı" karışınca, meseleler iyice büyümekte ve içinden çıkılmaz duruma gelmektedir.

Oysa, çıkış kapısı bellidir. Her millet, her şeyden önce, kendi millî tecrübesini temele alarak, kendi değerlerine dayanarak ve kendi gücü ile ayağa kalkabilir. Ancak, böyle yapabilenlerdir ki, başka milletlerin de tecrübelerinden faydalanmasını bilirler.

Bu, her şeyden önce, bir "millî eğitim" meselesidir. Hiç şüphesiz, bir milletin ilk yapacağı iş, kendi insanına, güçlü bir "vatan", "cemiyet" ve "devlet bütünlüğü" şuuru içinde "köklü ve geleceğe destek olan bir tarih bütünlüğü" ruhu kazandırmak, genç nesilleri, kendi kültür ve medeniyet değerlerini "âlemşümul" birer âbide biçiminde yüceltme iradesi kazandırmaktır. Yani, millette, kendini orijinal yapısı içinde geliştirme arzu ve iradesini daima uyanık tutmak... Evet, bütün mesele burada!.. Kesin olarak bilmek gerekir ki, "gelişmek", bir milletin kendine yabancılaşmadan çağdaş hamleler yapması demektir.

Dikkat edin, şu anda, dünyada itibar gören, hamle üstüne hamle yenileyen, âdeta bütün dünyaya "meydan okuyan" cemiyetler böylece ayağa kalktılar. Aksine, kendini, tarihini, kültürünü, medeniyetini ve millî özlemlerini inkâr ve ihmal eden, hiçbir cemiyet gelişip büyüyemedi.

"İNSAN SEVGİSİ" MASALI

Bir "insan sevgisi" lafıdır tutturmuş gidiyorlar. Bu lafı, her vesile ve vasıta ile o kadar çok tekrarlıyorlar ki, kimse işin mahiyetini kavrayamadan "elbette" diyor, "İnsan sevgisi" sevgilerin en yücesi!"... Tam bir "şartlandırma" ve "beyin yıkama" olayı...

Bundan yıllar önce, Alman Yahudi'si Erich Maria Remarck'ın "İnsanları Seveceksin" romanını okumuştum. Kitabı bitirdikten sonra, şöyle düşünmüştüm: "Hayır, bu romanın adı 'Yahudi'yi Seveceksin" olmalıydı". Gerçekten de eseri yazanın maksat ve hedefi bu idi.

Bilmem sizler de dikkat ettiniz mi? "İnsanlık sevgisinden çok söz edenler, her nedense "soydaşlık" ve "dîndaşlık" duygularından nefret ederler. Oysa, kesin olarak biliyoruz ki, "sevgi" yakından uzağa doğru, halka halka genişleyen bir duygudur. Kendi yakınlarını sevmeyen kimselerin, "insanlık sevgisinden söz etmeleri kocaman bir yalandır.

Bazı çevreler, bilhassa emperyalistler, "hedef" seçtikleri cemiyetlerde, birleştirici ve bütünleyici "millî" ve "dînî" duyguları

çökertmek üzere, mânâsı ve muhtevası belirsiz, mücerred "insan sevgisi"ni koz olarak kullanırlar.

Böyleleri, bir taraftan, sizin cemiyetinizde bulunan en küçük "inanç" ve "ağız" farklılıklarını istismar edip "iç düşmanlıkları" körüklerken, bir taraftan da "insan sevgisi" maskesi altında, kendi emperyalist emellerine karşı koyacak güçleri bertaraf etmek veya en azından yumuşatmak isterler. Yani, bu yolla, onlar, "sizi birbirinize düşürürken, çeşitli riyakârlıklarla "kendilerini sevdirmeye" çalışırlar. Evet, oyun budur...

Bize, "insan sevgisi'nden çok söz edenler, her nedense bizi sevmiyorlar, ıstıraplarımıza ortak olmuyorlar, dert ve meselelerimizi görmek istemiyorlar, işte, Türk ve İslâm Dünyasının durumu ortada...

Bilirsiniz, "sevgi karşıtlıdır". Sevilmeyen niye sevsin? Söyler misiniz? Batı Trakya Türk'ü, kendine reva görülen her türlü zulme ve baskıya karşı neden Yunanlı'yı sevsin? Yine söyler misiniz? Zorla dîni ve dili değiştirilen, sürülen, ezilen, kahredilen Müslüman-Türk neden Bulgarı sevsin? Dilim dilim edilen ve bütün mukaddesatı ayak altına alman Özbekler, Tacikler. Kazaklar, Türkmenler Kırımlılar, Kafkasyalılar, Türkistanlılar.... niye "moskof' gâvurunu sevsin? Yıllar yılıdır dağlarda ve kırlarda dolaşarak din ve imânım ayakta tutmaya çalışan Müslüman Filipinliler, niçin kendilerini kahretmek isteyen putperestleri sevsin? İsrail'de, hiçbir tarihin kaydetmediği zulüm ve işkenceye mâruz kalan Müslüman Filistinliler, niçin Yahudi'yi sevsin? Sonuç olarak belirtelim ki asırlar boyu Türk ve İslâm Dünyası'nın üstüne çullanıp onu tam veya yarı sömürge statüsü içinde yaşatan ve yaşatmak için oyun üstüne oyun tezgâhlayan "kara" ve "kızıl" emperyalistleri Müslümanlar niçin sevsin?

Bize "insan sevgisinden söz edenler, herkesten önce, yüreklerinde böyle bir "sevgi" taşıyorlar mı? Hiç sanmıyorum! Zâlimlerin adaletten, sömürgecilerin hürriyet ve bağımsızlıktan ve katillerin "insan sevgisinden" söz etmeleri bana iğrenç geliyor.

Böyleleri, gerçekte, "insan sevgisinin" ne olduğunu da bizden öğrenmek durumundadırlar. Çünkü, hiçbir dîn ve inanç sistemi, "insanı", İslâmiyet kadar anlayamamış ve yüceltmemiştir.

İNSAN SEVGİSİ VE İSLÂM

"İnsan sevgisi"nin ne demek olduğunu öğrenmek ve onun müşahhas belgelerini görmek isteyenler, bizim kurduğumuz "kültür ve medeniyeti" incelesinler.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'in aydınlığında yoğrulan Türk-İslâm Medeniyetinde insan, "zübdetül âlem" (kâi-natın özü), "Allah'ın yeryüzündeki halifesi", "eşref-i mahlûkat" (yaratılmışların en şereflisi), "ahsen-i takvim üzere" (en güzel biçimde) yaratılmıştır.

Gerçekten de "Asr-ı Saadet" ten, okyanuslar gibi taşarak, asırlarca, kafaları ve gönülleri yıkayan ve arındıran yüce dinîmiz İslâmiyet insanlık âlemine "Allah'tan başkasına kul olmamak" şerefini idrak ettirmiştir. Böylece "insanlık" kavramını "meleklik" kavramının üstüne çıkarmıştır.

Kimse bize "hümanizm" dersi vermeye kalkışmasın, kimse bize "insanlık sevgisinden" söz etmesin. Hele, beşeriyeti, çeşitli kategorilere bölerek boğuşturan, "açık" ve "örtülü" sömürgeler kurarak insanların kan ve gözyaşları üzerinde horon tepen kara ve kızıl emperyalistlerin "şefleri" ve "uşakları", bize "insan sevgisinden" hiç mi, hiç söz etmesinler. Çünkü, artık biz, onları, bütün mahiyetleri tanıyoruz.

Onlara son ihtarımız şudur: Dünyanın büyük bir kısmına, bilhassa Türk ve İslâm Âlemi'ne kan kusturan, onları "öz yurdunda garip, öz vatanında parya" haline getiren kapitalist ve komünist emperyalistler, artık yüzlerindeki "hümanizm" maskesini indirsinler ve iğrenç ağızlarında geveleyip durdukları "insan sevgisi" yalanını, kendi tarihlerinin "kara sayfalarına" tükürsünler.

Çok yakinen biliyoruz ki, "kozmopolit" bir dünya kurarak insanlık âlemine hükmetmeyi planlayan sinsi, kahpe ve kurnaz güçler, "milletleri millet yapan değerleri" tahrip etmeyi, "millî devletleri" çökertmeyi kolaylaştırmak üzere birer "sahte hümanist" kesilirler; sonra, ailesini, milletini, soydaşlarını ve dindaşlarını sevmeyi ve korumayı "insanlığa karşı işlenmiş bir suç" imişcesine propaganda ederler. Milliyetçi ve dîndar birilerini gördüler mi dehşete düşerler! Hele bu kimseler, aydın, makam ve mevki sahibi kimseler ise.

Oysa, herkes bilir veya bilmelidir ki, "insan sevgisi", ailesini, soydaşını ve dîndaşını sevmekle başlar ve bu öze ters düşmemek şartıyla gittikçe genişler. Aksine, aile bağları zayıf, soydaşının ve dindaşının dert ve meselelerine karşı ilgisiz kimselerin "insan sevgisi" taşıması imkânsızdır. Öyle anlaşılıyor ki, aile ve milliyet bağlarını çözmek isteyen her görüş ve düşünce barbarlıktır ve vahşettir.

Yüce dînimize göre, insanlar, Âdemoğulları olarak aynı kökten gelmekle beraber, çeşitli "millî" ve "ırkî" şubelere ve dallara bölünmüşlerdir. Bu, inkârı mümkün olmayan biyolojik, psikolojik ve sosyolojik bir vakıadır. Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ânı Kerîm'de şöyle buyurulmaktadır: "Ey insanlar! Biz, sizleri, bir erkekle, bir kadından yaratık ve birbirinizle tanışasınız diye, sizi, şubelere ve kabilelere ayırdık. Şüphesiz ki, Allah yanında en şerefliniz, takvada en ileri olanınızdır". (Hucurat/13). Başka bir âyette de şöyle buyurulur: "Dillerinizin ve renklerinizin birbirine uymaması da O'nun âyetlerindendir". (er-Rûm/22).

İşte yüce dînimiz İslâmiyet, bütün bu renkleri, dilleri, ırkları ve şubeleri ayrı olan Âdemoğullarını, "İslâm Kardeş ligi" şuuru içinde barışa ve Allah yolunda yarışa davet eder. Bize göre "insan sevgisi" budur

SAYIN ADALET BAKANI'NA

Cezaevlerinde yatan "siyasî hükümlüler"den sık sık mektuplar alıyorum; çeşitli dert ve meselelerini dile getiriyorlar.

Mektuplardan anladığıma göre, bu tip mahkûmlar, daha çok Aydın, Amasya, Bursa, Çanakkale, Diyarbakır, Gaziantep, Eskişehir ve Metris gibi yerlerde toplanmış...

Daha önce, askerî cezaevlerinde tutulan bu hükümlüler, yoğun şikâyetler üzere, oradan alınmış, şartların "iyileştirilmesi" maksadı ile "sivil cezaevlerine" nakledilmiş... Böylece şikâyetler azaltılmak istenmiş. Kısmen de başarılı olunmuş...

Nitekim, Amasya Cezaevi hariç, gelen şikâyet mektuplarında önemli bir azalma var... Amasya Cezaevi'nde daha çok "ülkücü" hükümlüler yatıyor. Onlardan aldığım mektuplardan birinde aynen şöyle deniyor: "Şartların iyileştirilmesi maksadı ile askerî cezaevlerinden sivil cezaevlerine nakledildik. Mamak'tan, Erzincan'dan, Erzurum'dan vs. Amasya'ya getirildik. Ama, ne yazık ki, burada mâruz kaldığımız muamele, hiç de Mamak'takinden aşağı değil. Hattâ diyebilirim ki, Mamak'ı arar olduk...".

Şikâyetleri üç noktada toplamak mümkün:

- 1. Askerî cezaevlerinde bile uygulanmasından vazgeçilen "tek tip elbise" giyme mecburiyetinin Amasya Cezaevi'nde sürdürülmesi ve direnenlere "disiplin cezası" verilmesi ve hükümlülerin "Yeni Ceza İnfaz Yasası"ndan faydalanması imkânının ortadan kaldırılması... Oysa diğer cezaevleri, artık bu uygulamadan vazgeçmiş bulunmaktadırlar. Hükümlüler sormaktadırlar: "Bu çifte standart neden?
- 2. Amasya Cezaevi'nde bulunan hükümlüler, aileleriyle görüşmek konusunda da dertliler. Bildirdiklerine göre "bayram ziyaretleri" için gelen aileleri, kendileri ile görüşemeden gözü yaşlı olarak geri döndürülmüşlerdir.

Siyasî hükümlü gençlerin bildirdiklerine göre, "Tâ 12 Eylül'den beri, bütün cezaevleri yöneticilerinin, kendilerini 'kaybolmuş nesil' olarak nitelemeleri, çok kırıcı bir ithamdır. Bundan vazgeçilmelidir"

Evet, Sayın Adalet Bakanı!

Bütün bunlar doğru mu? İncelemek, araştırmak ve yaralara merhem bulmak size düşer. Ancak, bu noktada belirtmek isterim ki, şu veya bu sebeple cezaevlerine düşmüş kişileri 'kaybolmuş nesil' olarak değerlendirip gözden çıkarmak doğru değildir. Hele bunlar "siyasî suçlular"(!) ise...

Asla unutmamak gerekir ki, bunlar "bizim insanlarımızdır", "bizim çocuklarımızdır", "bizim gençlerimizdir". Onları, gerçekten suçlu bile olsalar, kazanmak, ailelerine ve ülkelerine hayırlı birer evlât durumuna getirmek bizim görevimizdir. Hiçbir devlet, her kim olursa olsun, vatandaşını ümitsizliğe ve yeise düşürmez.

Sonra, tek tip elbise ne demek? Başka ülkelerdeki uygulamalardan bize ne? Biz, ülkemizin şartlarına ve insanlarımızın psikolojik yapısına göre hareket etmek zorundayız. İnsanlarımıza "deli gömleği" giydirir gibi "suçlu kıyafeti" giydirmek neden? İnsanlarımız bundan rahatsız oluyorsa, buna sevinmek gerek... İnsanı, tepeden tırnağa suçlu gösteren bu "tek tip elbise" fikri hangi Türk'ü rahatsız etmez ki...

Kaldı ki, "hükümlü psikolojisini" iyi bilmek, onların hassas oldukları noktaları iyi tayin etmek gerekir. Evlerini, ailelerini, dost ve arkadaşlarını özleyen bu insanları, belli bir periyot içinde de olsa sevdikleri ile görüştürmek insanlık borcudur.

Gerçekten de "İnfaz Yasası"nı uygulayanların "hükümlüler" karşısındaki tavrı artık değişmelidir. Onlar, bilmelidirler ki, "hükümlüler" de insandır, insanca muamele görmek istemektedir. Hattâ, herkesten daha fazla...

AFGAN MÜCAHİTLERİNE YARDIM

Israrla belirtiyoruz ki, şu anda, yeryüzünün en muzdarip ve en mazlum insanları Müslümanlardır. Şerefli mazisine ve muhteşem medeniyetine rağmen, son iki asırdan beri, her renkten emperyalizmin zulüm ve istilâsına mâruz kalarak akla hayale gelmez acılar çekmektedir İslâm Dünyası...

Misâl mi istersiniz? O kadar çok ki... İşte Bulgaristan'daki Müslüman-Türkler, işte Batı Trakya'daki dîndaşlarımız ve soydaşlarımız, işte Rusya'daki, Çin'deki dîn ve kan kardeşlerimiz, işte Filipinler'de, işte Filistin'de kan ve gözyaşına boğulan mazlum ve mağdur müminler...

ve yıllar yılıdır "moskof" ile boğuşan Afganistanlı "Mücahit kardeşlerimiz"... Evet, o "mücahitler" ki, ortaya koydukları "cihat ruhu" ile bütün dünyayı hayran ve hayrette bırakmışlardır. Yenilmez sanılan "kızıl orduyu" dize getirmişlerdir. Hem de ne ağır şartlarda... Hem de ne pahasına...

Şimdi "moskof ordusu" ister istemez Afganistan'ı terk etmek mecburiyetinde kalmıştır. Nitekim ağır ağır çekilmektedir de... Evet, arkasında harap ve yağmalanmış bir ülke milyonlarca ölü, sakat ve mülteci, bütün bu facialara sebep olan "kukla bir kızıl hükümet" bırakarak...

Görünen odur ki, bütün mazlum ve mağdur Müslümanlar gibi, Afganistan'daki kardeşlerimiz de bizim yardım ve himmetimize muhtaç duruma düşmüşlerdir. Daha dün, biz "İstiklâl Savaşı" verirken, bize elinden gelen yardımı yapan bu mümin kardeşlerimiz şimdi, bize muhtaç görünmektedirler.

Bizce tam zamanıdır. Biz de "millet" olarak onlara olan manevî borcumuzu ödemeliyiz. Bütün dünyaca bilinen "cömertliğimizi" ortaya koymalıyız. Kaldı ki, bu bizim, hem dînî, hem millî görevimizdir. Çünkü, "müminlerin dertleriyle dertlenmemiz" ve onların yardımlarına koşmamız Yüce Peygamberimizce emredilmiştir. Bunun yanında Afganistan'da milyonlarca "soydaşımız" yaşamak-

tadır. Çeşitli kaynaklardan öğrendiğimize göre, Kuzey Afganistan'da, bugün, 3 ilâ 5 milyon arasında Türk vardır. 1977 sayımına göre, Afgan nüfûsunun "üçte biri" Türk'tür.

Hiç şüphe etmiyoruz ki, aziz Türk Milleti, büyük bir dikkatle "Afgan mücahitlerinin" direnişlerini ve başarılarını takip etmekte ve onlara yardım etmek için ne mümkünse yapmak istemektedir. Ama, bunu nasıl yapacağını bilememektedir.

Şimdi, böyle bir yardıma hazır olan vatandaşlarıma bildireyim ki, bu fırsat doğmuştur. TÜRK OCAĞI'nın ANKARA ŞUBESİ, en kısa zamanda Afganlı Mücahitlere ulaştırılmak üzere, TÜRKİYE İŞ BANKASI ANKARA ŞUBESİ'nde aşağıdaki "Hesap Numaralarını" açmıştır. İsteyenler, bu numaralara para yatırabilirler. Bu numaralar şöyledir:

Türk Lirası Hesap Numarası: 4490953 Mark Hesap Numarası : 14230 Dolar Hesap Numarası : 14240

HACI BEKTAŞİ VELÎ ..

İlmin olmadığı yerde cehalet ve istismar vardır. Siz gerçeği bilmezseniz önünüze bir sürü "sahte" çıkarılır; kafanız karıştırılır. Hele, işin içine bir de "art niyetli" kimseler girmişse, meselelerin içinden çıkamazsınız; "hakkı" "bâtıl"dan ayıramazsınız.

Şimdi, konumuza gelelim. Yıllar yılıdır, ülkemizde, Hacı Bektaşı Velî etrafında konuşulur, yayın yapılır, konferanslar ve törenler düzenlenir. Esefle belirteyim ki, bütün bu faaliyetlerden maksat, Hacı Bektaşı Velî'yi, gerçek hüviyeti ile tanımaktan çok, istismara yöneliktir. Bilhassa art niyetli "sol çevreler", meseleyi, tamamı ile "oy istismarcılığı", "yandaş bulma" ve "başkaldırı" vasıtası yapımak için çırpınıyorlar.

Gerçekten de bu konuyu, ciddiyetle ve objektif olarak ele alacak "ilim ve fikir adamlarına" ihtiyacımız var... "Acaba, böyle kimseler de var mı?" diye, küçük bir araştırına yaptım, Elime, gayet değerli bir "kitap" geçti.

Kitabın adı "MAKALAT", yazarı ise Hacı Bektaş-ı Velî... Kitabı, bize tanıtan değerli ilim adamımız ise, 1982 yılında profesörlüğe yükseltilen ve halen Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmakta olan Prof. Dr. Sayın Esad Coşan...

Bu değerli ilim adamımız, yayına hazırladığı "MAKALAT" kitabının "Önsöz"ünde şöyle diyor: "Bektaşî Edebiyatı, Türk dînî edebiyatının önemli bir kolunu teşkil eder. Yurdumuzda ve Avrupa'da, Bektaşî Tarikatı'nın tarihi, gelişmesi, fikir ve felsefesi, âyinleri, coğrafî dağılışı, şair ve yazarları, mensuplarına dair menakıp-nâmeler... ile ilgili bir hayli araştırma ve neşriyat yapılmıştır.

Buna karşılık, tarikatın kurucusu Hacı Bektaş'ın — Menakıpnâmesi dışında— hayatı ve eserleri, tatmin edici, ciddi bir araştırma sonucu ortaya konulmuş değildir.

Bu konuda müspet belge az, mevcut bilgiler tereddütlü ve birbiriyle çelişmeler arz eder mahiyettedir. Köprülü'-nün İslâm Ansiklopedisi'ndeki doyurucu olmaktan uzak 'Bektaş' maddesinden sonra, Türk Ansiklopedisi'nden (1953), Meydan Larousse (1970)'a kadar muhtelif genel eserlerde, hep aynı yazar (Gölpınarlı) tarafından sunulan bilgiler, biraz daha geniş olmakla beraber, tahkik ve tenkit imkânı verecek belge, kaynak ve delillerden yoksundur...

Bir takım kimseler, onu, Şeriat'a bağlı, sünnî bir mürşit, olgun bir mutasavvıf tanırken, diğerleri, batınî fikirlere sahip bir Alevî babası, hattâ Şeriat emirlerine karşı lakayt, zahiren İslâmî boyaya boyanmış bir şaman hüviyetinde görüyordu.

Osmanlı fütuhatında, hiç şüphesiz, manen, büyük payı olan bu "Yeniçerilerin Pîrî, gazilerin serdarı, kutb-ı âlem velî' bugün de yüz binlerce insanın candan sevdiği, tebcil ettiği bu manevî padişah, acaba ne gibi fikirlere sahip, ne cins bir kimse idi?

Sayın Esad Coşan, Hacı Bektaş-ı Velî'ye ait "Makalat" kitabını sunmadan önce, konu etrafında yaptığı geniş ve değerli incelemelerini ortaya koymakta, birçok yazarın yanılmasına sebep olan "Hacı Bektaş Menakıpnâmesi" (Vilâyetnâme)nin "Tarihî değerinin çok az olduğunu" liyakatla ispat etmektedir. Buna mukabil, Hacı Bektaş-ı Velî'ye ait olduğu "kesin" olan "MAKALAT" (Makaleleri) adlı eserin, onun "Şeriata bağlı, Şeriat dışı davranışlara şiddetle karşı çıkan olgun bir mutasavvıf olduğunu" göstermektedir.

HACI BEKTAŞ'I VELÎ KİMDİR?

Prof. Dr. Sayın Esad Coşan'ın yayınladığı Hacı Bektaş-ı Velî'ye ait MAKALAT adlı eserin, kitabı takdimle ilgili bölümlerinden öğrendiğimize göre, asıl adı 'Bektaş' olan zâtın babası "İbrahim-i Sani" diye lakaplandırılan Seyyid Muhammed b. Musa Sanî'dir"...

Yazarımıza göre, Hacı Bektaş-ı Velî'nin asıl adı, bir takım kaynaklarda belirtildiği üzere "Muhammed (b. Muhammed), b. İbrahim, b. Musa olup Bektaş kelimesi lakaptır...". (Bkz. a.g.e. s. XX).

Hacı Bektas-ı Velî'nin yasadığı devir, doğum ve ölüm tarihleri etrafında hayli farklı görüsler ortava konmussa da en son arastırmalar, onun milâdî 13. asrın baslarında doğup aynı asrın sonlarına doğru vefat ettiğini, asağı-vukarı kesin bir tarzda tespit etmistir. Yazarımız bu konuda şöyle demektedir: "Hacıbektaş İlçesi Halk Kütüphanesi'nde, şahsen incelediğimiz 14-15 no.lu yazmada 'Hazine-i Celileden Seref-vürûd olan Tomar-ı Kebirde Muharrer olduğu üzere, tarih-i vilâdet-i şerifleri 606 (1209) olarak müddet-i ömr-i şerifleri 63 olmağla 669 (1270) senesi vefat-ı şerifleri muharrer olduğundan işbu mahalle tahrir kılındı' şeklinde bir kayıt vardır. Aynı kütüphane 119 no.da kayıtlı Vilâyet-nâme'de (1 b'de) başlığın altında Hacı Bektaş'ın 63 yıl yaşadığı 606/209'da doğup 669/1270'de vefat ettiği kavdedilmis ve bu bilginin 'silsilename'den alındığı belirtilmiş. Biz, diğer bir delil ile de takviye edilen (bkz. Gölpmarlı-Vilâvetnâme) bu tarihleri, sunduğumuz bilgilerle uvustuğu için, kabulde bir mahzur yoktur kanaatindeyiz". (Bkz. a.g.e. s. XXV).

Sayın Esad Coşan'a göre: "Hacı Bektaş'ın Orhan Gazi (1326-1362) ve oğlu 1. Murad (1362-1689) devrinde kurulan Yeniçeri Teşkilâtı'nda duada bulunduğu, kıyafetlerini kutladığı rivayetleri ve daha sonra Yeniçeriler'in Pîri seçilmesi... İlk Osmanlı fütuhatına katılan ve Yeniçeri Teşkilâtının kurulmasını sağlayan kişilerin Ahîlik, Gazilik ve Hacı Bektaş'la irtibatlı olmaları sebebi ile ortaya çıkmış görünüyor. Yoksa, daha önce açıklandığı gibi, Hacı Bektaş, Osmanlıların teşekkülünden önce vefat etmişti". (Bkz. a.g.e. s. XXIX).

Hacı Bektaş-ı Velî'nin tarikat olarak "Baba İshak"a mı, yoksa "Ahmed Yesevî"ye mi bağlı olduğu çok tartışılmıştır ve tartışma

halen devam etmektedir. Oysa, gerek Şemseddin Samî Efendi'nin Kamus'ül Âlamı'nda olsun, gerekse Türk Ansiklopedisi'nde olsun, Baba İshak'ın "mülhid" (tanrıtanımaz bir dinsiz) olduğu, kendisinin "Rum dönmesi" olup "Şiiliği ve Batınîliği" öğrendikten sonra "Baba İlyas'a intisap ettiği" iddia edilmektedir.

Böylece tarikata sızan bu "mülhid", sonradan peygamberlik dâvasına kalkışarak "Baba Resul-Allah" adıyla Selçuklu Hükûmdarı II. Keyhusrev yönetimine karşı bir isyan tezgâhlamış ve yakalanarak öldürülmüştür.

İşte, bazı çevreler, Hacı Bektaş-ı Velî'yi bu "mülhid"in halifesi olarak gösterirken, başta Vilâyetnâme olmak üzere, pek çok kaynak da Hacı Bektaş-ı Velî'yi "Lokman-ı Perende" kanalıyla Ahmed Yesevî'ye bağlar. Ki, adı geçen zâtın MAKALAT adlı kitabını okuduktan ve fikirlerine muttali olduktan sonra, mesele daha kolayca aydınlığa çıkmaktadır. Eğer gerçekten, "Baba İshak" iddia edildiği gibi, bir "mülhid" ise, Hacı Bektaş'ı Velî'nin onun halifesi olduğu düşünülemez bile... O, değerli araştırmacı Dr. Kasım Kufralı'nın da "doktora tezinde" ortaya koyduğu gibi, Yesevî Mektebine bağlı bir velidir. Ancak, Hacı Bektâş-ı Velî ile Ahmed Yesevî Hazretleri muasır olmadıkları için, arada birinin bulunması gerekmektedir. Bu da "Vilâyetnâme"de belirtildiği üzere, Lokman-ı Perende adındaki, Ahmed Yesevî Hazretleri'nin halifesidir.

Evet, şimdilik bu kadarla yetinelim.

İNSANIMIZ VE BAŞARIMIZ

Bir ülkenin kalkınmasında ve gelişmesinde en önemli unsur hiç şüphe yoktur ki, insandır. İnsanını gerekli eğitim ve öğretimden geçiremeyen ülkelerin yeraltı ve yerüstü zenginlikleri de tatmin edici derecede değerlendirilemez.

Kaldı ki, bir ülkenin kalkınmışlık ve gelişmişlik seviyesini mi öğrenmek istiyorsunuz? Onların eğitim ve öğretim konusundaki başarılarını ortaya koyun yeter.

Bir ülkenin yeraltı ve yerüstü zenginliklerini bulmak, işlemek ve değerlendirmek elbette önemlidir. Fakat bundan daha önemlisi, bizce, ülke insanlarının "keşfedilmesi" ve "değerlendirilmesi"dir. Çünkü, akla gelebilecek her türlü kültür ve medeniyet değeri, insanın eseridir ve onun seviyesini belirtmektedir.

Düşününüz, şu anda, okul sıralarını dolduran milyonlarca çocuğumuz, şu veya bu işyerinde çırpınan yüz binlerce gencimiz ve daha niceleri, büyük ümitler ve hayaller içinde geleceklerini kurmaya çalışmaktadırlar.

İçlerinde, keşfedilmeyi bekleyen ne değerler ve işlendikleri zaman, dünya çapında üne kavuşacak ne kaabiliyetler var, bir bilsek...

Bütün mesele, kalkınmak ve gelişmiş ülkelerin yaptığı gibi, "ilmî ve objektif teknikler" geliştirerek bu "değerlerin" ve "kaabiliyetlerin" keşfine çıkmak... Bu işi, tam bir seferberlik şuuru içinde ele almak ve hiçbir fedakârlıktan kaçınmamak... Evet, kelimenin tam manâsıyla "adam deysirmek"...

Böylece, "Nobel Armağanı" alabilecek ilim ve fen kadrosunu ortaya çıkarmak, zayi olup gitmelerini önlemek...

Yine böylece "Nobel Armağanı" alabilecek fikir ve sanat kadrosunu oluşturmak, kaybolup gitmelerini önlemek...

ve böylece sosyal, kültürel, ekonomik, askerî ve politik sahada başarıdan başarıya koşan, hamle üstüne hamle yapan genç ve dinamik nesiller elde etmek... Bizce, kalkınmanın ve gelişmenin "uzun" fakat en "emin" ve "doğru" yolu budur. ve bu konuda yapılacak yatırıma acınmaz. Çünkü, başarıya ulaşıldığında "geometrik dizi" içinde meyve verilir.

Biz, şerefli bir tarihe, haşmetli bir kültür ve medeniyete sahip bir milletiz. Ama, son birkaç asırdan beri, her nedense, büyük başarılara hasretiz. Milletlerarası küçük bir başarımız bile gözlerimizi yaşartmaktadır. Bu durumu, içimize sindiremeyiz. Kendimizi ve gençlerimizi, "büyük başarılara" hazırlamak zorundayız.

Bunun için, büyük bir hırs ve idealizmle Türk-İslâm kültür ve medeniyetini "yeniden ihya" dâvası ile sesimizi yükseltmemiz ve çok yönlü programlarla insanımızı milletlerarası zaferlere hazırlamamız şarttır.

Bırakın uyduruk ve yapma ideolojileri, aziz milletimizin gönlünde yatan sevgilere sarılın.

Göreceksiniz ki, başarının sırrı orada...

POLÍTÍKA VE ÍLÍM

Politika, başlı başına bir ilim olmasa bile, çeşitli ilimlerden yararlanan bir sahadır. Hattâ, denebilir ki, hiçbir ilim yoktur ki, politikayı ve politikacıyı ilgilendirmesin. Günümüzün başarılı politikacıları, kendi menfaatleri icabı, çevrelerinde geniş bir uzmanlar, akademisyenler ve danışmanlar kadrosu oluşturmak zorundadırlar.

Hiç şüphesiz, bu kadrolar "politika" yapmazlar, fakat, ihtiyaç ve zaruret halinde, ilgililere, ilmin süzgecinden geçmiş "sağlam verileri" objektif olarak intikal ettirir ve onların "siyasî kararlarının isabetini" tayinde yardımcı olurlar. Yani, bu uzmanlar, akademisyenler ve danışmanlar kadrosunun asıl görevi, devlet ve politika adamının, mümkün mertebe şuurlu adımlar atmasını sağlamaktır.

Günümüz politikasında, her ilmin ayrı bir değeri bulunmakla birlikte, bilhassa cemiyetlerin "yapı" ve "işleyişleri" konusunda, bizi bilgi sahibi yapan "sosyolojinin" ve "sosyal psikolojinin" yeri bam-başkadır.

Bilmek gerekir ki, "cemiyet", mücerret ve teorik bir kavramdan ziyade, müşahhas, canlı ve pratik bir organizma gibidir. Birbirinin tıpkısı iki cemiyet yoktur ve her cemiyet ayrı bir yapı ve işleyiş içindedir. Başka cemiyetlere bakarak ve o cemiyetlerin tecrübelerinden yararlanarak "kendi cemiyeti" hakkında, aşağı-yukarı bir fikir edinmek mümkün gözükse bile, gerçekte bir cemiyeti tanımak için, onu, kendi şartlarında değerlendirmek gerekir.

Her cemiyetin bünyesinde taşıdığı "güç odakları" ve "zaaf noktaları" çok farklıdır ve üstelik bunlar "çok faktörlü" ve "çok biçimli" bir tarihî tecrübenin "tatlı" ve "acı" meyveleri durumundadır. İşte, sosyologlar ve sosyal psikologlar, bunları ortaya koyarlar. Bütün mesele, cemiyeti, olduğu gibi, görebilmede...

Cemiyetin geleceği etrafında "hayaller" kurmak başka şey, cemiyetin realitesi başka şeydir. Kaldı ki, sağlam politikalar,, hayallerden çok realiteler üzerine kurulabilir. Cemiyetinizi, hakkı ile tanımıyorsanız, ona yardımcı olmanız çok zorlaşır. Tıpkı, hastasını tanımayan bir tabip durumuna düşersiniz.

Hele bu tabip, hastasını ve kendisini üzmemek için sübjektif bir tavır taşıyorsa; gerçekleri, kendinden ve hastasından gizlemeye kalkışıyorsa... Şunu söylemek istiyoruz, gerçek ilim ve fikir adamları, sosyal, kültürel, ekonomik ve politik hayatı tahlil ederlerken, objektif, namuslu ve dürüst olmak zorundadırlar. Sosyal bünyeyi, olduğu gibi, her türlü inkâr ve ihmalden sakınarak, aynen ortaya koymak sorumluluğunu taşıdıklarını asla unutmamalıdırlar. Yalan, riya, aldatma ve dalkavukluk ilim ve fikir adamına yakışmaz. Hakkı, Hak için söylemek ve yazmak ne büyük fazilettir. Böylelerinin "harcadıkları bir damla mürekkep şehit kanından daha mübarek" bulunmuştur. Bu ölçü Yüce Peygamberimiz'e aittir.

Elbette, günümüzde de bu tip "ilim ve fikir adamları" vardır. Fakat, bunların yanında, gerçekleri ihmal ve hattâ inkâr eden, çarpıtan, siyaset kadrolarına sızarak onları yanıltmaya çalışan, onları yanlış ve isabetsiz kararlar almaya teşvik eden, "Hakkı bâtıl ve bâtılı hak" gibi gösteren, "esas tehlikeleri" gizlemek için "mevhum tehlikeler" ihdas eden, bulunduğu makam ve mevkii, kendisi ve yandaşları için kullanan nice art niyetli ve sahte "ilim ve fikir kadroları"nın varlığını da üzüntü ile görüyoruz.

Allah, ülkemizi, böylelerinin şerrinden korusun.

YENİ SÖMÜRGECİLİK VE YABANCI UZMANLAR

Eskiden, bir devlet, başka bir devleti ele geçirmek isterse, herkesten ve her şeyden önce, "seyyah" adı altında misyonerlerini, sonra da tüccarlarını, onları takiben de ordularını gönderirdi. Böylece, "hedef ülke" belirli bir süre sonra sömürgeleştirilirdi. Batılı sömürgeci ülkelerden bilhassa İngiltere, bu konuda, bütün tarihi boyunca, pek ustaca hareket etmiştir.

Durum, günümüzde de pek farklı değil. Yeni sömürgeciler, ufak tefek farklarla yine aynı şeyi yapmaktadırlar. Ancak günümüzde misyonerlerin yerini daha çok, sömürgeci ülkelerden gelen ilim, sanat ve fikir adamları almış, tüccarların fonksiyonlarını "milletlerarası şirketler" üstlenmiştir.

Fakir ve geri kalmış ülkeler, aynı zamanda, ilim, sanat ve fikir adamları açısından da çok yetersizdir. Böyle ülkeler, kalkınmak için muhtaç oldukları bu işlenmiş "insan unsurunu" ne yazık ki, "dışardan" getirmek zorunda kalırlar. Bir nevi, geçici bir süre için bu "beyinleri" yüksek fiyatlarla kiralarlar.

Oysa, bunları gönderen ülkeler, bu gibi "elemanlarını" bedava görevlendirmeye bile razı iken, mümkün olan bütün tavizleri de koparmayı marifet bilirler. Böylece "geri kalmış" ve "kalkınmaya muhtaç" ülke, yabancı ilim, fikir ve sanat adamlarının istilâsına uğrar. Bunlar, ülkenin, devletin ve bütün müesseselerin içini, dışını didik didik inceler, raporlara, grafiklere ve istatistiklere bağlayarak en ilmî ve objektif biçimde ve dosdoğru olarak tespit ettikten sonra, elde ettikleri bilgileri tafsilâtı ile "kendi ülkelerine" gönderirler, çalıştıkları ülkenin sorumlularına da özet bilgileri ihtiva eden bir nüsha sunarlar ve "uygun" tavsiyelerde bulunurlar.

Meselâ, "hedef ülkede" nüfûs savımı mı yapılacak? Hemen yabancı ülkelerden istenen "uzmanlar" (!) koşa koşa gelirler. Görülmemis bir fedakârlık ve calıskanlık örneği vererek calısmaya baslarlar. Nüfûs sayımı esnasında sorulacak "soruları" ve aranan hususlarla ilgili "maddeleri" ustalıkla hazırlarlar. Bunlar, tatbik edildikten sonra değerlendirmeve alınır; su veva bu metodlarla, elde edilen bilgiler istatistiklere, grafiklere bağlanır, "vatan haritasına" islenir. Bövlece "fukara ve geri kalmıs ülkenin" ekonomik haritası yapılır, sehirler ve bölgeler arası farklar müsahhas ve dosdoğru olarak ortava cıkarılır: bunun yanında ülkede "konusulan diller ve ağızların bölgelere ve illere göre dağılımı" avrıca haritalarla belirlenir; ülkedeki "inanc, dîn ve mezhep farkları" avnı sekilde tespit edilir. ve daha ne havatî "bilgiler" ve "belgeler" toplanarak dosvalanır ve "yeni sömürgeci ülkeye" açıkça veya diplomatik çantalar içinde gönderilir. Çalışmaya geldikleri ülkeye de gerekli raporlar hazırlanarak saygıyla sunulur.

Yine, meselâ, "geri kalmış ve kalkınmakta olan ülke", başta kamu iktisadî teşekkülleri olmak üzere, birçok konuda, "yabancı uzmanlardan" yardım istemişse, yine aynı minval üzere, hararetli bir çalışma başlar, raporlar ve dosyalar hazırlanır. İşin garibi, bu bilgiler ve belgeler "araştırma yaptıran" ülkeden önce "yeni sömürgeci" ülkeye ulaşır.

Diğer bütün konular da hep böyle ele alınır.

O halde çare ne? Çare, kalkınmak isteyen ve hamle üstüne hamle yapmak isteyen bir ülke, her şeyden önce, kendi ilim, sanat ve fikir kadrolarına dayanmak zorundadır. Marifet, en kısa zamanda bu kadroları kurabilmededir.

Ve marifet, en kısa zamanda bu kadroları kurabilmededir.

AKIL VE İMAN ADAMI İMAM-I GAZALÎ

İmam-ı Gazali (1058-1111), yalnız İslâm Dünyası'nın değil, belki bütün dünyanın yetiştirdiği belli başlı birkaç fikir adamından biridir. Bunun yanında o, muhteşem bir "iman adamı"dır da...

İmam-ı Gazalî, gerektiğinde, katıksız bir filozof gibi "aklını kullanmasını" bilir, gerektiğinde, tam bir iman adamı gibi konuşup yazardı. Bu sebepten onu "filozof" sayanların yanında, "teosof" olarak niteleyenler de vardır.

Gerçekten de o, meselâ, "el-Munkızu Min'ed-Dalal"ı ve "Tehafet'ül Felasife"yi yazarken tamamı ile "rasyonalist bir kritikçidir" de "İhya-i Ulum'ud-Din" ve "Kimyay-ı Saadet"i yazarken tavizsiz bir İslâm âlimidir.

İmam-ı Gazalî'yi "akla karşı" olmakla itham edenler, gerçekten de onu, hakkı ile tetkik edemeyen "peşin hükümlü" kimselerdir. Onlar, dürüst olsalardı, hayretle görürlerdi ki, İmam-ı Gazalî, meşhur filozof İmmanuel Kant'-tan (1724-1804) tam 7 asır önce "felsefî kritisizmin" kurucusu olmak şerefini taşımaktadır. Nitekim İmam-ı Gazali, "beş duyumuzu" tenkit ederken ne kadar 'akılcı" ise, "aklı" tenkit ederken de "onu aşan" (transsendental) bir "bilgi kaynağına" yönelecek kadar "sezgici"dir. Kaldı ki, kendinden 8 asır sonra gelecek olan meşhur filozof Henry Bergson: "Zekâdan ayrı olarak bir bilgi kaynağı daha vardır, bu sezgidir" diyerek İmam-ı Gazalî'yi teyid edecektir. İmam-ı Gazalî'nin eserlerini ciddiyetle inceleyenler rahatça görürler ki, ona göre, "beş duyu"nun üstünde "akıl" ve aklın üstünde de "sezgi, ilham ve vahiy" vardır.

İster misiniz, İmam-ı Gazalî'nin bu husustaki fikirlerini, bizzat kendinden dinleyelim? O, buyuruyor ki: "Bilgilerimi kontrol ettim. Gördüm ki, bende, beş duyuya bağlı 'hissiyat' diyebileceğim bir bilgi çeşidi ile hiçbir delile dayanmadan doğan 'zaruriyat' adını vereceğim başka bir bilgi var... Çok ciddi bir çaba ile 'hissiyat' ve 'zaruriyat' üzerinde düşünmeye, bu bilgilerden şüpheye düşmek mümkün olup olmadığını araştırmaya başladım.

Uzun araştırmalardan sonra, şüphem giderek koyulaştı. 'Hissiyata' bağlı olan bilgilerimden emin olmamaya başladım... İçim diyordu ki, 'hissiyata nasıl güvenebilirsin?. Beş duyunun en güvenilir olanı, bilindiği gibi gözdür. O göz ki, gölgeye bakar, onu sabit, hareketsiz sanır. Onda hareket olmadığına hükmeder. Ancak, bir

müddet sonra, tecrübe ve müşahede ile anlar ki, o, hareket ediyor. Keza, göz, yıldıza bakıyor. Onu altın lira büyüklüğünde görüyor. Hâlbuki, ilmî deliller, onun (yıldızın), üzerinde bulunduğumuz küreden daha büyük olduğunu gösteriyor.'

Anlaşılıyor ki, 'beş duyu' gerçekten yanılıyor ve 'akıl' onu tecrübe ve müşahedelere dayanarak düzeltiyor. Bu gerçeği gördükten sonra şöyle düşündüm: 'O halde, beş duyuya olan güvenim yıkıldı. Bende, akla dayanan 'zarurî bilgilerden' başkası kalmadı.". (Bkz. İmamıGazalî, el-Munkızu Min'ed-Dalal).

İMAM-I GAZALÎ, AKIL VE ÖTESİ...

Dünkü yazımızda, İmam-ı Gazalî'nin "meşhur şüphesini" ortaya koymuştuk. Ona göre, "beş duyu" önemli bir bilgi kaynağı olmasına rağmen, tek başına kalınca, bizi yanıltıyordu. "Beş duyu"nun verileri, ancak "aklın süzgecinden" geçtikten sonra işe yarar hale gelebilirdi.

İmam-ı Gazalî'ye göre "aklî bilgiler" ise delil arama' ya muhtaç olmayan 'bedihî' (apaçık) hükümler olarak tarif edilebilirdi. Meselâ: "On, üçten büyüktür", "Bir şeyde nefiy ve ispat bir araya gelmez", "Bir şey, hem hadis, hem kadîm; hem var, hem yok; hem vacip (bulunması zarurî), hem muhal (imkânsız) olamaz" sözleri gibi...

İş bu noktaya gelince, İmam-ı Gazalî'yi başka bir "şüphe dalgası" sarsmaya başlar: "Bu gibi aklî bilgilere olan itimadının 'beş duyunun verilerine' olan itimadına benzemeyeceğinden nasıl emin olabilirsin? Eskiden 'beş duyuna' çok güveniyordun, 'akıl hâkimi' geldi, bu güvenini yıktı.

Tıpkı, bunun gibi, pek muhtemeldir ki, 'aklın üstünde' de başka bir 'bilgi yolu' mevcut olabilir ve verdiği hükümler bakımından aklı tenkit edebilir ve yanıldığını ispat edebilir. Hiç hatırından çıkarma, aklın ötesinde, diğer bir 'idrak'in ortaya çıkması pekâlâ mümkündür".

Bu şüphe ve düşünce tarzı, İmam-ı Gazalî'yi, yıllar sürecek buhranlara düşürür ve araştırmalara götürür. Bilhassa 'rüya' olayı, onun bu konudaki şüphelerini iyice güçlendirir ve şöyle düşünmeye baslar:

"Görmüyor musun? Uykuda, bir takım şeylerin varlığına inanıyorsun, bir takım halleri tahayyül ediyorsun, onlarda sebat ve istikrar bulunduğunu kabul ediyorsun. O durumda onlar hakkında, hiçbir şüpheye düşmüyorsun. Sonra uyanıyorsun, görüyorsun ki, bütün tahayyül ettiğin, inandığın şeylerin aslı yok.

O halde, uyanık iken 'beş duyunun' yahut 'aklın' delaletiyle edindiğin bilgilerin gerçek olduğuna nasıl emin olabilirsin? Gerçi, o bilgiler, içinde bulunduğun duruma nazaran haktır. Lâkin, mümkündür ki, sana öyle bir hal arız olabilir ki, onun, senin uyanıklığına nispeti, senin uyanıklığının uykuya nispeti gibi olsun; uyanıklığın o duruma göre, 'âdeta uyku' sayılsın. O hal, sana arız olduğu zaman, 'aklın' ile tevehhüm ettiğin her şeyin hayal olduğunu kesin olarak anlarsın.

Kim bilir, belki de bu 'hal', mutasavvıfların kendilerinde bulunduğunu iddia ettikleri durumdur. Nitekim, onlar, kendilerinden geçip 'hasselerini kaybettikleri' —daha doğrusu 'beş duyuyu' ve 'aklı' aştıkları— zaman, kendilerinde 'mâkulata uymayan' bazı halleri müşahede ettiklerini söylerler". (Bkz. İmam-ı Gazalî, el-Munkızı Min'ed-Dalal

Çağdaş filozoflardan Henry Bergson: "Hayatın amacı, 'zaruret'ten 'hürriyet'e doğru bir yüceliştir" diye düşünür ve Prof. Mustafa Sekip Tunç'un tespitlerine göre, H. Bergson için "sezginin (intuition'un) keşifleri, felsefenin öz hakikatleridir. Ancak, bu sezgilerin eksiklikleri, yine sezgilerle giderilebilecek cinstendir".

Evet, H. Bergson'un ancak asrımızda ortaya koyduğu bu tespiti, İmam-ı Gazalî ve İmam-ı Rabbanî gibi İslâm âlim ve velîleri, ondan asırlarca önce, ısrarla belirtmişlerdir.

Biz Müslümanlar biliriz ki, "beş duyunun üstünde kritikçi olarak bir akıl ve aklın üstünde de ona yol gösterici bir sezgi, ilham ve peygamberlere mahsus 'vahiy' yolu vardır ve insanlık âlemi, bütün kültür ve medeniyetini bu 'üç yolla' gerçekleştirebilmiştir".

Öte yandan, biraz felsefe kültürü olanlar bilirler ki, "beş duyuyu" tenkit etmek, "beş duyuyu" reddetmek mânâsına gelmediği gibi, "aklı" tenkit etmek de "aklı" reddetmek mânâsına gelmez. Öyle anlaşılıyor ki, İmam-ı Gazalî'yi "akla karşı" olmakla suçlayanlar, insanı ve onun idrakini tahlil etmesini bilmeyenlerdir.

VAHYİ ANLAMAK

"Vahiy" kelimesinin sözlük mânâsı "fısıldamak", "gizli konuşmak" ve "acele etmek"tir.

Dîndeki mânâsı ile "vahiy" ise Yüce Allah'ın, peygamberlerine bildirdiği mesajları, haberleri ve emirleri ifade eder. Bunun nasıl ve ne şekilde olduğunu peygamberlerden başkası anlayamaz.

Vahiy esnasında, peygamberlerin, kendinden geçtikleri ve dış dünyadan koptukları görülür. Öyle ki, tamamı ile "içe kapanır" ve "gelen mesajları" korkunç bir "iç dikkat" ile dinlemeye geçerler. Bu mesajlar "vasıtalı" ve "vasıtasız" olabilir.

Vahiy idrak edilirken "peygamberlerin şuuru" çok berraktır ve ancak "içe dönük"tür. Hafıza tam uyanık olup "gelen mesajları" olduğu gibi tutar ve asla unutmaz. Vahiy, peygamber idrakine inen bir "nûr şeraresi" biçiminde tezahür ettiği için, bu esnada "Allah Elçileri" sarsılır, titrer, sararır ve ter dökerler. Peygamberlerin yanında bulunanlar bile "vahyin ağırlığını" duyar kıpırdayamaz duruma düşerler. Nitekim, bir defasında Peygamberimiz deve üzerinde iken vahiy gelmiş, sırtına oturduğu deve, vahyin ağırlığına dayanamayarak arka ayakları üzerine çökmüştü. Evet, vahiy, böyle bir "hal"dir.

Vahye inanmayan çevreler, peygamberlerin bu hallerini, şu veya bu tarzda yorumlayarak lekelemek istemişlerdir. Bu gibilere göre, bu, pekâlâ bir "cinnet hali", yahut "sar'a nöbeti" ve yahut "histeri krizi" olabilirdi.

Oysa, ilmî araştırmalar kesin olarak göstermiştir ki, "sar'a" veya "benzeri hastalık durumunda" şuur tamamı ile kaybolur, hafıza görev yapamaz ve hasta "nöbet" esnasında neler cereyan ettiğini bilemez. Bu durum da ortaya koymaktadır ki, "vahiy" pırıl pırıl bir şuura, sağlam bir hafızaya ve yüksek bir idrake bağlı olarak tecelli ettiği halde, yukarıda sözünü ettiğimiz "patolojik haller"de şuur tamamı ile örtülüdür, hafıza kayıptır ve idrak kapalıdır.

Öyle anlaşılıyor ki, "vahyi" patolojik bir hal saymak "dehâ"yı "cinnet" ile karıştırmaktan daha büyük bir yanlışlıktır. Oysa, sağlam ve dürüst bir bakış, bunların arasındaki farkı derhal görebilir. Bakınız, Yüce Peygambere "mecnun" diyenlere karşı, mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de, Allahü Teâlâ ne tavsiye ediyor: "(Habibim) de ki: '**Ben** size, sırf Allah için, beni, ister ikişer ikişer,

ister teker gözlemenizi ve arkadaşınız **olan** bende hiçbir cinnet belirtisi olmadığını **görüp** bilmenizi öğütlerim'...". (Sebe/46)

Kaldı ki, bütün beşer tarihi boyunca, insanlığa yol gösteren, bugün mevcut olan kültür ve medeniyetlere kendi damgalarını vuran, mertlik, doğruluk, yiğitlik örneği olan şanlı peygamberler dizisini "cinnet" ile itham etmek akıl kârı değildir. Böyle bir itham, bütün insanlığı, lekelemek demek olup topyekûn beşeriyeti "mecnun" yapmak mânâsına gelir.

Mamafih, "insan gerçeğini" bir türlü anlayamayan, insanı "hasta hayvan" olarak tarife yeltenen ve "tefekkür hali tabiata aykırıdır" diyen "fikir adamlarının" (!) revaç bulduğu bir dünyada, elbette "vahyi" anlamak ve anlatmak iyice güçleşecektir. İnsanı "hayvan statüsü" içinde değerlendirmek isteyenlere "insandan ve insan ötesinden" boşuna söz etmeyiniz.

Biz, yüce ve mukaddes Kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'e kulak verelim. Orada buyuruluyor ki: "Ey Peygamber, biz seni, gerçekten bir şahit, bir müjdeci ve bir korkutucu, Allah'a ve O'nun emri ile bir dâvetçi ve nûr saçan bir kandil olarak gönderdik". (el-Ahzab/45-46).

"Sana vahyettiğimiz Kitap, hakikatin tâ kendisidir". (Fatır/31).

DOĞU'YA YATIRIM VE ÖZEL TEŞEBBÜS...

Bütün tarih boyunca Orta-Doğu, dünyanın en hareketli bölgesi olmuştur. Gerek coğrafî konumu, gerek yeraltı ve yerüstü zenginlikleri ve iklimi dolayısı ile dikkatleri çeken bu havza, bugün de aynı durumdadır, hiç şüphe yoktur ki, gelecekte de böyle olacaktır.

İşte Türkiyemiz, bir bakıma "çok önemli", bir bakıma "çok netameli" olan bu bölgenin en hayatî noktasında oturmaktadır. Bu durum, ülkemizin jeo-politik ve jeo-stratejik önemini arttırmakla birlikte, karşımıza, çözümü çok zor olan pek çok problem de çıkarmaktadır.

Görünen odur ki, Orta-Doğu'da mevcut olan ve mevcut olacak bütün krizler, hızla ülkemizi de etkilemekte, boyutları ne olursa olsun bizi de rahatsız etmektedir. Bir İran-lrak savaşı, bir İsrail-Arap çatışması, bir Lübnan meselesi, Arapların kendi aralarındaki boğuşmaları ve Süperler arasındaki rekabetler, ister istemez, bizi birçok yönden ilgilendirmektedir.

Tarihî müşahedeler göstermektedir ki, Orta-Doğu gibi hareketli mekânlar, ya büyük kültür ve medeniyet hamlelerine, ya da büyük yıkımlara sebep olmaktadır. Şöyle ki, bu gibi yerler, zengin sosyal ve kültürel temaslara açık olduklarına göre, ya yepyeni sentezlere zemin olabiliyorlar, veya sürekli istikrarsızlık sebebi ile göçlere ve nüfûs kaybına kaynak oluyorlar.

Düşünün, Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'muz, dünyanın en stratejik ve hareketli bölgesine hâkim bir konumda bulunmasına rağmen, sürekli olarak nüfûs kaybetmektedir. Bu bölgelerimizde yaşayan vatandaşlarımız, biraz para sahibi olunca, hemen pilisini pırtısını toplayıp "Batı"ya göç etmektedir. Bu durum, Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'muzu, hem nüfûs, hem de sermaye bakımından zayıf düşürmektedir. Buna, bir de coğrafî şanssızlıklar eklenince, meseleler içinden çıkılmaz duruma gelmektedir.

Hiç şüphesiz, devletimiz, Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'daki nüfûsu yerinde tutmak ve Doğu'dan Batı'ya olan sermaye akışını tersine çevirmek için büyük çabalar sarfetmektedir. Bugün, Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'ya yapılan devlet yatırımları, bu bölgelerimizden toplanan vergilerin tam 13 katıdır. Bununla birlikte, henüz meseleler hakkı ile çözülememiştir.

Öyle anlaşılıyor ki, konuya yalnız "Devlet"in değil, "Özel teşebbüs"ün de eğilmesi zarurî duruma gelmiştir

Elbette devlet, GAP gibi büyük projeleri gerçekleştirmek isterken, özel teşebbüsün de yapacağı önemli işler vardır. Değerli devlet adamımız Sayın Kâmran İnan'ın, bir vesileyle belirttikleri üzere: "Özel teşebbüsümüz de artık yatırımlarını İstanbul, İzmit ve İzmir üçgeni dışına kaydırmalı, kalkınma ve sanayileşme hamlesini, vatan satlına yayımalı, bilhassa Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'ya önem vermelidir".

Hiç şüphesiz, böyle bir tutuş, yalnız devletimize ve milletimize faydalı olmayacak, aynı zamanda, bizzat "özel teşebbüslere" büyük imkânlar getirecektir. Biliyoruz, özel teşebbüsler, tabiî olarak pragmatisttirler, onlar için "fayda" ve "kâr" motifi başta gelir. Ama, biz kesin olarak iddia ediyoruz ki, uzun vadeli düşünmek şartı ile "özel teşebbüsün" Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'ya yapacağı yatırımlar, "fayda" ve "kâr" açısından da büyük bir gelecek vaad etmektedir.

Şu anda, Orta-Doğu'nun zengin ham madde kaynaklarından yararlanan ve daha çok yararlanmak için yatırım üstüne yatırım yapan Batılı sermayedarlar herhalde aptal değildirler. Bu açıdan bakınca Sayın Kâmran İnan'ın "Orta-Doğu'ya yakınlığı sebebi ile Doğu ve Güney-Doğu Anadolu'ya yatırım yapacak özel teşebbüsün de kârlı çıkacağını ' belirtmesi, üzerinde ciddiyetle durulacak bir işarettir.

Evet, özel teşebbüsümüzün biraz daha cesur, biraz daha idealist olmasını istiyoruz.

ÖZEL TESEBBÜSÜMÜZÜN ÜRKEKLİĞİ

Dünyanın neresine giderseniz gidiniz, bütün "özel teşebbüsler" birbirine benzer. Hepsi de yatırım yapmadan önce, uzun uzun düşünür, ince ince hesaplar yapar, girdisine çıktısına bakar, her türlü rizikoya karşı "tedbir alır ve "garanti" ister. O ister ki, yapacağı iş veya yatırım, hem mümkün mertebe "tehlikesiz" ve hem de çok "kârlı" olsun. Onu "hizmet"ten çok "kâr" ilgilendirir.

Evet, bütün dünyada, "özel teşebbüsün ortak karakteri" budur. Fakat, her nedense, bizim "özel teşebbüsümüz" bu konularda, çok daha fazla hassas gözükmektedir. Tecrübesizliğinden midir, yetersizliğinden midir bilmem, ama, bizde "özel teşebbüs", hayli korkak ve ürkektir.

Oysa, müşahedeler göstermektedir ki, sosyal ve ekonomik hayatta başarılı olmak için, akim sınırları içinde kalmak şartı ile "cesur" olmak ve bazı "rizikoları" göze almak gerekir. Şu anda, dünyanın dört bir yanına dağılan "yabancı sermâye sahiplerine" bakınız, ne kadar cesur ve ne kadar rizikolu yatırımlar yapmaktadırlar. Gerçekten de durum, Şanlı Peygamberimizin buyurduğu gibidir: "Cesur tüccarlar (kazanıp) rızıklanırlar. Fakat korkak olanları mahrum kalırlar".

Bizdeki "özel teşebbüsün" aşırı "korkaklığını ve ürkekliğini" bir noktaya kadar mazur görmek mümkündür. Çünkü, bütün tarihi boyunca, Türk özel teşebbüsü, ilk defa bu çapta var olmakta, yine ilk defa dünyaya açılmakta ve milletlerarası temaslara geçebilmektedir. Uzun asırlar boyu, kendi içine kapanmış, zayıf ve güçsüz kalmış "Türk sermayesi", galiba henüz, istediğimiz boyutlarda, bir başarıya hazır değil.

Kanaatimizce, "Türk Özel Teşebbüsü" artık, bu pısırıklıktan kurtulmalı, milletlerarası temaslarını güçlendirmeli, yatırımlarını Hakkâri'den Edirne'ye kadar, bütün vatan sathında yaygınlaştır-

malı, kendini İstanbul, İzmit ve İzmir üçgenine daha fazla hapsetmemelidir.

Bunun için devletle, hükümetle, ilim ve araştırma çevreleriyle işbirliği yapabilmeli, uzun vadeli ve rejimli yatırımlara yönelmeli, emeksiz ve rizikosuz "kâr" hesapları, yerini, büyük çabalara ve başarılı projelere bırakmalıdır.

Hiç şüphe etmiyorum ki, devletimiz de, hükümetlerimiz de, Türk özel teşebbüsünün ortaya koyacağı böyle bir iradeye, mümkün olan her türlü desteği sağlayacak ve umulduğundan daha fazla garantiler verecektir. Kalkınmamızı hızlandırmak için "yabancı sermaye"ye davetiye çıkaran ve kolaylıklar tanıyan "ülkemiz yöneticileri", elbette, "Türk Millî Sermayesine" çok daha fazla imkân ve firsat vereceklerdir.

Unutmamak gerekir ki, kalkınma, topyekûn bir millî harekettir; bir zümre faaliyeti değil. Evet, ya milletçe birlikte kalkınacağız, yahut —Allah korusun— birlikte batacağız. Kaderimiz birbirine bağlıdır ve hepimizin kendi çapına göre sorumlulukları vardır. Bütün vatanımızla birlikte, Doğu ve Güney-Doğu Anadolumuz'un dert ve meselelerini de "kendi meselemiz" kabul etmek ve ona göre davranmak gerekir.

HÜRRİYET İHTİYACI VE MÜSLÜMANLAR

Bana "Dünyanın en mutlu cemiyeti hangisidir?" diye sorarsanız size cevap olarak derim ki: "Yöneticilerini, bizzat kendi hür iradesi ile seçen, kendini seven ve kendinin sevdiği kişi ve kadroları rahatça ve kolayca iş başına getirebilen, istemediklerini, sevmediklerini ve kendine yabancılaşanları, demokratik yollardan ve en kısa zamanda tasfiye edebilen bir millet, dünyanın en mutlu cemiyetid**ir**.

Bunun aksine, istemediği, sevmediği, kendine, tarihine, kültürüne, medeniyetlerine, inanç ve özlemlerine ters düşen yöneticilerin kontrolüne giren, onların baskı ve tehditleri altında bunalan ve kurtuluş için bir çıkış kapısı bulamayan milletler de dünyanın en mutsuz cemiyetler

Böyle düşününce birinci tip cemiyetler, neşeli, huzurlu, dinamik, kendine güvenen birer topluluk manzarası sergiledikleri halde, ikinci tip cemiyetler, neşesiz, huzursuz, durgun ve kendine güveni azalmış birer yığın oluştururlar. Bu sebepten olacak, bütün tarih

boyunca beşeriyet, gerçekten hür, bağımsız ve demokratik bir hayatın özlemini taşımış ve bunun için mücadele etmiştir.

Tarih, zulüm, baskı ve istibdattan hoşlanan hiçbir cemiyetin varlığından söz etmemektedir. Aksine, nerede insan varsa orada, hür ve bağımsız yaşamak isteyen kişi ve kitleler var demektir. Hangi kültür ve medeniyeti incelerseniz inceleyiniz, şunu göreceksiniz: "Hürriyet ve istiklâl savaşı verenler kahramanlaştırılır. Bunun aksine zâlimler ve müstebitler lâletlenir".

Bütün bu mücadelelerin sonucunda öğrenilmiştir ki, insanoğlunun vazgeçilmez "temel hak ve hürriyetleri" vardır. Bunlar sırası ile "yaşama hakkı", "mal ve mülk edinme hakkı", "aile kurma hakkı", "seyahat ve yerleşme hakkı", "fikir ve düşüncelerini serbestçe ifade etme hakkı", dînî ve vicdanî inanç ve kanaatlerini korkusuzca yaşama ve yayma hakkı", "kanunlar karşısında eşitlik hakkı", "seçme ve seçilme hakkı"...

Şimdi, dünyanın dört bir yanına bakınız. Bütün insanlık âlemi, bu hak ve hürriyetlerini gerçekleştirmek için kavga veriyor. Hiçkimse, bu hak ve hürriyetlerini başkalarına devretmek niyetinde değil...

Öyle görünüyor ki, bu mücadelede, topyekûn İslâm Âlemi de kesin ve vazgeçilmez bir tavır içinde ayağa kalkmak, "beşerî temel hak ve hürriyetlerini" yiğitçe savunmak zorundadır. Çünkü, insanca ve İslâm'ca yaşamak onların da hakkıdır. Hiçbir "dış" ve "iç" kuvvet, onları, bu hak ve hürriyetlerinden mahrum edemez.

Herkesten ve her şeyden önce, İslâm Âlemi'nin aydınları, fikir adamları, sanat adamları, ilim ve siyaset adamları, bu işe öncülük etmeli, Müslümanların da tıpkı diğer insanlar gibi ve tıpkı onlar kadar, "istiklâl ve hürriyete muhtaç olduklarını" dünyaya duyurmalı ve Müslümanlardaki bu şuuru güçlendirmelidirler. Böylece, yalnız kendileri için "hürriyet" isteyip Müslümanları, kendi ülkelerinde "parya statüsü" içinde yaşatmak isteyen, sahte, kalleş, ikiyüzlü, çift standartlı "yalancı hürriyet ve demokrasi havarilerinin" foyasını meydana çıkarmalıdırlar. Bu suretle millete yabancılaşmış kişi ve kadroların demokratik yollarla ve metodlarla ayıklanıp tasfiye edilmesine zemin hazırlamalıdırlar.

"Allah'tan başka İlâh yoktur" diyerek "kula kulluğu" reddeden müminler için hürriyet en tabiî hak olmak gerekir.

SOLU BİRLEŞTİRME, SAĞI BÖLME ÇABALARI...

Ülkemizde yapılan "serbest seçimler" sonunda kesin olarak anlaşılmıştır ki, milletimizin büyük bir çoğunluğu, ısrarla, "CHP'ye veya onun zihniyetini devam ettiren "siyasî parti ve gruplara" karşıdır. Hele, sözünü ettiğimiz bu zihniyetin temsilcileri, "solculuğa oynamaya" başladıktan sonra, milletimizin bu tavrı, iyice belirginleşmiş ve hattâ katılaşmıştır.

Ülkemizde, çeşitli vesilelerle ve sık sık tekrarlanan seçim sonuçlarına göre, "CHP zihniyetine" bağlı kitlelerin oy oranı, hiçbir zaman yüzde 30-35'in üzerine çıkamamaktadır. Buna karşılık, bu zihniyete muhalefet eden kitlelerin oy oranı da hemen daima yüzde 65-70 civarında dolaşmaktadır. Yani, "CHP zihniyetine" bağlı oyları "sol" olarak isimlendirmek uygunsa, ülkemiz seçmenlerinin büyük bir ekseriyeti "sağa" oy vermektedir denilebilir

Hayrete şayandır ki, çeşitli tertiplere, propagandalara, iç ve dış baskılara rağmen, milletimizin tavrı değişmemektedir ve kolay kolay değişeceğe de benzememektedir. Bazı çevreler, "CHP'yi veya onun varislerini" iktidar yapmak için, neler yapmadılar neler? Denemedikleri seçim sistemi, başvurmadıkları metod ve çare bırakmadılar, fakat başarılı olamadılar. Milletimiz, büyük basireti ile bütün oyunları bozdu ve bütün tertipleri aştı...

Zaman zaman bu işe "dış çevreler" de karıştı ve hâlâ karışmakta... Meselâ, daha geçenlerde, Avrupa Parlamentosu Sosyalist Grup Başkanı Federal Alman parlamenter Rudi Arndt, "Sosyalist Enternasyonal" adına hareketle "SHP ile DSP"nin birleşmesini ve bir çatı altında toplanmasını gerçekleştirmek için kolları sıvadığını açıkladı. Ona göre, "Türkiye'deki sol partiler birleşmeli ve güçlü bir cephe oluşturmalıdır".

Her nedense, "sağ" da irili ufaklı birçok partinin kurulup "sağ" oylarının dağılıp parçalanmasına sevinen çevreler, "sol" oyların böylece zayi olmasını istememektedirler. Siz, "her nedense" dememe bakmayın. Sebep ortada: Bütün mesele, ülkemizde yüzde 65-70 oranında bulunan "sağ oyları" dilim dilim yaparak küçültmek ve yüzde oranı hiçbir zaman 30-35'leri geçmemiş "sol oyları" birleştirerek "iktidar" yapmak.

Evet, içimizdeki ve dışımızdaki "sol çevrelerin" şimdi, el ele vererek gerçekleştirmek istedikleri oyun budur. Bunun için, mümkün olan her şey yapılacaktır. Yani "bölünen sol" barıştırılmak istenecek ve işbirliğine zorlanacak, buna karşılık, "bölünen sağ", bol bol tahrik edilerek, rekabetler ve ihtiraslar kışkırtılarak iyice güçsüz düşürülecektir. Bu oyun başarılı olursa, milletin yüzde 65-70'ini teşkil eden "sağ kesim", ister istemez, yüzde 30-35'lik bir azınlığın baskısı altına girecektir. Hem de nasıl bir azınlığın!

Eğer "sağda oynayan liderler ve kadroları" bu oyunu zamanında görmez, her türlü kin ve ihtirastan arınıp el ele vermezlerse, kendilerine de ülkeye de çok zarar vereceklerdir. Evet, milletin oylarını çarçur eden çevrelerin, artık uyanma zamanı gelmiştir. "Sağ oyları" dağıtarak "solun iktidar olmasına" kapı açacak kişi ve kadroları tarih affetmeyecektir.

MEVLİD KANDİLİ VE DÜSÜNDÜRDÜKLERİ...

Bugün, Hicrî-Kamerî Takvime göre 11 Rebiülevvel 1409... Yani, bu gece "Mevlid Kandili"... Şanlı ve Sevgili Peygamberimiz'in doğum yıldönümü. Bütün okuyucularıma, bütün Türklük Âlemi'ne, bütün İslâm Dünyası'na mübarek olsun. Bu aydınlık gecenin bütün İnsanlık Âlemi için kurtuluş sebebi olmasını ayrıca niyaz, ederim.

Bütün müminlerin, bu mübarek gece ve günlerin kadrini çok iyi bilmeleri, mümkün mertebe en güzel biçimde değerlendirmeleri gerekir. Bu gün ve gecelerde, evlerimiz gerçek bir bayram havasına bürünmeli, akraba, dost ve yakın arkadaşlar bir araya gelerek "Kâinata rahmet olarak gönderilen" Yüce Kurtarıcı'yı şanına lâyık bir şekilde, büyük bir aşkla hatırlamalı,' çoluk ve çocuğumuzun gönül ve kafaları, "sevgi nurları" ile aydınlatılmalı...

Biliyorsunuz, 1400 yıldan beri, İslâm Dünyası'nda "Mevlid Kandilleri" hep böylece karşılanmış, bu tebrik ve tes'id işi bir "gün" ve "gece"ye sığmamış, müminler, Rebiülevvel'in tamamını "Mevlid Ayı" olarak değerlendirmişlerdir. Bu, tâ Ashab-ı Kiram'dan beri böyledir ve öyle kalmalıdır.

Kanaatimce, günümüzde, bu mübarek "gün" ve "gece"leri değerlendirmek konusunda, müminlerin sorumlulukları daha da artmış bulunmaktadır. Kendini "şair", "edip", "fikir adam;" ve "aydın" sanan bazı zavallı "tanrı tanımaz, "Dînsiz" ve "saygısız" kişi ve çevrenin, hiç ara vermeksizin, Yüce dînimize, Şanlı Peygamberimize ve mukaddeslerimize saldırmayı marifet bildiği bugünlerde, müminler, 'İslâm'ın garip" ve "Müslümanların zelil"

düşmesine izin veremezler. Bütün müminler, kanunî haklarını kullanarak "kendilerini" ve "mukaddeslerini" savunmak, yaşamak ve yaşatmak iradesini, mutlaka ortaya koymalıdırlar.

Ateist, Marksist, Leninist, Maoist ve benzeri "ekselans"ların, Şanlı Peygamberimize dil uzatmaları, onları yüceltmez, tersine alçaltır. Çünkü, herkes bilir ki, "büyükleri" ve "büyüklükleri" takdir edemeyenler "gerçek küçüklerdir. 1400 yıldır beşeriyete yol gösteren, bütün "sahte mabutları" yıkarak "Allah'a giden yolu açan", milyarlarca insanın gönlünde taht kuran, Arap, Türk, Fars, Hind, Berberi ve diğer birçok milletin kültür ve medeniyetine ruh veren, dünyayı yeniden şekillendiren ve dünya yaşadıkça, etkisi giderek büyüyen Yüce Peygamberimize dil uzatma cüretini gösteren alçaklar, varsın kendi nasipsizliklerine yansınlar. Kesin olarak bilmek gerekir ki, şöhret olmak için çırpınan bu zavallılar, çok yakın zamanda unutulup gidecekler, fakat, saldırmak cüretini gösterdikleri bu Yüce Peygamber, yine bütün haşmeti ile mevcudiyetini sürdürecektir.

Kaldı ki, bir parça fikir haysiyeti ve düşünce namusu taşıyan pek çok yabancı bile Şanlı Peygamberimizin büyüklüğünü teslim etmek zorunda kalmıştır. Meselâ, ünlü Fransız edibi Lamartin, O'nu, "İnsandan büyük, Allah'tan küçük" diye överken, yine ünlü İngiliz tarihçi ve fikir adamı Thomas Cariyle: "İnsanlık tarihinin yetiştirdiği en büyük kahraman" olarak ilân eder. Öte yandan, gerçekten de dünyanın ve Almanya'nın yetiştirdiği ender dehalardan biri olan Goethe, Şanlı Peygamberimizi övücü bir şiir yazar ve O'na şöyle seslenir:

"Kardeş, ayırma bizi koynundan...

Yoksa bizi çöllerin kumu yutacak

Güneş kanımızı kurutacak

Kardeş

Dağın ırmaklarını

Ovanın ırmaklarını

Dağın ırmaklarını

Hepimizi alıp koynuna

Eriştir bizi Yüce Yaratanı'na...".

Gerçekten de bizzat Şanlı Peygamberimizin buyurdukları gibi: "Büyüklerin kadrini, ancak büyükler bilir". Büyüklükleri kıskanan megaloman ve paranoyaklar da "tırnaklarını kemirip" dururlar.

KREDİ İHTİYACI VE SEKTÖREL DAYANIŞMA

Bütün tarih boyunca "kredi ihtiyacı", inkârı mümkün olmayan bir vakıa olarak ortadadır. Yani, kişiler, aileler, firmalar, kurumlar, çeşitli sektörler ve milletler, birbirlerinden "borç para" alıp vermektedirler. Meselenin "mal" ve "hizmetlere" uzanan boyutları olmakla birlikte, biz sadece "para" konusu üzerinde duracağız.

Görünen odur ki, herkesin ve her sosyal birimin "borç paraya" ihtiyacı vardır veya her an olabilir. Bu sebepten olacak, bütün "sistemler" bu konuyu incelemiş ve koskoca bir "borçlar hukuku" doğmustur.

Çok defa kendimize sormuşuzdur: "Acaba borç alıp verme, sırf bir ekonomik faaliyet midir? Yoksa, meselenin sosyal ve moral cephesi de var mıdır?"

Bu arada esefle görmüşüzdür ki, Batı Dünyası'nda ve bilhassa kapitalist sistemlerde, "kredi ihtiyacı" müthiş bir istismar sahasıdır. Batı Dünyası'nda "kredi ve faiz" birbirinden ayrılmaz ikiz kardeş gibidirler. Çünkü onlar, "faizi" kredinin kanunî payı kabul ederler; onların kafası "faizsiz borç" kavramını kabul edemez.

Oysa, bizim medeniyetimizde, faizsiz borcun adı "karz-ı hasen" (güzel borç)dir ve borç alıp vermek, yalnız bir ekonomik faaliyet olmayıp aynı zamanda "içtimaî ve ahlâkî", bir görevdir. Bizim kültürümüzde, "cinsi cinsine mübadele ederken fazlası için sözleşmek çok çirkin" bulunmuş ve hoş karşılanmamıştır. Bunun birçok sebepleri vardır ve onları burada saymaya gerek duymuyoruz.

Bunun yanında, belirtmemiz gerekir ki, günümüzde "karzıhasen" (faizsiz borç para) bulmak, hemen hemen, imkânsız duruma gelmiştir. Şimdi kişi ve kuruluşlar, "katmerli faizlerle" iş görmektedirler. Bu durum, yalnız kredi ihtiyacını istismar etmekle kalmamakta, alınan ve verilen "yüksek faizler", her sahada, "maliyetleri" yükseltmekte ve enflasyonun belli' başlı sebepleri arasına girmektedir. Hele ülkemizde, çok yüksek faizli ticarî kredi veren bankalarla çalışmak zorunda kalan "üretici" ve "imalatçılar" yüzünden "hayat pahalılığı" çekilmez duruma gelmektedir.

Hükümet, küçük ve orta tasarruf sahiplerinin "ezilmesini" önlemek çabası içinde "faiz oranlarım" yüksek tutmak isterken

bankaların yüksek "ticarî krediler" ile maliyetleri arttırıcı politikasına —ister istemez— ses çıkaramamaktadır. İşte bu, bir "fasit dairedir"...

O halde ne yapmalı? Galiba çare, köklü bir "sistem değişikliğini" icap ettirmektedir. Bunun için, her şeyden önce, 15. asırdan beri süre gelen "yüksek faizle ticarî kredi veren bankacılık" anlayışını terk edip "yatırımcı bankacılık" anlayışını benimsemek, sonra, "kredi ihtiyacını", "sektörel dayanışma şuuru" içinde düzenleyip halletmek...

"Sektörel dayanışma" kavramından ne kast etmekteyiz? Bu, ülkemizde bulunan "çiftçilerin", "işçilerin", "memurların", "teknokratların" ve "işverenlerin", ayrı ayrı teşkilâtlanmaları ve "kredi ihtiyaçlarını" karşılayacak birer "orta-sandığı" kurmaları ve faizsiz kredi temin etmeleri demektir. Bu konu, gerekli tartışmalardan sonra, kanunla düzenlenebilir.

YATIRIMCI BANKALARA GEÇİŞ

Kredi konusu, bilhassa "borç para" alıp verme işi, sadece ekonomik bir faaliyet olmayıp aynı zamanda "dayanışma ve işbirliğini" gerektiren bir olaydır.

Batı Dünyası'nda, klasik manâsıyla "bankalar" asırlardan beri, birçok hizmetin yanında, "para alış verişi" ile de uğraşırlar. Bilindiği gibi, "ticarî kredi veren bankalar", parayı "ucuz" alıp "pahalı" satarak kâr sağlamaya çalışırlar. Yani "faiz", bankaların esaslı kazanç yollarından biri ve belki de en önemlisidir.

Bütün dünyada ve tabiî ülkemizde de bankaların büyük çoğunluğu böylece çalışır. Böylesi bankalar, vatandaşlardan topladıkları "küçük" ve "orta" tasarrufları, ödedikleri "faizin" çok üstünde, bir fiyatla, diğer ihtiyaç sahibi "kişi ve firmalara" kredi olarak verirler. Böylece, ister istemez, üretilecek mal ve hizmetlerin "maliyet fiyatını" büyük çapta arttırırlar.

Üzülerek belirtelim ki, hem dünyamızda, hem ülkemizde, Sümerbank ve Etibank gibi, sermayesini ve topladığı mevduatı, büyük miktarda "yatırıma" kaydıran bankalar pek azdır. Oysa, bize göre, "çağdaş bir bankacılık", para alıp satmaktan çok, "küçük ve orta tasarrufları, bizzat yatırıma dönüştüren ve mevduat sahiplerini, bu teşebbüslerine ortak eden" bir zihniyete sahip olunmakla

gerçekleşebilir. Böyle bir tutuş, yalnız mülkiyetin yaygınlaşmasına yardım etmez, aynı zamanda, ülke kalkınmasında ve işsizliğin yenilmesinde de önemli rol oynar.

Ülkelerin "enflasyon oranları" ile "banka faiz yüzdeleri" arasında enteresan bir bağıntı (correlation) vardır. Ülkede enflasyon yüksek ise "faiz oranları yükselir", enflasyon düşükse "faiz oranları alçalır" ve hattâ "sıfıra" yaklaşır. Onun için haklı olarak denmiştir ki, "En iyi faiz, sıfır faizdir".

Günümüzde, kişi ve firmaların "faizsiz kredi" bulmaları imkânı çok azalmıştır. Onun için, ülkede bulunan her "sektör", hem "il ve ilçe", hem "vatan sathında" ayrı ayrı teşkilâtlanmalı, tam bir "sektörel" işbirliği ve dayanışma ruhu içinde, "faizsiz kredi verecek olan orta-sandığını" kurmalıdır, demiştik.

Bu, sanıldığı kadar zor bir iş değildir. Hele, mesele bir de serbest tartışma ortamında ele alınır ve gerekli tenkit süzgecinden geçirilirse, belki, dünyaya örnek olabilecek mükemmel bir modele bile ulaşılabilir. Yeter ki, mesele, her türlü peşin ve acele hükümden uzak olarak soğukkanlılıkla ele alınsın. Tatlı ve rahat kâra alışmış çevrelerin teklifimizi tepki ile karşılamaları tabiî olacaktır. Asırlara dayanan alışkanlıklar, hele bir de büyük menfaat hesapları ile bütünleşmişse, kolay kolay değişmek istemezler. Ama, kesin olarak bilmek gerekir ki, bugün, dünyadaki ve ülkemizdeki birçok ekonomik buhranın tabanında, bu sakat bankacılık anlayışının büyük payı vardır.

Özet olarak belirtelim ki, "bankalar", artık bol bol ticarî kredi dağıtan, ödedikleri ve aldıkları "yüksek faizler" ile enflasyonu körükleyen kurumlar olmaktan çıkarılarak, küçük ve orta tasarrufları "bizzat yatırıma kaydıran" kuruluşlar durumuna gelmeli ve mevduat sahiplerini, kâr ve zararına ortak etmelidir. Bunun yanında, kişi, kuruluş ve firmaların "faizsiz kredi ihtiyacını" karşılamak üzere, "orta sandıkları" geliştirilmeli ve konu, sağlam bir tartışma zemininde değerlendirildikten sonra kanun ve tüzüklere bağlanmalıdır.

"TEK DEĞER EMEK"

Yıllar önce, öğretmen yetiştiren bir yüksek okulda "İktisadî Sosyoloji" okutuyordum. O zaman, bazı gençler, "sol sloganlara" fazlaca şartlandırılmışlardı. Sınıfta iktisadî konular tartışılırken, bu gibileri ısrarla bu sloganlar tekrarlamak isterlerdi. Yani, yerli yersiz, bu sloganlar, sık sık gündeme getirilirdi.

Bir gün sınıfa girdiğimde, duvara asılı koskoca bir afiş gördüm. Üzerinde "TEK DEĞER EMEK" diye yazılı idi. Bu afişi, kimlerin astığı belliydi; ayrıca sormaya gerek yoktu. Kaldı ki, ben, o gün, dersimde "üretimin unsurları" üzerinde durmak ve bu konuyu tartışmak istiyordum. Şu halde, bu afiş, dersin canlı ve hareketli geçmesi için, pekâlâ iyi bir motivasyon unsuru olabilirdi. Öyle de yaptım.

ve derse şöyle bir giriş yaptım: "Sınıfın duvarına astığınız afişi gördüm. Ne demek istediğinizi anladım. Bu meselenin tartışılmasını istiyorsunuz. İster misiniz, konuyla ilgili görüşlerimi, kısaca açıklayayım? Sonra size söz vereyim?".

Sınıfın tasvibini aldıktan sonra şöyle konuştum: "Eğer, İbni Haldun'un tespitleri doğru ise, beşeriyet, avcılıktan, tabiatın tahribinden başlayarak, sıra ile önce çobanlığa, sonra tarıma, daha sonra da ticaret ve sanayi hayatına geçerek bugünlere gelebilmiştir.

Hiç şüphesiz, bütün bu üretim safhalarında 'kol emeğinin fonksiyonu' farklı olmuştur. İlmî tespitler kesin olarak ortaya koymuştur ki, beşerî tecrübe zenginleştikçe ve teknolojik gelişmeler hız kazandıkça 'kas gücünün yerini motor' ve 'proletaryanın yerini makineler' almaktadır.

Öte yandan, fabrikalar, yalnız üretim yapan müesseseler durumunda kalmamakta, hemen yani başlarında, yüzlerce 'ilim adamının' ve 'teknokratın' çalıştığı ve araştırma yaptığı mükemmel laboratuvarlar açarak ilmî ve teknik çalışmalara da öncülük etmektedirler. Bununla şunu demek istiyorum. Üretimde, 'insan zihin emeğinin' rolü gittikçe büyüdüğü halde, 'kol emeğinin' işi azalmaktadır. Yahut şöyle diyebiliriz; kas gücü ve el emeği, daha çok motor ve makinenin giremediği sahalara doğru kaymaktadır. Bununla beraber, şunu belirtmekte fayda vardır ki, henüz ileri derecede sanayileşmemiş cemiyetlerin, kas gücüne, el emeğine ve kol işçisine ihtiyacı, hâlâ çok önemli gözükmektedir.

Görünen odur ki, üretimin ilk safhalarında, kas gücünün ve el emeğinin rolü çok büyük idi. Üretim araçlarının ve tekniklerinin ilkel olduğu her cemiyette durum budur. Belki, o tip cemiyetlerde 'tek değer emek' sloganının önemli bir mânâsı vardı. Fakat, çağdaş ekonomilerde üretim araçlarının ve tekniklerinin 'değer üretmede' oynadığı rolü küçümsemek veya görmezlikten gelmek artık doğru değildir.

Kanaatimce, bugün, üretim mal ve hizmetlerde, el ve kol emeğinin, zihin emeğinin ve üretim araçlarının payını, daha objektif kriterlere göre tayin ve tespit etmek gerekir. 'Tek değer emek' sözü ile emeği yüceltmek mümkündür, ama onu çağdaş üretimin tek ve temel unsuru biçiminde ele almak doğru değildir. Aydın kişi, kendini aşırılıklardan ve mübalağalardan korumasını bilmelidir."

Bu kısa girişten sonra, öğrencilerime söz verdim. Uzun ve verimli tartışmalar yapıldı. Genç Türk çocuklarındaki zekâya ve şuura hayran kaldım. Zil çaldı. Teneffüse çıktık. İkinci saat için derse girdiğimde, duvardaki afiş indirilmişti. Buna şaştım ve şöyle konuştum: "Çocuklar, o afişi neden indirdiniz? Sakın 'insanın emeğini' hor ve hakir görmeyiniz. Onu inkâr ve ihmal etmek de, onu tek değer itibar etmek de yanlıştır".

"ARTIK DEĞER" MESELESİ

Aşağı-yukarı bir asırdır, Marksistlerin dillerinden düşürmedikleri bir kavram var: "Artık değer teorisi".

Marksistler, ısrarla şöyle konuşurlar: "İşverenler, çalıştırdıkları işçilerin ücretlerini tayin ederlerken, emekçilerin ortaya koydukları ve meydana getirdikleri 'değerin bir bölümünü' onlara verdikten sonra, 'geri kalanını' kendilerine alırlar. Yani, 'proletarya' ürettiği mal ve hizmetlerin tam karşılığını alamaz, önemli bir kısmını 'patrona' bırakır. İşte, proleterin ürettiği değerin bir kısmını 'ücret' olarak aldıktan sonra, patrona bıraktıkları ise 'artık değer'dir .Bu bir sömürüdür".

Bilindiği gibi, K. Marx'ın 'artık değer' adını verdiği bu teoriyi, ilk defa ortaya koyan, karamsar liberallerden Ricardo'dur. Onun iddiasına göre, büyük sanayi ile birlikte büyük bir 'işsizler kitlesi' doğmaktadır. Bunlar, karın tokluğuna da olsa, çalışmak zorunda olan insanlardır. Nitekim, yetersiz bir sanayiye hâkim olan küçük bir 'kapitalist zümre', bu büyük kitleleri çalıştırarak, onların ürettiği

mal ve hizmetleri istismar ederek zenginleşmektedir. Böylece, bütün zenginlikler, bir koni gibi olması gereken 'sosyal hiyerarşinin tepe noktasını' teşkil eden kapitalist zümrenin elinde toplanmaktadır. Bu, zaman içinde çoğalmakta olan 'işçi kitlesini' gittikçe fakirleştirmekte ve cemiyeti sefalete itmektedir. Bu durum, tepe noktası gittikçe şişen koninin dengesini er geç bozacak ve 'düzen' tepetaklak olacaktır. Bu kaçınılmaz sonu, Ricardo, 18. asırda, 'Tunç Kanunu' olarak isimlendiriyordu.

İste, K. Marx, karamsar liberal Ricardo'nun bu görüslerini, hemen benimsemis ve 'artık değer teorisini' buna davanarak sayunmustur. O da Ricardo gibi, bu celiskinin er gec bir ihtilâl ile sonuclanacağına inanmıştır. Fakat ne gariptir ki, aradan asırlar gectiği halde, bu kehanetleri tutmamıs, kapitalist dünyada 'komünist ihtilâl' boy vermemistir. Aksine, bu dünya kendini, ilmî bir otokritiğe tabi tutarak ıslâh ederken, büyük hamlelerine paralel olarak 'sosval adalet' ve 'sosval güvenlik' konusunda, havrete savan bir müesseselesmeve gitmistir. Öte vandan teknolojik gelismeler, 'tek değer emek' sloganını ivice sarsmıs. Marksizm'in dayandığı temelleri allak-bullak etmiş; çağdaş sosyologlar ve fikir adamları, "tek faktörcü" ve "tek bicimci" görüsler verine "cok faktörlü" ve "cok biçimci" yorumlar getirmiş ve "tarihî materyalizme dayalı olan diyalektik" çürütülmüştür. Şimdi, dünyada, "madde mi?", "ide mi? ' tartısmaları verine, "insanın mutluluğunu ve refahını" temele alan görüslere daha fazla itibar edilmektedir.

Bana göre, bugün insanoğlunun "dünya nîmetleri" ile ilgili en önemli problemi, 'artık değer' meselesi değildir. Galiba mesele, binlerce yıldan beri, topyekûn beşeriyetin ürettiği "refah ve zenginliklerin paylaşılması" ile ilgili bir çatışma söz konusudur. Öyle gözüküyor ki, bugün, yeryüzünde, uzun bir tarih içinden süzülüp gelen ve zamanımıza intikal eden ve üreticileri çoktan ölmüş bulunan "birikmiş değerlerin ve zenginliklerin sahibi olmak" gibi çetin bir problem var ortada.

Bugün, çeşitli gruplar, çeşitli oyun ve tertiplerle, birbirlerinin zenginliklerine göz koymuş durumdalar. Milletler, birbirlerinin "birikmiş değerlerini" iştiha ile seyretmektedirler. İşin garibi, bu "birikmiş değerler" bugün yaşayanların emeğinden çok, şimdi mezarlarında bir avuç kül olup yatan milyarlarca insanın "alın teri ve göz nuru ile" meydana gelmiş bulunmaktadır. Yani, yaşayanlar, ölülerin mirası üzerinde debelenmektedirler.

SOSYALİZMİN İFLÂSI VE DÖNEKLİK İTHAMI

Bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizdeki Marksist ve komünist çevreler tam bir panik halindeler.

Çünkü, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de Marksist ve komünist dogmaların yanlışlığı ortaya çıkmış ve dolayısı ile itibardan düşmüştür.

Çünkü, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de "solculuk" giderek puan ve taraftar kaybetmektedir.

Çünkü, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde, geniş ahlâk kesimlerinden sonra, aydınlar için de "sosyalist program ve doktrinler" cazip olmaktan çıkmakta ve birçokları severek ve isteyerek rota değiştirmektedir.

Çünkü, başta "Sovyetler Birliği" olmak üzere, bütün "sosyalist ülkeler", saplandıkları bataklıktan kurtulmak için, ne mümkünse yapmaktadırlar.

Bu durum, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizdeki "fanatik Marksist ve sosyalistleri" âdeta çileden çıkarmakta, korkunç bir şoka mâruz kalan kimseler olarak ne yapacaklarını bilememektedirler.

Son zamanlarda, ülkemizdeki "Marksist ve sosyalist çevrelerin" birden bire "dîn ve İslâm düşmanlığı" yapması bundandır. Onlar, büyük bir öfke krizi içinde, millî ve mukaddes değerlerimize saldırırlarken; "ideolojik mânâda iflâs ettiklerini" gizlemek istemektedirler. Yenilgiyi içlerine sindiremeyen kimseler gibi, kendilerini tuşa getiren gücü, kötülemeye çalışarak taraftarlarına moral vermeyi denemektedirler.

İçlerinde, büyük bir çelişkiye düşerek bir taraftan Türk milliyetçilerini "faşistlik" ile itham edip diğer taraftan "azınlık ırkçılarına" ve "etnik boğuşmalara" yeşil ışık yakanları bulunduğu gibi, çarpık bir laiklik savunuculuğu yaparak "gerçek dîndarları" lekelemeye çalışırken "sapık dînî akımlara, gruplara ve fırkalara sahip çıkmak" isteyenler de var...

Şimdi de yeni bir moda çıkardılar. Şöyle: Marksizm'in, sosyalizmin ve komünizmin "çıkmaz bir sokak" olduğunu gören ve samimi bir pişmanlık duygusu içinde "yön değiştiren" aydınları "döneklik" ile itham ederek gözden düşürmek... Evet, ısrarla bu "taktiği" deniyorlar.

Bu fanatikler, böyle yapmakla bu gibi aydınları, sadece "etkisiz kılmak" istememekte, onları örnek alarak veya merhale katederek, Marksist ve sosyalist doktrinlerden yüz çevirmeye hazırlanan aydınları ve çevreleri, "psikolojik bir bombardımana" tabi tutarak kararlarından vazgeçirmeye de çalışmaktadırlar. Yani "sosyalistlerin safından" ayrılmaya kararlı kişi ve çevrelerin önüne "psikolojik bir set çekme" endişesi...

Böyle bir tedbir semere verir mi? Kanaatimce, "aman bana da dönek derler" korkusu ile şimdilik "sosyalist ve solcu saflarda görünmeye" zorlanan kişi ve kadrolar, er geç bu engeli de aşacaklardır. Çünkü, hiçbir gerçek aydın, inanmadığı ve sevmediği bir yolda uzun müddet yürüyemez. Yürümekte ısrar ederse, her şeyden önce, kendine olan saygısını yitirir.

RÖNESANSIMIZ NASIL GERÇEKLEŞECEK?

Milletler, "kültürleri" ile var olabilir ve ayakta durabilirler. Bu açıdan bakılınca, şimdi, bağımsızlığını korumak isteyen ülkeler için, en önemli mesele, milletlerarası zengin "kültür temaslarına" rağmen, "emperyalizme" yenik düşmemektir.

Görünen odur ki, milletlerarası "kültür savaşı" çok yönlü ve çok acımasızca devam etmektedir.

Güçlü milletler, büyük harcamalar yaparak kendi kültür ve medeniyetlerini, "milletlerarası" ve "evrensel" birer değer haline getirmek istemektedirler. Bunun için kitaplar yazmakta, filmler çevirmekte, okullar açmakta, festivaller düzenlemekte, konferanslar ve seminerler vermektedirler.

Bu durumda, Türk-İslâm kültür ve medeniyetini, yepyeni bir "rönesans ruhu" ile diriltip ayağa kaldırmak isteyen aydınlarımıza düşen görev şudur: "Millî kültürümüzü, yozlaştırmadan ve soysuzlaştırmadan, büyük bir emek ve şuur-la işleyerek âlemşümul (evrensel) birer değer haline getirmek iradesini bilfiil gerçekleştirmek".

Bunu başarmak için, her şeyden önce, "Türk'ü Türk yapan değerleri" sevmek, aşkla bağrına basmak ve çağdaş tekniklerden istifade ederek yüceltme iradesine ve azmine sahip olmak gerekir. Yani, Türk'ü, dînîyle, diliyle, folkloruyla, güzel sanatlarıyla, ahlâk ve töresiyle benimsemek şarttır.

Ediplerimiz, şairlerimiz, ressamlarımız, hattatlarımız, mimarlarımız, musikîşinaslarımız, tiyatrocularımız, sinemacılarımız, ilim ve fikir adamlarımız ve yöneticilerimiz, kesin olarak bilmelidirler ki, kültür ve medeniyet yarışında başarılı olmak demek, kendi millî şahsiyetine yabancılaşmadan çağdaşlaşmak demektir.

Eğer sahiden ayağa kalkmak ve medenî dünyadaki şerefli yerimizi almak istiyorsak, lütfen, kendimize, kendi tarihimize, kendi kültür ve medeniyetimize de —hiç olmazsa— "hayranı olduğumuz yabancı kültürler" kadar değer verelim.

Elimizin altında büyük bir hazine var. Koskoca Türk Tarihi, sımsıcak Türkiye Tarihi, muhteşem İslâm Tarihi, zengin Oğuz Destanları, tatlı Dede Korkut Masalları, Ashab-ı Kiram, enbiya ve evliya menkıbeleri, çok zengin ve renkli folklorumuz, aile ve cemiyet hayatımız... ne günlere duruyor. Bunları "çağdaş teknikler" ile işleyerek birer "evrensel değer" haline getirsek ya... Çocuklarımıza, gençlerimize ve aydınlarımıza bu şuuru, büyük bir ihtiras halinde versek ya... Bunun için devletçe ve milletçe, yarışmalar açsak ve ödüller dağıtsak ya...

Geçenlerde, elime bir kitap geçti. Mevlüt Uluğtekin Yılmaz yazmış, adı "Deli Dumrul"... Bir piyes... Bir perdelik... Çok sevindim. Hemen okumaya başladım. Güzel de yazmış. Beğendim. Dilerim, ilgililer de beğenir ve gereken desteği sağlarlar. Böylece Dede Korkut Masalları okuyan biri radyo ve televizyonlara çıkma imkânı bulur, yahut tiyatrolarımızın perdelerini aralar. Kim bilir, belki bazı çevrelerce "ödüllendirilebilir" de...

Türkiye'de Türk Kültürü'nün sahipsiz olmadığını, onu geliştirmek, yaşamak ve yaşatmak isteyen bir genç kuşağın gelmekte olduğunu müjdelediği için, değerli genç yazar Mevlüt Uluğtekin Yılmaz'a tebrik ve teşekkürlerimi sunarım.

Dileyen okuyucularım, bu kitabı "Ecdâd Yayım Pazarlama, İçel Sok. Nu: 313, 06420 - Ankara" adresinden isteyebilirler.

TÜRKİYE TARİHİ VE CUMHURİYETİ

Türk Milleti, tarihin en eski ve köklü milletlerinden biridir. Onun geçmişi ile ilgili bilgiler tâ "Destan çağlarına" kadar uzanır. "Destan çağı" diyoruz. Bu, henüz olayların yazıya bağlanmadığı zamanlar demektir.

Orta-Asya'dan doğarak dünyanın dört bir yanına dal budak salan Türk Milleti'nin tarihi, henüz gerçek mânâda yazılmamış, kurduğu kültür ve medeniyetler hakkı ile değerlendirilmemiştir.

İşin en üzücü yanı, Türk Tarihi, millî maceramızı yansıtacak bir "bütünlük" içinde ele alınmamış, içtimaî oluş ve yoğruluşlarımız bir "süreklilik" ifade edecek tarzda incelenmemiş, şerefli mazimiz, bir-biriyle irtibatsız bırakılmış ve özlediğimiz bir terkip içinde ortaya konmamıştır.

Bırakın Türk Tarihini, "Türkiye Tarihini" bile böyle bir şuur içinde ele alamamış, mukaddes vatanımız Anadolu'da verdiğimiz mücadelenin birer safhasını teşkil eden "Selçuklu", "Osmanlı" ve "Cumhuriyet" dönemlerini "kaynaştırarak", "bütünleyerek" ve "zamanın sürekliliği şuuru" içinde yorumlayıp değerlendirememişiz. Devletin "sürekli" ve fakat hanedanların, rejimlerin ve hükümetlerin "geçici" olduğunu, bir türlü kabul etmek istememişiz; hanedan ve rejim değişikliklerini "devlet değiştirme" tarzında yorumlamakta ısrar etmişiz.

Oysa, daha önce de ısrarla belirttiğimiz üzere, bugünkü Çin, bütün hanedan ve rejim değişikliklerine rağmen, 3500 yıllık bir devlet olduğunu kabul etmektedir. Bugünkü İran 2800, bugünkü Yunanistan 2500 yıllık birer devlet olmakla övünürken, bugünkü İngiltere, bugünkü Fransa da bilmem kaç asırlık devlet olmanın gurur ve şuuru içinde bayrak açmaktadırlar.

Durum bu iken ve millet olarak Anadolu'daki tarihî maceramız, nerede ise 1000 yılı doldurmak üzere iken, her nedense biz, henüz bu şuur içinde hareket edemiyoruz. Acayip bir tarih ve devlet anlayışı içinde, hem kendimizi, hem genç nesillerimizi, mazilerine, atalarına, kültür ve medeniyetlerine "yabancılaşıyoruz".

Kaldı ki, biz, her ne kadar "redd-i miras" etsek bile, bütün dünya, bizim, Selçukluların ve Osmanlıların torunları olduğumuzu biliyor. Yabancılar bile, kültür ve medeniyetimizi değerlendirirken, en azından Anadolu'da geçirdiğimiz —-aşağı yukarı— bin yıllık tarihî maceramızı nazara alıyorlar ve tavırlarını ona göre ayarlıyorlar. Şerefli bir "İstiklâl Savaşı"ndan sonra kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin arkasında yatan muhteşem tarihimizi, zengin millî tecrübemizi, bize hayatiyet veren Türk-İslâm kültür ve medeniyetini ihmal ve inkâr edilmez bir perspektif içinde idrak ediyorlar. Türkiye Cumhuriyeti'nin, son zamanlarda, meydana çıkan ve yeni yeni bağımsızlık kazanan devletlere benzemediğini çok iyi biliyorlar: Bunu, her halleri ile belli ediyorlar. Bu vakıa nasıl inkâr ve ihmal edilebilir?

Öte yandan milletimiz "Devlet-i Ebed Müddet" şuuru içinde hareket ederek dünya yaşadıkça devletinin var olacağına, hanedanlar, rejimler ve hükümetler değişse bile "devletin süreklilik" ifade ettiğine inanır. Artık, aydınlarımızın da bu şuura ulaşması gerekir kanaatindeyim.

Şu halde, hiç olmazsa bin yıllık Türkiye Tarihi'nî, şu başlıklar altında ele almalıyız: "Selçuklular döneminde Türkiye", "Fetret döneminde Türkiye", "Osmanlılar döneminde Türkiye", "Cumhuriyet döneminde Türkiye". Böyle yaparsak, genç Türkiye Cumhuriyeti, en az on asırlık bir manevî kaide üzerinde oturan bir âbide gibi yüceltir.

OTOKRİTİK İHTİYACI

"Otokritik" (kendi kendini tenkit) insana mahsus bir faaliyettir. O, bu kaabiliyete sahip olduğu içindir ki, hızlı bir gelişme gösterebilmiştir. Fert ve cemiyet olarak insan, böyle bir kaabiliyetten mahrum olsa idi asla gelişemezdi.

Gerçekten de insan, "dününü" ve "bugününü" gözden geçirip tenkit edemese idi "geleceğini tanzimde" güçlük çekerdi. Nitekim, açıkça müşahede ediyoruz ki, fikir ve düşünce hürriyeti tanıyan, serbest tartışmalara fırsat veren, yapıcı tenkitleri teşvik eden "demokrasi"lerde gelişme temposu hızlıdır da kendi insanlarını bu haklardan mahrum eden "totaliter" sistemlerde bu hız yavaşlar.

Üzülerek belirtelim ki, son birkaç asırdan beri İslâm Dünyası, yapıcı, geliştirici ve yol gösterici bir otokritiğe sırt çevirmiş ve bunun cezasını da görmüştür.

Kesin olarak bilinmelidir ki, namuslu, dürüst ve yapıcı tenkidin bulunmadığı zaman ve mekânlarda "dalkavukluk", "riyakârlık",

"yalancılık", "sahtecilik" sahneyi işgal eder; maskeli "dostluklar" ve "düşmanlıklar" baş verir.

Bunun için, ısrarla diyoruz ki, ülkemizin, gerçekten ilmî ve objektif tahliller, terkipler ve tenkitler yapabilen "tarihçilere" ihtiyacı vardır. Bunlar, en azından "Bin yıllık Türkiye Tarihini" müşahhas olaylara ve belgelere dayanarak "çok faktörlü" bir incelemeye tabi tutmalı ve gerçek tarihimizi meydana çıkarmalıdırlar.

Böylece devletimizin Selçuklu, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemleri, çeşitli açılardan dürüstçe ve objektif olarak "kritik" edilmeli, her türlü ifrat ve tefritten, her türlü peşin ve acele hükümden sakınılarak her "dönemin" ve her "şahsın" hakkı verilmelidir. Bu suretle, hatalarımız ve sevaplarımızla geçmişimizi çok iyi tanımalı ve geleceğimizi ona göre düzenlemeliyiz.

Kesin olarak bilmek gerekir ki, "tabular" ve "yasaklar" ihdas ederek olayları yönlendirmek mümkün değildir. Çünkü, tarihin gerçek hükmü, er geç tecelli eder ve gerçekler uzun müddet gözlerden saklanamaz.

Artık, herkes bilmelidir ki, "zaman" müthiş bir hakemdir ve "gerçekleri gizlemeye" çalışanları mutlaka mahcup duruma düşürmektedir.

Gerçi, her mekânda ve devirde, tarihi yanıltmaya çalışan kişi ve çevreler olmuştur ve olacaktır. Ama, yine bizzat tarihin şehadeti ile görmekteyiz ki, bütün bu gayretler semeresiz kalmaya mahkûmdur. Açın tarih kitaplarını, orada çöplüklere atılmış nice "sahte kahramanın" kalıntılarını göreceksiniz.

Evet, tarih, propagandalara aldanmıyor, yalancılıkları ve sahtekârlıkları, belli bir zaman dilimi içinde ayıklayıp atıyor.

Bunun yanında tarih, "gerçek kahramanların" da inkâr ve ihmal edilmesine firsat vermiyor, er geç, onların hakkını veriyor ve layık oldukları yere oturtuyor. Yani, tarihi yanıltmak isteyenler yanılmaktadırlar.

Evet, durum bu olunca, ilmî ve objektif tarih kritiklerinden asla korkmamak, aksine, bu gibi çalışmaları teşvik etmek ve desteklemek gerekir.

KADROLARIN MÜCADELESİ VE DEMOKRASİ

İnsan toplulukları büyüdükçe, karmaşıklaştıkça ve dışa açıldıkça düşünce ve inançlarda da farklılık çoğalmaktadır.

Görebildiğimiz kadarı ile zaman, fikir ve inanç ayrılıklarını azaltmamakta, aksine çoğaltmaktadır.

Hoşumuza gitsin veya gitmesin dünyanın gidişi böyle... Artık "tek seslilik" değil "çok seslilik" var.

Bu durum, yıllar yılı "kendi sesini" dinletmeye alışmış ve başka sesler işitmekten nefret eden kişi ve çevreleri tedirgin edebilir ve etmektedir.

Eskiden "muhalif fikirleri" susturmak, "farklı görüşleri" bertaraf etmek kolaydı. "Şef" veya "diktatör" emrederdi ve olurdu. Boyun eğmek istemeyenler varsa, hapisler, sürgünler ve dârağaçları da vardı. Yahut sebebi bir türlü anlaşılmayan kazalar ve faili meçhul cinayetler...

Şimdi, dünya, hızla demokratikleşiyor. Artık "fikirlere" ve "inançlara" zincir vurmak imkânsız hale geliyor. İnsanları, bağlandıkları felsefî ve dînî inançlarından ötürü suçlamak ve cezalandırmak giderek zorlaşıyor. Yetkili ve etkili makam ve mevkilerde oturan bazı kimseler, eski alışkanlıklar içinde "öfkeli emirler" ve "tehditkâr beyanatlar" vermeye kalkıştılar mı komik duruma düşüyorlar. Artık bazı "köşe yazarlarının" ve "gazete patronlarının" ihbarları kolay kolay dinlenmiyor.

Evet, şimdi, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de "hürriyet ve demokrasi" giderek güçleniyor. Buna sevinmek gerek. Bu "millî iradenin" zaferi demektir. Bu, Türk insanının da "insan haklarından yararlanmaya" başlaması demektir. Öyle anlaşılıyor ki, milletimizin ensesinde boza pişirmeye kalkışan "mutlu azınlıkların" işi bitmek üzeredir, öyle ümit ediyoruz ki, zaman içinde, ülkemizde tam ve kâmil mânâsı ile demokrasi gerçekleşecek, "hak ve hürriyetlerimizi" tehdit eden bütün "tabular" yıkılacak ve Anayasamız, "maşerî vicdanın özlediği ölçülere uygun" olarak olgunlaşacaktır.

Yine ümit ediyoruz ki, ülkemizde, büyük bir sevgi ve müsamaha ortamı kurulacak, millete hizmet yarışında "farklı kadrolar" tam bir demokratik hava içinde "medenî mücadele" vereceklerdir. Böylece, "iktidara" gelip giden kadrolar, artık ülkemizde "ihtilâllere" ve "darbelere" fırsat vermeyeceklerdir; demokrasiye gölge düşürecek hiçbir olumsuz gelişmeye çanak tutmayacaklardır.

Ancak, kesin olarak bilmek gerekir ki, bunu başarmak için, renk ve ideolojileri ne olursa olsun, bütün "aydın kadroların" samimiyetle demokrasiye inanması ve sarılması şarttır. Hürriyet ve demokrasiyi, insan haysiyetine yaraşan bir sistem olarak değil de "burjuvazinin lüksü" sayan ve işine geldiği sürece savunan çift standartlı kimseler olmaktan kurtulmak esastır. Demokraside en büyük fazilet, hasımlarımızın da en az bizim kadar hürriyete muhtaç olduklarını unutmamaktır. Ben hasımlarımın her türlü hak ve hürriyetini savunabilmek için, onların da benim için aynı şeyleri düşündüklerinden emin olmalıyım. Aksi halde, benim "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan hürriyetimi" elimden almak isteyen hasımlarıma destek olmam enayilik olmaz mı?

TESLİMİYETÇİ TAVRIN TEHLİKELERİ

Bu dünyayı "Cennet" sananlar da "Cehennem" sananlar da yanılıyorlar. Bu dünya, her ikisinden de kokular ve renkler taşımasına rağmen gerçekte bir "mücadele" sahasıdır.

İnsanoğlu, bu dünyada, ayakta durmak için, çetin mücadeleler vermek zorundadır. Yüce ve mukaddes kitabımız

Kur'ân-ı Kerîm'den öğrendiğimize göre, Ulu Yaratanımız, "Âdem ailesini" Arz'a indirirken şöyle buyurmuştur: "**Kiminiz** kiminize düşman olarak buradan (Cennet'ten Arz'a) inin; yeryüzünde sizin **için, belli bir zamana kadar, durak ve** faydalanılacak bir şey var...". (el-Bakara/36)

Gerçekten de o günlerden bu günlere kadar, Âdem-oğulları, hem tabiatla, hem de aralarında kavga vererek ayakta durmaya çalışmaktadırlar. Zaten insanlık tarihi, bir "mücadeleler ve mütarekeler" zincirinden ibarettir.

Oysa "mücadele" çetin şeydir. İnsanı yorar, yıpratır ve bazen da yıldırır. Gördüğümüz kadarı ile "mücadele" sürekli bir aktiviteyi gerektirir ve "teslimiyet" tavrı alanları hızla tasfiye eder; yenik düşürür.

Aksine "kazanma ümidini" yitirmeyen, akıllı ve şuurlu bir aksiyon içinde mücadelesini ısrarla ve inatla sürdüren kişi ve kadrolar er geç başarılı olurlar. Evet, tarihin tespiti bu...

Bilirsiniz, bilhassa 2. Dünya Savaşı'ndan sonra, Sovyetler Birliği çok şımarmış, kendi ideolojisini "ihraç etmek" ve bir "dünya ihtilâlini gerçekleştirmek" için ne mümkünse yapıyor ve insanlık âlemini korkunç bir nükleer savaş ile tehdit ediyordu. O, böylece demek istiyordu ki, bütün dünya, ya komünist olacak veya mahvolup gidecektir. Simdi, bunlardan birini tercih etmek zorundasınız.

Bu tehdit, gerçekten de bazı kişi ve çevreleri endişelendirmiş, başta ünlü İngiliz Filozofu Bertrand Russell olmak üzere, birçokları: "Mahvolup gitmektense komünist olmak daha iyidir" tarzında "teslimiyetçi" bir tavır içinde konuşmaya ve yazmaya başlamıştı. Fakat, bereket ki, "hürriyete inananların dünyasında" bu sözlere aldırmayıp "komünizme karşı" mücadele azmini sürdürmeye kararlı, yiğit ve dürüst pek çok aydın ve devlet adamı vardı. İşte, şimdi, bunların sayesinde görüyoruz ki, "hür dünya" giderek güçlenmekte iken, komünist ve sosyalist blok hızla çöküntüye gitmektedir. Yani, komünist saldırılar karşısında "teslimiyetçi tavır" alanlar değil "mücadele azmini yitirmeyenler" sonuç aldı ve hasmını dize getirdi.

Hatırlayacaksınız, bundan bir müddet önce, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde bazı milletvekilleri, TRT'nin "yanlış bir kültür politikası izlediğini, gayrı ahlâkî ve gayrı millî yayınlar yaptığını ve kültür emperyalizmine hizmet ettiğini" iddia ederek tedbir alınmasını istediler.

Mesele, "iktidar partisinin meclis grubunda" da ele alındı. Sayın Turgut Özal, bu iddiaları cevaplandırırken, bir ara şöyle dedi: "Siz şimdi TRT'den şikâyet ediyorsunuz. Yarın, herkes evine bir çanak anten alıp dünyayı seyredecek. Siz, istediğiniz kadar gayrı ahlâkî ve gayrı millî devin".

Sayın Turgut Özal'ın bu sözlerini ürpererek okudum ve tehlike karşısında takındığı "teslimiyetçi tavrı" bir türlü anlayamadım. Yani, çare yok, gayrı ahlâkîliğe, gayrı millîliğe ve kültür emperyalizmine boyun eğeceğiz, öyle mi? Bu durumda, bizim yakacak bir şeyimiz yok öyle mi?

Yazık, çok yazık!

İMAM-I RABBANİ VE BİR SIR DAMLASI

Hicrî-Kameri takvime göre, 29 Safer 1034, İmam-ı Rabbanî Hazretlerinin yefat tarihidir.

İmam-ı Rabbanî Hazretleri, milâdî 1563 tarihinde, Hindistan'ın Serhend (Sihrind) şehrinde doğmuş olup 1624 yılında, yine aynı şehirde vefat etmiştir. Türbesi ordadır, ziyaretgâhtır.

Esas adı Ahmed bin Abdülehad bin Zeynelâbidin'dir. Fakat, bütün dünyada "İmam-ı Rabbanî" olarak tanınır. Müslümanların "Şeriatçı" ve "Tarikatçı" tarzında bölünüp birbirlerine girmeleri karşısında büyük ıstırap duyarak bunları, tekrar "Asr-ı Saadet" te olduğu gibi, aslî terkibi içinde ortaya koyup Müslümanları kaynaştırdığı için, kendisine "Sıla" ismi de verilmiştir. İslâm Dünyası'nda "İkinci binin yenileyicisi" olarak da tanınır.

Devrinin en büyük âlim ve velîlerinden ders alarak yetişmiştir. İlk hocası, babası, büyük âlim Abdülehad'dır; sonra sırası ile Mevlâna Kemaleddin Keşmirî'den, Abdül-hakîm-i Siyalkutî'den, Şeyh Yakub-i Keşmirî'den, Kadı Behlûl-i Bedehşahî'den ve en son olarak "Üstadım ve Kurtarıcım" dediği büyük âlim ve velî Muhammed Bâkîbillah Hazretlerinden feyz aldı.

"Risâlet'üt-Tehliliye", "Redd-i Revafid", "İsbat'ün-Nübüvve", "Mebde ve Mead" ve "Mektubat" gibi ünlü eserleri vardır. On binlerce talebe yetiştirmiş, İslâm ilim ve İrfanını âdeta yenibaştan ihya etmiştir. Onun için İmam-ı Rabbanî Hazretleri, İslâm Dünyası'nda: "Büyük velî, ariflerin ışığı, Velîlerin önderi, İslâm'ın bekçisi, Müslümanların baş tâcı, müceddit, müctehid ve İslâm âlimlerinin gözbebeği..." olarak övülür.

Prof. Hilmi Ziya Ülken, İmam-ı Rabbanî Hazretlerini, "İslâm Dünyası'nın yetiştirdiği müstesna kişilerden biri" olarak takdim ederken haklıdır.

Bilhassa, muhtelif vesilelerle yazdığı mektupları bir araya getiren "Mektubat" adlı eseri, İslâm'da "tefâhus-u derûnî"nin (iç gözlemin), sezgi ve ilhama dayanan bilginin, aklı kat kat aşan gerçeklere nasıl uzanabileceğini göstermesi bakımından bir harikalar demetidir. Hemen belirtelim ki, bu kitaptan bir parça istifade edebilmek için, Allah'a ve Resûlü'ne "aşk" mertebesinde bağlı olmak gerekir.

İmam-ı Rabbanî Hazretleri, öyle bir okyanustur ki, ondan birkaç damla alanlar bile "imanlarını kurtarabilirler". İster misiniz, ondan kaptığımızı sandığımız ve bizi huzura kavuşturan "bir damlayı" sizlere sunalım?

O buyuruyor ki: "Tasavvuf yolculuğundan maksat, ihlâs makamına varmaktır. Bunun için enfüsî ve afakî tanrılara tapınmaktan kurtulmak gerekir"". (40. Mektup). Bu ifade, İslâm'daki "kelimeitevhid"in yani "Allah'tan başka tanrı yoktur" sözünün kısa bir açıklamasıdır. Ancak, getirdiği zihin aydınlığı ve ruhî itminan muhteşemdir. Bu cümlelerden anlıyorsunuz ki, "İslâm, sahte mabutları yıkma dinidir" ve "Objektif ve sübjektif tanrıları kırmadıkça gerçek mabuda yol bulamazsınız". Yine, bu ifadelerden anlıyorsunuz ki: "İnsan idraki Allah'ın zâtını İdrake kapalı olduğu halde, O, insana şahdamarından daha yakındır". ve yine bu sözler demek istiyor ki: "Bütün yaratılmışlar âlemi Allah'tan gelen birer mesaj olduğu halde, hiçbiri ve hiçbir tasavvur O değil..." "Her ne ki, bu O'dur diyorsanız, bunların hepsi de O'nu idrakimizden gizleyen bir perdedir".

DEMOKRASİNİN ÖZÜ VE KABUĞU

Her ülkenin "siyasî sistemini", çok defa, o ülkenin şartları belirler. Bu sebepten olacak, gerçekten demokrat olan birçok ülkede, sistem, bir diğerinden çok farklı biçimlerde kurulur ve işler.

Birbirinin tıpkısı iki demokrat ülke gösteremezsiniz. Kimi, A.B.D.'de görüldüğü gibi "iki partili", kimi İngiltere'de olduğu gibi "üç partili", kimi Fransa, F. Almanya ve İtalya'daki gibi "çok partili" dir.

Yine kimi, Fransa, A.B.D., F. Almanya ve İtalya gibi "laik"tir, kimi de İngiltere, Belçika, Hollanda, Danimarka, İsveç ve Norveç gibi "resmî bir dîni" olan devletlerdir.

ve yine, kimi Fransa, İtalya, F. Almanya ve A.B.D. gibi "cumhuriyet" ile kimi de İngiltere, Belçika, Hollanda, İsveç, Norveç ve Danimarka gibi "krallık" ile idare olunur.

Bu misallerden de anlaşılacağı üzere, Batı Dünyası'na göre, "demokrasi", cumhuriyet veya krallık, laik olmak veya olmamak gibi "şeklî müesseselere" göre oluşan bir "kabuk sistem" olmayıp tamamı ile vazgeçilmez bir hayat tarzıdır.

Onlara göre "demokrasi", insan hak ve hürriyetlerine saygılı, çok alternatifli, halkın serbest seçimlerle yöneticilerini seçtiği ve değiştirdiği bir mutluluk nizamıdır. Bir ülkede, bunlar, tam ve kâmil mânâsı ile varsa "demokrasi" vardır. Gerisi laf ü güzaf...

Eğer ülkemizde de "demokrasiyi", gerçek mânâsı ile "yaşamak" ve "yaşatmak" istiyorsak, biz de bu "öze" sarılmalı ve bu "özü" zedeleyecek "şekil kavgalarından" sıyrılmalıyız. Çeşitli "tabular" ihdas ederek, "demokrasimizi" şurasından burasından kırparak "kuşa benzetmemeliyiz". Bilmem kim ve ne adına "çift standartlara" başvurarak "nalıncı keseri" gibi, gelişmeleri, hep kendimizden yana yönlendirmemeliyiz.

Ülkemizde gerçekleşmesini istediğimiz "demokrasinin" şekli üzerinde tartışırken, gerçek bir demokrasi için "gerekli olan öze" asla dokunmamak gerekir. Yani, gerçekten insan hak ve hürriyetlerine saygılı, gerçekten çok alternatifli ve gerçekten halkın serbest seçimlerle yöneticilerini seçip değiştirdiği vazgeçilmez bir hayata ruh veren bir öz....

Bununla birlikte "demokrasinin şekli" üzerindeki münakaşaları da mânâsız bulmuyoruz. Bunlar, ferdî ve zümrevî istek ve iradeleri ifade eder. Bunlara da fırsat vermek gerekir. Meselâ ben, "Başkanlık Sistemine" ve "kitle partilerine" dayalı bir "millî demokrasiye" inandığım halde, başka biri bunların aksini elbette savunabilir; bu onun hakkıdır. Ama, herkes, kesin olarak bilmelidir ki, bu husustaki karar da serbest bir seçim ortamında belirecek "millî iradeye" aittir. Herkes, "kamuoyuna" istediği "mesajı" verme hakkına sahiptir, ancak hiç kimse ona hükmetme ve boyun eğdirme hakkına sahip olamaz.

Düşünüyorum da ülkemizde, böylece duyan, inanan ve hareket eden kaç "demokrat" kişi ve kuruluş var acaba?

141, 142 ve 163, MADDELER

Türk Ceza Kanunu'nun 141, 142 ve 163. maddeleri üzerindeki tartışmalar, bütün harareti ile devam ediyor ve daha çok devam edeceğe benziyor. Neler demiyorlar neler?

"Efendim, AET'ye girmeye hazırlandığımız şu dönemde, artık, 'özgürlükçü ve çok sesli demokrasiyi' mutlaka gerçekleştirmeliyiz. Yoksa, Avrupa bizi kabul etmez".

"141. ve 142. maddeler demokrasimizin ayıbıdır. Bir an önce kaldırılmalı ve ülkemizde 'Komünist Partisi' hemen kurulmalıdır."

"141. ve 142. maddeler kaldırılmalı, fakat 163. madde aynen kalmalıdır. Çünkü, 'Şeriat Partisi'ne izin vermek, Cumhuriyetimiz'e hayat veren laiklik ilkesine aykırıdır. Bu maddenin kaldırılması teklif bile edilemez"

"Hürriyet ve demokrasi bir bütündür. Bu konuda çift standart olmaz. Kalkacaksa 141, 142 ve 163. maddeler birlikte kalkmalıdır. Allah'sızlığı ve sınıf diktasını savunan komünizmi, laikliğe ve demokrasiye uygun görüp İslâmiyet'i laiklik ve demokrasi düşmanı ilân etmek doğru değildir".

"En iyisi, bu maddelerin kaldırılıp kaldırılmaması hususunu 'halk oylamasına' götürelim. Kararı millet versin".

"Halkoylaması gereklidir. Ancak, 141. ve 142. maddeleri ayrı, 163. maddeyi ayrı olarak halkoyuna sunalım. Milletin tercihine saygı duyalım".

Evet, tartışma bu minval üzere devam etmektedir ve daha uzun müddet devam edeceğe benzemektedir. Konunun böyle birden "bire 'gündeme' gelmesine sebep de Sayın Evren'in Federal Almanya'ya yaptığı ziyaret esnasında, gidişte ve dönüşte, uçakta yaptığı konuşma...

Sayın Evren, durup dururken, neden bu tartışmayı açtı bilmiyorum? Yine, Sayın Evren, bugüne kadar söylediklerinin aksine, 141. ve 142. maddelerin, yahut Anayasa'nın 14. maddesinde, bunlarla ilgili fıkranın kaldırılabileceğini söylerken, 163. madde ile ilgili kısmın kaldırılmasının bile teklif edilemeyeceğini neden savundu? Onu da anlayamıyorum!

Düşünüyorum da T.B.M.M. bugünkü yapısını korudukça, 163. maddeyi istisna ederek, yalnız 141. ve 142. maddelerin kaldırılmasını sağlayacak 'yasa' ve 'Anayasa' değişikliklerine yanaşınaz. Büyük ekseriyeti ile ANAP ve DYP buna karşı koyar Muhalfarz, böyle bir teklif "Meclis"ten geçse bile büyük Türk Milleti, böyle çift standartlı bir tutuşu, asla tasvip etmez, "ret oyu" verir. Yani, Sayın Evren'in teklifi pratikte imkânsızdır. Belki de Sayın Cumhur» başkanı, bunu bilerek hareket etmektedir. Belki de konuyu millete götürmekle birçok çevreyi "susturmayı" hedeflemektedir. Bütün bu hususlar, zaman içinde gün yüzüne çıkacaktır.

Öte yandan, komünistlerin ve sol çevrelerin, bu üç maddeyi birlikte 'halkoyuna' sunma arzuları da "demokrasiye olan aşklarından"

değil, 'Bakın işte 163. maddeyi de kalksın istiyoruz!' diyerek 141. ve 142. maddelerinin kaldırılmasına yardımcı olacak 'Anayasa'nın 14. maddesindeki' engelleyici ifadelerin bertaraf edilmesini kolaylaştırmak içindir. Yani "geniş cephe" stratejisi...

163 MADDE VE LAİKLİK

23 Nisan 1920'de, Ankara'da toplanan TBMM, kısa bir zaman sonra, 20 Ocak 1921'de "Teşkilâtı Esasiye Kanunu"nu kabul etti. Bu, 23 maddelik bir Anayasa idi. Bu Anayasa'nın 7. maddesine göre: "Ahkâm-ı Şer'iyenin tenfizi, umumî kavaninin vaz'ı, tadili, feshi ve muahede ve sulh aktı ve vatan müdafaası ilânı gibi hukuku esasiye Büyük Millet Meclisi'ne aittir".

Cumhuriyetinin ilânından sonra, 20 Nisan 1924'te, bu Anayasa değiştirilir, dîn ve devlet ilişkilerini düzenleyen 2. madde şu şekle girer: "Türkiye Devleti'nin dînî İslâm'dır; resmî dili Türkçe'dir; makarrı Ankara şehridir".

Sonra, 10 Nisan 1928 tarihinde 1222 sayılı kanunla, Anayasa'nın bu maddesi şöyle değiştirilir: "Türkiye Devleti'nin resmî dili Türkçe'dir; makarrı Ankara şehridir". Yani, "Devlet'in resmî dîni İslâm'dır" ifadesi kaldırılır ve başka bir şey yazılmaz.

Nihayet, 3 Şubat 1937 tarihinde, 3115 sayılı kanunla, bu Anayasa'nın 2. maddesi şu şekli alır: "Türkiye Devleti, Cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve inkılâpçıdır...".

Böylece, "Cumhuriyet'in kurucuları" merhale merhale "İslâm Cumhuriyetinden Laik Cumhuriyet'e geçişi" temin ederler.

Daha sonra, 15 Ocak 1945 tarih ve 4695 sayılı ve 24 Aralık 1952 tarih ve 5997 sayılı kanunlarla, bu Anayasa, önemli tadillere uğramakla birlikte "Laiklik ilkesi" ısrarla korunmuştur. Bilhassa, son Şemsettin Günaltay hükümeti zamanında, bununla yetinilmeyip "laiklik ilkesini korumak üzere" Türk Ceza Kanunu'na 163. madde konmuştur.

1961 Anayasası'na kadar, 163. madde sadece "Ceza Kanunu'nda bulunurken, bu tarihten itibaren bir "Anayasa Maddesi" haline getirilmiştir.

1982 Anayasası da bu görüşü devam ettirmiş ve 163. maddeyi, yeni Anayasa'nın 24. maddesi şeklinde düzenlemiştir. Buna göre: "Kimse, Devlet'in sosyal, ekonomik, siyasî veya hukukî temel

düzenini, kısmen de olsa, dîn kurallarına dayandırma veya siyasî veya kişisel çıkar, yahut nüfuz sağlama amacıyla, her ne suretle olursa olsun, dînî veya dîn duygularını, yahut dînce kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz".

Bu açıklamalardan sonra, akla şu sorular gelmektedir: "1961 Anayasası'na kadar, 163. maddeyi ihtiva eden ifadeler, Anayasa'da yer almıyordu ve devlet yine 'laik' idi. Şimdi, bu madde kaldırılırsa, neden 'laiklik ilkesi' zedelenmiş olsun?".

Öte yandan, "1982 Anayasası'nın 14. maddesi 'devletin laiklik ilkesini' teminat altına almışken, bu kadar endîşeye ne gerek var?". 1982 Anayasası'nın 14. maddesine göre, "Sınıf, bölge, ırk, dîn ve mezhep ayırımı güden" siyasî faaliyetleri yasakladığına göre, ayrıca bir 163. maddeye ve hele onun bir Anayasa maddesi haline gelmesine ne gerek var?".

Tehlikeli siyasî gelişmeleri önleyeceğim diye "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan hürriyeti" üzerine gereksiz baskıların doğmasına kaynak olacak hukukî düzenlemelere gitmek fayda yerine zarar getirir.

MİLLETİMİZİN KARAKTERİ VE DEMOKRASİMİZ

Siyasî sistemimizi, daha doğrusu "demokrasimizi" kurarken asla ihmal edemeyeceğimiz kıstasları nazara almak zorundayız.

Bunlar, pek çok olmakla birlikte, biz, hemen aklımıza gelen birkaç tanesine işaret edelim.

Önce, ülkemizin konumu, jeopolitik ve jeostratejik durumumuz, sosyal, kültürel, ekonomik ve politik şartlarımız, uzun asırlarca dayanan tarihî tecrübemiz, buradan kaynaklanan zengin kültür ve medeniyetimiz, ulaşmak istediğimiz hedef ve ülkülerimiz, kuracağımız "demokrasi"yi şekillendirmede esaslı rol oynamalıdır. Kesin olarak bilmek gerekir ki, bunlara dayanmayan, bunlardan güç almayan ve milletimize sempatik gelmeyen hiçbir deneme başarıya ulaşamayacaktır.

Sonra, milletimizin "psikolojik yapısını" da çok iyi bilmek gerekir. Bu noktada, hemen belirtelim ki, Türk Milleti, "aşırılıkları" asla sevmeyen ve her zaman "ılımlı çizgiyi" tercih eden bir yapıya sahiptir.

Çok yakından tespit ettiğimize göre, milletimiz "dîndardır" ve fakat "taassubu" sevmez. Yine o, "muhafaza-kâr"dır ve fakat "mürteci" değildir. Yine o, "gelişmeci, yenilikçi ve kritikçi" olmasına rağmen "millî şahsiyetini korumayı" esas alır. Müslüman-Türk olmaktan zevk duyar.

Türk milleti, "demokrat" olmakla birlikte "disiplin"den de hoşlanır, "başıbozukluğu" sevmez. Yine o, fakir ve fukarayı çok kollamakla birlikte, asla başkasının malını ve mülkünü kıskanmaz. Müşahedeler göstermiştir ki, Türk Milleti'ni "Bak senin yok, onun var!" kışkırtmacılığı ile ayağa kaldırmak mümkün değildir. Milletimiz "Kimsenin malında ve mülkünde gözümüz yok, bir gün bizim de olur" esprisi içinde çalışır. Kışkırtıcıları, tebessümle dinler ve fakat onaylamaz.

Şahsî müşahedeme ve kanaatime göre, Türk Milleti, "felsefî ve dînî ideolojilere" dayalı "particilikten" asla hoşlanmamakta, "kitle partilerinin" hizmet yarışı içinde bulunduğu bir "millî demokrasiye" inanmaktadır. Milletimiz, sınıf, bölge, dîn, mezhep ve ırk ayırımına dayanan ve diktatöryalara zemin olacak "parti çekişmelerini" tasvip etmemektedir.

Bunun yanında, milletimiz, "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan" hürriyetine çok değer vermekte, her türlü baskı ve terörden iğrenmekte, ülkesinde, huzur, güven, gelişme ve istikrar istemektedir. Türk Milleti, herkesin bildiği "savaşçı" karakterine rağmen "barışı" daha çok sevmekte, muzdar durumda kalmadıkça "artık yeter be!" dememektedir.

Bunu dediği zaman da önünde durulmaz bir sele ve alev fışkırtan bir volkana dönüşmektedir. Onun için, kimse, Türk Milletinin sabrı ile daha fazla oynamaya kalkışmamalıdır.

Türk Milleti, dağılmaktan çok toplanmayı, bölünmekten çok kitleleşmeyi sever. Türk Milleti için "Devlet Başkanı" bayrak gibidir. Bu sebepten diyorum ki, "millî demokrasimiz" er veya geç "Başkanlık Sistemi" üzerine oturacaktır ve bu gelişme milletimizi sevindirecektir.

ASRIMIZDA İSLÂM DÜNYASI

Âciz ve zavallı kişi ve topluluklar, karşılaştıkları problemlerin çözümünü, hep başkalarından beklerler. İsterler ki, birileri çıksın ve onlar adına "güçlükleri" ortadan kaldırsın.

Böyleleri, devamlı olarak hallerinden "şikâyet" ederler ve başkalarından yardım ve himmet umarlar. Müşahedeler göstermektedir ki, bu durumda bulunan kişi ve topluluklar, asla "zillet ve meskenetten" kurtulamazlar

İtiraf edelim ki, İslâm Dünyası, son birkaç asırdan beri bu dramı yaşamaktadır. O kadar ki, şimdi, birçok İslâm Ülkesi, kendini "sömürge" ve "yarı sömürge" statüsü içinde tutan "düşmanlarından" bile medet umar duruma düşmüştür.

Şöyle ki, şayet Jivkov merhamet ederse, Bulgaristan'daki 2 milyon Müslüman-Türk, insanî hak ve hürriyetlerine kavuşabilecektir. Yine, Papandreu insafa gelirse Batı Trakya Türk'ü rahat yüzü görecektir. Bunun gibi, Gorbaçovlar dilerse, Sovyet işgali altındaki milyonlarca Müslüman'ın yüzü gülebilecektir. Yine, şayet Rabinler, Şaronlar ve hempaları arzu ederlerse Filistinli Müslümanlar da insanca yaşayabilirler ve daha niceleri...

Peki, bunlar, merhamet etmezler ve insafa gelmezlerse ne olur? Ne olacak? "Zillet ve meskenet" statüsü devam eder. Öyle görünüyor ki, İslâm Dünyası, "cihad ruhunu" ve "mücadele azmini" yitirmiş bulunmaktadır ve akıl almaz bir teslimiyetçilik hali içinde sürünmeye razı olmuştur.

Merhum Mehmed Akif Bey, 20. asrın başlarında, İslâm Dünyası'nın bu durumunu, şöyle tasvir ediyordu:

"Musallah, hiç göz açtırmaz da Garbın kanlı kâbusu, Asırlar var ki, İslâm'ın muattal, beyni, bâzusu. 'Ne gördün, Şarkı çok gezdin?' diyorlar. Gördüğüm yer yer Harap iller, serilmiş hânımanlar, başsız ümmetler, Yıkılmış köprüler, çökmüş kanallar, yolcusuz yollar; Buruşmuş çehreler, tersiz alınlar, işlemez kollar; Bükülmüş beller, incelmiş boyunlar, kaynamaz kanlar; Düşünmez başlar, aldırmaz yürekler, paslı vicdanlar; Tagaüübler, esaretler, tahakkümler, mezelletler;

Riyâlar, türlü iğrenç iptilâlar, türlü illetler;
Örümcek bağlamış, tütmez ocaklar, yanmış ormanlar,
Ekinsiz tarlalar, ot basmış evler, küflü harmanlar,
Cemaatsiz imamlar, kirli yüzler, secdesiz başlar;
'Gazâ' nâmiyle dîndaş öldüren bîçare dindaşlar,
Ipıssız âşiyanlar, kimsesiz köyler, çökük damlar,
Emek mahrumu günler, fikr-i ferda bilmez akşamlar!..".

Evet, milâdî 20. asrın başlarında İslâm Âlemi'nin durumu bu idi. Allah'a hamdolsun, o günlerden bugünlere, hayli önemli mesafeler alınmış olmasına rağmen, henüz "zillet ve meskenet zincirleri" tamamı ile kırılmamıştır. Bunun için, İslâm Dünyası'nın "aydın" ve "yöneticilerine" büyük görevler ve sorumluluklar düşmektedir.

Bu arada unutmamak gerekir ki, her millet, yalnız kendi ayakları üzerinde durmak zorundadır. Hasımlarından yardım ve himmet bekleyerek yaşamak isteyen kişi ve topluluklar ise hiçbir zaman zillet ve meskenetten kurtulamazlar. O halde, her şeyden önce, gönlünde ve vicdanında, İslâm dünyasının dert ve acılarını, bütün dehşeti ile duyan, genç ve dinamik kadrolar yetiştirmek esastır.

ŞİKÂYETİ BIRAKALIM, İŞ YAPALIM

Biz Müslümanlar, son iki asırdan beri, sadece laf üretiyoruz.

Lafların çoğu da "şikâyet":

"Efendim, şu gazeteye bakınız, İslâmiyet'i komünizmden daha tehlikeli olarak propaganda ediyor".

"Hele, şu dergiye bakınız, Allah ve Resûlü'ne saldırmayı âdet edinmiş, sabah akşam veryansın gidiyor".

"Bir de şu yayınevine bakını, hiç durmadan dînimize, töremize, milliyetimize, ahlâk ve aile yapımıza ters düşen kitaplar çıkarıp duruyor".

"Ya TRT'ye ne demeli? Mikrofonlarını ve ekranlarını yabancı kültürlere ve propagandalara açmış, emperyalizme çanak tutuyor. Bize ters düşen ne varsa, toplayıp getiriyor ve bizim paramızla, bizi perîşan ediyor".

"Ya bizdeki film şirketleri! Hayalî senaryolar ihdas ederek bizi, biz yapan ne varsa berhava ediyor".

"Bir taraftan Anayasa'sına komünizmi yasaklayan maddeler koyup diğer taraftan ülkemizde de komünist partisi kurulmalıdır diyen devlet adamlarına ne demeli?".

"Biz milliyetçi ve muhafazakâr bir partiyiz deyip iktidara gelen ve topyekûn icraatıyla bunun tersini yapan politikacılardan illallah".

"Ortaya sadre şifa hiçbir çare koymadan, muhalefet olsun diye muhalefet yapan kin ve öfke kadrolarından bıktık artık".

"Allah'ım çok yüzlü dalkavuklardan, çifte standartlı entellerden, her türlü fikir haysiyetinden mahrum yağlı lokma kurbanlarından kurtulmanın bir çaresi yok mu?".

Ve daha nice "şikâyetler" ve "şikâyet konuları"...

Bence, bu çıkış kapısı değil.

Cemiyetler "şikâyetler" ile değil, "iş ve aksiyon programları" ile sonuç alabilirler. Bu sebepten, Müslümanlar, nelerden muzdariplerse, bizzat kendi iradeleri ile problemlerini çözmeye yönelmelidirler.

Bunun için, aralarındaki her türlü ihtilâfı, .bir kenara bırakarak "maddî" ve "manevî" işbirliği yapmalıdırlar. Hasımlarından anlayış ve merhamet dilenmek yerine, daha fazla gecikmeden, kanunî haklarını sonuna kadar ve gererek bizzat kendileri kullanmalıdırlar.

Yani, kendi basın ve yayın organlarını en mükemmel şekilde gerçeklestirmeli, mevcut olanları güçlendirmelidirler.

Vatan sathında güçlü bir dağılım teşkilâtı kurarak her tarafa rahatça ulaşma imkânına kavuşmalıdırlar.

Güçlü ve başarılı "film şirketleri" kurarak istedikleri sayı ve kalitede eserler hazırlayarak milletimizin hizmetine sunmalıdırlar.

Bugün, fakr u zaruret içinde bulunan pek çok fikir ve sanat adamımızı destekleyerek vatan ve millet hizmetine almalıdırlar.

Demokratik baskı grupları meydana getirerek "siyaset sahnesini" etkilemesini bilmeliler. Yüzde 70 "sağ oyların", yüzde 30'luklara yenik düşmemesi için çalışmalılar.

Solculardan ödü kopan ve sağcıları "şamar oğlanı" sanan zavallı çevreleri uyarmasını ve uyandırmasını bilmeliler.

Evet, artık bırakalım laflamayı da "iş" yapalım.

FİKİR VE AKSİYON ÜZERİNE

Bilindiği gibi "biyoloji", pozitif bir ilim sayılmasına rağmen, henüz kendini "felsefî ekollerden" yeterince kurtaramamıştır. Yani, biyoloji sahasında "çatışkan" pek çok görüş vardır.

İster misiniz, bu soruları, biraz daha açarak müşahhas duruma getirelim? Soru şu: "Ayaklarımız olduğu için mi yürürüz, yoksa yürüdüğümüz için mi ayaklarımız var? Yahut, gözlerimiz olduğu için mi görürüz, yoksa görme ihtiyacı mı gözü meydana getirdi?". Yani, "yumurta-tavuk" hikâyesi gibi bir şey...

Birinci görüşe göre "fonksiyonları doğuran organlardır", ikinci görüşe göre "organlara vücût ve şekil veren fonksiyonlardır". Evet, ilk bakışta, gayet basit gözüken bu "çatışkan görüşler" gerçekte, biyolojinin en önemli konularından biridir ve ilim adamlarına kök söktürmektedir. Çünkü, bu problem aynı zamanda "madde ve mânâ", "beden ve ruh" konuları ile de ilgilidir.

Problemin bir benzeri, "sosyoloji" sahasında da söz konusudur. Şimdi, bilhassa "siyaset sosyologları" soruyorlar: "Fikirler mi aksiyonları doğurur, yoksa aksiyon mu fikirleri yoğurup gün yüzüne çıkarır?".

Pratikte, her ikisinin de savunucuları vardır. Bazılarına göre, şuurlu ve başarılı bir hareketin doğması için, önce cemiyetin fikren hazır olması, dâvanın fikir ve kültür planında iyice kavranması, kitlelerce sevilip benimsenmesi gerekir. Ancak, bu yapıldıktan sonradır ki, aksiyona geçilebilir ve başarıya ulaşılabilinir. Çünkü, müşahedeler göstermiştir ki, "vakti gelmiş bir fikri" durdurmak mümkün olmadığı gibi, henüz iyice hazmedilmemiş bir dâvayı hâkim kılmak da imkânsızdır.

Bunun aksini savunanlara göre de bir fikrin ve dâvanın başarılı olması için, büyük kitleleri hazırlamaya gerek yoktur. Bu işi, "küçük bir kadro" da başarabilir. Ancak, bu başarıdan sonradır ki, "büyük kitleler" aksiyona katılarak fikrin ve dâvanın şuuruna varırlar. Görülüyor ki, küçük bir "idealist zümre" için fikir öncelik kazanıyorsa da büyük kitleler için "aksiyon içinde yetişme" esastır. Tarihin ortaya koyduğu gerçeklere göre, bütün büyük dâvalar, "küçük kadrolar" eliyle gerçekleştirilir ve daha sonra "büyük kitlelere" mal edilir.

Bu durumda, ortaya üçüncü bir görüş konabilir. Bir fikri ve dâvayı başarıya ulaştırmada, "fikir ve aksiyon" beraberliği esastır. Yüce dînimizin savunduğu üzere: 'İlim ve amel, yani bilmek ile yapmak, birbirini tamamlamalıdır". Böyle olunca, Türk-İslâm kültür ve medeniyetini yeniden ihya etme dâvasını güden Müslüman aydınlar, çalışmalarında 'fikir" kadar "aksiyona" da değer vermelidirler. Hattâ, bana göre, laftan çok işe, teoriden çok pratiğe yönelmelidirler. Bunları yaparlarken de yalnız kendi ayakları üzerinde durmalı, hasımlarından ve nâmertlerden yardım ve himmet beklememelidirler.

GERÇEKTEN YAS BİTTİ Mİ?

Tam 50 yıldır, bugüne kadar, "10 Kasımlar" resmen "yas günü" ilân edilmişti.

Yani, tam 50 yıldan beri, 10 Kasımlarda, bayraklar yarıya iner, Mustafa Kemal Atatürk'ün vefat saati olan sabah 9'u 5 geçe, herkes saygı duruşuna geçer, vatan sathında bulunan bütün taşıma vasıtaları düdüklerini, kornalarını çalar, sirenler acı acı çığlık atar, gazeteler "siyah başlıklar" ile çıkar, bütün eğlence yerleri kapanır, radyo ve televizyonlar programlarını ağırlaştırır, öğretmenler ve memurlar koyu renkli elbiseler giyer, ilk ve orta öğretim öğrencileri, siyah önlükleri üzerindeki beyaz yakalıkları çantalarına koyar, acıklı şiirler okur ve dinlerlerdi.

Resmî açıklamalara bakılırsa, bu yıl, galiba, böyle yapılmayacak "10 Kasımlar", yas günü ve yas haftası başlangıcı olmaktan kurtarılarak "Atatürk'ü ve yaptıklarını anlama ve tanıma gün ve haftası" olarak değerlendirilecek.

Bu gerçekçi kararı alkışlamamak mümkün değil... "Atatürk'ü ve yaptıklarını" hissi ve sübjektif bir biçimde ele alarak "samimî" veya "gayr-ı samimî" ah vahlar ile anmak yerine, ilim ve objektif araştırmaların ağır bastığı bir akademik platforma getirmek elbette en doğru yoldur ve temenni ederim ki, bu iş başarılır..

Bazı kişi ve çevrelerin bu müspet gelişmeye bile "kuşku" ile bakacaklarını biliyorum. Bu gibilere göre, "Bütün bu oyunlar, Atatürk'ü unutturmak için, düşünülmüş kurnazlıklar olabilir". Nitekim, bu endîşeyi taşıyanlar var...

Oysa, herkes bilmektedir ki, M. K. Atatürk'ü ve yaptıklarını, asla unutmak ve unutturmak mümkün değildir. O, tarihimizde ve hattâ

İslâm tarihinde emsali görülmemiş bir icraatın sahibidir. Hilâfeti kaldıran odur, Türk Milleti'ne şapka giydiren odur, İslâm Hukuku yerine Batı Hukuku'nu getiren odur, Anayasa'dan "Devletin resmî dîni İslâm'dır" maddesini kaldırıp "laikliği" koyduran odur, İslâmiyet ile birlikte kullanmaya başladığımız harfleri kaldırıp yerine "Batı kaynaklı yeni alfabeyi" koyan odur, giyimden kuşama, hafta tatilinden takvime kadar bütün hayatımızı değiştiren odur. ve daha ne icraatlar...

Bütün bunları yapan Cumhuriyet'in büyük önderi K. Atatürk unutulabilir mi, yahut unutturulabilir mi? Bu mümkün mü? Sizi, temin ederim ki, Türk Milleti var oldukça, M. K. Atatürk, gündemden gitmeyecektir ve daima hatırlanacaktır. Hiç şüphe etmiyorum ki, "istikbalin tarihçisi" için de Atatürk, enteresan konuların başında gelecektir. Kesin olarak bilmek gerekir ki, tarih, herkese hak ettiği yeri verir. Ne fazla, ne eksik...

Akademik çalışmalar, kısa zamanda olmasa bile gelecekte mutlaka hedefine ulaşacaktır. Çünkü, ilmî ve akademik çalışmaların başarısı için, elverişli bir ortamın da bulunması gerekir. Hiç şüphe etmiyorum ki, zaman, bu ortamın doğmasına belli bir vetire içinde yardımcı olacaktır.

"ŞARK" VE "GARP"...

Sübjektifliğin, indeterminizmin ve mahallîliğin de insan ve cemiyet hayatında önemli yerleri var. Ama, ne var ki, bunlarla ilim yapılmaz.

Çağdaş anlayışlara göre, ilim, objektifliğe, determinizme dayanmaya ve âlemşümul kanunlara ulaşmaya mecburdur.

Bir bakıma "Şark" ve "Garp" medeniyetleri arasındaki fark, buradan kaynaklanmaktadır.

Düşünüyorum da pek az istisnası ile "Şark"ta ilim, edebiyat, sanat ve fikir adına yapılan ve yazılan şeyler, ya "methiye" veya "reddiyelerden ibarettir de "Garp", bilhassa son iki yüz yıldan beri, "objektifliğe, determinizme ve âlemşümûlluğa" değer veren bir kritikçi hüviyeti ile eser vermektedir. Yani "Şark"ta hararetli bir hissîlik, "Garp"ta buz gibi bir akılcılık esastır.

Eskiden ve bilhassa "karanlık çağlarında" Garp Dünyası da böyle idi. Fakat, orada yetişen ilim, sanat ve fikir adamları, "hissî çemberleri" kırarak "insan, eşya ve olayların hakîkatine" ulaşmanın yolunu

keşfettiler, "kritikçi bir kafanın" değerini anladılar ve hızla mesafe aldılar

Bu gelişmede ilim adamları kadar, sanatkârlar da önemli rol oynadılar. "Komedileri" ile Moliere, "trajedileri" ile Shakespeare gibileri, kendi cemiyetlerini kritik ederek uyandırdılar. Cemiyeti, bazen "güldürerek" bazen "ağlatarak" dalkavukluktan, riyakârlıktan, sahtekârlıktan, zulüm ve hayvanî ihtiraslardan kurtarmaya çalıştılar.

Schiller gibi "hürriyete aşık" şairler ve edipler, maddî ve manevî her türlü esarete kafa tuttular, fikre ve vicdanlara zincir vurulamayacağını gösterdiler. Ezilmiş, sinmiş ve boyun eğmiş insanlar yerine konuşan, düşünen ve araştıran insan tipine ulaştılar.

Öte yandan, gerçekten haysiyetli ilim adamları, gönül ve hatır dinlemeden, hattâ pek çok sıkıntıyı göze alarak "objektif gerçekleri" ortaya koydular.

Namuslu ve dürüst tarihçiler yetiştirdiler, olayları belli bir sistem içinde değerlendiren sosyologları kadrolaştırdılar, kimsenin gözünün yaşına ve sırına kaşına bakınadan "gerçekleri" dile getirdiler; aka ak, karaya kara dediler ve böylece silkinip ayağa kalktılar.

Bugün "Garp Dünyası"nın bütün âleme meydan okuyabilmesindeki "sır" buradadır.

Onlar, kesin olarak anlamışlardır ki, "peşin ve acele hükümler" ile bir yere varılmaz, "yalan ve dalkavukluklar" ile gerçekler, hem gizlenemez, hem de fayda getirmez. Ne varsa "Hak ve Hakikat" olanda...

Çok ümit ve temenni ederim ki, başta bizim ülkemiz ve İslâm Dünyası olmak üzere, topyekûn "ŞARK" artık kendini toparlasın, ilmî tavrın istediği objektifliğin, determinizmin ve doğruluğu kontrol edilmiş bilgilere ulaşmanın şuuru içinde hareket etmesini öğrensin; aklını kullanacağı yerde hislerini ve hislerini kullanacağı yerde aklını öne alarak yalpalamasın; "heyecanları ile muhakemesi" arasındaki dengeyi allak bullak etmesin.

"ERMENİ ŞEHRİ KURMA" HAYALLERİ

Bilmem Van'ı gördünüz mü? O, tabiatıyla, coğrafyasıyla, tarihiyle, masmavi golüyle, yemyeşil görünüşüyle, berrak semasıyla, sımsıcak insanıyla Doğu-Anadolumuz'un incisidir.

Ülkemizin hiçbir yöresinde güneş, doğarken Van'daki kadar parlak ve batarken Van'daki kadar muhteşem değildir.

Van ve bölgesinin çok eski ve zengin bir tarihi vardır. Van, dünyanın en eski şehirlerinden biridir ve 4000 yıllık bir geçmişe sahiptir. Van havzasına, ilkönce Orta-Asya'dan gelerek Hurriler yerleştiler ve Van şehrini kurdular. Onlardan sonra, yine Orta-Asya kökenli Urartular, şehri ele geçirdiler ve M.Ö. 9. asırda "Urartu Krallığı"nı kurdular. Urartular Van şehrine "Tuşba" (Taşoba) derlerdi. Gerçekten, bugün de müşahede edileceği üzere, o zamanki Urartu başkenti olan Eski Van Kalesi, tamamı ile bir "aş oba"dır.

M.Ö. 585 yılında Medler, Urartu Krallığı'na son verdiler. Onlardan sonra şehir Persler'in eline geçti. M.Ö. 331 yılında Makedonya Kralı İskender, şehri, Persler'den aldı, daha sonra Van ve havzası Roma İmparatorluğu'na katıldı. M.Ö. 225 yılında Partlar'ın istilâsına uğrayan Van bölgesi, M.S. 226'da Sasaniler'e devredildi.

Bir müddet sonra Bizans'a bağlanan Van ve bölgesi, nihayet M.S. 7. asırda (642'de) Büyük Halife Hazret-i Ömer zamanında Müslümanların eline geçti. Daha sonra, M.S. 975'te Van, ahalisi ve yöneticileri Arap olan Mervanoğlu Devleti'nin hâkimiyetine girdi. Ancak, Mervanoğulları Devleti'nin iç çatışmalarından istifade eden Bizans, Van ve bölgesini yeniden işgal etti ise de —bilindiği üzere—

26 Ağustos 1071 tarihinde, Muhammed Alparslan, Malazgirt Zaferi ile yalnız Van'ı kurtarmakla kalmadı, bütün Anadolu'nun kapısını Müslüman-Türklere açtı.

Bütün bu tarihî macera göstermektedir ki, Van, hiçbir zaman bir "Ermeni Şehri" olmamıştır ve Doğu-Anadolu-muz'da asla bir "Ermeni Hâkimiyeti" tesis olunamamıştır. Doğu-Anadolu tarihi içinde, Ermeniler, daima, bir azınlık halinde bulunmuş ve derebeylikler halinde yaşamışlardır.

Üzüntüyle belirtelim ki, "sahte tarih teorileri" geliştirerek ülkemizdeki "Ermeni azınlığını" içten ve dıştan tahrik eden çevreler, güzel ve Türk Van'ımızı bir "Ermeni Şehri" yapmak istemektedirler. Hiçbir zaman Ermeni olmayan, İslâm'ın ve Türklüğün kalesi olan Van'ı, kahpe oyunlarla "pazarlık konusu" yapmak isteyenlerin tertipleri, hiç şüphesiz kursaklarında kalacaktır.

Dün, Moskof sürülerinin istilâsı altında emellerini gerçekleştiremeyenler, bugün, başka kanallardan sızarak "turistik istilâ plânları" hazırlamak istiyorlarsa, Devletiyle, Milletiyle, Ordusuyla, Güvenli Kuvvetleriyle, Basını ve yayını ile bütün Türklüğü karşılarında bulacaklardır. Gafiller, âlemi kör, herkesi sersem mi sanıyorlar? Artık, herkes aklını başına toplasın. Düşmanlarımızın hazırladıkları "Sevr Projesi" çoktan tarihin çöplüğüne atıldı.

Başta Van havzası olmak üzere, bütün Doğu ve Güney-Doğu Anadolu "Türk Vatanı"nın ayrılmaz bir parçasıdır. Ercişli Emrahların, Vanî Mehmed Efendilerin, Vankolu Mehmedlerin, nice şehit ve evliyanın vatanı olan Van, asla aldatılmış Artinlerin, Antraniklerin, Yanıkyanların ve Dökmeciyanların yurdu olamaz.

Hic kimse, bosuna haval kurmasın!

GERÇEK VE SAHTE DEMOKRATLAR

Demokrasi, bir haklar ve hürriyetler nizamıdır. Hürriyetlerin temeli de "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan hürriyeti"dir.

Bir ülkede "demokrasi"nin var olup olmadığını mı öğrenmek istiyorsunuz? İlk yapacağınız iş, o ülkede, bu iki temel hürriyetin durumunu objektif olarak tespit etmektir.

Anarşiye, teröre, zorbalığa ve yıkıcılığa yönelmemek şartı ile "fikir ve düşünce suçu olmaz", "dîn ve vicdan hürriyeti kısıtlanamaz". İnsanların "fikir ve düşüncelerini" rahatça açıklamaları, "dîn ve inançlarını korkusuzca ortaya koymaları ve yaşamaları" yalnız psikolojik bir ihtiyaç değil, cemiyete güç ve dinamizm kazandıran hayatî bir konudur. Gelişmek, güçlenmek ve yücelmek isteyen her cemiyet, başta bu iki temel hürriyet olmak üzere, bütün "insan hak ve hürriyetlerini" iyice sağlamlaştırmak ve ihlâl edilemez müeyyidelere bağlamak zorundadır.

Üzüntü ile belirtelim ki, ülkemizde, "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan hürriyetini", şu veya bu şekilde tehdit eden "fiilî durumlar", "tabular" ve "yasaklar" vardır. Bir bakıyorsunuz, falan yerde, bilmem kim, kendi kafasından "yasaklar" ihdas edebilmekte, öğrencilerini, memurlarını, emrinde çalışanları "keyfî emirler" ile mağ-

dur edebilmektedir. Yahut, bilmem hangi yetkili veya "hukuk adamı" (!), hiçbir kanunda yazılı olmayan suçlar vehmederek "hasımlarına gözdağı" verebilmektedir.

Hele bazı "kişi" ve "dönemleri" akademik bir tenkit süzgecinden geçirememek elbette ülkeye yarar sağlamaz. Size samimiyetle söyleyeyim ki, "Yakın Tarihimiz" etrafında kalem oynatmak için, bayağı cambazlık yapmak gerekiyor. Kanunlara çarpmamak ve bazı çevrelerin gazabını çekmemek için çırpınan nice kalem erbabı, tarihçi, sosyolog, ilim, sanat ve fikir adamı var. Bunlar, demokrasimizin, her çeşit ayıptan kurtarılmasını beklemektedirler.

Kanaatimce "iktidar" ve "muhalefet" çevreleri, samimiyetle, ciddiyetle ve asla çift standart kullanmadan, el ve iş birliği yaparak demokrasimizi bu ayıplardan kurtarmalıdırlar. Bunun için Anayasa'da, kanunlarda gerekli değişmeleri yapmalı, "fiilî" baskı ve uygulamalara karşı tedbir almalı ve milletimizin de en az diğer milletler kadar, "gerçek bir demokrasiye" muhtaç ve layık olduğunu ispat etmelidirler.

Hiç şüphesiz, basın ve yayın organlarımız da büyük bir samimiyetle bunu desteklemeli; çift standart kullanmak ikiyüzlülüğünden kurtulmalı, ülkemizde, gerçek mânâda "millî bir demokrasi"nin kökleşip gelişmesine yardımcı olmalıdır. Aksi halde, bazı "tabuların", "yasaklarını" ve "fiilî durumların" arkasına sığınarak "kendileri için hürriyet", basımları ve rakipleri için "zincir ve esaret" istemek yoluna gidilirse, ülkede "düşman kamplardan" başkası teşekkül edemez. Böyle bir ortamda da bırakın "demokrasiyi", ülke ve millet bütünlüğü bile tehlikeye girer.

Önümüzdeki günler, gerçekten "demokrat" olanlar ile "sahte demokratları" birbirinden ayıracak olaylara gebe görünüyor.

KOMÜNİZME 'EVET', DÎNE 'HAYIR' DİYENLER

Avrupalı "dost"(!) ve "müttefiklerimizin" bazı davranışlarına akıl, sır erdirmek mümkün değil...

Onlar, her nedense, çeşitli vesilelerle iki nokta üzerinde ısrarla dururlar: "Türkiye'de neden komünist partisi yok?" ve "Ülkenizdeki İslâmî gelişmelerle neden kâfi miktarda mücadele etmiyorsunuz?".

Adamların bütün derdi, Türkiye'de "komünist partisini resmen

kurdurmak" ve "İslâmî gelişmeleri mahkûm etmek veya en azından durdurmak". Tabiî "içerden" de kendilerini destekleyen kalemler, kişiler ve kuruluşlar var... Böylelerine göre, komünizmi, Marksizm'i ve sosyalizmi savunmak "ilericiliktir" de İslâmî gelişmelere yeşil ışık yakmak düpedüz "gericiliktir". Bunlardan bazıları, hiç utanmadan yüce dînimizi "irtica" ile eşanlamda kullanmaktadırlar.

Bu durum, biz Müslümanları, üzmekle kalmamakta, öf-kelendirmektedir de... Nasıl öfkelendirmesin? Önce, şu Avrupalılara bakınız. Meselâ, İngiltere'ye, Belçika'ya, Hollanda'ya, Danimarka'ya, İsveç'e, Norveç'e ve İspanya'ya—Hepsi de "krallık" ile idare edildikleri halde bize "cumhuriyetçilik dersi" vermeye kalkışıyorlar. Hepsi de "aristokrasiyi" yaşadıkları halde, bize "demokrasi dersi" vermek istiyorlar. Hepsi de "resmî bir dîne" bağlı oldukları halde, bize "laikliğin fazîletinden" söz ediyorlar. Sanki, bütün bunları onlardan öğrenmek zorundaymışız gibi...

Bu "kralcı", bu "aristokrat" ve bu "laik olmayan" Batılı dostlarımız (!) bizden ne isterler bilmem? Öyle anlaşılıyor ki, içimizden bazıları, onları dinledikçe ve onlara değer verdikçe, onlar da "vaaz u nasihatlerine" devam edeceklerdir.

Görünen odur ki, aradan asırlar geçmesine rağmen, Hıristiyan Dünyası, hâlâ bize ve İslâm Dünyası'na, "Ortaçağ Kilisesi"nin gözlüğü ile bakmakta, dün, savaş meydanlarında elde edemediklerini, bugün, giderek yoğunlaştırdığı bir propaganda ile gerçekleştirmek istemektedir. Evet, bu oyuna gelmemek gerekir. Onların, çifte standartlı telkinleri, nazara alınmamalıdır.

İslâmiyet'e bu kadar ters bakan Batılı dostlarımıza), komünist partisinin kurulmasını isterken birer "hürriyet havarisi" gibi hareket ederlerken, her nedense Müslümanların "dîn ve vicdan hürriyeti" konusunda pek insafsızca davranıyorlar. Onlara göre, "komünizm pek büyük tehlike değildir de esas tehlike İslâm'da...".

Onlara göre, komünist parti kurmanın pek çok faydaları da var. Böylece, "Komünistler illegal faaliyetlerini durdururlar", "Kendi teşkilâtları olduğu için başka parti ve kuruluşlara sızmazlar" ve "Kimlerin komünist olduğunu kolayca öğrenmek mümkün olur". Oysa, bunların hepsi de, laf... Çünkü, herkes bilir ki, dünyanın her yerinde, gerçek komünistler "illegal" çalışırlar; "devrimcidirler", diğer parti ve kuruluşlara sızmayı menfaat bilirler; kendilerini kolay kolay ele vermeyecek kadar kurnazdırlar. "Legal" bir parti, onların faaliyetlerini sadece kolaylaştırmaya yarar.

BIRAKALIM, ŞU BÖLGECİLİK KOMPLEKSİNİ...

Anadolumuz'un kaderi, Doğusu ile, Batısı ile, Kuzeyi ile, Güneyi ile, Ortası ile bir bütündür. Topyekûn Anadolu'yu gezip gören, duyup dinleyen biri olarak müşahedem bu...

Kalkınamıyorsak birlikte kalkınamıyoruz, gerilersek birlikte geriliyoruz, seviniyorsak birlikte seviniyor ve birlikte üzülüvoruz.

Bizzat gözlerimle gördüm ki, coğrafya şartları ve iklim şanssızlıkları hariç, Doğu ve Güney-Doğu Anadolu insanı, hangi sıkıntıları yaşıyorsa Batı Anadolu'da da benzerleri, doz farkı'yla aynen çekilmektedir

Su sıkıntısı mı? İstanbul'da da var, Ankara'da da var, İzmir'de de var. Hastane ve doktor yetersizliği mi? Gelin, büyük şehirlerimizde, hastane önünde biriken ve uzanan kuyrukları seyredin. Okulsuzluk mu? Gelin büyük şehirlerimizdeki ikili, hatta üçlü tedrisatı görün. Sefalet mi? Gelin köprü altlarında, gecekondularda ve sokaklarda sürünenleri görün...

Misalleri uzatmak mümkün. Bazıları, bütün bu sıkıntılar, sadece Doğu'da ve Güney-Doğu'da var sanıyor veya öyle propaganda ediyor ve pek tabiî olarak yanılıyor veya yalan söylüyor... Hattâ rahatça iddia edebilirim ki, bugün, Batı ve bilhassa İç Anadolu'da bulunan bazı köy ve kasabalarımız, birçok bakımdan Doğu ve Güney-Doğu Anadolumuz'dan daha ağır şartlar içinde yaşamaktadır. Bunu müşahede etmek için, biraz gezip görmek gerekir.

Bununla birlikte, sevinerek görüyoruz ki, ülkemiz, bilhassa 1950'lerden sonra, hızlı bir gelişme ve kalkınma temposu içine girmiş, mukaddes Anadolumuz'un her köşesi, bundan pay almaya başlamıştır. Yine sevinerek görüyoruz ki, Doğu ve Güney-Doğu Anadolumuz, bu hamleden en çok pay alan bölgelerimizden ikisidir. Devletçe, bu bölgelerimize yapılan yatırım, bu bölgeler halkının ödediği vergilerin tam 13 katıdır. Devletimizin bu tavrını alkışlamak gerekir. Hele, muhteşem ve kurtarıcı GAP projesi...

Şimdi, Doğu ve Güney-Doğu Anadolumuz, muntazam karayolları ve demiryolları ile donatılmış, her gün biraz daha gelişen hava meydanlarına, uçaklar, inip kalkmaktadır. Radyo, televizyon ve telefon girmedik birim kalmamış gibidir. Okul, hastane, üniversite ve yüksek okulları ile güçlenmekte olan bu bölgelerimiz, artık, azgın

kış mevsimlerinde bile Çukurova'dan gelen taze meyve ve sebzelerle beslenebilmektedir. Doğu ve Güney-Doğulu çiftçilerimiz ve köylülerimiz, ürettikleri mal ve hayvanları rahatça pazarlayıp değerlendirebilmektedir ve bu konudaki çalışmalar hızla devam etmektedir.

Artık, Van'dan Erzurum'a ve Diyarbakır'a gidiş gelişler, saat meselesidir. Oysa bizim çocukluğumuzda, at ve eşek sırtında, günlerce yol almak zorundaydık. Şimdi, en lüks otobüs ve uçaklar emrimizdedir.

Yine şimdi, herkesin sırtı pek, karnı toktur. Yamalı elbiseler içinde, arpa ekmeğine tâlim ettiğimiz günler çok gerilerde kalmıştır. Artık köylüler, şehre inmek için "Gevaşlı Agit Efendi"nin şalvarını kiralamak ihtiyacını duymuyorlar. Çünkü, herkesin, en az, bir takım elbisesi yar...

Allah rızası için, herkes evini barkını bir gözden geçirsin, bundan 50 yıl önceki yaşayışı ile bugününü karşılaştırsın ve ondan sonra konuşsun. Bölücülerin düşmanca propagandaları, böylece etkisiz duruma düşürülebilir. Yine, hiçbir ayırım yapmaksızın 55 milyon vatan çocuğunu bağrına basan kadroların çalışma şevki böylece arttırılabilir

"ÜNLÜ ASTROFİZİKÇİ" DEDİKLERİ...

Günümüzde, ihtisasın daralması, insanların bir tek ilim dalında çalışmaya zorlanması, giderek "bütüncü" bir düşünce imkânını ortadan kaldırmaktadır. Bu, felsefe yapmanın zorlaşması demektir.

Meselâ, "Bu evrenin mahiyeti nedir?", "Bu evren neden var?", "İnsanın bu evrendeki konumu nedir?", "Nerden geldik nereye gidiyoruz?", "Bu evrenin bir başı ve sonu var mı?", "İnsan mükemmel bir bilgisayar mıdır?", "Zaman ve mekân ne demektir?", "Ruh ve şuur kavramlara neyi ifade eder?", "Tanrı'sız bir evren düşünülebilir mi?" ve "Yaratılmışlar Yaradan itibar edilebilir mi?"... gibi, çok çetin ve mukadder sorular karşısında "dar ihtisas adamı" nasıl konuşabilir ve yazabilir?

Hiç şüphesiz, bu sorular karşısında, bir "matematikçinin", bir "fizikçinin", bir "biyologun", bir "psikologun" farklı tavırlar içinde bulunduklarını ve farklı yorumlar yaptıklarını göreceğiz. Bu bizi sasırtmamalıdır.

Basından öğrendiğimize göre, İngiliz astrofizikçisi, 46 yaşındaki

mefluç Stephan Hawking, dar bir ihtisas adamı olmasına rağmen, astrofizik sahasında kazandığı "bilgi kırıntılarına" bakmadan, "metafizik konulara" girmek cüretini göstermekte ve güya "yeni bir evren teorisi" geliştirdiğini sanmakta ve ipe sapa gelmez fikirler üretmektedir.

Siz "yeni" deyişlerine bakmayın, bu "sakat fizikçinin" dedikleri, eski materyalistlerin söylediklerinin bir tekrarından başkası değil. İster misiniz? Size, S. Hawking'in Almanya'da yayınlanan Der Spiegel dergisine açıkladığı fikirlerin bir özetini sunayım.

S. Hawking diyor ki: "Evrenin kuruluşunun fizik kanunlara uygun olduğunu ispatladım. Bu durumda, evren'i nasıl kurulduğunu öğrenmek için Tanrı'ya başvurmaya lüzum kalmıyor. Bu O'nun yok olduğunu ispatlamıyor, ama gereksiz olduğu anlamına geliyor. Ben kişisel bir Tanrı'ya inanmıyorum, eğer isterseniz, Tanrı, fizikî kanunların vücut bulmasıdır diyebilirsiniz. Bence, insanlar, daha çok bilgisayarla mukayese edilebilir. Tabiî bu bilgisayar, bugün kullandıklarımızdan daha karmaşıktır. Ben, bir bilgisayarın ölümsüz bir ruha sahip olduğuna inanmıyorum. Biz insanlar, maymunun biraz gelişmiş bir türünden başka bir şey değiliz. Benim çalışmalarım, ancak bir asır sonra pratik hayata geçebilir. İnsan yalnız ekmek yemekle yaşayamaz. Biz, evren içindeki yerimizi de bilmek isteriz. Atom silâhları, bizi doğrudan tehdit ediyor. Anlaşılan, gelecekte, insan ilkinin yerini, yeni bir tür alacaktır. Bunu da belki bilgisayar bilimi ve beyin mühendisleri yaratacaktır...".

Evet, bazı gazetelerin "Ünlü astrofizikçi Stephan Hawking'in 'evren teorisi' dünyayı sarsıyor ve Tanrıya gerek yok" diye büyük başlıklarla verdikleri "fikirler" (!) bunlar... Eşinin iddiasına göre, "kendini zaman zaman tanrı zanneden" bu sakat fizikçinin "metafizik" ile ilgili görüşleri bu... Gördüğünüz gibi, bayatlamış ve çelişik görüşlerin, bilgisayar edebiyatı ile perdelenmeye çalışılması. Bu çürük iddialar, elbette cevapsız kalmayacaktır. Bilgisayar ile insan, madde ile ruh, mekanizma ile şuur, yaratılmış ile Yaradan, sınırlı ile sonsuz, parça ile bütün, kesret ile tevhid, mekân ile zaman, determinizm ile yaratma arasındaki farkı idrak edemeyen materyalistlerin, kendilerini "bilimsellik" ile maskeleyip propaganda yapmaları, elbette ortaya konmalıdır ve konacaktır.

İNSANI TANIMAK VE FİZİK

Propaganda ve "beyin yıkama" tekniklerinde, her gün yeni sürprizlerle karşılaşıyoruz. Herkesçe bilinen "bayat" ve "sakat" görüşler, süslenip püslenip yeni baştan sergilenmektedir.

Bu konuda, tanrıtanımaz ve materyalist çevrelerin bitmez tükenmez bir çaba içinde olduklarını görüyoruz. Bunun en son örneği "Ünlü astrofizikçi" olarak takdim edilen, felçli, konuşmasını dahi beceremeyen, ancak bilgisayarlar aracılığı ile düşüncelerini harf harf dile getiren bir zavallı (Stephan Hawking) istismar edilerek verilmektedir.

Tanrıtanımaz ve materyalist çevreler, herkesçe bilinen sloganlarını, bu "sakat astrofizikçiye" mal ederek, yerinden bile kıpırdayamayan bu kişiye karşı, cemiyette uyanacak acıma duygusundan yararlanmak istiyorlar. Nitekim, nerdeyse Einstein'in halefi diye takdim edilen S. Hawking de işin farkındadır ve şöyle demektedir: "Kitabımdaki fikirlerin hepsini ben de anlamıyorum. Eğer anlasam Tanrı'nın planını da anlamış olurdum. Ama yalnızca teorik fizikçilerin değil, herkesin nereden geldiğimizi bilmek istediğini düşünüyorum. Herhalde sakatlığım da kitabın çok satmasına yol açtı. Buna üzülüyorum".

Şu halde biz, "kitabındaki fikirleri, bizzat kendisi anlayamayan" bu "sakat dahi" (!)nin şahsından ziyade, ortaya konan "materyalist" düşüncelere cevap vermeye çalışalım; ona mal edilen sakat fikirleri tahlil edelim.

Önce, "insan" ile ilgili düşüncelerini (!) ele alalım. Ne demişti: "Bence, insanlar, daha çok bilgisayarla mukayese edilebilir. Tabiî, bu bilgisayar, bugün kullandıklarımızdan daha karmaşıktır. Ben, bir bilgisayarın ölümsüz bir ruha sahip olduğuna inanmıyorum. Biz insanlar, maymunun biraz gelişmiş bir türünden başkası değiliz".

Bu düşünce biçiminin ilmî olmadığı, daha ilk bakışta meydana çıkmaktadır. Çünkü, bu düşünce biçimine göre, insan "fiziğin konusudur" ve "psikoloji" diye bir ilim yoktur. Bu, "dar bir ihtisas adamının" düşebileceği en büyük hatâdır; bir ilmi savunurken, diğerini inkâr etmeye yeltenmektir. Gerçekten de bir bilgisayarın bütün hareketlerini "fizik" ile açıklamak mümkündür, fakat, insanın bütün davranışlarını yorumlamada fizik yetersiz kalır. Ne kadar uğraşırsanız uğraşınız, ne kadar geliştirirseniz geliştiriniz, hiçbir bil-

gisayar, hiçbir zaman, insan gibi "duyamaz", "olayları algılayamaz", "kendi şuuruna varamaz", "haz ve elem duyamaz". Meselâ, en mükemmel bir fotoğraf makinesi, eşya ve olayları, olduğu gibi tespit edebilir ve fakat göremez. Yine, bir teyp, sesleri çok iyi tespit edebildiği halde işitemez. Tıpkı, bunun gibi, bilgisayarlarla donatılmış, bir "insan robotu", insanın bütün davranışlarını belki "taklit" edebilir ve fakat "yaşayamaz", "duyamaz". Bırakın insanı, en mükemmel bilgisayar dahi, bir solucanda bile mevcut olan "sızı duygusunu" yaşayamaz. Bilgisayarlara bakarak insanı "ruhsuz" sanmak, "makine" ile "canlı" arasındaki farkı görememek demektir ki, "psikoloji"nin yanında, "biyoloji"nin de inkârı mânâsına gelir. Kısacası, biyolojiden psikolojiye, hayattan ruha, duyumdan şuura kadar her kıpırdanışı "fizik" ile açıklamaya çalışmak, ilme değil, "materyalizme" hizmet etmek demektir. Kesin olarak bilmek gerekir ki, hiçbir namuslu ilim adamı bu tavrı destekleyemez.

KÂİNAT VE ALLAH

Ortaya bir "teori" koymak kolaydır. Önemli olan bu değil, bunun "ispat" edilmesidir. Fikir ve düşünce tarihi, ispatlanmamış, lafta kalmış ve unutulup gitmiş nice teorilerle doludur.

Teoriyi, araştırmalara ve incelemelere ışık tutan, ilmî verilere dayanmakla birlikte, tamamı ile rasyonel olan bir hipotezler manzumesi durumunda bulunan "sistemli bir düşünce" olarak tarif edebiliriz. Yani "teoriler", bir bakıma, ilmin önünde yürüyen ve ona yol gösteren cesur zihnî çabalardan ibarettir.

Teorilerin "doğru" veya "yanlış" olması önemli değildir. Onların asıl değeri, araştırmalara ve incelemelere vesile olmaları ve yön vermeleri ile tayin olunur. Teorileri "ilim" diye yutturmak ise maskaralık!

Bunu ortaya koyduktan sonra, şimdi, bir gazetemizin (!) manşetten verdiği şu cümleyi okuyun: "Ünlü astrofizikçi Stephan Hawking'in 'evren teorisi' dünyayı sarsıyor ve Tanrı'ya gerek yok!".

Bu, tamamı ile propagandayı hedef alan bir ifadedir. Çünkü, ortada, ne dünya çapında bir "astrofizikçi" vardır, ne de bütün dünyayı "sarsan" bir evren teorisi... Kaldı ki, böyle bir şey olsaydı bile, ortaya konan sadece bir "teori" idi. Evet, yanlışlığı ve doğruluğu bilinmeyen bir teori. Ne diyor S. Hawking? "Ben, evrenin kuruluşunun fizik kanunlara uygun olduğunu ispatladım. Bu

durumda, evrenin nasıl kurulduğunu öğrenmek için Tanrı'ya başvurmaya gerek kalmıyor. Bu O'nun yok olduğunu ispatlamıyor ama, gereksiz olduğu anlamına geliyor. Ben, kişisel bir Tanrı'ya inanmıyorum, eğer isterseniz, Tanrı, fizikî kanunların vücût bulmasıdır"...

Şimdi sorabilirsiniz. Gerçekten de "fizik ilmi" konusunu tamamı ile inceleyip bitirdi mi? Yoksa daha işin başlangıcında mı? Eğer, hâlâ fizik âlemde, incelenecek problemler varsa —ki vardır— kim, evrenin "bütün sırlarını çözmüş" bir insan tavrı ile ortaya çıkabilir? Bırakın "mikro-kozmosu", "makro-kozmosun" sırları bile henüz çözülmüş değilken, "artı" elektrik yükü taşıyan "atomik parçalar" ile "eksi" yüklü olanları birbirine "irca edilemezken", "maddenin bile korkunç bir ikilem içinde ortaya çıkmasındaki sır" çözülemezken, "mikro-kozmosta, determinizm yerine, belirsizliğin" artması sürerken, en büyük fizik otoritelerinin "ışık ve enerji dünyası" karşısında şaşkınlığı giderek koyulaşırken, kim, ben "evrenin bütün sırlarını çözdüm, artık Allah'a gerek kalmadı" diyebilir? Eğer, böyle birileri varsa, va su katılmamış bir propagandisttir veva delidir.

Oysa, çağdaş fizikçiler, termodinamiğin 2. kanununa dayanarak eğer bir "ilâhî müdahale" olmasa, evrendeki kitleler, "ısı farklarını" zaman içinde yitirerek durgunlaşacaktı diyorlar. Yine, fizik otoriteleri, evrenin, sürekli olarak yepyeni "enerji demetleri" ile beslendiğini müşahede ettiklerini söylemektedirler. Bunun yanında evrenin ortak kanunlara göre kurulduğunu iddia etmek, bütün maddî kıpırdanışları "tevhid prensibine bağlamak" demektir. Çünkü, "tevhid"den mahrum olan bir "kesret" kaosu ifade ettiği halde, "nizam", kesreti tevhid İle kaynaştırmak demektir. Kesin olarak bilmek gerekir ki, nerede "düzen" varsa, orada, kaostan kurtarılmış bir çokluk vardır. Böylece anlaşılıyor ki evrendeki nizam, Allah'ı gereksiz kılmak yerine zarurî kılmaktadır. Aksine, "tanrısız" bir nizam düşünülemez. "Kaos", birlik prensibinden mahrum kalan cokluk demektir.

BİLGİSAYAR VE İNSAN

İslâm Âlemi'nde meşhur ve güzel bir söz vardır: "**Kendini** bilen Allah'ı **bilir**". Buna "hadîs" diyenler de var, "kelâm-ı kibar" diyenler de...

Gördüğümüz kadarı ile canlılar dünyası içinde, berrak bir şuur içinde, hem "kendini", hem "Yaradanı" bilmeye gayret eden yegâne varlık da insan... Diğer canlılar "küfür" ve "iman" arasında bir tercih yapma imtihanına tabi tutulmamış... Onlar, belli bir statü içinde Yaradan'a teslim olmuşlar. Hiçbiri de halinden şikâyetçi değil...

Evet, sadece insandır ki, "iman" ile "küfür" arasında yalpalayıp durur; kendi statüsünden memnun olmayıp yeni arayışlar içinde başını kayadan kayaya vurur. Bu endîşe, ne bilgisayarda var, ne maymunda, ne de başkalarında... Evet, sadece insandır ki, "tabiattan kültüre", "vahşetten medeniyete", "maddeden mânâya", "müşahhastan mücerrede", "kesretten tevhide", "eserden müessire", "yaratılmıştan Yaradan'a" doğru yürümek ve yücelmek ister. Bu haliyle insan ne güzeldir!

Kesin olarak iddia ediyoruz ki, bir "bilgisayar" ne kadar mükemmelleştirirse mükemmelleştirilsin, asla bu güzelliklere ulaştırılamaz ve "insan kalitesine" yüceltilemez. "İnsan" ile "bilgisayar" arasındaki fark, sadece "kantitatif" değildir, esas fark "kalite"dedir.

Bugüne kadar, "madde ile ruh", "mekanizma ile şuur", "mekân ile zaman", "sınırlı ile sonsuz", "determinizm ile yaratma", "kesret ile tevhid", "yokluk ile varlık", arasındaki duvarı yıkan bir kimse çıkmadı ki, "bilgisayar" ile "insan" aynîleştirilebilsin.

Böyle olunca, bilgisayarın "ruhu" yok ki, insanın da ruhu olsun, bilgisayarın "şuuru" yok ki, insanın şuuru olsun, bilgisayarın "metafizik" bir yönü yok ki, insan "metafiziğe" yönelsin demek, korkunç bir "mantık sefaleti" içinde debelenmekten başka bir şey ifade etmez. Bu, "materyalizmin" kendini ilim ile "maskelemesi"dir.

Müşahedeler göstermektedir ki, insan, organizma olarak muhteşem bir "madde ve enerji kompozisyonu"dur. Lâkin, onun asıl değeri, "duyum" ile "şuur" arasında gidip gelen üstün bir "idrake" sahip olmasındadır. Zekâ, bu "yüksek idrakin" adıdır. İnsan zekâsı, duyu organları vasıtası ile aldığı "verileri", merhale merhale yücelterek tâ "şuura" kadar çıkarır, orada yeni baştan yoğurur,

değerlendirir ve yorumlar.

Bu, "fizik âlemin", insanının varlığında "yeniden biçim ve mânâ" kazanması demektir. Gerçekten de insan idraki, "yaratılmışlar" ile "yaradan" arasına kurulmuş bir köprü gibidir ve Allah'a giden yol, insanın içinden geçer. Bu sebepten diyoruz ki, insan, kendini inkâr etmedikçe Allah'ı inkâr edemez.

Dikkat ediniz, materyalistler, Allah'ı inkâr etmeden önce, insanı inkâr etmeye çalışmaktadırlar. Onlar "insan efsanesini yıkacağız" derken, onlar "insan da hayvandır" derken, onlar "insan, maymunun gelişmiş bir ırkıdır" derken, onlar "insan gelişmiş bir bilgisayardan ibarettir" derken, hep insanı inkâr etmek istemekte ve daha sonra "tanrıtanımazlıklarını" ilân etmektedirler. Evet, insan kendini yitirmedikçe Allah'ı inkâr edemez.

"TANRI"YA GEREK YOK" MU?

Tanrıtanımazlar, çığlık basıyorlar: "Artık, âlemin sırlarını çözdük. Evren, belli 'fizik kanunları' içinde, kendi kendine yoğrulup durmaktadır, 'fizik kanunları' ile açıklayabildiğimize göre, Tanrı'ya ne gerek var?".

Oysa, gerçek ilim adamları ve fizik otoriteleri, bütün bu fikirlerin aksini söylemektedirler. Ünlü İngiliz ilim adamlarından Sir James Jean, Fizik ve Filozofi adlı eserinde, "Quant teorisi"nin "Cansız tabiatta bile inkârı mümkün olmayan bir determinizm noksanını ortaya çıkardığını" belirtirken, düşüncelerini şöylece özetler: "Biz, determinizmin, ispat kuvvetinin, bazı bakımlardan, 50 yıl önce olduğundan daha az ikna edici olduğunu söyleyebiliriz". (Bkz. a.g.e. s. 232-234). Yine, ünlü Fransız fizikçisi Louis de Broglie, Madde ve Işık adlı kitabının 200-212. sayfalarında iddia eder ki: "Çağdaş fizik araştırmalar gösterdi ki, 'madde ve enerjinin sakımı kanunları' belki makro-fizik için biraz daha güvenilir durumdadır da mikrofizik sahasında, bu kanunların 'güvensizlikleri' artar, 'kaba determinizm' katılığını yitirerek 'ihtimaliyat kanununa' dönüşür".

Nitekim, 1925 yılında ünlü iki fizikçi Heisenberg ile Bohr, birlikte çalışarak "Yeni quant teorisini" geliştirdiler; kitle ve enerji konusunda "güvensizlik kanununu" getirdiler ve klasik mekaniğin yerine "ihtimaliyat kanununu" savundular. Böylece, bir daha görüldü ki, kapalı bir kap durumunda bulunan evrende, kitle enerji toplamı sabit olsa idi, er veya geç, âlem 'statik duruma' geçerdi ve

dışarıdan gelecek "enerji demetleri" ile desteklenmese idi, tekrar dinamizm kazanamazdı. Yani, evrendeki dinamizm için "ilâhî bir soluk" ve "yaratıcı bir nefes" gerekli idi. Bu durum, kesin olarak "fiziğin" gelişerek "metafiziğin" sınırlarına yaklaştığını göstermekte idi.

Kaba determinizm, evrendeki her türlü kıpırdanışı, mekanik ve değişmez sebep-netice zincirleri içinde mütalâa eder. Âlemdeki "yaratma iradesini" müşahede edemez. Oysa, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de buyurulduğu üzere Allah "yaratıklarını sürekli olarak yaratmaktadır", (bkz. en Neml/64). Yani, "Evrende, tekerrür eden bir tek olay yoktur, her şey, her an yenibaştan yaratılmaktadır". Gerçek olan da budur.

Bu konuda, büyük İslâm müctehidi İmam-ı Eş'arî Hazretleri, özetle şu açıklamayı yapar: "İçinde yaşadığımız zaman, yekpare bir andan ibarettir ve bu an, sürekli olarak "yok' olup 'yeniden yaratılmaktadır'. Tekerrür eden hiçbir an yoktur. Bu iş, o kadar hızlı cereyan etmektedir ki, biz, bu yaratılmaların farkına varamıyor, yaratına iradesini idrak edemiyor ve zamanın sürekliliğine inanıyoruz". Günümüzden bir örnek verirsek, tıpkı, bir ampulde, sürekli olarak yön değiştirip duran 'alternatif akımdaki' gidiş ve gelişleri idrak edemediğimiz gibi...

Nitekim, Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: **"Bizim emrimiz** birdir. Bir göz kırpması gibidir". (Bkz. el-Kamer/ 50).

İslâm'ın ihtişamını idrak edenlere ne mutlu...

BAĞIMSIZ FİLİSTİN DEVLETİ

Cezayir'de toplanan Filistin Millî Konseyi, 15 Kasım 1988 Salı günü, bağımsızlığını ilân etti, bayrağını açtı ve Millî Marşı'nı okuttu. Filistin Kurtuluş Teşkilâtı Başkanı Yaser Arafat ve arkadaşları, sanki bir rüya âleminde yaşıyorlardı ve mutlu idiler. Bizler de bu mutluluğu paylaşıyorduk ve paylaşıyoruz.

Vatanı, Yahudilerce işgal edilmiş; milleti "öz yurdunda" esir alınmış ve her türlü zulme maruz bırakılmış Filistin halkı, bu mutlu gününü, İsrail'in uyguladığı "devlet terörü" sebebi ile iyice yaşayamadı...

Oysa, İsrail'e hayat veren bütün "hukukî dayanaklar" Filistinli Müslümanlar için de geçerli idi. Bundan 40 yıl önce alınan Birleşmiş Milletler kararlarına göre, "bağımsızlık" onların da hakkı

idi. Fakat, "beynelmilel siyonizm"in dümen suyuna giren İsrail yöneticileri, bu hukukî dayanakları, yalnız kendileri için var kabul ediyor, ülkenin gerçek sahiplerini çıkarıp atmak ve bağımsızlıktan mahrum bırakmak istiyorlardı.

Yahudi halkı, fanatik hahamların ve maceracı Siyonistlerin ısrarlı telkinlerine aldanarak büyük hayaller kuruyordu... Onlara göre, başta "Filistin toprakları" olmak üzere Nil'den Fırat'a kadar, bütün Arabistan onların olmalıydı. Hattâ, Yüce Peygamberimiz'in şehri "Medine-i Münevvere" bile... Kaldı ki, onların "Arz-ı Mevudu"na bizim Diyarbakır'ımız ve Çukurova'mız da dâhildi...

İşte, Yahudi'nin kafasındaki bu komplekstir ki, onu, barışa yaklaştırmamaktadır. Bunun yanında, "beynelmilel siyonizmin" kurduğu açık ve gizli devletlerini çok sinsi bir tarzda yönlendirdiğini görmekteyiz. Görünen odur ki, başta ABD, AET olmak üzere, birçok Batılı ülkeyle birlikte, komünist blokun önde gelen (Sovyetler ve Kızıl Çin gibi) devletleri dahi, Siyonistlerin "fiilî kontrolü" altındadır.

Kesin olarak bilinmelidir ki, İsrail, hayal ettiği hedeflere ulaşmadıkça, asla barışa yanaşmamak kararındadır. Öyle ki, İsrail, gerekirse, bu maksadını gerçekleştirmek için topyekûn İslâm Âlemi ile çatışmayı göze alabilecek ve hatta dünyayı ateşe verecek planlar hazırlamaktadır. Başbakan İzak Şamir'in, son gelişmeler üzerine, dünyayı "Üçüncü Cihan Savaşı" ile tehdit etmesinin sebebi budur. İzak Şamir, sırtını, bilhassa ABD'ye vererek dünyaya meydan okumaktadır.

Nitekim, bağımsız Filistin Devleti'nin kuruluşunu işitir işitmez, İsrail ile birlikte ABD: "Hayır, asla kabul edilemez bir karar" dedi. İngiltere, çekilen 40 yıllık ıstıraba gözlerini kapayarak kaypakça: "Bağımsızlık kararı erken 'diye ilân etti. Sovyetler hariç Kızıl Blok ülkeleri bağımsız Filistin Devleti'ni tanıdıklarını açıklayamadılar. Batı Avrupa devletleri ise, ne diyeceklerini bilememektedirler ve Yahudi'ye karşı tavır almaktan korkuyorlar.

Ancak, memnuniyetle belirtelim ki, Türkiye'miz, Cezayir'in hemen ardından, kendine yaraşan şerefli bir tavırla "Bağımsız Filistin Devleti"ni tanıyan ilk devletlerden biri oldu. Yani, Türk Devleti, "iktidarı" ve "muhalefeti" ile başarılı bir imtihan verdi. Hele, K.K.T.C'nin aynı paralelde irade beyan etmesi ne güzel!.. Demek ki, bizler, "siyonizme boyun eğen ülkelerden değiliz". Bunu tespit etmek daha da güzel!..

Anlaşıldığına göre, daha birçok ülke, bizleri takip edecektir. Ama, bu, hiçbir zaman özlenilen sayıya ulaşamayacaktır.

Bütün bu tespitlerden sonra, belirtmek isterim ki, Bağımsız Filistin Devleti'nin ve esir Filistin halkının işi, bundan sonra, çok daha zorlaşacaktır. Yahudi, Filistinli Müslümanların "bağımsızlık kararını" kâğıt üzerinde bırakmak için, korkunç oyunlara ve tertiplere başvuracaktır. Ancak, sanıyorum ve umuyorum ki, bu tertipler, siyonizmin kanlı ve karanlık çehresinin açığa çıkmasına ve topyekûn İnsanlık Alemince anlaşılmasına da vesile olacaktır.

Bu, siyonizmin sonu demektir. Fakat, üzülerek belirteyim ki, bu acıklı oyunun faturasını, ne yazık ki, 'Müslüman Filistin Halkı" ödeyecektir. Yüce Allah, yardımcıları olsun!

İSRAİL'DEKİ SEÇİMLERDEN SONRA...

Şu anda, yeryüzünün en çok ıstırap çeken insanları, genellikle Müslümanlardır. Müslümanlar arasında, en acıklı durumda olanları da İsrail'in boyunduruğunda yaşayan Filistinliler, "Kızıl Moskof" işgaline ve içindeki "komünist uşakların" ihanetine uğrayan Afganlılar ile insafsız ve vicdansız Bulgar zulmüne mâruz kalan Türkler...

Son İsrail seçimlerinden sonra, Filistinli Müslümanların durumu, daha da kötüleşmiştir. İsrail seçmeni, tarihî hüviyetine yaraşır bir biçimde, yine kin ve taassubunu ortaya koyarak "fanatik" Yahudilere ve Siyonistlere destek sağlayarak "kanlı ve zâlim yönetimin" icraatına ortak olduğunu belli etmiştir.

Şimdi, "Nazi zulmünü" bile kat kat aşan icraatıyla İzak Şamir'in "Likud Cephesi" ile emsalsiz bir dînî taassubu temsil eden "Tevratçı Partiler" el ele vererek cinayetlerine büyük bir cesaretle ve sadistçe devam edeceklerdir. Müslümanları, öz vatanlarında, ya "parya statüsü" içinde yaşamak veya "mahvolmak" şıklarından birini tercih etmeye zorlayacaklardır.

İşin garibi, başta ABD olmak üzere, bütün Batı Dünyası, bütün Komünist Âlem, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı, Güvenlik Konseyi, İnsan Hakları Savunucuları, Mason Locaları, Rotary ve Lions Kulüpleri, Dünya Basın Birlikleri, tirajı milyonları aşan basın ve yayın organları, ya bu zulüm ve baskı karşısında susacaklar veya entipüften demeç ve yazılarla dünyayı uyutmaya çalışacaklardır.

Sıra İslâm Dünyası'nı parçalamaya ve sömürmeye gelince, birer "arslan" kesilen bu çevreler, nedense "beynelmilel Yahudi'nin ve siyonizmin iradesi" karşısında bir "kedi" kadar uysallaşırlar.

Yahudi, Filistinli Müslümanları, canlı canlı fırına atabilir.

Yahudi, Filistinli Müslümanları, helikopterden boşluğa fırlatabilir; dilerse, diri diri toprağa gömebilir.

Yahudi, dünyanın gözleri önünde, Filistinli gençlerin ve çocukların kol ve bacak kemiklerini, taşlarla eze eze kırabilir.

Yahudi, isterse Filistinli Müslümanları, evlerine kapayarak günlerce aç ve biilâç bırakabilir.

Yahudi, isterse, izin almaksızın, Filistinli Müslümanların evini, barkını arayabilir; kimi isterse alıp götürebilir, çatısını başına yıkabilir.

Yahudi, "küçük taşlarla" vatanını ve istiklâlini savunan gençleri, çocukları öldürebilir; ihtiyarları falakadan geçirebilir.

Yahudi'nin intikamı korkunçtur. Ölen bir Yahudi'ye karşı yüzlerce Filistinli Müslüman kahredilebilir.

Yahudi'nin atom bombası, öldürücü silâhları ve her şeyi olabilir, fakat, yalnız Filistinli Müslümanların değil, İslâm Dünyası'nda hiçbir devletin böylece güçlenmesine asla izin verilemez.

Yahudi parlamentosunda fanatikler, ırkçılar ve Tevratçılar bulunabilir ve başlarına geçirdikleri "kapeller" (Yahudi takkesi) ile gezebilir ve böyleleri itibar görebilir. Kimse de çıkıp İsrail'in "laikliğe aykırı" gelişmeler içinde, dünyaya kötü örnek olduğunu söyleyemez ve yazamaz.

Mukaddes tatil günleri olan "Cumartesi"nde, dinî yasaklar yüzünden "yabancı turistler" bile "sıcak bir çorba" ve "sigara" içemez. Ama, kimsenin bundan şikâyet etmeye hakkı yoktur.

Çünkü, bütün bunlar Yahudi'nin hakkıdır.

Zavallı Filistinli Müslüman, ya senin hakların ve yine perîşan İslâm Dünyası, ya senin durumun...

Ve seçimi, Şimon Peres'in "İşçi Partisi" kazansaydı, durum değişirdi, diye hayal kuran zavallı idrak sahipleri! Yahudi'den merhamet bekleyen ahmaklar!

NAİM SÜLEYMANOĞLU'NA MEKTUP

Senin de ısrarla belirttiğine göre, Bulgar'lar, sporculara çok iyi bakıyor ve hattâ özel imtiyazlar tanıyorlarmış Hele, bu sporcular, büyük bir istikbal vaad ediyorlarsa...

Buna rağmen, bu imtiyazlı hayatı, çok sevdiğin aileni ve doğup büyüdüğün toprakları terk edip Türkiye'ye koştun. Çünkü, orada yaşayan 2 milyon Müslüman-Türk'le birlikte, senin de ailenin de "dîn" ve "milliyeti" tehdit altında idi. İsimleriniz zorla değiştiriliyor, ibadet etmeniz engelleniyor, dilinizi kullanamıyordunuz. Kısacası, Türkçe ve İslâm'ca yaşayamıyordunuz. Sen, bu duruma tahammül edememiş ve hürriyeti seçmiştin. Ne güzel!..

Biz de 55 milyon Türk olarak seni bağrımıza basmış, dertlerinle dertlenmiş, hasretlerine hasretlenmiş, sevinçlerinle mutlu olmuştuk. Sen, anneni, babanı ve aileni mi özlüyordun? Biz, bu özlemi, milletçe, Devletçe Başbakanı'ndan çobanına kadar, aynen duyuyorduk. Sen, "olimpiyat' ve "dünya şampiyonu" mu olmak istiyordun? Biz, Başbakanımdan muhtarına kadar, senin hizmetine koşuyorduk. Halter adlı sporu, sırf senin hatırın için sevmeye çalışıyorduk.

Bütün bunları, "altın madalya hasreti" ile yaptığımızı, sakın sanma! Sen, bizim için bir semboldün. Bulgaristan'da zulüm gören 2 milyon Müslüman-Türk'ün sembolü... Hattâ, yeryüzünde yaşayan ve sayıları nice milyonlara varan Müslüman-Türklüğün sembolü...

Bunun için Seul'deki başarın bizi ağlattı. Bunun için seni, krallar gibi karşıladık. Bu sebepten, aileni getirmek için, milletçe seferber olduk. Sakın, sakın, bütün bunları, Seul'den getirdiğin ve getireceğin "altın madalyalar" için yaptığımızı sanıma!.. Şunu, aklında tut ki, bize, ne madalyalar kazandıran dünya ve olimpiyat şampiyonumuz —Yaşar Doğu ve benzerleri— oldu ki, onlara, sana gösterdiğimiz alâkanın yüzde birini bile hissettirmedik.

Bütün bunları, niçin yazıyorum, biliyor musun Naim? Son zamanlarda, basına intikal eden haberler beni kaygılandırıyor. Okuduğuma göre, bazıları, seni istismar etmek, senin bu sembol hüviyetini yok etmek, sana çok yakışan vakar ve ciddiyeti bertaraf etmek için harekete geçmiş bulunmaktadırlar. Sakın aldanma Naim!

Senin "seks hayatın" ile ilgili röportaj yapmaya gelen gazeteci kılıklı karıyı dinlememelisin Naim!

Seni bir "sirk cambazı" gibi komik duruma sokmak isteyenleri vakar ve ciddiyetini koruyarak kovmalısın Naim!

Bulgaristan'da, seni, Türkçe ve İslâm'ca yaşamaktan alıkoyan zorbalıktan daha korkunç ve sinsi metodlarla hedefe varmak isteyen kahpelikleri görmelisin Naim! Türk ve İslâm düşmanlarının her yerde mevcut olduğunu unutmamalısın Naim!

Selâm ve sevgilerimle!..

AFGAN MÜCAHİDLERİNİ UNUTMAYALIM

Afganistanlı Mücahidler, 10 yıldan beri "Kızıl Moskof Ordusuna" ve "Onun yerli uşaklarına" karşı, amansız bir mücadele veriyorlar. Savaş, çok kanlı ve ıstıraplı yürüyor.

Allah'ın izni ile görünen odur ki, "Mücahidler", yakın bir zamanda, vatanlarını "Kızıl Ordu"dan ve "Komünistler"den kurtarıp özledikleri nizamı kuracaklardır.

Afganlıı Mücahidler, bu mukaddes savaşta, en büyük desteği, hâlis bir iman ve teslimiyet içinde, her şeyden önce, Yüce Allah'tan umuyor ve buluyorlar. Ama, merhum Osman Yüksel Serdengeçti ağabeyimizin de dediği gibi, "Tek yüzlü dâvaların bile iki yüzlü paraya ihtiyacı var..."

Evet, savaşlar, parasız kazanılmıyor. Çünkü, savaşların, ekmeğe, gıdaya, ilâca, silâha ve cephaneye ihtiyacı var. Bunlar için de "para" gerek.

Gazetelerden öğrendiğimize göre: "Afganistan'da tam 10 yıldır savaşan mücahidler, Jegdalek Dağı'nda birer 'Ferhad' gibi çalışarak ve kayaları, en ilkel araçlarla oyarak 'yakut' çıkarıyorlar; Pakistan'a götürüp işledikten sonra satıyorlar. Böylece kazandıkları paraların onda dokuzunu teşkilâtlarına veriyorlar, geri kalan onda birini de çocuklarına 'ekmek parası' olarak gönderiyorlar.

Bu Ferhadlar'dan biri, kırmızı yakut taşlarından birini bulduğu zaman, yakındaki diğer mücahidler, onun başına toplanıp yanaklarını yakuta sürüyorlar ve sunduğu nîmet için Yüce Allah'a şükrediyorlar."

Şimdi, okuyucularıma soruyorum: "Bu mücahid Afganlı Ferhadları yalnız bırakalım mı? Yoksa, az çok demeden, bu yiğit insanları destekliydim mi? Elimizdeki imkânların bir kısmını, bu kardeşlerimize ayıralım mı?"

Böyle bir yardıma katılacak okuyucularıma tekrar hatırlatayım ki, Ankara Türk Ocağı Şubesi, en kısa zamanda, Afganlı Mücahidlere ulaştırılmak üzere, TÜRKİYE İŞ BANKASI ANKARA ŞUBESİ'nde aşağıdaki hesap numaralarını açmıştır. ve bu kampanya 10 Ocak 1989 tarihinde sona erecektir. Dileyen okuyucularım, bu tarihe kadar, yardımlarını yatırmalıdırlar.

Hesap numaralarını tekrar yazıyorum:

Türk Lirası Hesap Numaralı 4490953 Mark Hesap Numarası 14230 Dolar Hesap Numarası 14240

Okuyucularının beni mahcup düşürmeyeceklerini ümit eder, "Afganlı Mücahidlere Yardım Kampanyasına" destek veren ve yardım eden aziz kardeşlerime iki cihan saadeti dilerim.

Evet, bugünlük bu kadar yeter! Hiç şüphesiz, Yüce Allah, mazlum ve mağdur Afgan Mücahidlerini yalnız ve yardımsız bırakmayacaktır.

SOSYAL DEMOKRATLAR VE SHP

Başbakan Sn. Turgut Özal'ın, "Bizim alternatifimiz yoktur" teşhisi —diğer partileri bilmem ama— SHP için doğru gözükmektedir.

Oysa SHP, iktidara aday bir parti olarak, "Ana Muhalefet Partisi" olarak bu görüntüyü vermemeliydi.

Gerçekten de SHP, ANAP iktidarı karşısında, âciz kalmakta, yeni fikirler, yeni programlar, yeni alternatifler geliştirmek yerine, propaganda ağırlıklı "tenkitlere" geniş yer vermektedir.

SHP'nin bu aczi, o kadar açıktır ki, biricik temsilcisi olduğunu söylediği "Sosyal Demokrat" çizginin ne menem şey olduğunu öğrenmek için tâ İngiltere'lere, Almanya'lara koşuşturup durmaktadır. Nitekim Sn. Erdal İnönü, İngiltere İşçi Partisi'nin kongresine "gözlemci" olarak katılırken, Sn. Deniz Baykal, F. Alman Sosyal Demokrat Partisi eski lideri W. Brandt ile görüşürken, onların "deneyimlerinden yararlanmak" için çırpınıp durmuşlardır. Ne garip özenti, önce kendine "Soysal Demokrat" diyeceksin, sonra da onun ne demek olduğunu öğrenmek için kapı kapı dolaşacaksın. Gerçekten komik bir durum!..

Herkes bilir ki, bir parti, "adı" ile değil "programı ve dünya görüşü" ile varlığını kabul ettirip sürdürebilir. "Babasının adına güvenerek" ve "1960"lı yılların hâtıralarına dayanarak" ne kadar mesafe alınabilir ve "millî problemlere" nasıl çare bulunabilir? Hele, Batı Dünyasında, üst üste yenilgiye uğrayarak "muhalefete itilen" solcu kadroların CHP'ye sunabilecekleri hangi "başarılı deneyimleri" olabilir? Bilseler kendileri kullanacaklar.

Mamafih, "hiç yoktansa köse" kabilinden de olsa, onlardan öğrendikleri ile şimdilik, "kendi yandaşlarını" bir müddet daha oyalayabilirler ve fakat Türkiye'de "iktidar" olamazlar. Çünkü, taşıma su ile değirmen dönmez.

Şu anda, kaale alırlar mı bilmem? SHP'li zimamdarlara, bir tavsiyem var: Tâ İngiltere'lere, Almanya'lara ve Fransa'lara gitmişken, bir de oralardaki "dîn ve vicdan hürriyetini" incelesinler, okullarında "dîn derslerine ne derece önem verdiklerini" görsünler. Fransa'daki ve F. Almanya'daki "laiklik" anlayışını öğrensinler; hele İngiltere'deki uygulamaları görerek kendilerini bu konuda tashih etsinler. Böyle yaparlarsa, belki CHP'den devraldıkları yanlış zihniyetleri terk edebilir ve bu milletle kaynaşma imkânı bulabilirler.

Gerçekten de bu ülkede "demokrasiyi yaşamak ve yaşatmak" isteyen kimseler, çok dürüst ve namuslu olmak zorundadırlar. Demokrasi, herhangi bir ideolojiyi "devlet yapmak" için paravan olarak kullanılmamalı, aksine, bütün "düşünce" ve "inançların" teşkilâtlanarak "hükümet olmalarına" eşit zemin hazırlayıcı, vazgeçilmez bir hayat tarzı olarak kabul edilmelidir.

Evet, hepimiz insanız ve hepimizin "hürriyete ihtiyacı" vardır. Bize bunu verin!.. Hürriyetleri, yalnız kendiniz için istemeyin.

IDEOLOJILER, DEVLET VE DEMOKRASI

İddialara ve yapılanlara bakılırsa, M. Gorbaçov, Sovyetler Birliği'nde "demokratikleşme" yolunda önemli mesafeler almaktaymış ve bu vetireyi devam ettirmeye kararlıymış.

Gorbaçov, bu iddiasını ispat etmek için, işe, Stalin'i ve dönemini lânetlemekle başlamış, onun sürdüğü, mahkûm ettiği ve öldürdüğü kişileri temize çıkarmak ve itibarlarını iade etmek için elinden geleni yapıyormuş.

Böylece temize çıkmış bulunan fizikçi Andrey Saharov, "Sadece Stalin'i kınamak yetmez" diyor. Ondan önce de, sonra da çok şeyler yapıldı ve öyle bir dehşet politikası uygulandı ki: "Sovyet halkı, birbirinden korkan ve sürekli olarak ihbar edilmek korkusu içinde yaşayan insanlar haline geldi". Ona göre, Kruşçev de, Brejnev de daha düşük dozda olmakla birlikte— Stalin'in zulmünü devam ettirdiler.

Öte yandan, her tarafa "heykelleri" dikilen, her tarafa adı verilen ve "putlaştırılan" Lenin bile, şimdi, Sovyet halkınca "kritik" edilmeye başlanmış bulunmaktadır ve bu eğilim giderek güçlenmektedir. Yani, Lenin'in de geleceği —bütün diktatörler gibi— pek parlak değildir.

M. Gorbaçov, eğer gerçekten bir Marksist ve komünist ise, bu gelişmelere elbette, bir sınır çizmek zorunda kalacaktır. Gerçekten de artık K. Marx'ın ve Lenin'in bile rahatça tenkit edilebildiği ve "çok sesli bir demokrasinin" istenmeye başlandığı bir ortamda "reformlarını" ilânihaye sürdürmeye kalkışırlarsa, "Komünist Partisi" M. Gorbaçov'a "dur" demeyecek midir?

Yine eğer M. Gorbaçov, gerçekten bir Marksist ve komünist ise, yaptıklarına "reform" denemez, bunlara, olsa olsa "revizyon" denebilir ki, görünen de odur. Gorbaçov, galiba, "dıştan" ve "içten" gelen baskıları yumuşatmak için, zevahiri kurtarmak isteyen bir "oportünisttir.

Batılı kaynaklara bakılırsa, M. Gorbaçov, hem "samimi bir komünisttir", hem de "ülkesinde demokrasinin gerçekleşmesi" için çalışmaktadır. Oysa, bu mümkün değildir. Çünkü, alternatif tanımayan bir "felsefî ideoloji"yi devlete hâkim kıldıktan sonra böyle bir iddiaya kalkışmak büyük bir çelişki olur. Hasımlarına "kendini ifade etme" ve "teşkilâtlanma" hak ve hürriyeti tanımayan bir "rejime" demokrasi denebilir mi?

Artık herkes bilmektedir ki, gerçek demokrasilerde "devletin ideolojisi" olmaz. "İdeolojik teşkilâtlanma" ve "partileşme" halka aittir. Demokrasilerde devletin en önemli görevlerinden biri, herhangi bir ideolojinin diktasına ve sultasına girmemektir. Hükümetler, çeşitli ideolojileri temsil edebilir ve fakat asla "devlet" olamaz. Demokrasilerde, millî iradenin "onayını" almak şartı ile "ideolojiler arası bir yarışmaya" fırsat verilir ve fakat, hiçbir "izm"in devlete hâkim olmasına izin verilemez. Hem devleti, bir "siyasî ideolojinin", bir "izm"in emrine vereceksin, hem de "demokrat" olduğunu söyleyeceksin, bu olmaz. Buna kargalar bile güler.

Demokraside temel görüş şudur: "Demokrasi için demokrasi."

DEMOKRASİ İÇİN DEMOKRASİ

Batı Dünyası, 18. asrın sonlarına kadar "Kilise"nin katı ve acımasız baskısı altındadır. Bütün krallar, prensler ve senyörler, "Papa"ya kayıtsız şartsız bağlıdır; saraylar "kardinallerin" kontrolündedir. Milyonlarca insan, "Papa"nın ağzından çıkacak "mukaddes emirlere" göre yönünü tayin etmektedir. Herkes "Kilise"ye boyun eğmek zorundadır. Çünkü, onun elinde "aforoz" ve "engizisyon mahkemeleri" gibi iki korkunç silâh vardır.

Ancak, bu durum, 18. asrın başlarından itibaren ağır ağır değişmeye başlar. Bir bakıma İslâm Dünyası'ndaki gelişmelerin de etkisinde kalan Batı Dünyası, hızla uyanır. "Ansiklopedistler"in de gayretleri ile önce "aydınlar", sonra "halk", kiliseden kaynaklanan baskı ve zulümlere kafa tutmaya başlar.

Bu gelişmelerden sonradır ki, artık "Kilise" iflah olmaz. Çeşitli "mezhepler" doğar, kan ve gözyaşı içinde "Kilise" otoritesini yitirir. Avrupa'yı, bu sefer, büyük bir 'inanç buhranı" sarar. Çeşitli "felsefi akımlar" ve "ideolojiler" boy vermeye başlar. "Dînî kavgaların" yerini "ideolojik ve felsefî boğuşmalar" alır. 19. asır böylece geçer.

Batı Dünyası, 20. asrı, bu "felsefî ve ideolojik boğuşmalar" içinde idrak eder. Artık "Avrupalı", Papa'dan, kardinallerden, piskoposlardan ve papazlardan ziyade, filozoflara, ideologlara ve bu düşünceleri aksiyon sahasına çıkaran "şeflere" kulak vermektedir. Çünkü, hem halkı, hem aydınları, hem politikaları yönlendirenler artık bunlardır. Şimdi, "İncil"in yerine, Adam Smith'in "Milletlerin Zenginliği", K. Marx'ın "Das Kapital'i", A. Hitler'in "Kavgam'ı", bilmem kimin nesi okunmakta ve tartışılmaktadır.

Üzülerek belirtelim ki, bu gelişmeler, "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan hürriyeti" adına yapılmakla birlikte, çok korkunç "totaliter" rejimlerin ve sistemlerin doğmasına yol açmıştır. Böylece "dînî diktatörlükler" yerine "felsefî diktatörlükler" doğmuştur. "Ruhbanların" yerine "şefler, "düçe"ler, "führer"Ier, "kara ve kızıl müstebitler" cemiyetlere hükmetmeye başlamış; göstermelik anayasalar üstünde, bu gibi zalimlerin "ilke ve düşünceleri" mukaddes ve itiraz edilemez bir "dogma" haline getirilmiştir.

İşte, günümüz demokrasilerini tehdit eden tehlike budur ve görüldüğü gibi, desteğini "dînden" çok "felsefelerden ve ideolojilerden" almaktadır. Devletin, bu felsefe ve ideolojilerden birini benimsememesi ve diğerlerini reddetmesi tarzında beliren bu tehlike, elbette "çok sesli" bir demokrasinin doğmasına imkân vermez; kendi felsefesine, doktrinine ve ideolojisine aykırı bulduğu sesleri boğmaya çalışır; "düşünce" ve "inanç" suçları ihdas ederek hasımlarını bertaraf etmeyi marifet bilir.

Sevinerek öğreniyoruz ki, şimdi, Batı Avrupa'da, gittikçe gelişen son anlayışlara göre; "Devletin demokrasiden başka bir ideolojisi olamaz. Devlet, bütün felsefeler, ideolojiler ve inançlar karşısında tarafsızdır. Devleti ele geçirmek niyeti olmaksızın, her fikrin, her ideolojinin ve her inancın 'hükümet olma' hakkı vardır. Miliî iradenin onayını almak ve o iradeye bağlı olmak şartıyla, hür ve dürüst seçimlerle iş başına gelip giden 'hizmet kadrolarına fırsat verilir. 'Dîne dayanan diktatöryaları' demokrasi için tehlike sayanlar, bilmelidirler ki, 'felsefî ideolojilere' veya 'tabulara' bağlı diktatöryalar da o kadar tehlikelidir. Demokrasi için demokrasi demek, Anayasa ve kanunlar üzerindeki 'gölgeleri' kaldırmak demektir".

Sırtını bir "felsefî ideolojiye ve doktrine dayayan devlet", ister istemez, "kenara itilen ideolojilerin" husûmetine hedef olmayı göze almış demektir. ve böyle bir ülkede demokrasi yoktur.

AH, ŞU FELSEFÎ DİKTATÖRYALAR!

İstibdat, ister bir "dîne", ister bir "felsefeye" dayansın, insanları "köleleştirmeye" götürür. Aksine, "dîn ve düşünce hürriyeti", cemiyeti aktifleştirir ve geliştirir.

Bu sebepten olacak, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "**Dînde zorlama yoktur". (el**-Bakara/256).

Yüce dînimiz İslâmiyet, bu muhteşem ölçüyü, günümüzden 14 asır önce ortaya koyarken, dünyanın dört bir yanında, insanlar, inançlarından dolayı kahrediliyor, engizisyon mahkemelerinde süründürülüyor, ateşlerde yakılıyor ve zindanlarda çürütülüyordu. Günümüzde dahi, insanların inançlarından ötürü takibata uğradığını, inançlarına göre yaşama isteyenlerin ne çetin çilelere katlanmak zorunda kaldığını esefle görüyoruz.

Bununla beraber, bütün dünyada "dîne dayalı istibdadın" giderek zayıfladığını, bunun yerine, "felsefî ve ideolojik diktatöryaların" güç kazandığını hayret ve esefle görüyoruz. Bilhassa 20.

asır, belli bir "felsefî ve ideolojik görüşü" temsil eden diktatöryaların, insanlığın başına belâ kesildiği bir dönem olmuştur.

Bu dönemde "kiliselerin" yerine, bilmem hangi felsefe ve doktrini temsil eden "tek partiler", "ruhbanların" yerine zâlim ve insafsız "partizanlar", "kilise babaları" yerine kanlı "şefler", "düçeler", "führerler" ve bunların irili ufaklı "mukallitleri" geçti. Böylece, "totaliter sistemler" doğdu. Fransız Anayasa âlimi Moris Duverger'in de belirttiği gibi: 'göstermelik" ve "mevcut rejimi gizlemeye yarayan yazılı anayasaların paravanasında", bu "yeni müstebitler" bildiklerini okudular, istediklerini yaptılar ve iradelerini "yasa" ve "anayasaların" üstüne çıkardılar.

Artık ne kanun, ne manun!.. Her şey onların dilediği gibi olacaktı. Direnenler varsa kahredilecek, boyun eğmeyenlerin boynu kırılacaktı. Herkes, "onlar" gibi düşünecekti, konuşacaktı ve yazacaktı. Giyimde kuşamda, sakalda, bıyıkta, üslûb ve edada dahi "onlara" benzemek esastı. Artık ilmin değil, "onların" dediği temel alınmalı idi. Ne demişlerse "kritik" edilmeksizin kabul edilecekti. Söze, belli sloganlarla başlanacak, belli sloganlarla son verilecekti. Aksi halde, sicilinize "mim" kondu mu yanardınız!

Bilirsiniz, bütün diktatörlerin "dalkavuklara" ve "ispiyonculara" ihtiyacı vardır. Dalkavuklar "diktatörü ilâhlaştırmak yarışını" sürdürürlerken, ispiyoncular da "harcanacak adamların listelerini" çıkarırlar. Öyle bir vasat hazırlarlar ki, herkes birbirinden korkar ve ürker hale gelir. Baba oğula, kardeş kardeşe itimat edemez...

Evet, 20. asrın cemiyetlere ve demokrasilerin başına belâ ettiği en büyük tehlike, işte bu, belli bir "izm"i temsil eden totaliter rejimlerdir. Kesin olarak bilmek gerekir ki, insanlık, kendini bunlardan da kurtaramadıkça rahat yüzü görmeyecektir. Dileriz ki, insanlık 21. asra girerken, kendini, bu çirkinliklerden arındırmış olabilsin ve gerçek hürriyeti tanısın.

DEMOKRASİ VE İMTİYAZLI "İZM'LER

Israrla diyoruz ki, "gerçek demokrasilerde devlet, "ideolojiler" karşısında tarafsızdır. Yani, devletin "demokrasiyi gerçekleştirmek"ten başka bir "ideolojisi" olamaz. Yine, "gerçek demokrasilerde, ideolojilerin "devlet olma" dâvası yoktur. Böyle bir zeminde, en geniş mânâsı ile "dîn ve vicdan", "fikir ve düşünce" hürriyeti vardır. Bunlar, teşkilâtlanarak cemiyete diledikleri

"mesajları" verebilir ve "hükümet olmaya" talip olabilirler. Ancak, hiçbir ideoloji, devleti ele geçirip "imtiyazlı ideoloji" olmaya, "alternatiflerini" ortadan kaldırmaya kalkışamaz.

Evet, ister beğenin, ister beğenmeyin "gerçek demokrasi" budur; yahut böyle olmaya mecburdur. Yoksa, hem 'demokrasiyi" savunacaksın, hem de "kendi ideolojini" tek ve alternatif tanımaz, imtiyazlı bir doktrin haline getireceksin. Olmaz öyle şey!

Gerçek demokrasi, bir "ideolojiler" ve "kadrolar" yarışı üzerinde kuruludur. Her âdil yarış gibi, eşit şartlar ve imkânlar içinde yapılan bu koşuda "kamuoyu" ve "millî irade" hakemdir. Dilediği "ideolojiyi" ve "kadroyu" belli bir süre için "iktidara" getirir, programını serbestçe uygulamasına firsat verir; "başarılı" bulursa devamını sağlar, aksi halde kolayca ve kendi "hür oyları" ile alaşağı eder. Evet, ister beğenin, ister beğenmeyin, "gerçek demokrasilerde" durum budur.

Her ideolojinin ve her kadronun "kendini haklı bulması", en doğru çizgiyi temsil ettiğini iddia etmesi normaldır. Ancak, buna karar verecek olan "millettir". "Halka rağmen halk için..." formülü, diktatörlerin kendi baskılarına buldukları "antidemokratik" bir kılıftır. Bütün diktatörler, ülkelerinin "henüz demokrasiye hazır olmadığı" mazeretini ileri sürerler ve nedense bu "hazırlık dönemi" bir türlü bitmez.

Gerçek demokrasilerde, tuttuğu yolun doğruluğuna, "dâvasının gücüne" ve "kadrosunun kalitesine" inanan kişiler ve zümreler, kurarlar partilerini ve hasımları ile eşit şartlarda yarışırlar. Böyle bir yarışa katılmaktan korkanlar, hiç şüphesiz "kaybetmek endîşesi" içinde bulunmaktadırlar. Bugün, yeryüzünde, devlete hâkim nice "ideoloji" ve o ideolojiyi temsil eden kadrolar vardır ki, asla böyle bir riski göze alamazlar. Halkın iradesinden korkan bu çevrelerin "demokratlıkları" da, "halkçılıkları" da laftan ibarettir.

Devleti ele geçirip onun sağladığı bütün imkânları kullanan ve hasımlarına soluk aldırmayan bu rejimlerin, hiç şüphesiz sonları hüsrandır. Sosyal ve kültürel etkileşimin bu kadar arttığı bir dünyada, artık "tek yönlü şartlandırmalar", propagandaya dayalı "yönlendirmeler" ve kritiğe yer vermeyen övgü ve yergiler mide bulandırmaya başladı. Hürriyetin ve demokrasinin tadını ve korkusunu alan milyonlarca ve milyarlarca insana, artık tahakküm etme imkânı giderek zayıflamaktadır.

İslâm Dünyası'nın da bu gelişmelerden pay almasını dilerim.

BU DEMOKRASIDE BANA DA YER VAR MIZ

Birileri, sohbetlerde, kürsülerde, mikrofonlarda, ekranlarda, resmî veya gayr-i resmî toplantılarda durmadan konuşuyorlar; "demokrasinin fazileti"nden söz ediyorlar:

"Demokrasi, mevcut idarelerin en ivisidir".

"Demokrasi, halkın kendi kendini idare etmesi demektir".

"Demokrasi, çok seslilik demektir".

"Ülkemizde Komünist Partisi'nin olmayışı, demokrasimizin en büyük ayıbıdır. Batı ülkelerinde olduğu gibi bizde de hemen kurulmalıdır".

Soruvorum:

"Başka hangi' partilerin kurulmasını istersiniz?". Cevap veriyorlar:

"Siyasî sistemimizde, kapitalist, liberal, sosyal demokrat, sosyalist, komünist ve faşist partiler yan yana bulunmalı ve halka hizmet için teşkilâtlanıp yarışmalıdır".

Soruyorum:

"Anayasa, kanunlar ve 'Atatürk ilkeleri' buna izin verir mi?".

Cevap veriyorlar:

"Gereken düzeltmeleri ve ıslâhatı yaparız. Böyle yapımazsak, bizi, Avrupa Ortak Pazarı'na almazlar. Sonra, demokrasimiz eksik kalır".

Soruyorum:

"Peki, bu demokraside bana da yer var mı?". Cevap veriyorlar:

"Sen kimsin?". Cevap veriyorum:

"Ben, İslâm iman ve ahlâkını yaşamaya ve yaşatmaya, Türk-İslâm kültür ve medeniyetini yeniden ihya etmeye inanmış Müslüman-Türk'üm!..".

Cevap veriyorlar:

"Senin ve senin gibilerin, partileşip siyasî iktidara talip olması, hem Anayasa'ya, hem kanunlara, hem prensiplerimize aykırı düşer. Buna asla izin verilemez. Otur, oturduğun yerde, sonra karışmayız! Sonra, görmüyor musunuz? AET ve Batı Dünyası, sizin adınızı bile İşitmek istemiyor".

Cevap veriyorum:

"Demek, bu demokraside, benden başka herkese yer var. Peki, bu rejim içinde benim statüm ne olacak?".

Cevap veriyorlar:

"Kardeşim, sen de mevcut partilerden birine girersin, seçme ve seçilme hakkını böylece kullanır; 'demokrasinin fazileti' etrafında nutuk cekersin".

Istırapla soruyorum:

"Demek, sizin hayal ettiğiniz 'ideal demokrasi'de bile bana yer yok! Bunun yanında ve bununla birlikte sizi alkışlamamı bekliyorsunuz. Olur, baş üstüne!.. Yalnız, sizden bir ricam var: AET'ye katıldığınız zaman, Avrupa'da bulunan Hıristiyan Demokrat ve Hıristiyan Sosyal Birliği Partilerinin zimamdarlarına başarı dileklerimizi takdir hislerimizi iletirseniz minnettar kalacağım. Bayanlar ve baylar!..".

"DÜZEN" DEĞİL "KADRO"

Öğretmenlik, çok zor ve çileli bir meslektir. Büyük bir ideali olmayanlar, çok defa bu mesleği yürütemezler, yürütmeye devam etseler bile başarılı olamazlar. Hele, bizim gibi, kalkınmakta olan, çok problemli, çeşitli açılardan bir "geçiş dönemi" yaşayan, kaygan, kaypak ve çatışmalı bir ülkede...

Düşünün, ben, 12 Eylül 1980 harekâtına vesile olan o netameli dönemde (1965-1979 yılları arasında) öğretmen yetiştiren yüksek okullarda "Eğitim Sosyolojisi" ve "İktisadî Sosyoloji" okutuyordum.

Sınıfları dolduran öğrencilerim, ideolojik kamplara ayrılmışlardı. Okuttuğum dersler, fizik, kimya ve matematik gibi değildi; ister istemez sosyal ve ekonomik konulara ağırlık vermek zorundaydım. Bu sebepten derslerim pek hararetli geçiyordu. Siz istediğiniz kadar "ilim" deyin, konuşmalar ve münakaşalar, belli bir süre sonra "ideolojik nitelik" kazanıyordu. Ve siz yıpranıyordunuz.

Çok dikkatlı olmanız gerekiyordu. Küçük bir dikkatsizlik, sizi, "yandaş", "düşman" veya "düzenin çanak yalayıcısı" yapabilirdi. Velhasıl zor günlerdi o günler...

Bir gün, genç ve ateşli bir öğrencim, beni, "Düzenin adamı" olarak tarif etmeye kalkışmıştı da ona şunları söylemiştim:

"Beni dosdoğru tanımanızı isterim. Ben, İslâm iman ve ahlâkına bağlı bir Türk Milliyetçisiyim. Demokrasiye ve çok sesliliğe inanırım. Bunun yanında mücadelemi, Anayasa ve yasalar içinde sürdürmeyi prensip edinmiş bulunuyorum. Anayasa'ya uyarak Anayasa'yı, yasaya dayanarak yasaları değiştirmek mümkündür. Bunun da yolu demokrasiden geçer; ben ihtilâlci değilim.

Ben de içinde yaşadığımız 'düzeni' beğenmeyebilir ve kritik edebilirim. Nitekim, yeri gelince, usûlüne uygun olarak bu görevimi de yapıyorum. Ama, bana 'suç işletmek' mümkün değildir. Sosyal ve hukukî normları ihlâl ederek selâmete çıkılmaz. Bu, anarşi doğurur.

Kaldı ki, bir ülkenin hayatında 'Anayasa ve yasalar' kadar, 'kadrolar' da önemlidir. Artık, herkes bilmelidir ki, 'hukukî mevzuata' ruh ve hayat veren kadrolardır. Çünkü, ülkeleri idare edenler, 'yazılı belgeler' değil, 'kadrolar'dır. Kadrolara da yön veren kafalarında ve vicdanlarında taşıdıkları değerlerdir. Önemli olan Anayasa'nın ve yasaların değişmesi değil, 'kadro inkılâbı'dır. Güçlü ve inançlı kadroların elinde, çok kusurlu Anayasa ve yasalar bile işe yarar da zayıf, inançsız ve art niyetli kadroların elinde 'en iyileri' bile yetersiz kalır.

Bana sorarsanız, ülkemizin en önemli meselesi 'düzenin bozukluğu' değil, devleti yönetmeye talip olan kadroların oportünizmi, idealizm noksanlığı, kalitesizliği ve milletimize yabancılığıdır.

Size açıkça söyleyeyim, benim mücadelem, 'müesseseler'le değil, bu 'kadrolar'ladır. Mücadeleyi 'müesseselere' yöneltmek, bu kadroları temize çıkarmak olur.

Bence, 'düzeni' düzeltmek kolay, yeter ki, muhtaç olduğunuz kadrolara sahip olun. Size haber vereyim ki, ülkemizdeki çatışmaları, 'düzen meselesi' biçiminde idrak edenlerden çok, onu, bir 'kadro boğuşması' tarzında değerlendirenler çözeceklerdir. 'Bozuk kadroların' kötü uygulamalarına bakıp 'müesseselere' düşman olmak, çıkar yol değil ...

ABD VE SİYONİZM

Görebildiğim kadarı ile "İslâm Dünyası", Amerika Birleşik Devletleri ile "iyi münasebetler" içinde bulunmak arzusu ile çırpınmakta ve ne gariptir ki, hiçbir zaman umduğu ilgiyi bulamamaktadır

Başta Türkiye Cumhuriyeti olmak üzere, topyekûn İslâm Âlemi, ABD'yi, "Hür Dünya'nın lideri", "Demokrasinin ve İnsan Haklarının koruyucusu" ve "Dünya barışının savunucusu" olarak görmek istediği halde, o, ısrarla bu ümit ve hayallerle çelişen dayranıslar sergilemektedir.

Örnek mi istersiniz? O kadar cok ki...

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı, Filistin'de, hem bir "Yahudi Devletinin", hem bir "Müslüman Filistin Devletinin" yan yana ve birlikte kurulmasına karar verdiği ve bundan 40 yıl önce, 1948'de, "İsrail Devleti" bilfiil gerçekleştirildiği halde, aradan 40 yıl geçmiş olmasına, 1988 yılına gelinmiş olmasına rağmen, her nedense ABD, diplomatik ve siyasî seviyede bile olsa, bir "Müslüman Filistin Devletinin" kurulmasına, şiddetle karşı çıkmaktadır.

ABD bununla da yetinmemekte, müttefiki olduğu devletleri de kendisi gibi hareket etmeye —bir nevi— zorlamaktadır.

Öte yandan "Müslüman Filistin Devletini" tanıyan "devletlere" karşı açıkça kırgınlığını ve kızgınlığını belli etmektedir. Hiç de hakkı ve yetkisi olmadığı halde, Yaser Arafat'ın "Birleşmiş Milletler Teşkilâtı"nda konuşma imkânını elinden almaktadır. Birleşmiş Milletler Teşkilât Merkezi'nin kendi ülkesinde bulunmasını koz olarak kullanmak yoluna gitmekte ve Yaser Arafat'a vize vermemektedir. Öyle anlaşılıyor ki, bu teşkilât merkezinin daha tarafsız bir ülkeye taşınması gerekmektedir. Böyle bir tedbir, Birleşmiş Milletler Teşkilâtını, ABD'nin ve Siyonizmin vesayetinden —kısmen de olsa— uzaklaştırabilir diye düşünüyorum.

ABD'de, muhtelif lobilerin etkisinden çok söz edilmektedir. Bütün bunlar laf... Görünen odur ki, ABD'de hâkim bir tek güç vardır: "Beynelmilel Siyonizm". Evet, ABD halkına rağmen ve onun bilgisi dışında, güçlü sermayesi, sinsi teşkilâtı, korkunç basın ve yayın organları ile "Beynelmilel Siyonizm"... ABD'nin kendine mahsus bir iç ve dış politikası yoktur; ona yön veren "Beynelmilel

Siyonizm"dir. Dikkatli bir göz, ABD yönetimi ile İsrail arasında sürekli bir paralellik bulunduğunu ayan beyan görür.

ABD'nin üçüncü ülkelere tavrı, tıpkı "İsrail'in tavraıdır. ABD, Mısır'a, Ürdün'e, Suudî Arabistan'a, Körfez Ülkeleri'ne, Irak'a, Suriye'ye, İran'a, Pakistan'a, Kuzey Afrika Ülkeleri'ne ve Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı tavrını belirlerken hep İsrail'den alacağı "sinyallere" göre hareket eder. Gerçekte, bu tavır, bütün üçüncü ülkeler için geçerlidir ve tamamı ile İsrail'in "Dünya Politikasını" yansıtır.

Görünen odur ki, İsrail'e sempati duyan, onunla işbirliği yapan ve Yahudi emellerine hizmet eden milletler ve devletler ABD için de makbul ve muteberdir. Aksi halde, başınız derde girer. Bu gerçeği görmemek mümkün mü?

ABD'DEN URANYUM AMBARGOSU

ABD ve Batı Dünyası, Çin'in, Hindistan'ın ve bilmem kimin "nükleer güç" sahibi olmasından ve "atom bombası" yapmasından asla endişe etmezler. Onların bütün derdi, başta Türkiye olmak üzere, İslâm Dünyası'nın bu imkâna sahip olmasını önlemektir. Çünkü, "Beynelmilel Siyonizm" ve "İsrail" böyle istemektedir.

Artık, kör gözler de görüyor ki, İsrail, "Beynelmilel Siyonizmin" çizdiği planlar içinde "Arz-ı Mevud"a yerleşmek için, bütün gücüyle hazırlanmaktadır. İçinde, Medine-i Münevvere'nin ve Güney-Doğu Anadolumuz'un da bulunduğu "Arz-ı Mevud", Nil'den Fırat'a kadar uzamaktadır. Bu kompleks içinde "fütuhata çıkacak" bir İsrail Devleti, ister istemez, bütün İslâm Dünyası'nı karşısında bulacaktır.

İşte, İsrail ve Beynelmilel Siyonizm, bunu bildiği için, kendisi, en ileri boyutta "nükleer güce ve silâha" sahip olduğu halde, başta Türkiye olmak üzere, bütün İslâm Âlemi'ni, bundan mahrum bırakmak için ne mümkünse yapmaktadır. Irak'taki "nükleer santralleri" bu maksatla imha ettiler ve dostumuz Pakistan'ın Başkanı Ziyaül-Hakk'ı bu gayretle etkisiz kıldılar.

Şimdi, söyler misiniz? ABD'nin "Türkiye'ye uyguladığı uranyum ambargosunun arkasında yatan gerçek nedir?".

İster misiniz? Bu konuda, basınımıza yansıyan bazı haberlerden parçalar sunalım: "Amerikan Yönetimi, Kıbrıs Savaşı'nın ardından uzun yıllar sürdürdüğü silâh ambargosundan sonra, şimdi de 'nük-

leer ambargo' uygulamaya başladı. Pakistan'a atom bombası yapımında kullanılan bazı malzemeleri sattığımız gerekçesiyle, ters bir tutum içine giren ABD, özellikle Çekmece ve Ayazağa'da kurulu nükleer reaktörlerin yakıtı olan uranyumu göndermedi.

...ABD yönetimi, ikili anlaşmaya göre, kullandığımız uranyum içinde açığa çıkan süper-radyoaktif madde olan Uranyum-235'i süzdükten sonra, geri göndermesi gereken —bize ait— 17 kiloluk, daha az zenginleştirilmiş uranyuma el koydu". (Bkz. Milliyet Gazetesi, 20 Kasım 1988, s. 9).

Yine aynı kaynaktan öğrendiğimize göre, "ABD yönetimi, bize, uranyum yerine 20-25 milyon dolar para ödemeyi teklif ediyormuş".

Şimdi, güler misiniz, ağlar mısınız?

Herkes iddia etmektedir ki, ABD, Türkiye'nin "dostudur" ve "müttefikidir". Ayrıca, yine herkes bilmektedir ki, Türkiye'nin "nükleer güce" ve hatta "atom bombasına" sahip olması, hiçbir zaman, ABD'nin ve Batı Dünyası'nın aleyhine olmaz. Aksine, Türkiye'nin güçlenmesi ve kendi ayakları üzerinde durması, NATO için de çok yararlı bir gelişme olacaktır.

Kaldı ki, Türkiye Cumhuriyeti, ısrarla bu uranyumu, barışçı maksatlarla kullanacağını ve başka bir ülkeye satmayacağını taahhüt etmiş bulunmaktadır. Bütün bunlara rağmen bu "şüphe" ve "endîşe"nin kaynağı ne?

İste, önemli olan soru bu!..

Siyonizmin nelere ve nerelere el attığını görüyor musunuz?

AYDININI KAYBEDEN CEMİYETLER

Bir "cemiyete", bir "millete" ve bir "ümmete" yapılacak en büyük kötülük, onu "cahil" bırakmaktır.

Bunu "sömürgeciler" çok iyi bilirler. Onlara göre, bir ülkeyi, daimî "sömürge statüsü" içinde tutmanın en kestirme yolu, "yerli halkı" cahil ve aydınsız bırakmaktır. Bunun için ellerinden geleni yaparlar.

Bugünün kalkınmış ve zengin ülkeleri sayılan İngiltere, Fransa, Belçika, Hollanda, Rusya, hattâ bir bakıma İspanya ve Portekiz devletleri, bu politika ile ayağa kalktılar.

Bunların refah ve zenginliklerinin altında, mazlum ve mağdur İslâm Dünyası'nın, Asyalı'ların, Avustralyalı ve Afrikalı "siyah derililerin", Amerikalı "kızıl derililerin" kan ve gözyaşları var.

Siz, propagandistlerin, "Artık sömürgecilik bitti!" sözlerine inanmayın. Günümüzde dahi, "sömürgecilik", yepyeni metod ve tertiplerle "örtülü" veya "örtüsüz" biçimde yürütülmektedir. "İkili antlaşmalar", "Açık ve gizli ittifaklar", "Milletlerarası bankalar ve şirketler" ve "Kültür emperyalizmi" yolu ile zayıf, cahil ve fukara milletler, boyundurukta tutulmaya çalışılmaktadır. Dikkat ediniz, zaman, devamlı olarak "sömürgeci ülkelerin" lehine işlemektedir. Şimdi, fukara ve cahil bırakılmış ülkeler, bir taraftan "ağır bir borç yükü" altında inletilirken, bir taraftan da "korkunç bir kültür emperyalizmine" mâruz bırakılarak kendi tarihlerine, kültürlerine, medeniyetlerine, millî ve manevî değerlerine "yabancılaştırmaktadırlar".

Sömürgecilerin en büyük korkusu, soyup soğana çevirdikleri ülkelerde "milliyetçi aydınların" çoğalıp kadrolaşmasıdır. Çünkü, onların en büyük düşmanı, tarihine, millî kültürüne, tarihî medeniyetine ve mukaddeslerine sahip çıkacak ve sömürgecilerin oyunlarını teşhis edip ortaya koyacak şuurlu ve akıllı "aydın kadroların" doğmasıdır.

Sömürgeciler, böyle bir kadronun doğmaması için, ne mümkünse yaparlar: genç "yerli nesilleri", tarihî köklerinden koparmaya, mazilerine düşman olmaya zorlarlar; ülke çocuklarını dillerinden, dînlerinden, millî örf ve âdetlerinden soğutmak için "çağdaş tekniklerin tümünden" yararlanmaya çalışırlar; sömürdükleri halka "karamsarlık" ve "aşağılık duygusu" aşılayarak teslim almaya çalışırlar; "yerli halkın" gelecekle ilgili ümit ve hayallerini karartmak isterler. Bunun için "içeriden" ve "dışarıdan" etkili destekler bulmaya çalışırlar.

Her şeye rağmen, millî ve manevî değerlerine sahip ve çağdaş hamleler yapacak bir "aydınlar kadrosu" yetişmişse, bunları, akla hayale gelmedik sıfatlarla lekeleyip bertaraf etmek isterler. Bunun yanında yetişen ve yetişmekte olan "genç aydın kadroları" ele geçirmek için bin bir tuzak kurarlar, beynelmilel dernekler ve şebekeler aracılığı ile onları kontrol altına almaya çalışırlar ve çok defa da alırlar. Aksi halde, gelişme yollarını keserler.

Velhasıl, bütün dertleri, cemiyeti, milleti ve ümmeti başsız ve aydınsız bırakmak...

Evet, İslâm Dünyası, son üç asırdan beri, böylece sömürülmektedir. Dünyanın en şerefli kültür ve medeniyet mirasına sahip ve en güzel dînine iman etmiş bir ümmet, başka nasıl bu kadar acıklı duruma düşebilirdi? Aydınını kaybeden cemiyetler, her şeylerini kaybettiklerini görürler, İslâm'ın "İslâm'dan yana" aydınlara ihtiyacı yar.

HÜRRİYET, İSTİKLÂL VE İSLÂM

Gerçekten de bütün insanlarda, "serbest hareket ihtiyacı" ve "hürriyet arzuları doğuştandır. Bunu görmek istiyorsanız, küçücük bir bebeğin, kollarını ve bacaklarını tutarak hareket etmesine engel olmaya çalışın. Bebek, sizin bu engellemenize karşı, derhal tepkisini ortaya koyacak, kol ve bacaklarını kurtarmak için çırpınacak, bunu başaramazsa, şiddetli bir öfke duygusu içinde ağlamaya başlayacaktır.

Gerçekten de "hürriyet" ve "istiklâl" güzel, "kölelik" ve "esaret" çirkin şeydir. Bu sebepten olacak bütün insanlar daima, çirkinliklerin en çirkini olan "kölelik ve esaretten" kaçmış, güzelliklerin en güzeli olan "hürriyet ve istiklali" özlemişlerdir. Yüce dînimiz İslâmiyet ise, "insanın, Allah'tan başkasına kul olmasını yasaklamış" ve bunu mukaddes bir ölçü olarak, ortaya koymuştur. Bilindiği gibi, İslâmiyet, "insanın insana tahakküm etmesine izin vermez" ve "bütün sahte mabutları kırmayı emreder".

Kesin olarak bilmek gerekir ki, İslâmiyet, "hürriyet ve istiklâli" emreden dîndir ve asırlarca, bu şuur ve espri içinde savaş vermiştir. İslâmiyet, müminleri, her türlü emperyalizme karşı uyanık olmaya teşvik eder. Nitekim, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmaktadır: "Kâfirleri dost ve velî edinmeyiniz". (Âli İmran/28).

Atalarımız, asırlar boyunca, politik ve diplomatik ilişkilerini bu ölçüler içinde ve çok akıllıca sürdürmüşlerdir ve bizleri zaferden zaferlere koşturmuşlardır. Onlar, düşmanlarımızla çok yönlü ilişkiler içinde bulunmasına rağmen, hiçbir zaman onlara güvenmemişler ve onlara karşı bir teslimiyet tavrı takınmamışlardır.

Fakat, üzülerek belirtelim ki, son iki yüz yıldan beri, durum tersine dönmüş ve İslâm Âlemi, kendini perîşan eden kahpe düşmanlarından medet umar hale düşmüştür. Şimdi, birçok İslâm Ülkesi, kendi tarihî düşmanlarının kapısını aşındırarak merhamet, himmet,

yardım ve destek aramakta, onların velayet ve dostluğunu umarak ayağa kalkabileceğini sanmaktadır.

Bu durum, İslâm'ın tarihî düşmanlarını, gerçekten çok mutlu kılmakta; zelil ve perîşan düşmüş İslâm Âlemi'nin dramı karşısında çok küstahça tavırlar içinde konuşturmaktadır. Şu sözler onların: "Sizinle pekâlâ işbirliği yapabilirdik. Ama, tarihinizden ve dîninizden korkuyoruz". "Mamafih, fırsat bulursak, zamanımız olursa, sizin problemlerinize de eğilmek imkânını bulacağımızı ümit ediyoruz", "Canım, biraz sabırlı olun. Bizim de sizden istediklerimiz olacak. Malum, bu dünya, pazarlık ve uzlaşma dünyası"...

Samimiyetle belirteyim ki, İslâm Dünyası'nın bu duruma düşmesi, beni tâ yüreğimden yaralamaktadır. 390 milyonu bilfiil "esir" ve geri kalanı da "malum durumda" bulunan 1 Milyarlık İslâm Âlemi'nin bu acısını" benim gibi tâ yüreğinde duyan bütün aydınlara, ilim, sanat, fikir ve siyaset adamlarına sesleniyorum: "Niçin, İslâm Âlemi'nin bu dramını layıkı ile ele almıyor ve sesinizi yükseltmiyorsunuz? Niçin, şanlı tarihinize, kültür ve medeniyetinize eş, yeni eser ve hamlelerin peşinde değilsiniz?".

KÜLTÜR EMPERYALİZMİ VE "KİMLİK BUNALIMI"

Kültür emperyalizminin doğurduğu en büyük tehlike "kimlik bunalımı"dır. Bu "bunalımı", fertlerden başlayarak büyük kitlelere doğru gelişim gösterebilir.

"Kimlik bunalımı", farklı kültür çatışmaları sonucunda ortaya çıkan "kaotik ve çarpık" şahsiyetlerin sergiledikleri, hazin bir problemler yumağıdır.

Farklı dînlerin, farklı dillerin, farklı ideolojilerin, farklı ahlâkî, hukukî ve estetik normların, farklı aile yapılarının ve yaşama biçimlerinin sürekli olarak çatıştığı ortamlarda, bilhassa genç nesillerin "şahsiyetlerini" bulmada ve dengelemede büyük zahmet çektikleri, bütün eğitimciler tarafından, kesin olarak tespit edilmiştir.

Bu problem, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de giderek şiddetlenmektedir. Kitle haberleşme ve etkileşme vasıtalarının hızlı gelişimi, milletlerarası temasların artması, sanayileşmeye paralel olarak şehirleşmenin hızlanması, çalışan ana ve babaların, aile ve çocukları ile daha az ilgilenir duruma düşmesi, kalabalık okullarda ve sınıflarda öğretmen ve öğrenci diyalogunun zayıflaması; gizli

güçlerin, hain çevrelerin ve art niyetli kimselerin gençlerin arasına sızması, başıboş ve haysiyetsiz açık ve gizli yayınların artan tahribatı, alkolizm ve uyuşturucuların yaygınlaştırılması, fuhşun ve sapıklıkların tahrik ve teşvik edilmesi, ister istemez ortaya bir "kimlik bunalımı" çıkarmakta ve daha ziyade genç nesillerin "uyumlarını" zorlaştırmaktadır.

Hiç şüphesiz, böyle bir zemin, anarşi ve terör için çok müsait bir ortam oluşturmaktadır. Bilhassa kalkınmakta olan ve istismara açık pek çok problemi bulunan bizim gibi ülkelerde...

Günümüzde aileler, artık, eskiden olduğu gibi, çocuklarına sahip ve hâkim olamıyorlar. Büyük İmam Hz. Ali'nin buyurdukları gibi: "Çocuklar, ebeveynlerinden çok, zamana benziyorlar". Bu, dün de böyleydi, ama bugün tamamı ile böyle olmaktadır. Şimdi, genç nesillerin eğitiminde, "ailelerden" çok "devletin" sorumluluğu artmıştır. Devlet, ana okulundan başlayarak en yüksek tahsil kademesine kadar, çocuklarına ve gençlerine sahip çıkmak, onların maddî ve manevî ihtiyaçlarını, kendi millî şartları ve özellikleri içinde karşılamak zorundadır. Genç nesilleri, millî ve mukaddes değerlerine "yabancılaştırmadan çağdaşlaştır-malıdır". Bunun için "aile ve okul" işbirliği yapmalı, radyo ve televizyonlar, gerçek ve ciddî mânâda seferber edilmelidir. Devlet, aile ve TRT el ele vererek her türlü "kültür emperyalizmine" karşı çıkmalı, genç nesilleri, "yad ellere" kaptırmamalıdır.

Ama üzülerek belirtelim ki, bu haklı isteğimize rağmen, ülkemizdeki durum, hiç de iç açıcı değildir. Ailelerimiz de, okullarımız da, TRT'miz de, basın ve yayın kurumlarımız da görevlerini yapamamakta veya yapmamaktadırlar. Bu sebepten, giderek polisin, savcının ve güvenlik güclerinin isleri coğalmakta ve zorlasmaktadır.

EMPERYALİZM VE KÜLTÜR SINIRLARIMIZ

Ülkelerin "siyasî sınırları" gibi "kültür sınırları" da var. Meselâ, bugünkü Türkiye'mizin siyasî sınırları "Misak-ı Millî"ye göre çizilmiş olmakla birlikte, Türklüğün "kültür sınırları" çok daha geniştir.

Bunu, "dost", "düşman" herkes bilir. Nitekim, bugün Yunanistan'da, Bulgaristan'da, Rusya'da, Çin'de, Afganistan'da, İran'da, Irak'ta yaşayan Türk nüfûsu, "siyasî sınırlarımız" içinde bulunanlardan daha az değildir.

İmparatorluğumuzu kaybettiğimiz doğrudur. Ama, "kültür sınırlarımız", büyük tehlikelere maruz kalmakla birlikte, hâlâ, kendini korumak için çırpınmaktadır.

Her rengi ile emperyalizm, kendi "siyasî sınırları" içinde kalan Türklüğü eritmek, yok etmek ve bölmek için akla hayale gelmez tertiplerin peşindedir.

Yunanistan, Lozan Antlaşmasını, tek taraflı uygulayarak İstanbul'daki Rumlara ve Ortodoks Kilise'sine sahiplik tavrı içinde çalışırken kendi ülkesinde bulunan yüz binlerce Müslüman-Türk'ü "Yunanlaştırmak" için elinden geleni esirgememektedir.

Bulgaristan, artık, herkesin bildiği üzere, siyasî sınırları içinde yaşayan Müslüman-Türkleri, inkâr ve yok etmek için, "Nazi" ve "siyonist" zulümlerine eş, faaliyetlerini, hayâsızca sürdürmektedir.

Kızıl Rus İmparatorluğu, siyasî sınırları içinde esir tuttuğu milyonlarca Müslüman-Türkü, dilim dilim ederek sinsi bir tarzda Ruslaştırmaktadır.

Kızıl Çin, korkunç ve hain bir "demokrafik istilâ planı" hazırlayarak Eski Türk Yurtları'nı işgal etmekte ve oralarda yaşayan milyonlarca Müslüman-Türk'ü "azınlık statüsüne" mahkûm ederek yok etmek istemektedir.

Güya, dost ve komşularımız olan İran, Irak ve Suriye, yalnız siyasî sınırları içinde bulunan Müslüman-Türkleri eritmeye çalışmamakta, onları "etnik gruplara" ayırarak birbirleriyle çatıştırmaktadırlar. En küçük "inanç" ve "ağız" farklılıklarını, istismar ederek Türkiye'mizin başına belâ etmektedirler.

Velhasıl Türk Milleti ve Türk Kültürü, büyük tehlikelerle karşı karşıyadır. Bu aynı zamanda milletimizin, vatanımızın ve devletimizin çok yönlü tehlikelere maruz kaldığının belirtisidir. Onun için ısrarla diyoruz ki, milletimiz için en hayatî meselelerden biri, her ne pahasına olursa olsun, her türlü "kültür emperyalizmine" karşı, topyekûn bir seferberliğe ihtiyaç vardır. Aile, okul, TRT ve tüm kuruluşlarımız, bizi biz yapan ve ayakta tutan "Türk-İslâm Kültür ve Medeniyeti"nin yeniden ve çağdaş müesseselerle "ihya edilmesi dâyasına" destek olmalıdır.

Kimsenin "Türk" ve "İslâm" kelimelerinin yan yana gelmesinden korkmasına gerek yoktur. Düşmanlarımızı korkutan ve ürküten bu millî ve mukaddes kavramlar, bize hayat veren bereketli kaynaklardır. Bunu, er geç anlayacağız; ancak geç kalmaktan endişe ediyorum.

SALDIRILAR KARŞISINDA MÜSLÜMANLARIN TEPKİSİ

Sosyoloji, bir ilim olarak "olay ve oluşları" şahıs planında değil, birer içtimaî gerçek biçiminde ele alır.

Sosyoloji, "içtimaî problemleri" incelerken, asla "itham" yoluna gitmez, gelişmeleri, objektif bir soğukkanlılıkla, sebep ve neticeleri ile birlikte açıklamaya çalışır.

Gerçek birer ilim adamı olarak sosyologlar, propagandistlerden çok farklı hareket ederler; "içtimaî vetireleri", çok yönlü bir determinizm içinde ele alıp değerlendirirler.

Meselâ, ülkemizdeki "İslâm aleyhtarı" propagandistler: "Eyvah! Türkiye'de, gericiler, hızla mesafe alıyorlar.

Görmüyor musunuz? Her gün bir mahallede, yeni bir caminin temelleri atılıyor; yerden mantar biter gibi, İmam-Hatip Liseleri açılıyor; bütün kitapçı vitrinlerini 'dinci' kitap, dergi ve gazeteler işgal etmeye başladı! Böyle giderse işimiz harap..." diye çığlık basarken, acaba, namuslu ve dürüst bir sosyolog, meseleye nasıl bakar?

Hiç şüpheniz olmasın ki, bu gelişmeler karşısında, gerçek bir ilim adamı, asla 'hissî yaklaşımlara' yer vermeden şöyle düşünür: "Gerçekten de bir ülkede, devlet desteği olmaksızın, halk, kendi arzu ve iradesi ile âdeta seferber olmuşçasına el ve gönül birliği ederek bazı 'işler' yapıyor ve bazı müesseselerin kurulup çoğalmasını istiyorsa, hemen kabul ediniz ki, o sahada, önemli ve hayatî bir boşluk vardır.

Cemiyetler, 'sağduyu'ları ile tehlikeleri çok iyi sezerler. Kendilerine güç veren olay ve müesseselerin ihmal ve inkâr edilmesi karşısında büyük bir tedirginliğe kapılır ve çeşitli biçimlerde 'tepkilerini' ortaya koyarlar. Görünen odur ki, Türk Milleti için 'İslâmiyet' vazgeçilmez ve ihmal edilemez bir 'mukaddesler nizamı'dır. Türk Milleti, iç ve dış düşmanların 'İslâm aleyhtarlığı' karşısında tedirgindir ve dînini, bütün gücüyle savunmak azmindedir. Bunun için yukarıda sözü edilen gelişmelere büyük bir şevkle katılmaktadır.

İster dışarıdan desteklenen 'misyoner' hareketleri, ister içten ve dıştan desteklenen 'kızıl tanrıtanımaz' saldırıları, ister bilmem kim ve ne adına sürdürülen 'aydınlar ihaneti" biçiminde olsun, ülkemizde 'İslâm düşmanlığı' devam ettiği sürece, Türk Milleti, 'millî ve manevî mukaddeslerine' daha fazla destek verecektir. Bundan kimsenin şüphesi olmasın. Bu, bazı propagandistlerin sandığı gibi bir 'gerici eylem' olmayıp Müslüman-Türk'ün, her türlü emperyalizme karşı, kendini savunma ve koruma tepkisidir...".

Evet, mesele bu... Bunu görmek için, şu veya bu olmaya gerek yok... Namuslu ve dürüst bir tahlil kaabiliyeti yeter.

Ama, ne yapalım ki, çok küçük ve etkili bir azınlık, köşe başlarını tutmuş, fırsat buldukça, millî ve mukaddes değerlerimize saldırmakta ve milletimizi hor ve hakîr düşürmeye çalışmaktadır. Ancak, görünen odur ki, aziz milletimiz, bunların maskelerini de aşağı indirmesini bilecektir.

MİLLETİMİZ, KENDİNE YABANCILASMAK İSTEMİYOR

Her millet gibi, milletimiz de kendine yabancılaşmak istemiyor.

Her millet, kendi tarihini bilmek, kendi kültürünü yaşamak ve geleceğine güvenmek ister. Bunlar, normal ve tabiî vakıalardır.

Milletlerin bu eğilimlerini "nostalji", "şovenizm" ve "gericilik" biçiminde değerlendirmeye kalkışanlar ise, kendi tarihlerine, kültürlerine ve ülkülerine, daha doğrusu "kendi milletlerine" yabancılaşmış kimselerdir.

Bunlar, o nispette, milletten kopmuşlardır ki, meselâ, onlara Oğuzlardan, Göktürklerden, Karahanlılardan, Selçuklulardan, Osmanlılardan söz etmeye kalkıştınız ve bunları övücü birkaç cümle söylediniz mi, hemen öfke ile ayağa kalkar, masaları yumruklayarak ağızlarına gelenleri söyler ve sizi olmadık sıfatlarla lekelemeye çalışırlar. Bu arada, arkasına saklandıkları pek çok "tabu" da bulurlar...

Oysa, Türk Milleti, kendi "tarih kökünü" bilir ve ona sahip çıkmaktan haz duyar. İster ki, okulunda, TRT'sinde, basın ve yayın organlarında, tiyatro ve sinemalarında bu konu; sürekli olarak işlensin ve genç nesiller, zengin bir "millî tecrübe" şuuru içinde, geleceğini kurmaya ve "beşerî tecrübeye" vâris olmaya hazırlansın.

Yine bunlar, milletten o nispette kopmuşlardır ki, meselâ, onlara, bir Türk-İslâm Kültür ve Medeniyeti'nden söz edemezsiniz. Onlar, Türk ve İslâm kelimelerinin yan yana gelmesine, her nedense çok kızarlar. Onların, "kilise" ve "sinagoglar" karşısında

derin bir saygı duyduklarını görürsünüz de sıra "İslâm'ın camilerine" geldi mi edepsizleşirler. Onlara, sakın İmam-ı Âzamlardan, İmam-ı Gazalîlerden söz etmeyiniz, çünkü onlar, "Noel Babalara" hayrandırlar ve çocuklarına onun sevgisini aşılamaya çalışırlar. TRT'nin, tiyatro ve sinemaların Yahudi ve Hıristiyan propagandalarına yer vermesi, onları asla rahatsız etmez de kazara gündeme İslâm gelmişse, kıyameti koparırlar.

Oysa Türk Milleti, dînini, milliyetini, töresini, millî kültür değerlerini çok sever. O da her millet gibi, kendi kültür değerlerini yaşamaktan ve yaşatmaktan mutluluk duyar.

O, Allah ve Resûlü'nün adı geçtiği zaman tâ kalbinden gelen bir sevgi ve saygı dalgası ile ürperir. Ezan sesine bayılır. Kendi dilini, töresini ve ahlâkını yansıtan ve yücelten sanat eserlerini gönülden alkışlar.

Kendine yakın bulduğu sanatkârı ve fikir adamını hasretle bağrına basar ve korur. O, ister ki, okuluyla, radyosuyla, televizyonuyla, sinemasıyla, tiyatrosuyla, basın ve yayın organlarıyla top-yekûn hayat, Türk-İslâm Kültür ve Medeniyeti'nin güçlenmesine, gelişip yücelmesine yardım etsin.

Fakat, bu milletin tarihine, kültürüne ve ülkülerine yabancılaşmış kişi, kadro ve kuruluşlar, ne yapıp yapıp onun arzu, istek ve iradesini önlemek üzere tertip üstüne tertip tezgâhlıyorlar. Ama görülen odur ki, bu oyunu oynayanların foyası ve boyası ortaya çıkmak üzere...

DÎN VE VİCDAN MESELESİ

Gerçekten de "kitleler" giderek daha az okumakta ve düşünmektedirler. Şimdi, onlara yön veren "sloganlar" var artık.

"Okumak" yerine "slogan ezberlemek", "düşünmek" yerine "şartlanmak" kolay geliyor insanlara.

Olayları ve düşünceleri "kritik" etmek için "cins kafa" ister, fakat, "taklit" için fazla zeki olmaya gerek yok...

İster misiniz? Günümüzde, çok sık tekrarlanan bir sloganı ele alıp biraz "kritik" edelim: "Evet, dîn, ferdî bir vicdan işidir ve öyle kalmalıdır", diyorlar ve bunu ısrarla vurguluyorlar.

Eğer "kritikçi" biri iseniz, bu hüküm karşısında, aklınıza pek çok soru gelmelidir ve bunları dürüstçe cevaplandırmalısınız. Meselâ:

- Soru 1 "Gerçekten de dînin 'ferdî vicdan' ile ilgisi inkâr edilemez, ama, dîn, aynı zamanda bir 'maşerî vicdan' (kollektif vicdan) meselesi de değil midir?"
- Soru 2 "Bütün bağımsızlık iddialarına rağmen, 'ferdî vicdanları', içinde doğup büyüdükleri 'maşerî vicdan'dan etkilenmezler mi?".
- Soru 3 "Söyler misiniz? 'Ferdî vicdanlar' ile 'maşerî vicdan' arasında 'uyum' bulunması mı, bulunmaması mı daha yararlı olur?".
- Soru 4 "Böyle bir 'uyumu sağlayacak' eğitim ve öğretim faaliyetlerine gerek var mı, yok mu?".
- Soru 5 "Dîn, sadece ferdî bir olay mıdır, yoksa onun bir 'sosyal müessese' niteliği de var mıdır?".
- Soru 6 "Çağdaş ilim adamları, dîni de 'ahlâk' ve 'hukuk' gibi 'normatif bir alan olarak kabul ediyorlar. Yani, dîn, kendine inanan kitleleri 'belli normlara' uymaya davet eder. Dînin bu sosyolojik fonksiyonunu inkâr ve ihmal etmek mümkün müdür?". ve daha nice sorular...

Hiç şüphe etmiyorum ki, ilmî tavır sahibi her aydın kişi, yukarıda sözünü ettiğimiz "sloganı", bu soruları sorduktan ve cevaplarını objektif verilere dayanarak bulduktan sonra, değerlendirmek zorundadır.

Nitekim, bugüne kadar gelmiş ve geçmiş sosyologların hemen hepsi de "dîni" sosyal bir müessese olarak kabul etmişler; onun "maşerî ve ferdî vicdanlar" üzerindeki etkilerini inkâr ve ihmal etmemişlerdir. Nasıl ki, "ahlâk", bir ferdî vicdan meselesinden ibaret değilse, meselenin sosyolojik dinamiklere bağlı bir karakteri varsa, dîn de öyledir diye düşünmüşlerdir. Nitekim, ileri ülkeler, çok defa "dîn ve ahlâk eğitim ve öğretimini" birlikte yürütmenin, böylece, "ferdî vicdanlar" ile "kollektif vicdan" arasında uyum sağlanmasını uygun ve faydalı bulmuşlardır. Nitekim, T.C. 1982 Anayasa'sı da bu espri içinde düzenlenmiştir. Kaldı ki, "inanan insanların" inandıkları gibi yaşamak hakkı vardır ve bu hak "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine" geçecek kadar önemli bulunmuştur.

Asla unutmamak gerekir ki, 'ferdî vicdana saygı' ne kadar gerekli ise "Kamu Vicdanına saygı" da o kadar gereklidir. Güya "ferdin dîn ve vicdan hürriyetini" savunurken, milletin, cemiyetin (kısacası Kamu'nun) dîn ve vicdan hürriyetini kısıtlamak isteyenler, asla samimi kimseler değildirler.

İNSAN HAKLARI

10 Aralık 1948 tarihinde, bundan tam 40 yıl önce, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nca "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" kabul edilip yayınlandı,

Altına, Türkiye Cumhuriyeti'nin de imzasını koyduğu bu beyannamenin giriş kısmında, şu ifadeler yer alıyor: "Birleşmiş Milletler Topluluğu'nun, bütün fertleri ile organlarının, bu beyannameyi, daima göz önünde tutarak öğretim ve eğitim yolu ile bu haklara ve hürriyetlere saygıyı geliştirmeye, gittikçe artan millî ve milletlerarası tedbirler ile gerek bizzat üye devletler halkı, gerek bu devletlerin idaresi altındaki ülkeler ahalisi arasında, bu hakların dünyaca, fiilen tanınmasını ve tatbik edilmesini sağlamaya gayret etmeleri için, işbu İnsan Hakları Evrensel Beyannamesini ilân eder".

Bu beyanname, 30 maddeden ibarettir ve birbirinden güzel ifade ve hükümlerle doludur. İster misiniz, bazılarını birlikte okuyalım?

- 1. Madde: "Bütün insanlar hür, haysiyet ve haklar bakımından eşit doğarlar. Akıl ve vicdana sahiptirler ve birbirlerine karşı kardeşlik zihniyeti ile hareket etmelidirler".
- 2. Madde: "Herkes, ırk, renk, cins, dil, dîn, siyasî veya diğer herhangi bir akîde, millî veya içtimaî menşe, servet, doğuş veya diğer bir fark gözetilmeksizin işbu beyannamede ilân olunan tekmil haklardan ve bütün hürriyetlerden istifade edebilir...".
- 3. Madde: "Yaşamak, hürriyet ve kişi güvenliği, her ferdin hakkıdır".
 - 4. Madde: "...Kölelik ve köle ticareti, her türlü şekli ile yasaktır".

Bu noktada durup biraz düşünelim: Bugün yeryüzünde yaşayan 5 milyar insandan acaba ne kadarı, bu hak ve hürriyetlerden haberdârdır ve yine bu insanlardan ne kadarı, bunlardan faydalanmaktadır? Bu konuda, başta nüfûsu 1 milyara varan İslâm Âlemi'nin ve Türklük Dünyası'nın durumu nedir? 15. asrın sonlarında nüfûsu 50 milyon olan Kızılderili insanların sayısı neden 500.000 (beş yüz bin) kişiye düşmüş ve "turistik bir toplum" durumuna gelmiştir? Sırf derisinin siyahlığı yüzünden, insanlığın kaçta kaçı ıstırap çekmektedir? 390 milyonu "fiilen esir", geri kalanı, âdeta kendi ülkesinde "parya" hayatı yaşayan İslâm Dünyası'nın hali nice olacaktır?

Bulgaristan'da, Rusya'da, Afganistan'da, Filistin'de, Filipinler'de, hatta Yunanistan'da ve bilmem daha nerelerde, kan ve gözyaşı dökerek ayağa kalkmak isteyen kardeşlerimizin ahvali nedir?

Yukarıda saydığımız ve ileride sayacağımız nice "güzel" maddeleri ile "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" kâğıt üzerinde kalmaya devam edecek midir? Yoksa, bu hükümler "laf olmaktan çıkarılıp pratiğe geçilecek" midir? Yine, bu hükümler, herkes için geçerli olup "çift standartlı uygulamalardan vazgeçilecek" midir?

HAKLAR VE HÜRRİYETLER

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde sayılan ve savunulan bütün hak ve hürriyetler değerlidir; bunların hiçbirinden vazgeçilemez.

"Eşitlik, kardeşlik, yaşamak, hürriyet, kişi güvenliği, köleliği ret, bağımsız ve tarafsız mahkemelerde ve hâkim önünde savunma hakkı, açık yargılanma hakkı, özel hayat, aile, konut, yazışma, şeref ve haysiyet dokunulmazlığı, serbestçe seyahat, dilediği yerde yaşama, vatandaş olma, vatandaşlığı değiştirme, iltica etme, evlenme, mal ve mülk edinme, fikir ve vicdan, ifade ve dîn hürriyeti, toplanma, dernek kurma, kamu hizmetlerinden eşitlikle faydalanma, genel, serbest, gizli, eşit oy, sosyal güvenlik, çalışma hürriyeti, âdil ve elverişli ücret, sendikalar kurma, ücretli tatil, analık ve çocuk korunması, eğitim hakkı, eğitimde fırsat eşitliği, telif ve yeni buluşlardan doğan hakların ve hürriyetlerin korunması...", gibi hususlar, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nin ortaya koyduğu ve savunduğu prensiplerdir.

Hiç şüphesiz, bunların hepsi de önemlidir. Ancak, bana göre, bu değerli prensiplerin içinde "fikir ve düşünce" ile "dîn ve vicdan" hürriyetlerinin bambaşka birer yeri vardır. Çünkü, bana göre, bu iki temel hak ve hürriyet, bütün "hak ve hürriyetlerimizin" teminatıdır. Bir ülkede bunlar yoksa, bütün hak ve hürriyetlerimiz tehlikeye girer.

İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde bu hak ve hürriyetler şöyle ifade edilir:

18. Madde: "Her şahsın fikir, vicdan ve dîn hürriyetine hakkı vardır. Bu hak, dîn veya kanaat değiştirmek hürriyetini, dînini veya kanaatini, tek başına veya topluca, açık olarak veya özel surette,

öğretim, tatbikat, ibadet ve ayinlerle izhar etmek hürriyetini gerektirir".

19. Madde: "Her ferdin fikir ve ifade hürriyetine hakkı vardır. Bu hak, fikirlerinden ötürü rahatsız edilmemek, memleket sınırları sözkonusu olmaksızın bilgi ve fikirleri her vasıta ile aramak, elde etmek ve yaymak hakkını gerektirir".

Evet, bana göre, bu iki madde, "demokrasinin özünü" teşkil eder. Bir ülkede "demokrasi" varsa bunlar vardır. Bunlar yoksa "demokrasi" yoktur.

Bir ülke düşünün! Hem bu "beyanname"nin altına imza koyar, hem de o ülkede, insanlar "inançlarından ve inançlarını yaşamaktan" ötürü takibat altına alınır; yine insanlar, dînini ve kanaatini öğretim, tatbikat, ibadet ve âyinlerle izhar edemez; etmeye kalkışırsa çeşitli biçimlerde baskı altına alınır; en azından siciline "mim" konur... O ülkede demokrasi yoktur.

Tıpkı bunun gibi, önce, bu "beyanname"nin altına imza koyup sonra "fikir suçu" işlemekten söz etmek de mümkün değildir. Bir ülke düşünün ki, yazarları, ilim adamları, tarihçileri, sanatkârları, "acaba bu işi yaparsam ve şöyle düşünürsem takibata uğrar mıyım?" diye düşünür, "fiilî" veya "kanunî tabulara" çarpmaktan korkarsa, orada demokrasi yar mıdır?

Görüldüğü gibi, gerçek demokrasilerde "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan hürriyeti" bütün hak ve hürriyetlerin temelidir. Bu hak ve hürriyetler mutlaktır asla dokunulmamalıdır.

Türkiyemiz, yıllar yılıdır, gerçek bir demokrasiye geçiş için mücadele vermektedir. Bu konuda başarıya ulaşmak için, mutlaka, Anayasa'da ve ona bağlı olarak bütün "hukuk mevzuatı"nda gerekli değişme ve ıslâhatı yaparak 'fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan" hürriyetini, genişletmeye, yaşatmaya ve teminat altına almaya çalışmalıyız.

İNSAN HAKLARI VE İSLÂMİYET

Bundan tam 1366 yıl önce milâdî 622'de şanlı ve sevgili peygamberimiz Hz. Muhammed (O'na binlerce selâm olsun) Medine-i Münevvere'de ilk "İslâm Devleti"ni kurdu ve belki de dünyanın ilk ve mükemmel "demokrasisini" gerçekleştirdi.

Bu sırada, Medine-i Münevvere'de, Müslümanların yanında, "Ehl-i Kitap" olan, başka dînden gruplar da vardı. Yüce Peygamberimiz, bütün bu gruplar arasında bir antlaşma hazırladı ve bu antlaşma yazı ile tespit edildi. "Bu antlaşmaya göre, Medine'de yaşayanlar güvenliğe kavuşuyorlardı. Resûlüllah, Medine'de dîn hürriyeti, mal ve can güvenliği, yasama güvenliği gibi, en olağan insan haklarını sağlayacak esasları tespit etti. Zulüm ve baskıyı yıktı. Cinayeti yasakladı. Her çeşit haksızlığı kaldırdı... (renk, ırk, cins ve soy farkına bakmaksızın) bütün inananları kardeş ilân etti ve birbirlerine yardımcı olmakla yükümlü kıldı. Suç ve anlaşmazlık konularında mahkeme usûlünü getirdi. Başta Yahudiler olmak üzere, 'Ehl-i Kitab'a dîn hürriyeti verdi. Müslümanlara tanınan bütün garantileri, onlar için de aynen kabul etti..." (Bkz. Yılmaz Boyunağa - Hz. Peygamber ve İlk Müslümanlar - s. 193-194).

Evet, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı'ndan tam 14 asır önce, İnsan Hakları konusunda, bu derecede, bu biçimde ve yazılı olarak ortaya konmuş başka bir belge yoktur. Bütün beşeriyet, şanlı ve sevgili Peygamberimiz'in bu başarısını görmek ve ayakta alkışlamak zorundadır.

Öte yandan, Allah Resûlü'nün "Veda Haccı" esnasında Arafat'ta okudukları "Hutbe" başlı başına bir "İnsan Hakları Bildirisi"dir. Bilindiği gibi, bu bildiri ile, kan dâvaları kaldırıldı, faiz haram kılındı, inananların kardeş olduğu ilân edildi, Allah'tan başkasına kul olunamayacağı açıklandı, kadın haklarına riayet edilmesi emredildi, can ve mal emniyetinin önemi üzerinde duruldu, emanete hıyanet edilemeyeceği tebliğ edildi, suçun şahsîliği bilhassa vurgulandı, veraset ve mülkiyet hakkı tanındığı genişçe anlatıldı... Evet, bu hükümler, günümüzden 14 asır önce oldu. Gönül ister ki, insanlık âlemi, İnsan Hakları'ndan söz ederken, Yüce Peygamberimiz'in bu muhteşem başarısını da hatırlasın.

Kaldı ki, Yüce Peygamberimiz, bütün bu mukaddes hükümleri, laf olmaktan çıkarmış, bir "iman konusu" haline getirmiş, yaşamak ve yaşatılmak üzere vicdanlara mal etmişti. Yani, Şanlı Peygamberimiz, "Anayasa"sını kâğıt üzerinde bırakmamış "vicdanlara nakşetmişti". Zaten, bütün mesele burada...

Nitekim, O'ndan sonra işbaşına gelen Hülefa-i Râşidîn ve diğer "Sahabî Kadrosu", hep O'nun çizgisinde yürümüş ve İnsan Hakları konusunda, bütün dünyayı hayran bırakacak işler yapmışlardır.

Hz. Ebubekir'in "Halife" seçildikten sonra, okudukları "hutbe" ne kadar güzeldir: "Ey insanlar! İçinizde en mükemmeliniz olmamakla birlikte, sizi idare etmek salâhiyetini bana verdiniz... Hak yolundan ayrılmaz ve üzerime düşeni yaparsam bana yardım ediniz. Yanlış yaparsam beni doğru yola getiriniz.

Doğruluk emanet, yalancılık hıyanettir. Sizin içinizde zayıf olanlar, Allah'ın yardımı ile benim yanımda kuvvetlidir. Çünkü, onun hakkını kuvvetliden alırım. Kuvvetliniz de benim yanımda zayıftır. Ondan hak sahibinin hakkım alırım...

Allah ve Resûlü'ne sadık kaldığım müddetçe siz de bana itaat edin, bu yoldan ayrılırsam, bana itaat etmeyin!...". (A.g.e. s. 289).

ve daha nice örnekler!..

TERCİH HÜRRİYETİ VE DÎN

İslâmiyet, prensip olarak "barışı" savaşa tercih eder. Onun için Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "(İnsanları) Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle, davet et. Onlarla mücadeleni, en güzel (yol) hangisi ise onunla yap". (en-Nahl/125).

Bununla birlikte, dînimiz, realizmi de elden bırakmaz. Çünkü, bazen "savaş" kaçınılmaz olur. Böyle bir durumda da Yüce ve Mukaddes Kitabımız'da şöyle buyurulur: "Size savaş açanlarla, Âllah yolunda, siz de dövüşün, aşırı gitmeyin. Şüphesiz kî, Allah, aşırı gidenleri sevmez... Fitne kalmayıncaya, dîn de yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse, artık zâlimlerden başkasına husumet yoktur". (el-Bakara/190-193).

Evet, İslâmiyet, barışın da savaşın da "şereflisini" savunur,

Bununla birlikte, yüce dînimize göre, Allah, "iman" ve "küfür" konusunda insanları "serbest" bırakmış ve kişiyi "hür tercihinden" sorumlu kılmıştır.

Yani, dînimize göre, kişi, dînini tercihte, tamamı ile "hür"dür. Bu konuda Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "Dînde zorlama yoktur.

Gerçekten de 'iman' ile 'küfür' artık apaçık ortaya çıkmıştır". (el-Bakara/256).

Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'ın büyük müçtehidi İmam-ı Âzam Ebu Hanife Hazretleri de Fıkh-ı Ekber adlı eserinde şöyle buyurur: "Allah, kullarının hiçbirini iman veya küfre zorlamamış, onları mümin ve kâfir olarak yaratmamıştır... İman ve küfür, kulların fiilleridir". (Bkz. İmam-ı Âzam, Fıkh-ı Ekber).

Görülüyor ki, yüce dînimiz, bundan 1400 yıl önce, bugünkü insanlığa örnek olabilecek bir tarzda, "iman konusunda" kişinin hür iradesinin esas olduğunu ilân etmiştir.

Nitekim, şimdi, kesin olarak anlaşılmıştır ki, zorla, baskıyla, terörle akıl ve vicdanlara tahakküm etmek mümkün değildir. Günümüzde, bazı ülkelerin, herhangi bir "ideolojiye" imtiyaz tanıyarak, Anayasa üstü bir statü vermesi ve tabular ihdas ederek kitleleri baskı altına alması, görüldüğü üzere, başarısızlıkla sonuçlanmaktadır. Evet, gelişen beşerî idrak karşısında her türlü "totalitarizm" yıkılmaktadır.

Bu sebepten diyoruz ki: "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesindeki, "Her şahsın fikir, vicdan ve dîn hürriyetine hakkı vardır. Bu hak, dîn ve kanat değiştirmek hürriyetini, dînini veya kanaatini, tek başına veya topluca, açık olarak veya özel surette, öğretim, tatbikat, ibadet ve ayinlerle izhar etmek hürriyetini gerektirir' tarzında ifade edilen 18. maddesi ile 'Her ferdin fikir ve ifade hürriyetine hakkı vardır. Bu hak, fikirlerinden ötürü rahatsız edilmemek, memleket sınırları söz konusu olmaksızın, bilgi ve fikirleri, her vasıta ile aramak, elde etmek ve yaymak hakkını gerektirir' biçiminde tedvin edilen 19. maddesini, gerçek bir demokrasinin temel prensipleri olarak kabul ediyoruz.

Ülkemizde "demokrasi" yolunda, güzel ve sağlam adımların atılmaya başlandığı bir dönemde, gerçekten de Anayasamız ve hukukî mevzuatımız yeni baştan gözden geçirilmeli, devlet ve millet bütünlüğü tehlikeye düşürülmeden, "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan" hürriyetini kısıtlayıcı engeller ortadan kaldırılmalı, Türk insanı da "Batı standartlarına göre" hürleştirilmelidir.

Hiç şüphesiz, bunlar yapılırken ülkenin şartları, çok yönlü olarak etüd edilmeli, demokrasimiz "kavga" üzerine değil "barış" tabanı üstünde güçlendirilmelidir. Bunun İçin "fikir, dîn ve vicdan hürriyeti" konusuyla bunların "partileşmesi" meselesi, birbirinden ayrılmalıdır.

Bunun yanında, "millî vicdanı yaralayıcı" çift standartlı uygulamalara asla izin verilmemelidir. Yani, fikir, inanç ve kanaatlerin bazılarına "hürriyet" getirirken, diğer bir kısmını "mahkûm" etmemelidir.

DÎN VE VİCDAN HÜRRİYETİ

Uzunca süren "dîn ve mezhep" kavgalarından, "devlet ve kilise" boğuşmalarından sonra, Batı Avrupa ülkeleri, şimdi, "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan" hürriyeti konusunda, tam bir uzlaşmaya varmış ve dolayısı ile kendi cemiyetlerini huzura kavuşturmuşlardır.

Demokrasiye inanmış Batı Avrupa insanı için, ister devlet (İngiltere, Danimarka ve Norveç gibi) laik olmayıp "resmî bir dîn ve mezhebe" bağlı olsun, ister (Fransa, İtalya ve F. Almanya gibi) "laik" olsun, mutlaka, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'nde belirtildiği üzere, "fikir ve düşünce", "dîn ve vicdan" hürriyetlerini tanımak, geliştirmek ve uygulamak zorundadır. Bu ülkelerde, barışçı sınırlar içinde hareket etmek şartı ile, her türlü "dînî ve felsefî inanç, görüş ve kanaat", kendini serbestçe ifade edebilmekte, teşkilâtlanabilmekte ve sesini, her türlü endîşe ve korkudan uzak olarak duyurabilmektedir. Kimseye, farklı "inanç, görüş ve kanaatlerinden" dolayı ayrı bir muamele yapılamamaktadır. Onlara göre, her türlü dînî ve felsefî inanç ve görüş sahibi insanlar arasından "suçlular" çıkabilir, ama, mücerred olarak bir "fikir ve inanç suçu" kabul edilemez. Yani, kişiler fikir ve inançlarından dolayı suçlanamazlar.

Batı Avrupa ülkelerinde, kişi, "dînini veya kanaatini tek başına veya topluca, açık olarak veya özel surette, öğretim, tatbikat, ibadet ve âyinlerle izhar etme hürriyetini" kullanırken, asla rahatsız edilemez, takibat altına alınamaz, sorguya çekilemez, istismarcılıkla itham edilemez, gericilikle ve rejim düşmanlığı ile damgalanamaz. Batı Avrupa ülkelerinde, dîn eğitim ve öğretimi alabildiğine serbesttir. Bu dünyada, hiçbir basın-yayın organı, hiçbir siyaset ve devlet adamı, dînî gelişmeler karşısında paniğe kapılıp rejimin tehlikeye maruz kalmakta olduğunu iddia edemez. Çünkü, böyle bir çıkış, dîn ve vicdan hürriyetine baskı ve müdahale sayılır.

Gerçekten de çok merak ediyorum: Acaba Batı Avrupa Ülkeleri mahkemelerinde de "Devlet'in sosyal, ekonomik, siyasî veya hukukî temel düzenini, kısmen de olsa, dîn kurallarına dayandırmaya veya siyasî veya kişisel çıkar, yahut nüfuz sağlama amacıyla, her ne suretle olursa olsun, dînî veya dîn duygularını, yahut dînce kutsal sayılan şeyleri istismar ettiği ve kötüye kullandığı" için, şu anda yargılanan ve mahkûm olan kimseler var mı? Gerçekten öğrenmek istiyorum ve sanıyorum ki, oralarda böyle şeyler olmaz. Benim kanaatime göre, gerçek bir demokrasi, ne Anayasasına ne de Ceza Kanunlarına böyle bir hüküm koydurur.

Oysa, bizim Anayasamızda ve Ceza Kanunumuzda böyle bir madde vardır. ve galiba kaldırılması zamanı gelmiştir. Çünkü, bu maddenin gereği yerine getirilmeye kalkışılsa, maaş alan ve dolayısı ile çıkar karşılığı görev yapan bütün Diyanet Kadrosunu, dînî yayın yapan bütün basın ve yayın organlarını tutuklayabilir, takke ve tesbih satan bütün işportacıları yakalayabilirsiniz. Bilindiği gibi, hepsi de "her ne suretle olursa olsun, dîni ve dînce kutsal sayılan şeyleri (sözlük manâsıyla) istismar etmektedirler". Yani, mesele, cavcıların ve hâkimlerin insafına bırakılmıştır.

Evet, 10 Aralık 1948 tarihli İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin altına imza koyan Türkiye Cumhuriyeti, Anayasa ve kanunlarını, bu taahhüdüne bağlı kalarak yeni baştan tanzim etmeli, ülkemizi de "fîkir ve düşünce", "dîn ve vicdan" hürriyetleri konusunda tam bir huzur ve sükûn ortamına kavuşturmalıdır.

DEMOKRASİ, HALK VE HAK...

Demokrasiyi "kötülerin en iyisi" diye tarif edenler, galiba, haklıdırlar

Demokrasi "kötü"dür; çünkü, "doğru-yanlış", "güzel-çirkin", "hak-bâtıl", "iyi-kötü" demeden ve ayırmadan her fikre, her inanca, her kanaate bünyesinde yer vermekte ve eşit şans tanımaktadır.

Demokrasi, "melekler" ile "şeytanlara" aynı imkânları ve fırsatları tanıma rejimidir.

Demokraside esas olan "hürriyet için hürriyet", "demokrasi için demokrasi"dir; onun başka bir gayesi yoktur.

Demokrasi, öyle bir "hürriyet nizamı"dır ki, orada "Hak" da, "Bâtıl" da iktidar olabilir.

Demokraside bütün sır, insanların "tercih kaabiliyetine" bağlı...

Demokraside, her cemiyet, lâyık olduğu idareye kavuşur. Yani, ne iseniz, başınızdaki idare de o olur.

Demokrasinin "kusuru" da, "fazileti" de aynı noktadadır: "İktidarı tayin eden parmak sayısıdır". Orada "Hakkı hak bilmek", "Bâtılı bâtıl bilmek" için "parmak sayısına" bakılır. Oysa, hakkı, doğruyu, güzeli, iyiyi tâyin etmek, bir istatistik meselesi değildir. Tarihten öğreniyoruz ki, nice "haklı dâvalar", uzun ve çileli garipliklerden ve yalnızlıklardan sonra, anlaşılabilmişlerdir.

Demokrasi "halkın hâkimiyeti" fikri üzerine oturur; oysa, bu, aynı zamanda "Hakkın hâkimiyeti" mânâsına gelmeyebilir. Çünkü, insanlar, çeşitli etkilere maruz kalarak "Hakkı bâtıl", "Bâtılı hak" sanabilirler. Hele günümüzde...

Demokraside, "Hak" ile "Bâtılı" birbirinden ayıracak kesin bir ölçü yoktur. Orada, çaresiz olarak "halkın hakemliğine" başvurulacaktır. Bu sebepten, demokrasilerde "halkın" gerçekten iyi yetişmesi gerekir.

Demokrasi için "halkın iyi yetişmesi" kavramı da çok sübjektif bir hükümdür. Çeşitli vasıta ve tekniklerle insanların "şartlandırıldığı" ve propagandalarla "serseme çevrildiği" bir vasatta, "iyi yetişmiş halk" kavramı ne ifade edebilir ki?..

Demokrasilerde, "Tek belirleyici faktör, halkın iradesi değildir. Bunun yanında 'hukukun üstünlüğü' kavramına da önem verilmektedir" diyecek olanlara, hemen soralım ki: "Üstünlüğünü savunduğunuz hukuk, hangi hukuktur?". Çünkü, yeryüzünde, birbiri ile çelişen ve çatışan pek çok hukuk "sistemi" ve "ekolü" vardır. Acaba, bunlardan hangisi, gerçekten "Hakkı" temsil etmektedir? Buna kim karar verecektir? Siz mi, halk mı, tarih mi?

Demokrasiyi "ideologların" sultasına teslim etmek kadar, bir "hâkimler ve hukukçular" diktasına vermek de tehlikeli değil midir? "Totaliter sistemler" böylece doğmadı mı?

Durum bu olunca, ister istemez, hepimiz, "İnsan Hakları evrensel Beyannamesi"ne dayalı, "çok sesli" ve "halkın belirleyici iradesini" esas alan "demokrasiye" katlanmak zorundayız. Çünkü, "halk" dilerse "Hakkı" da iktidar yapabilir. Evet, bu yolu açık tutabilmek de büyük bir şans olarak değerlendirilmelidir. Bünyesinde, herkes kadar, bana da yer veren ve iktidar şansı tanıyan bir sistemi, elbette, beni, inkâr ve ihmal eden her türlü "totaliter sisteme" tercih ederim. Bana böyle bir imkânı tanımayan rejime de "demokrasi" demem; onunla mücadele ederim.

8. CUMHURBAŞKANIMIZ?..

Aşağı yukarı bir yıl sonra, Türkiye, 8. Cumhurbaşkanı'nı seçecek. Bir yıl ne ki! Çarçabuk gelir geçer. Onun için, bu konudaki tartışmaların erken başlatıldığına inananlardan değilim.

Kaldı ki, bence, konu, sanıldığından daha önemlidir ve kamuoyunu ziyadesiyle ilgilendirmektedir. Bu meselenin demokrasimizin geleceği bakımından ifade ettiği mânâ da ayrı...

Ben, liyakat ve ehliyet bakımından "sivil", "asker" ayırımı yapanlardan değilim. Bana göre, her iki kategoride de pek çok değerli adamımız vardır. Ancak görebildiğim kadarı ile bu sefer, halkımız, "sivil" bir cumhurbaşkanı görmek eğilimindedir. Yanılıyor muyum bilmem?

Gerçekten de Cumhuriyet Tarihi'miz boyunca, işbaşına gelen yedi cumhurbaşkanından altısının "general" olması ve seçimle işbaşına gelmiş sivil bir cumhurbaşkanının da "askerî darbe" ile alaşağı edilmesi, gerek Türk ve gerek dünya kamu oyunda "rejimimiz" konusunda yanlış imajlar doğmasına sebep olmuştur. ve galiba, bu "imajın" ortadan kaldırılması gerekli hale gelmiştir. Üzerinde önemle durulması gereken noktadır bu...

Bunun yanında, "8. Cumhurbaşkanı"nın, şu anda mevcut bulunan Anayasa ve kanunlara uygun olarak TBMM'nin hür iradesi ile seçilmesi tabiîdir.

Bugünkü Anayasa'yı beğenmek veya beğenmemek; bugünkü seçim kanunlarını sevmek ve sevmemek konusunda serbest; ama, bunlar, yürürlükte kaldıkça, onlara uymak zorundayız. Aksi halde anarşi doğar. Ben, prensip olarak "devlet başkanı"nın millet tarafından seçilmesinden yanayım, ama, bugün yürürlükte olan Anayasa, buna imkân vermiyor; bu hakkı, TBMM'ne tanıyor. Elbette, milletçe bu kaideye uymak zorundayız. Bu, herkes için böyledir. Hiç kimse, kendinde, Anayasa ve kanunlar üstü bir kuvvet vehmedemez. Böyle bir iddia, demokrasimiz açısından büyük sıkıntılara ve çıkmazlara kaynak olabilir, diye düşünüyorum.

Eğer, Anayasa, 1989 Kasım Ayı'na kadar değişmez ve bu haliyle kalırsa, hiç şüphesiz, TBMM, normal olarak toplanacak, hür iradesi ile —7 yıl için— "Türkiye Cumhuriyetinin 8. Cumhurbaşkanı'nı" seçecektir ve gerçekten ülkemizde demokrasi var olduğuna göre,

herkes bu İradeye "boyun eğecek"tir. Aksini düşünmek dahi mümkün değildir.

Hiç kimse, "oyunun kurallarını" bir kenara bırakıp "tabular" ve "öcüler" ihdas ederek "millî iradeyi baskı altına almayı" düşünmediğine göre, bu noktadan hareket ederek tam bir güvenle diyoruz ki, inşallah, gelecek günlerimiz aydınlık ve demokrasimiz muzaffer olacaktır. Bu konuda herkes, üzerine düşen görevi, dürüstlükle ve şereflice yerine getirmek ve milletçe özlediğimiz "hürriyet ortamını" gerçekleştirmek için, gereken çabayı gösterecektir.

Böyle olduktan sonra, benim için, kimin "cumhurbaşkanı" olacağı artık önemli değildir. Yeter ki, gerçekten de "millî iradenin" dediği olsun; demokrasimize "gölge" düşürülmesin; "millet" ile "devletin" arası açılmasın.

KİM CUMHURBAŞKANI OLACAK?

Türk Devleti'nin 8. Cumhurbaskanı kim olacak?

Bu soruyu sormak, elbette, her Türk vatandaşının hakkıdır. Milletin çeşitli zeminlerde, bunu "sorması" ve "seçime" ilgi duyması kadar tabiî ne olabilir?

Ancak, üzülerek görüyoruz ki, bazı çevreler, meseleyi saptırarak mecrasından çıkarmaya çalışmaktadırlar.

Meselenin nasıl çözüleceği Anayasa ve kanunlarda apaçık yazıldığı halde, konuyu bir "asker" ve "sivil" çatışması tarzında ele almak isteyen çevrelerin oyununa gelmemek lâzımdır.

Biz, konu ile ilgili görüşlerimizi ortaya koymuş, meşru zeminlerde gerçekleştikten sonra, cumhurbaşkanının "sivil" veya "asker kökenli olmasının önemli olmayacağını söylemiş ve meseleye ilişkin temennilerimizi de belirtmiştik.

Şurası kesin olarak bilinmelidir ki, Türk Milleti "sivili" ve "askeri" ile bir bütündür. Türk'ün "Ordu-Millet" karakteri, herkesçe bilinmektedir. Cumhurbaşkanlığı seçimini bahane ederek "ordu ile halkın" arasını açmaya, "asker ile sivilin" içine nifak düşürmeye çalışmak düpedüz ihanettir. Artık, herkes görmelidir ki, "ordumuz" da, "halkımız" da ülkemizde demokrasiden yanadır; Anayasa ve kanunlara saygılıdır.

Hiç şüphe etmiyoruz ki, T.B.M.M'nin, cumhurbaşkanı seçiminde, ortaya koyacağı iradeye "halkımız" da, "ordumuz" da saygı duyacaktır. Bize göre, bu konuda dikkatli olması gerekenler, politikacılardır. Bunlar, sırf kendi ihtiraslarını gerçekleştirmek için, "iktidar-muhalefet çatışmalarını", siyaset dışı kalması gereken çevrelere ve müesseselere bulaştırmak yoluna giderlerse, er veya geç ateşle oynadıklarını göreceklerdir.

Bu konuda basına da önemli görevler düşmektedir. Onlar da her türlü kışkırtıcılıktan uzak durarak ülkeye hizmette, "asker" ve "sivil" ayırımının doğru olmadığını, namuslu, ehliyetli ve dirayetli olmak şartı ile "kapının herkese açık olduğunu" ısrarla savunmalıdırlar. Aksi halde, "asker-sivil nifakının" milletimize pahalıya mal olacağını söylemek kehanet olmasa gerek.

Evet, "ihtilâl" ve "darbe" söylentileriyle ortaya çıkanlar, bize dost değil. Ülkemizde, "asker-sivil çatışması" ihdas etmek isteyen maksatlı çevreler, meseleyi, sadece "cumhurbaşkanlığı seçimi" ile sınırlı tutmakta, işi, "istihbarat teşkilâtlarımıza" kadar sirayet ettirmek istemektedirler. Kim olduklarını yakînen bildiğimiz bazı çevreler, "demokratikleşme" ve "sivilleşme" maskesi altında oyun oynamaktadırlar. Maksatları apaçık... Bütün dertleri, şerefli kişi ve müesseseleri, lekeleyerek devreden çıkarmak, etkisiz bırakmak ve pasifize etmek...

Etrafı düşmanlarla çevrili bir ülkede yaşayan, iç ve dış kahpeliklere maruz kalan bir milletin çocukları olduğumuzu asla unutmadan, sivili ile askeri ile aydını ile halkı ile siyaset adamı ile basın ve yayını ile "bölünmez bir bütün" olduğumuzu ispat etmenin zamanıdır.

TRMM'YE SAYGI

TBMM'nin Türk Milleti'nin gönlünde ayrı bir yeri vardır. Çünkü, bu meclis, "Cumhuriyet'ten önce" doğmuş, "Millî Mücadele"yi yürütmüş ve bu konuda dünyaya örnek olmuş temel müesseselerimizin başında gelmektedir. Türk Milleti, tek tek meclisin her üyesini, şu veya bu bölgenin, seçmen kitlesinin ve partinin adamı olarak görmez, topyekûn milletin temsilcisi bilir ve adına "Milletvekili" der. Esasen, halen yürürlükte olan Anayasa da bunun âmirdir. Nitekim, Anayasa'nın 80. maddesi aynen şöyledir: "TBMM üyeleri, seçildikleri bölgeyi veya kendilerini seçenleri değil, bütün Milleti temsil ederler."

Mevcut Anayasa ve seçim kanunlarına göre, seçilip gelen ve T-BMM'yi teşkil eden "üyeler"in, mensup oldukları partilerin "oy oranları" veya herhangi bir "milletvekîli"nin aldığı "oy sayısı", seçimden sonra, artık pek önemli değildir. Anayasa'ya ve kanunlara uygun olarak seçilen her milletvekili, and içip göreve başladıktan sonra, mesele bitmiştir.

Böylece teşekkül etmiş bir meclis, "yasama görevini" yürütürken, Anayasa ve kanunlarda belirtilen "ov oranlarına" ulasmak suretiyle "iradesini" belli eder. Meselâ, TBMM "Cumhurbaskanı"nı mı sececektir? Anayasa'nın 102. maddesine göre: "Meclis üye tam sayısının ücte iki coğunluğu ile ve gizli oyla" Cumhurbaşkanı'nı secmeye calısır. "En az ücer gün ara ile yapılacak oylamaların ilk ikisinde üye tam savısının ücte iki çoğunluk ovu sağlanamazsa, üçüncü ovlamaya gecilir, ücüncü ovlamada üve tam savısının salt çoğunluğunu sağlayan aday Cumhurbaskanı secilmis olur. Bu oylamada, üye tam savısının salt coğunluğu sağlanamadığı takdirde üçüncü ovlamada en çok oy almış bulunan iki aday arasında dördüncü oylama yapılır, ovlamada da üve tam savisinin salt coğunluğu Cumhurbaskanı secilemediği takdirde, derhal, TBMM secimleri venilenir."

Görüldüğü gibi, Cumhurbaşkanı seçimi "gizli oyla" yapıldığına ve "seçilme için gerekli oy oranı" kanunla tespit edildiğine göre, hiç kimse, ortaya çıkıp şu veya bu partinin "genel seçimlerde ve diğer seçimlerde aldığı oy oranlarını" bahane ederek "TBMM'nin izhar ettiği iradeye" asla gölge düşürme hakkına sahip olamaz. Çünkü, böyle bir şey, hem hukuka, hem hukuk mantığına sığmadığı gibi, doğrudan doğruya "millî iradeyi" temsil eden TBMM'ne saygısızlık olur.

Artık, kesin olarak bilinmelidir ki, TBMM'ne ve O'nun iradesine saygı duymak, herkesten önce, "milletvekillerinin boynunun borcudur." Kaldı ki, kendi iradesine saygı duymayan bir müessese, başkasından saygı beklemek hakkını kaybeder.

Durum, bu olunca, bazı parti sözcülerinin, "Bizim dediğimiz olmazsa veya bizimle uzlaşmazsanız Meclis'i terkeder gideriz" veya "Seçilen Cumhurbaşkanı'na itibar etmeyiz" demeleri uygun mudur? Olur mu öyle şey...

Bu Meclis'in, Anayasa'nın 87. maddesine göre, "Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak, Bakanlar Kurulu'nu ve bakanları denetlemek, yetki vermek, bütçe ve kesin hesap kanun tasarılarını

görüşmek ve kanuna bağlamak, para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek, milletlerarası antlaşmalarını onaylanması ve gerektiğinde genel ve özel af çıkarmak..." hakkını tanıyacaksınız da sıra Cumhurbaşkanı'nı seçmeye gelince, mızıkçılık edip kaçmaya çalışacaksınız. Olmaz öyle şey!..

Bazı politikacılar, gerçekten de geçmişten ders almamışa benziyor.

HATARAT

"Hatarat", Arapça bir kelimedir. Sözlük mânâsı itibarı ile hem "tehlikeler", hem de "akla gelen fikirler, vesveseler ve suizanlar" demektir.

Psikologlar, insan aklının, sürekli olarak "zıtlar" arasında yalpaladığını görmüşlerdir. İnsanın aklına, "ak" deyince "kara" da gelir. Yani "iyi ile kötü", "doğru ile yanlış", "güzel ile çirkin", "hürriyet ile esaret", "adalet ile zulüm", "tevhid ile kesret" birbirini tedai ettirir.

Bu, insan aklının bir özelliğidir. Psikologlar, bunu "tedai (çağrışım) kanunları" olarak adlandırırlar. Böyle olduğu içindir ki, akıl "iman konularını" incelerken, farkında olsun olmasın "küfrün saldırılarına" uğrar. Siz, **imanınızın** hazzını ve heyecanını yaşamak isterken, aklınız, "nefs-i emmare"nin sinsi ve şeytanî oklarına hedef olur; zihniniz, çeşitli vesvese ve suizanlar ile bulanır.

Birçok okuyucumun mektup ve telefonlarından öğrendiğime göre, onların büyük bir çoğunluğu bu ruh halini yaşamakta ve bundan tedirgin olmaktadır. Kimisi "imanından şüphe etmekte", kimisi "yaptığı ibadetlerin işe yaramaz duruma geldiğine inanmakta"dır. Hemen hepsi, "bundan kurtulmanın bir çaresi yok mudur" diye sormaktadır.

Hemen belirtelim ki, Şanlı Peygamberimiz'in buyurdukları gibi: "Aklı olmayanın dîni yoktur" lâkin bunun yanında bilmek gerekir ki, "iman, dil ile ikrar kalp ile tasdik" demektir.

Yani "aklın bilmesi" ve "dilin söylemesi" yetmez; mutlaka kalbimizin ve gönlümüzün de buna iştirak etmesi gerekir. İnanmak, sadece bir "akıl meselesi" değildir, belki daha çok bir "kalp ve gönül isi'dir.

Bu sebepten olacak, tasavvuf büyükleri şöyle demişlerdir: "Bu iş, ne akılla olur, ne de akılsız". Ne güzel ölçü!..

İman, "akıl" ile "gönül" arasındaki bir uzlaşmadan doğar; "bilmek" kadar "sevmeyi" de gerektirir. İman için,

Yüce Allah'ı ve Şanlı Peygamberi "bilmek" yetmez, onları derin bir aşk ile "sevmek" de gerekir. Bu konuda Kur'ân-ı Kerîm'de meâlen şöyle buyurulur: "De ki, eğer Allah'ı seviyorsanız, hemen bana uyun ki, Allah da sizi sevsin". (Al-i İmran/31). ve kendisini canımızdan daha aziz bildiğimiz Sevgili Peygamberimiz de şöyle buyururlar: "Beni, kendi canınızdan daha çok sevmedikçe, tam iman etmiş olmazsınız". Görülüyor ki, imanda "akıl ile gönlün bütünleşmesi" esastır.

Sevgi ve aşk ile yoğrulmadıkça "akıl" şüphe, tereddüt ve vesveseden kurtulamaz. Bütün şüphelerin, bütün vesveselerin ve hattâ her türlü ihanetin kaynağı, sevgisiz ve aşksız bir akıldır. Bu sebepten olacak, ünlü Fransız Filozofu Pascal, "Bana, filozofların değil, peygamberlerin haber verdiği Allah gerek!" diye inlemiştir. Gerçekten de buz gibi bir akıl, insanın içini ısıtmaz, bize sımsıcak sevgiler ve aşklar da gereklidir.

Çok dikkat ettim, kendini "tanrıtanımaz" ve "dînsiz" ilân eden kimselerin, her şeyden önce, Allah ve Resulünü sevmediklerini gördüm. Aksine, onların aklını örten bir kin ve nefret perdesini apaçık müşahede ettim. Ne yapalım nasipsizliklerine yansınlar.

Bu arada, okuyucularımın bilmesi gerekir ki, kalpte Allah ve Resûlü'ne karşı derin bir sevgi ve aşk taşıyan müminlerin, aklına gelen vesvese ve zanların hiçbir tehlikesi yoktur. Bunlar "küfür" değil, nefs-i emmareye bağlı zihnî cilvelerdir. Bu karanlık çizgiler ve noktalar, gönlümüzde taşıdığımız imanın nuru karşısında kaybolup giderler.

Küfre yenik düşmemek için "akıl kalemiz" gibi, "gönül sarayımızı" da iyi donatmamız gerekir. Çünkü, "sevgi" ile "şüphe" bir arada barınamaz; "sevgi" şüpheleri izale eder. Bu konuda, Mevlâna Celâleddin Hazretleri, bir rubaisinde şöyle buyurur:

"Aklım bataklığa saplanan bir binek gibi kaldı.

Beni, aşk kurtardı, aşk...".

Allah ve Resûlü'ne olan muhabbetinizi arttırınız ki, şüphe ve vesveseye yer kalmasın.

BİR OKUYUCUMUN SORULARI

Herhalde, diğer "köşe yazarı" arkadaşlarım da bu tip olaylarla karşılaşıyorlardı. Sık sık, bazı okuyucularım, telefonu açarak, benimle yazılarım üzerine konuşurlar, tenkid ve tavsiyelerde bulunurlar. Sağ olsunlar, "akıl" verirler.

Geçenlerde, bir okuyucum, telefonda, bana 163. madde etrafında, uzun uzun açıklamalarda bulundu. Hiç de aklıma gelmeyen şeyler söyledi. Bu okuyucumun söylediklerini, enteresan buldum. Belki merak edersiniz diye, size, bu okuyucumun düşüncelerini özet olarak sunmak istedim. Okuyucum soruyor:

"Muhterem Hocam! 1982 tarihli Anayasa'mızın 24. maddesi ile Türk Ceza Kanununun 163. maddesi. 'Kimse, Devlet'in sosyal, ekonomik, siyasî veya hukukî temel düzenini, kısmen de olsa, dîn kurallarına dayandırma veya siyasî veya kişisel çıkar, yahut nüfuz sağlama amacı ile her ne suretle olursa olsun, dînî veya dîn duygularını, yahut dînce kutsal sayılan şeyleri istismar edemez ve kötüye kullanamaz' demiyor mu?".

Cevap veriyorum:

"Evet, öyle diyor".

Okuyucum tekrar soruyor:

"Peki, söyler misiniz? Bu dîn hangi dîndir? Yahudilik mi, Hıristiyanlık mı, Müslümanlık mı?".

Bu soru karşısında sendeliyorum. Gerçekten de Ana-yasa'da ve Ceza Kanunu'nda sözü edilen dîn, acaba hangi dîndir?..

Kekeleyerek cevap veriyorum:

"Galiba, her üçü de dahil, bütün dînler olsa gerek!..".

Okuyucum, önce gevrek bir kahkaha atıyor ve peşinden, şu soru ile saldırıya geçiyor:

"Peki, meselâ ben, muhalfarz, ortaya çıksam, bir Müslüman olarak 'cuma günlerinin tatil olmasını' ve (tek tek sayarak) şunu, sunu istesem, ilgili maddelere göre 'suc islemis' olur muvum?"...

Ben:

"Bilmem ama, galiba suç işlemiş olursun!".

İşte okuyucumun cevabı:

"Peki, birileri çıkıp 'devlet düzenini' Yahudi ve Hıristiyan dînine, 'kısmen de olsa' uydurmak isterse, yine suç işlemiş olur mu? Meselâ...".

Sözünü keserek cevap veriyorum:

"Kardeşim, ben böyle şeyleri bilmem. Bilsem de açıklayamam. En iyisi, sen bu hususları, bir hukukçuya danış. O, sana gerekli izahatı verir."

Okuyucumuz üsteliyor:

"Bakınız, gerçekleri, konuşmaktan ve yazmaktan korkuyorsunuz! Olmaz öyle şey! Bana göre, Anayasa'da sözü edilen dîn, sadece ve ancak İslâmiyet'tir. Diğerleri, Lozan Antlaşması ile rahata ve huzura kavuşmuşlardır. Size, bir soru daha sorabilir miyim, Muhterem Hocam!"

Cevap veriyorum:

"Buyurun!".

Okuyucum soruyor:

"1982 tarihli Anayasa'mızın 136. maddesinde şöyle yazıyor: 'Genel idare içinde yer alan Diyanet İşleri Başkanlığı, laiklik ilkesi doğrultusunda, bütün siyasî görüş ve düşünüşlerin dışında kalarak ve milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek, özel kanunda gösterilen görevleri yerine getirir'. Şimdi söyler misiniz Muhterem Hocam? Bu sözü edilen Diyanet İşleri Başkanlığı, hangi dîni temsil etmektedir? Yahudilik ve Hıristiyanlık da söz konusu mudur? Yoksa, söz konusu olan sadece İslâm ise, neden bu husus Anayasa'da açıkça bildirilmemektedir? Neden İslâm Diyanet Teşkilâtı' denmemektedir?".

Cevap veriyorum:

"Kardeşim anlaşıldı! Sen, benim başımı derde sokmak istiyorsun. Ne olur, konuşmayı burada keselim!"

Ve telefonu kapatıyorum. Gazetecilik zor iş be!..

HIRİSTİYANLIK PROPAGANDALARI

Hıristiyanlık, bilhassa 18. asırdan bu yana, başta katolizmin merkezi olan İtalya olmak üzere, bütün Avrupa'da hızla itibar kaybetmektedir. O kadar ki, çok zengin imkânlara sahip "Kiliseler Birliği"nin faaliyetlerine, Hıristiyan devlet adamlarının ve güçlü "misyoner teşkilâtlarının" gayretlerine rağmen sonuç değişmemektedir.

Çeşitli "İncil"ler etrafında toplanarak parçalanan "Hıristiyan ruhbanların" inançlarındaki samimiyet ölçüsünü tayin edemem. Ama, kesin olarak müşahede etmekteyim ki, Hıristiyanlık, birçok Batı siyaset adamı için "yeni sömürgeciliğin" esaslı maskelerinden biridir.

Batılı emperyalistler, Afrika'da, Avustralya'da ve geri kalmış ülkelerde, "Hıristiyan misyonerlerin" öncülüğünde mesafe almaktadırlar. Hiç şüphe etmiyorum ki, günümüz Hıristiyan propagandasının altında, daha çok, bu niyet yatmaktadır. Birçokları için "Haç", artık, oltanın ucuna takılan yemdir.

Batılı sömürgeciler, Hıristiyanlığın cazibesinden çok, sahip bulundukları, ekonomik, sosyal, kültürel, politik ve teknolojik üstünlüğe dayanarak, çok sinsi metodlarla "eksiklik duyguları" içinde kıvranan kitlelere nüfuz etmeye çalışmaktadırlar.

Gerçekten de fukara, ezik ve yenik cemiyetler, "Hıristiyan Dünyası'ndaki zenginlik, refah ve güç karşısında adetâ büyülenmekte ve bunun sonucunda, Batı'nın âzad kabul etmez bir peyki durumuna düşmektedirler. Bu duruma düşen cemiyetler için, artık kalkınmak, medenîleşmek ve ilerlemek demek, tamamı ile Batılılar gibi olmak, onlar gibi yaşamak, onlar ne yapıyorsa aynen benimsemek demektir.

İşte, bu noktada, "Hıristiyan misyonerler" ağırlıklarını ortaya koyarlar; kendi dînlerine ait "inançları", "âyinleri", "örf ve âdetleri" Batılılaşma kompleksine yakalanmış kişi ve gruplara —medeniyet adına— telkin ederler. İyi de mesafe alırlar!

Nereden ve nasıl cesaret alıyorlar bilmem? Şimdi, "Hıristiyan misyonerleri", bizim ülkemizde de aynı oyunları, pervasızca oynamaya başladılar. Bir taraftan "Yahova Şahitleri", bir taraftan "İncil" propagandistleri, ülke içinde ve dışında teşkilâtlanarak sözlü ve

yazılı mesajlarla halkımızı tedirgin ediyorlar. Adreslerimize postalanan broşürlerle veya posta kutularına attıkları mektuplarla — dünyanın en güzel dînine sahip— biz Müslümanları güya etkilemek istiyorlar. Hiç şüphesiz boşuna gayret!..

Dikkat ederseniz, bu "misyoner faaliyetleri", bilhassa "Milâdî Yılbaşı"nın yaklaştığı "Aralık Ayı"nda iyice yoğunlaşmaktadır. Hiç şüphesiz, içimizdeki bazı gafillerin "ticarî" ve "turistik" maksatlarla hareket edip onlara çanak tutması da işin tuzu biberi olmaktadır.

Sevgili TRT'mizin, ekranlarını "Noel Baba" motifleri ile süslemesi (!), mikrofonlarını bu "Hıristiyan Azizi"nin masalları ile doldurması, bazı tüccarlarımızın vitrinlerine "Noel Baba" mankenleri yerleştirmesi, artık gelenek haline geldi.

Hele, turizm adına, Hıristiyan papaz Saint Nicolas'ın (Noel Baba'nın) Antalya'nın Kaş kazasına bağlı Gelemiş Köyü'nde doğduğunu ve hemşehrimiz olduğunu keşfettikten sonra, epey keyfimiz yerine geldi (!). Bir de heykelini diktiğimize göre, artık o, "bizden biri'dir (!) ve yaptığımız iş, asla "laikliğe aykırı" değildir. İşin, 163. maddeye giren bir yönü de yok.

Gazetelerden öğrendiğimize göre, 5-7 Aralık tarihleri arasında, Antalya'da, bu yıl, 6. Milletlerarası Noel Baba Sempozyumu düzenlendi. Sempozyum'a ABD ve Avrupa Ülkeleri'nden 200'e yakın ilim ve dîn adamı katıldı. Sempozyum dolayısı ile 6 Aralık 1988'de Noel Baba'nın yaşadığı yer olan Demre'deki kilisede bir âyin yapıldı ve ABD'nin CBS televizyonu tarafından filme alındı.

Dikkat ettim, İslâm söz konusu olduğu zaman, ortalığı tozu dumana boğan ve "devrim jandarmalığı" yapmaya özenen hiçbir kalem ve çevre, "gık" bile diyemedi. Evet, herkesin gücü bize yetiyor.

MİSYONERLER VE MİLLÎ KİMLİĞİMİZ

Gün geçmiyor ki, gazetelerimizde, "Hıristiyan propagandalarından" şikâyet eden okuyucu mektupları çıkmasın. Bilhassa, "Milâdî Yılbaşı"nın yaklaştığı "Aralık Ayı"nda bu propagandalar ve şikâyetler, iyice yoğunluk kazanıyor.

Bakınız, bu propagandalardan yılan bir okuyucu nasıl feryat ediyor: "Müslüman mahallesinde salyangoz satanlar, yine ortaya çıktı. Her vesile değerlendirilerek yılan gibi aramıza sızmaya çalışan bu "Hıristiyan misyonerleri", yine evime propaganda mektubu yollamışlar.

İncil için mektuplaşma kursunun adresini veren bölüme baktım. Ankara'da bir posta kutusu numarası vermişler.

Hangi yüz, hangi suret ve cesaretle bu işe tevessül ediyorlar bilmiyorum? Ama, sinir bozmaktan başka bir işe yaramıyorlar. Bu gibi zavallılara sesleniyorum: 'Bizler en yüce dînin mensupları olarak Müslümanlığımızla iftihar ediyoruz. Bütün gayretleriniz boşuna'...".

Düşünün, 'Hıristiyan misyonerleri', bizleri, yurdumuzda, bu kadar rahatsız ederken, Avrupa'da çalışan soydaşlarımızın ve dindaşlarımızın durumu, acaba nasıldır? İşte, bu durumu, yerinde tespit eden bir arkadaşımıza, Almanya'da çalışan bir Müslüman-Türk hanımının söyledikleri:

"Almanlar, 'kültür uyumu' veya 'entegrasyon' maskesi altında, Türk insanından 'kendi kültürünü' terk etmesini istemektedir. Bize, ya 'entegre' olursunuz, ya da çeker gidersiniz deniliyor. Maksatları açık, bizi, bu bahane ile asimile etmek istiyorlar. Biz Türkler, buna kesinlikle razı olmayız...

Almanlar, başörtülü bir Türk kadını gördüler mi, onun Alman Kültürü'ne ve sosyal hayata entegre olamayacağını düşünüyorlar. Oysa biz, Alman cemiyetine, 'millî kimliğimizi', 'geleneklerimizi', 'kılık ve kıyafetimizi' değiştirmeden uyum sağlamaya çalışıyoruz...

Evet acıklı durumdayız. Almanlar bizi itiyor, anavatan bize ilgi göstermiyor ve ister istemez, bizler de bu gurbet ellerde, kendi içimize kapanıp kalıyoruz. Büyük bir yalnızlık duygusu içinde, bunalıp duruyoruz..."

Bu gibi şikâyetler, yalnız Almanya'dan gelmemekte, Hollanda'da, Fransa'da, Danimarka'da, İsveç'te, Avusturya'da ve İsviçre'de yaşayan milyonlarca insanımız, bu durumdan şikâyetçi... Anlatıldığına göre, oralara giden "birinci nesil", kendini şöyle böyle korumasını başarabilmiş, fakat "ikinci" ve hele "üçüncü nesillerin" durumu, tam bir facia imiş...

Görünen odur ki, Türk çocuğunun "Türk millî şuuru içinde İslâm iman ve ahlâkı ile yoğrulması" istekleri karşısında, âdeta kudurma derecesinde "öfke krizleri" geçiren bazı kişi ve çevreler, Müslüman-Türk çocuklarının maruz kaldıkları bu tehlike karşısında, her nedense "sus pus" olmayı tercih ediyorlar? İslâm'dan gayrı bütün dînlere saygılı olan bu gafillerin bütün foyası artık meydana çıkmıştır.

Gurbet acısına ek olarak bir de "kimliğini yitirme" korkusuna düşen inşanımıza kim el uzatacak bilmem ki?

PROF MAURICE ALLAİS VE İSLÂM EKONOMİSİ

Gerçekten de Türk ve İslâm Dünyası, "Batı" karşısında derin bir "aşağılık duygusu" içindedir. Bu kompleks, bilhassa, "aydın geçinen" çevrelerde hayli derindir.

Şimdi, İslâm Dünyası'nda yaşayan "aydınlar" (!), kendi kültür ve medeniyetlerinin değerleri ile değil, "Batı'dan aldıkları sinyallere" göre hareket etmektedirler. Size, bu konuda hayli enteresan bir örnek vermek istiyorum.

Basından öğrendiğimize göre, 1988 Nobel Ekonomi Ödülü'nü alan Fransız Profesörü Maurice Allais, biz Müslümanların, asırlar boyudur savunduğumuz "emir ve ölçülere" benzer bir tarzda düşünerek: "Ekonomik krizlerin başlıca sebebi bankalardır" demektedir. ve bu "tezi" ile "Nobel Ödülü" kazanmaktadır! Güler misiniz, ağlar mısınız, bilmem?

Biz ne diyorduk: "Serbest pazar ekonomisi ve bilhassa kredi konusu, sadece mekanik bir alış-veriş faaliyeti olmayıp aynı zamanda, ahlâka dayanan, dayanışma ve işbirliğini gerektiren bir olaydır."

Bu konuda Prof. Maurice Allais ne diyor: "Bütün ülkeler için pazar ekonomisinin, hem ekonomik, hem sosyal kalkınma yolunda, en sağlıklı tercih olduğuna inanıyorum. Ancak, ısrarla belirteyim ki, hiçbir ekonomik sistem, halkın büyük bir kesimi üzerinde dayanılmaz baskılar doğuruyorsa ahlâkî bakımdan kabul edilemez." Yani, bizim ısrarla savunduğumuz gibi, "Serbest pazar ekonomisi" başıboş değildir, en azından ahlâkî normlarla çevrili olmak zorundadır. Bu, Adam Smith liberalizmine isyandır.

Biz ne diyorduk: "Batı Dünyası'nda, klâsik manâsıyla bankalar, asırlardan beri, birçok hizmetin yanında, 'para alış-verişi' ile de uğraşırlar. Bilindiği gibi, 'ticarî kredi veren bankalar', parayı 'ucuz' alıp 'pahalı' satarak, faiz yolu ile parayı çift değerli duruma sokarak kâr sağlamaya çalışırlar. Bu durum ise, sosyal ve ekonomik dengeleri allak bullak ettiği gibi, 'maliyet fiyatlarını' arttırarak enflasyonun belli başlı sebeplerinden biri olmaktadır."

Bu konuda Prof. Maurice Allais ne diyor: "En azından iki yüz yıldır, Batılı Pazar Ekonomileri'nde, para ile ilgili, önemli düzensizlikler yaşanıyor. Bu durum, çok yönlü sıkıntılara kaynak olduğu gibi, sosyal barışı da tehdit etmektedir... Paranın gerçek değerinde-

ki dalgalanmalar, bir sosyal grubun aleyhine ve bazılarının lehine 'korkunç bir haraç alma' şekline dönüşür. Bugünkü haliyle Batı modeli bankalar, yalnız enflasyona sebep olmamakta, halkın tasarruflarının yağma edilmesine de yol açmaktadır..'

Biz ne diyorduk: "Batı dünyası'nda ve bilhassa kapitalist sistemde, kredi ihtiyacı, müthiş bir istismar sahasıdır. Batı Dünyası'nda 'kredi ve faiz' birbirinden ayrılmaz ikiz kardeşler gibidir. Çünkü, onlar, faizi kredinin kanunî payı kabul ederler; onların kafası, 'faizsiz borç' kavramını kabul edemez. Faiz, devletin para üzerindeki hâkimiyetini yok eder."

Bakınız, bu konuda Prof. Maurice Allais ne diyor: "Para çıkarmak, sadece ve ancak devlete ait olmalıdır. Devletin toplam para hacmi üzerinde mutlak bir hâkimiyeti olmalıdır. Oysa, bugünkü kredi mevzuatı, havadan karşılıksız para ihdas ediyor. Sanki, her kredi işleminden sonra, para miktarı, iki ile çarpılmaktadır. Bence alınacak yeni tedbirlerle, bu imkânsız duruma getirilmelidir. Aksi halde, önce enflasyona, sonra da deflasyona katlanmak zorunda kalacağız. Bu açıdan bakılırsa, dünya fasit bir dairenin içine girmiş bulunuyor."

BANKALAR, PROF. M. ALLAİS VE İSLÂM...

Dünkü yazımızda, 1988 "Nobel Ekonomi Ödülü"ne lâyık görülen Fransız ilim adamı, Prof. Maurice Allais'nin görüşlerini özetlerken, onun zaman zaman İslâm'a ne kadar yaklaştığına işaret etmiştik. İncelememize bugün de aynı minval üzere devam edelim.

Biz ne diyorduk: "Mevduat bankaları ile kredi veren müesseseler birbirinden ayrılmalıdır. Yani, bankalar, artık bol bol ticarî kredi dağıtan, ödedikleri ve aldıkları 'yüksek faizler' ile enflasyonu körükleyen kurumlar olmaktan çıkarılarak, küçük ve orta tasarrufları, bizzat yatırıma kaydıran kuruluşlar durumuna getirilmeli ve mevduat sahiplerini, kâr ve zararına ortak etmelidir. Bunun yanında, kişi, kuruluş ve firmaların 'faizsiz kredi ihtiyaçlarını' karşılamak üzere, bizzat ortaklarınca desteklenen 'orta sandıkları' geliştirilmelidir.

Asla unutmamak gerekir ki/ülkelerin 'enflasyon oranları' ile 'banka faiz yüzdeleri' arasında, çok ilgi çekici bir 'bağıntı' vardır. Onun için denmiştir ki, 'en iyi faiz sıfır faizdir'. Bunun yanında enflasyonu, geniş miktarda kontrol altına almak için, güdülen para

politikasının 'sabit bir değere' (meselâ, altına veya aynî değerlere) endekse edilmesi faydalı olur"...

Bizim, asırlardan beri savunduğumuz ve zaman zaman yaşadığımız bu ölçülere, Prof. Maurice Allais, şöyle yaklaşmaktadır:

"Günümüzde, ister ülke paraları, ister hisse senetleri üzerinde spekülasyon olsun, dünya bütün enlemleri ve boylamlarına dağılmış oyun masaları ile muazzam bir kumarhaneye döndü.

Kredi mekanizmasının işlediği çerçevedeki kurumlarda, esaslı bir reform gerçekleştirilebilir ve geleceğe yönelik tüm sözleşmeler 'gerçek değer' üzerinde endekse edilirse, düzensizlikler ortadan kalkar. Kredi mekanizmasının karşılıksız para oluşturması ve uzun vadeli kredilerin açılması için, kısa vadeli borçlanma böyle bir reformla imkânsızlaşacaktır. Kredi mekanizmasında yapılacak reformla, bugünkü banka faaliyetleri 2 ayrı kategoriye ayrılacaktır. Mevduat bankaları, hiçbir şekilde, kredi açamayacaklar, sadece mudilerinin hesap giriş ve çıkışlarıyla uğraşacak ve bu işlemleri fatura edeceklerdir. Kredi bankaları ise belli bir vâde ile borçlanacak, ancak bu kaynakları, daha kısa vadeli olarak müşterilerine borç verecektir...".

Görülüyor ki, Prof. M. Allais, bugünkü bankacılıktan ve kredi sistemlerinden oldukça rahatsızdır. Sahada, yeni bir yapılanma ihtiyacına işaret etmekte, bilhassa "Mevduat Bankaları" ile "Kredi veren kurumların" birbirinden ayrılmasını istemektedir. Ancak, bizden farklı olarak "mevduat bankalarını" birer "yatırımcı banka hüviyeti" içinde değerlendirmemektedir. Bunun yanında, bizim "Ortasandığı" kavramını bilmediği için, "kredi veren bankalar" fikrini savunmaktadır. Tarafsız bir göz, bizim asırlar boyudur savunduğumuz görüşlerin çok daha güçlü ve geçerli olduğunu hemen görür. Ama, ne yazık ki, bizler, derin bir "aşağılık duygusu" içinde, kendi kendimize, kültür ve medeniyetimize yabancılaşmışız. O kadar ki, Batılı "Evet" demedikçe, biz, kendimizdeki değerleri bile görememekteyiz.

İnşallah, uyanacağımız günler, pek uzakta değildir.

NOT:

Bizim, özetliyerek sunduğumuz Prof. Maurice Allais'e ait görüşleri, etraflıca öğrenmek isteyen okuyucularım, Sn. Artun Ünsal'ın, 14 Kasım 1988 tarihli Hürriyet Gazetesi'nin "Ekonomi Sayfası"nda yayınlanan değerli röbortajını okuyabilirler. S.A.A.

KADIN VE ERKEK ÜZERİNE...

Bu dünyada, en çok garibime giden olaylardan biri de, bazı kişi ve çevrelerce, kadın-erkek "zıtlaşması" ihdas edilmesidir.

Bunu, hem "kapitalist", hem "komünist" dünyada yapanlar var. Kapitalist dünyada, korkunç bir "kadın-erkek rekabeti" tahrik edilirken, komünist dünyada "ezen ve ezilen diyalektiği" içinde, müthiş bir "kadın-erkek çatışması" teşvik edilmektedir.

Ailenin temeline dinamit koymak demek olan bu tahripkâr tutuşu, ülkemize taşımak ve bulaştırmak isteyenler de var. Bunlar, gün geçmiyor ki, ekranlara, mikrofonlara çıkmasınlar, kitap, broşür ve dergilerde boy göstermesinler.

Oysa, Allah, kadın ve erkeği, "işbirliği yapsınlar" ve "insanlık âlemini birlikte ayakta tutsunlar" diye yaratmıştır. Bunlardan birinin yokluğu, aynı zamanda, insanlığın sonu demektir. İstatistikler göstermektedir ki, bir yılda doğan erkek ve kız çocuğu sayısı, üç aşağı beş yukarı, eşittir. Allah, birçok canlı gibi, insanı da "iki cins" halinde yaratmıştır.

Kadın veya erkek yaratılmamız, bizim elimizde değildir. O, henüz esrarını, tam mânâsı ile çözemediğimiz bir "kader" meselesidir. Cinsiyetimizi tayin işi, bize bırakılmamıştır. Aksine, bu hüviyetimiz, hücre hücre, organizmamızın her noktasına, silinmez bir mühür gibi basılmıştır. Yani, dişi ve erkek hücreleri, kromozom ve gen yapısı itibarı ile bütün varlığımızı istilâ etmiştir. Hiçbir operasyon, gerçek bir erkeği kadın, gerçek bir kadını erkek yapamaz. Siz, yapına ve aldatıcı müdahalelere bakmayın. Onların hepsi de yalan... Hattâ cinayet...

Bu noktaya gelmişken hemen belirtelim ki, herkes "cinsiyetinden memnun" olmalıdır. Kadın kadın olduğuna, erkek erkek olduğuna sevinmeli ve razı olmalıdır. Çünkü, her ikisi de insan türünün ayakta durması için gereklidir. Çünkü, biri insanın "anası", diğeri "babası" olmakla şerefleneceklerdir. Çünkü, biri olmadan diğeri olmayacaktır.

Bu bir ilâhî kader ve işbölümü meselesidir. Kadın "analık", erkek "babalık" görevinden kaçarsa insanlık mahvolur. Sosyologlar, pedagoglar ve aklı başında devlet adamları, kesin olarak anlamışlardır ki, beden ve ruh sağlığı yerinde, nesillerin üremesi için, en emin kay-

nak, ailedir. Aile dışında doğan veya aile terbiyesinden mahrum nesiller, cemiyetler için felâket kaynağı olmaktadır. Aile yerine, başka kurumlar geliştirerek, genç nesilleri daha iyi terbiye edeceğini sanan felsefeler, ideolojiler ve doktrinler, çok acı tecrübelerden sonra, girdikleri çıkmazları görmüşler, "yeniden aileye dönüş" seferberliği başlatmışlardır.'

Ailede, çocuğu doğurmak, emzirmek, beslemek, korumak ve terbiye etmek görevi, ağırlıklı olarak elbette "ana"-ya aittir. Ailenin korunmasından, barınmasından ve geçiminden elbette ağırlıklı olarak "baba" sorumludur. Bunu, bu görevi tayin eden sadece "sosyal şartlar ve alışkanlıklar" değildir. Bizzat kadının ve erkeğin biyolojik yapısından kaynaklanan ve inkâr edilemez bir vakıadır bu.

İlâhî kanunlara bağlı olarak kadın, doğuracaktır ve yine biyolojik yapısı itibarı ile çocuğu, o emzirecektir. Çünkü, aksi düşünülemez. Bütün bunlar, onun tabiatı gereğidir.

Kadın kendi tabiatından nasıl kaçabilir? Nasıl "Ben, kuluçka makinesi miyim?" diyebilir.! Kadın, bu görevinden kaçarsa, "insan türü" nasıl devam edebilir?

Aldous Huxley'in "Yeni Dünya"sında ileri sürdüğü, insanların "sun'î rahimlerde geliştirilmesi" projesi, henüz gerçekleşmediğine göre, kadınlar, daha uzun süre, bu görevi yürütmek zorunda kalacaklardır. Bunun yanında, hemen belirteyim ki, "sun'î rahimlerde" üretilecek alfa, beta, gama, delta ve ipsilüm tipi mahlukatın da insanlığı, ne dereceye kadar temsil edeceği belli değildir.

Naçizane kanaatime göre, her şey dolaşıp yine insan tabiatına dönmek zorunda kalacaktır. İnsanoğlu, devamlı olarak "ana"nın sıcak kucağına, "baba"nın kuvvetli kollarına muhtaç olduğunu görecektir.

CİNSİYET MESELESİ VE BAZI SAPIKLAR

Kadın-erkek çatışması ihdas ederek cinsler arasına "nifak" sokmak isteyen kişi ve çevreler, eğer "art niyetli" değillerse, mutlaka tedaviye muhtaç birer "sapıktırlar".

Biraz insan psikolojisinden haberdar olan herkes bilir ki, normal olarak cinsler arasında "özel bir sempati bağı" vardır.

Psikanalistler, ispat etmişlerdir ki, "ergenlik çağını" idrak eden normal her insan "hetero-seksüel"dir; yani karşı cinse karşı sempati duyguları besler. Nitekim, bu mânâ içinde konuşan Sevgili Peygamberimiz, şöyle buyururlar: "Bana, bu dünyada üç şey sevdirildi: güzel koku, kadınlar ve gözümün nuru namaz...".

Yine psikanalistler, iddia ederler ki, 6 ilâ 12 yaş arasında bulunan çocuklar, henüz "bulûğ çağını" idrak etmemiş olmadıklarından, karşı cinsten çok, kendi "cinstaşları" ile daha fazla ilgilenirler. Buna, psikologlar "çete yaşı" derler. Bu dönemdeki çocuklar, ayrı-cinsler halinde grupla-şırlar. Yani, erkekler kendi aralarında gruplaşır, kızlar da kendi aralarında gruplaşır, eğlenirler. Bu dönemde "erkekler" erkek olduklarını, "kızlar" kız olduklarını idrak eder ve kendi cinsiyetlerine göre davranmayı severler. Erkekler "kızlar gibi", kızlar "erkekler" gibi "hareket etmekten hoşlanmazlar. Hattâ, cinsler arasında, şu veya bu nisbette, bir rekabet ve çatışma da vardır denebilir.

Ama, bu durum, "bulûğa kadar" devam eder. Ondan sonra, İlâhî kanuna uyarak cinsler arasında, giderek artan bir "sempati bağı" gelişir ve bu duygu, cinslerin bir araya gelerek "aile kurmalarına" yol açar.

Evet, bunlar, tamamı ile müşahedelere dayanan "ilmî tespitler"dir.

Bütün bu açıklamalardan sonra, rahatça söyleyebiliriz ki, çocukluk ve ergenlik çağını geride bırakıp "yetişkinlik çağına" girmiş insanlarda hâlâ, "karşı cinse karşı" kîn, nefret ve düşmanlık duyguları besleyenler varsa, hâlâ, "kadın-erkek çatışması ve rekabeti" ihdas ederek ekranları, mikrofonları, basın ve yayın organlarını işgal edenler buluna-biliyorsa ve bunlar duygu ve düşüncelerinde samimi iseler, ortada psikiyatrları ilgilendiren bir problem var demektir.

Hiç şüphesiz, günümüzün aile meselelerini, kadım-erkek ilişkilerini, evlenme ve boşanma konularını tartışmak ve gündeme getirmek başka şeydir; fakat, bunları bahane ederek "karşı cinse karşı" kîn ve nefret duygularını açığa vurup doğrudan doğruya aile müessesesine karşı olumsuz tavırlar almak başka şeydir.

İster kadın olsun, ister erkek olsun, herkesin, hem kendi cinsine, hem karşı cinse karşı sevgi ve saygı duyması ve onu koruması, normal bir duygudur. Ama, kendi cinsiyetine "aşk derecesinde bağlı" kalıp karşı cinsi büyük bir kîn ve nefret hedefi durumuna getirmek isteyen kişi ve çevrelerin duygularını "normal" olarak değerlendirmek mümkün değildir. Hele, evinde çalışan "anaları" horlayıp

"özgürlük" adına ailenin temeline dinamit koymak, kimseye fayda sağlamaz. Hiç şüphe etmiyorum ki, "aile kurmayı" angarya sayan ve "analık mesleğini" küçümseyen kişi ve çevreler, şayet "art niyetli" değillerse, mutlaka "tedaviye muhtaç" kimselerdir. Evet, "kadın düşmanı" erkekler ile "erkek düşmanı" kadınları, tedaviye muhtaç birer kimse olarak görmek gerekir.

AİLE BİR "ŞİRKET" MİDİR?

Aileyi "sosyal bir müessese" olarak görmeyen, onu, sadece "iki cins" arasında yapılan "bir akit" sanan kişi ve çevreler de vardır.

Bunların arasında aşırı gidenler var ki, şaşarsınız. Meselâ, bu gibileri, aileyi, seks üzerine kurulu "bir şirket" olarak göstermeye çalışırlar. Böyleleri, her ne hikmetse, aileyi "toplumun en küçük ve temel birimi" olarak görmek istemez ve ailenin "sosyal fonksiyonlarını" küçümserler. Onların işi gücü, aileyi, "ezen ve ezilen" diyalektiği içinde ele alıp bir "kadın - erkek hakları" zemininde tartışma konusu yapmaktır.

Oysa, sosyologlar, kesin olarak ispat etmişlerdir ki, bütün tarih boyunca görüldüğü üzere, günümüzde de "aile" toplumun temel ve vazgeçilmez birimidir. Çünkü, "aile"ye hayat veren "sosyal fonksiyonlar" vardır.

Ailenin bu sosyal fonksiyonlarını şöylece özetlemek mümkündür:

- 1. Aile, insan türünün üremesi, beden ve ruh sağlığı yerinde nesillerin elde edilmesi açısından, en verimli ve başarılı bir ortamdır. Artık, herkes görmekte ve bilmektedir ki, aile dışında doğan veya bir aileden mahrum kalan, nesiller, toplumlar için büyük bir tehlike oluşturmaktadır ve hiçbir müessese ailenin yerini tutamamaktadır.
- 2. Aile, başlı başına bir mektep olup çocuğa dilini, dînini, bizi biz yapan bütün sosyal ve kültürel değerleri, yaşayarak aktaran sımsıcak bir yuvadır. İyi terbiye edilmiş ana ve babaların teşkil ettiği aile yuvaları çok güçlü şahsiyetlerin gelişmesine kaynak olur.
- 3. Çağdaş sosyologlara göre, aile, hayatın "gerilme ritmi" içinde bunalan, yorulan ve yıpranan insanların "güven ve huzur" buldukları yegâne sığınaklar durumundadır ve her geçen gün, ailenin bu fonksiyonu güçlenmektedir. Gerçekten de insanların, sevdiği,

sevildiği, güven duyduğu ve rahatça içini dökebildiği, sere serpe oturabildiği, uzanabildiği, yatıp kalkabildiği bir ortama ihtiyacı vardır. Çağımızda, hiçbir otel, pansiyon veya mekân bunu bize veremez. Biz, bu imkânı ancak evimizde buluruz. Hepimiz, belki, yüzlerce defa "insanın evi başka" demişizdir. Çünkü, başka hiçbir yerde bu rahatlığı bulamayız. Galiba, bu sebepten olacak, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerim'de şöyle buyrulmaktadır: "Allah, evlerinizi, sizin için bir huzur ve sükûn yeri yaptı". (en-Nahl/80).

4. Aile, millî ve mahallî yönetimlerle ve diğer ailelerle işbirliği yaparak çocuğuna, çağa, yani zamana, zemine ve istidatlarına uygun bir "iş" ve "meslek" kazandırmaya çalışır ve bunun için, hiç kimsenin göze alamayacağı fedakârlıklara katlanır. Yemez yedirir, giymez giydirir. Gerçekten de "ana gibi yar olmaz". Tabiî, fedakâr babaları da unutmamak gerekir.

Bütün bunları şunun için yazıyoruz. Aile, sanıldığı gibi, sadece "seks üzerine kurulu bir müessese" değildir.

Onu, bir "seks şirketi" tarzında yorumlayıp değerlendirmek isteyenlerin, büyük yanlışlık içinde bulunduğu apaçıkken, "aile kadınlığını" ve "analık görevini" küçümsemenin gerçek bir cinayet olduğunu belirtmek gerekir.

Hiç şüphesiz, aile müessesesinin çağdaş ihtiyaçlara göre, yeniden incelenmesi, evlenme ve boşanma mevzuatının ıslâhı, ananın ve çocukların korunması, evinde çalışan kadına daha sağlam garantilerin sağlanması ayrı bir konudur; fakat, bütün bunları bahane ederek "aileyi", "analık görevlerini" ve "evinde çalışan kadınları" hor görmek ve hakîr düşürmeye çalışmak ayrı şeydir. Bütün mesele, konuları saptırmadan ele almada...

AET'YE DÎNÎ UYUM

Avrupalılar, bizi AET'ye alacaklarmış da birazcık "tarihimizden" ve "dînimizden" korkuyorlarmış. Meselenin ekonomik ve politik yönü, şöyle böyle halledilebilirmiş de bilhassa bu iki konu "Batılı Dostlarımızı" (!) düşündürüyormuş. Gerçekten de milletimizi "tarih" ve "dîn" konusunda, "Batı ile bütünleştirecek" bir çare yok muymuş?.. Şöyle "tam uyum" sağlayacak bir çare!..

Sağolsunlar, bazı kalemşörlerimiz, "tarih" işini halletmek için — aşağı yukarı— yarım asırdır çalışıyorlar! Bunlar, ısrarla belirtiyorlar ki, milletimiz, "Orta-Âsya Medeniyeti" yerine "Anadolu

Uygarlıkları" zemini üzerine oturtulmalı, "Oğuz Destanları" yerine "Homeros" okutulmalı, Göktürklerin, Karahanlıların, Selçukluların ve Osmanlıların yerine Hititler, İyonyalılar, Truvalılar ve Akatlar geçirilmelidir. Belki, böylece kendimizi Batılılara kabul ettirebiliriz!

Basından öğrendiğimize göre, "dîn konusundaki uyum işini" de sağolsun "Vatikan Katolik Kilisesi" üstlenmiş. Belirtildiğine göre, şimdi Papa II. Jean Paul'un emri ile "İslâmiyet ile Hıristiyanlık arasındaki benzer noktalar uzmanlarca saptanacakmış". Vatikan, bu konuda hayli ümitli gözüküyormuş, çünkü "İslâm Dünyası'nda tek laik ülke olan Türkiye", hem yeniliklere acıkmış ve hem de Batı ile bütünleşmek arzusunda imiş.

İş, bu noktaya gelmişken, "Vatikan uzmanlarının" işini kolaylaştırmak üzere, İslâmiyet ile Hıristiyanlık arasındaki "benzerliklerden" ve "farklardan" bazılarına ben de işaret edeyim:

Biz Müslümanlar: "Allah bîrdir ve Allah'tan başka ilâh yoktur" deriz. Oysa Hıristiyanlar, "Allah üçtür, üç birdir" derler. Gelin de uzlaştırın.

Biz Müslümanlar: "Allah'a cinsiyet izafe edilemez. Onun eşi, oğlu ve kızı olamaz" deriz. Hıristiyanlar: "Tanrılığı Baba, Oğul, Meryem veya Ruh'ül Kudüs arasında paylaştırırlar." Gelin de uzlaştırın.

Biz Müslümanlar: "Babasız hak peygamber Hz. İsa, Allah'ın kulu ve resulüdür. Melekler ise nurdan yaratılmış ve cinsiyeti olmayan varlıklardır" deriz. Hıristiyanlar: "Hz. İsa Tanrı'nın oğludur, bizzat İnsan - Tanrı'dır. Melekler de Allah'ın kızları..." derler. Gelin de uzlaştırın.

Biz Müslümanlar: "Allah'ın kulu ve peygamberi Hz. İsa çarmıha gerilmemiştir" deriz. Hıristiyanlar: "Çarmıha gerilmiştir" derler ve Haç'ı kutsal bilirler. Gelin de uzlaştırın.

Biz Müslümanlar; "Her insan, günahsız ve İslâm fıtratı üzere doğar. Sonradan çeşitli sebeplere bağlı olarak iman ve küfürden birini tercih eder" deriz. Hıristiyanlar: "Bütün insanlar, Hz. Âdem ve Hz. Havva'nın Cennet'te işledikleri hatalar sebebi ile suçlu ve günahkâr doğarlar" derler. Gelin de uzlaştırın.

Biz Müslümanlar, "Dînde ruhbanlık yoktur. Kişi, tertemiz olmak şartıyla, her zeminde, tek başına veya toplu olarak Allah'a dua, ibadet ve niyazda bulunabilir ve bizzat kendisi Allah'tan af ve mağfiret dileyebilir" deriz. Hıristiyanlar ise, dînde "ruhbanlık ihdas ederek", ancak bu ruhbanlar aracılığı ile ibadet edebilir, papazlara

günah çıkartarak af ve mağfiret dileyebilirler. Gelin de bu iki dîni uzlaştırın bakalım.

Biz Hz. İsa'yı "hak peygamber" olarak tanır ve severiz, Hıristiyanlar "sevgili peygamberimizi" kabul etmez ve sevmezler. Gelin de bu iki dîni uzlaştırın bakalım.

Biz, "Bozulmamış İncil'i" mukaddes kitap olarak tanırız, onlar, sapasağlam ortada duran Yüce ve Mukaddes Kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'e inanmazlar. Gelin de bu iki dîni uzlaştırın bakalım.

Bence, ortada, "uzlaşmayı" gerektiren bir durum yoktur. Bütün mesele "Hakkı görüp teslim olmakta"!.. Gerçek bir göz, İslâm'ın dünyamızı aydınlatan nurunu, görmek zorundadır. Zaten Batı'nın korkusu buradan gelmektedir.

MUTLU AZINLIĞA MEKTUP

Sizler, bizden çok farklı insanlarsınız. Biz, size "mutlu azınlık" deriz, siz de bize "halk"...

Evet, biz halkız, yani "alalâde insanlar"; oysa sizler, büyük mütefekkiriniz F. Nietzsche'nin (1844-1900) tâbiri ile "üstün-insanlar" sınıfını teşkil edersiniz. Çalışmak bizim, yaşamak sizin hakkınız...

Siz "güçlü insanlarsınız", bizler ise "zayıfız. Yine sizler "nitelikli" insanlarsınız, oysa bizler "niteliksiz"... Ch. Darvvin ne demişti: "Evrimin temelinde, güçlünün zayıfı yok etmesi yatar". O halde yasasın "evrim"...

Bakınız, milâdî "Yılbaşı" yaklaşıyor. Sizler, eğlenmek, para harcamak ve hayatın tadını çıkarmak için, aylar önce hazırlığınızı yaptınız; turizm şirketleriyle anlaştınız; Atina'da, Roma'da, Paris'te, Londra'da, Leningrad'da, Bangok'ta, Singapur'da, Phuket'te ve Maldiy Adalarında konaklayacağınız yerleri ayarladınız.

Sakın bizi düşünmeyin. Siz, eğlencenize bakın. Haydi güle güle!

Siz, meşhur filozof Farabî'nin (870-950) el-Medinet'ül-Fazıla adlı kitabında yazdıklarına aldırmayın. F. Nietzsche'nin dediklerini yapın.

Biliyorsunuz Farabî, adı geçen kitabında, soysuzlaşmış cemiyetlerde "egoizmin arttığını", "güçlülerin zayıfları ezmeyi hak bildiklerini" söyler ve böyle insan gruplarını "cahiliye toplumları" olarak nitelendirir. Farabî'nin açıklamalarına göre, bu tip cemiyetlerin insanları şöyle düşünürler: "Madem ki, tabiatta kavga diye bir

şey var. O halde, dövüş âdil bir şeydir. Adalet başkasını ezmektir... Bu itibarla, galibin mağlubu istismar etmesi adalet sayıldığı gibi, mağlûbun galibe hizmet etmesi de adalet sayılır. Bu, tabiî adalettir ve adaletlerin en faziletlisidir... Her insan, kendi hayrını, kendi gücüyle elde etmelidir. Kendine faydalı bildiği hayrı arzu ettiği zaman, uğrunda savaşmalıdır. En bahtiyar insan, mücadele sonunda, bütün hasımlarını yenip kahreden insandır...". (Bkz. Farabî, el-Medinet'ül Fazıla, s. 81-94, 1956 - Maarif Basımevi).

Bakınız, meşhur filozof F. Nietzsche, cemiyetin kaymak tabakasını teşkil eden sizin gibi "üstün-insanlara" neler tavsiye ediyor. Ben, ibret ve dehşetle okudum, ümit ederim ki, sizler, haz duyarak okursunuz.

Nietzsche diyor ki: "Ey yüksek insanlar, benden şunu öğreniniz: Pazar yerinde, kimse, yüksek insanlara inanmaz. Orda ille de konuşmak isterseniz, siz bilirsiniz, konuşun! Ama, yığın göz kırpar: 'Biz hepimiz eşitiz'.

'Ey yüksek insanlar' diye göz kırpar yığın, 'yüksek insan diye bir şey yoktur, hepimiz eşitiz; insan insandır; Tanrı önünde hepimiz eşitiz'. Tanrı önünde ha! Ama bu Tanrı öldü artık. Yığın önündeyse, biz eşit olmak istemeyiz. Ey yüksek insanlar, pazar yerinden uzaklaşasınız!". {Bkz. F. Nietzsche, Böyle Buyurdu Zerdüşt, s. 334, 1964. Millî Eğitim Basımevi).

Nietzsche şöyle devam ediyor: "Beni avutmak için 'insan kötüdür' diyorlardı, bütün bilge kişiler. Ah, keşke, bugün de doğru olsa bu! Çünkü, kötülük, insanın en iyi gücüdür...". (Bkz. A.g.e. s. 336).

Dîn, iman, hukuk ve ahlâk mı? Bunları yaşamak bize düşer. Size gelince sevgili "Mutlu azınlıklar" ve "Üstün-insanlar", sizler, her türlü "dogma"dan uzak yaşayan "özgür insanlarsınız". Size ne bunlardan? Sizler, bildiğiniz gibi yaşayın ve mutlu olun yeter!

Sizlere "Yeni Yıl"da da mutluluklar dilerim.

YILBAŞI VE MUTLU AZINLIKLAR

Bugün, 31 Aralık 1988... Yarın 1 Ocak 1989...

Bu gece, duvara yeni bir takvim asacağım. Bu gün ve gecelerin benim için başka bir anlamı yok... Yani alalâda bir gün...

Oysa, ülkemizde, giderek sayıları artan bir "mutlu azınlık" için, durum, böyle değil... Gazetelerden öğrendiğimize göre, "Milâdî yılbaşına, daha bir ay varken, bütün turizm acentelerinin düzenlediği "yurt-dışı turları'nda yer bulmak mümkün değilmiş...".

Yine gazetelerden öğrendiğimize göre, "En çok ilgi toplayan turlar, Singapur'a, Bangok'a ve Moskova Leningrad'a düzenlenenlermiş ve acenteler, talepleri karşılıyamıyormuş... Bunların yanında Paris, Londra, Roma, Güney Amerika ve Maldiv adaları çok büyük bir ilgi görüyormuş...".

Günlük otel fiyatları da "fena" değilmiş. Şöyle:

"Singapur Phuket - Bangok: 14 gün, iki yataklı odada kişi başına 1650 Amerikan Doları.

Londra - Paris: 9 gün, iki yataklı odada, kişi başına, 1 milyon 175 bin TL. artı 610 Amerikan Doları... Günlük fiyat. ..

Moskova-Leningrad: 8 gün, iki yataklı odada, kişi başına 1050 Amerikan Doları...

Atina: 4 gün, iki yataklı odada, kişi başına 410 bin TL. artı 210 Amerikan Doları...

Güney Amerika: 19 gün, iki yataklı odada, kişi başına 3 milyon 750 bin TL. artı 940 Amerikan Doları...

Maldiv Adaları: 12 gün, iki yataklı odada, kişi başına 1500 Amerikan Doları...

Bu fiyatlara 100 Amerikan Doları olan Konut Fonu Vergisi dâhil değil. Uçak fiyatları da son artışlar nazara alınarak hesap edilecektir...".

Görülüyor ki, ülkemizdeki bir "mutlu azınlık" için enflasyonun yüzde 90'lara varması, ev kiralarının "asgari ücreti" aşacak seviyelere tırmanması, etin, sütün, peynirin ve zeytinin "gram" ile satılır duruma getirilmesi hiç de önemli değil...

Darvin'lerin, Nietzsche'lerin dediği gibi: "hayat mücadelesinde kuvvetli olan yaşar". "Bencillik (egoizm) hayatın en gerçekçi kanunudur. Ahlâk, dîn, hak ve hukuk, zayıfların uydurduğu şeylerdir. Güçlüler bu tuzağa düşmemelidirler..."

Öte yandan kültürün millîsi ve "gayrı millîsi" mi olurmuş? "Kültür emperyalizmi" ne demekmiş? Dünyadaki mücadeleler, boğuşmalar ve didişmelerden onlara ne? Onlar, sadece, kendi mutluluklarını düşünürler.

Evet, "mutlu azınlıkların" hayat felsefesi bu... Görünen odur ki, onlar bize, biz onlara "yabancı" düsmüsüz...

Allah, sonumuzu hayra tebdil eylesin.

İSTİKBALİ TAHMİN İHTİYACI

Kim bilir, 1989 yılı nelere gebe?.. Kim bilir yaşayanlar neler görecekler? "İstikbal" hakkındaki görüş ve düşüncelerimiz, çok defa zanlardan ve tahminlerden ibarettir. Gerçekten de istikbalın alaca karanlığı içinde gelişecek olayları yakalamak zordur. Hele uzak istikbal söz konusu olursa...

Ama, bir gerçek daha var... Âdemoğulları, geleceği, hep merak etmişlerdir. İnsanlar, yalan ve yanlış şeyler söylediklerini bile bile, sırf bu ihtiyaçla "falcılara ve kâhinlere" koşmuşlardır...

Yerli ve yabancı birçok basın organının, "yılbaşı" öncesinde ve sonrasında, bilmem hangi falcı veya kâhinle yaptıkları mülakatlara yer vermesi de göstermektedir ki, İstikbali bilme özlemi, "modern" (!) ve "ilkel" gruplarda aynı güçtedir.

Oysa, dînimizde "falcılık ve kâhinlik yasaktır" ve çağdaş ilim adamlarının da ortaya koydukları gibi, bütün "falcılar ve kâhinler yalancıdır". Onların zan ve tahminlerinin bir kısmı doğru çıksa bile, bu hüküm değişmez...

Bununla birlikte, yüce dinimiz, "Doğrusunu Allah bilir" diyerek istikbal hakkında, düşünce, kanaat, zan ve tahminlerimizi ortaya koymaya engel olmaz. Çağdaş ilim adamının da "konuya yaklaşımı" böyledir. Kesin bir hükme varmamak şartı ile "geçmişe ve hali hazır duruma bakarak geleceği tahmin etmek" mümkündür. Çünkü, evrende, hiçbir olay başıboş değildir. Hepsinin de bağlandığı bir "determinizm" vardır. Buradan hareket ederek ilim, bize olayları "önceden görme" (prediction) fırsatı verebilir. Bilfarz, daha önceki yıllara ait istatistikleri inceleyerek, bu yıl meydana gelebilecek birçok gelişmeyi tahmin edebiliriz ve ediyoruz.

Nitekim, gelecekle ilgili plânlarımızı ve programlarımızı hazırlamada, muhtemel gelişmelere ve tehlikelere göre tedbir almada, bizim bu tavrımız hayli önemli rol oynar.

Esasen, insanın, hayvandan farklı olan yönlerinden biri de budur. İnsan, zamanın üçüncü boyutu olan "istikbale şuurla yöneldiği" halde, hayvanlarda bu ihtiyaç, mekanik insiyaklar halindedir. İnsan, canlılar arasında, şuurlu bir faaliyet olarak "istikbal endîşesi" taşıyan biricik varlık gibi gözükmektedir. İnsan, istikbalini plânlayabilen ve zamanı kendi ülkü ve hedefleri istikametinde kullanabilen bir canlıdır.

Gerçi, "finalizmi" (gayeciliği) topyekûn varlığa ve bütün canlılara mal etmek isteyen fikir adamları mevcutsa da bu durum, insan için inkâr edilemez bir vakıadır. Ben, karıncaların da, arıların da, hatta bitkilerin de gelecekle ilgili "çırpınışlarını" asla inkâr etmiyorum. Ancak, bu endîşenin, insanlarda, nasıl bir şuurlu plânlamaya dönüştüğünü belirtmek istiyorum. Kaldı ki, yüce dînimiz, hiçbir varlığın maksatsız yaratılmadığını, her kıpırdanışın bir gayeye matuf olduğunu bildirir. Bu sebepten ben, "finalite"yi aklın kanunları arasında sayan fikir adamlarına hak vermekte devam ediyorum. Ama, bunun yanında, çok iyi biliyorum ki, hiçbir canlı, insan kadar "finalist" ve "idealist" olamaz. Çünkü, insanlar, düne ve bugüne bakarak "yarınlarını tahmin edebiliyor ve planlayabiliyor".

O halde, biz de 1989 Yılı içinde, Türk Dünyası'nda, İslâm Âlemi'nde ve Dünya'da neler olabileceği ve muhtemel gelişmeler etrafındaki kanaatlerimizi ve zanlarımızı ortaya koymaya çalışalım.

1989'A GİRERKEN DÜNYAMIZ

İlim, bize, bugüne bakarak "geleceği tahmin" imkânı sağlar. Hiç şüphesiz, bu gibi tahminlerde "hata payı" az değildir. Bununla birlikte, Âdemoğulları, gelecek ile ilgili tahminlere bayılırlar.

Bunu bildiğimiz için, biz de 1989 Yılı'nın "Dünyamız", "İslâm ve Türk Dünyası" için neler getirebileceğini, bugünlerimize bakarak pekâlâ tahmin edebiliriz.

Önce, "Genel olarak Dünyamız'dan" başlayalım.

Görünen odur ki, "Süperler arasındaki diyalog" giderek artacak, ABD'nin yeni başkanı Bush, selefi Reagan'ın çizgisinde yürüyerek Gorbaçov ile münasebetlerini "aynı minval üzere" sürdürecektir.

Böylece, belki, bütün dünyayı bin kere imhaya yeterli "nükleer silâhlar" yarı yarıya azaltılacak ve fakat insanlık âlemi, bu konuda, arzu edilen güvenliğe kavuşturulamayacaktır.

Sovyetler Birliği'nde Gorbaçov'un "açıklık" ve "yeniden yapılanma" politikası, "ekonomik zorluklar" ve "etnik kıpırdanışlar" sebebiyle hayli sarsılmakla birlikte, 1989 Yılı'nda da "hâkimiyetini" sürdürecektir. Ama, tahmin ediyoruz ki, bu yıl, Gorbaçov, hayli yıpranacak ve ülke içinde serî tedbirler almak zorunda kalacaktır.

Komünist Blok'ta bulunan Doğu-Avrupa Ülkeleri'nin büyük bir kısmı, "Hür Dünya" ile ilişkilerini daha fazla arttırma yoluna giderek "Sovyet Boyunduruğu"ndan ağır ağır da olsa, kurtulma çarelerini arttıracak ve bu durum, Gorbaçov'u hayli müşkül duruma sokacaktır. Böyle bir gidiş, Varşova Paktı ile NATO'nun varlığına zarar vermemekle birlikte, bloklar arası bir "rehavete" kaynak olabilecektir. Bundan hangi tarafın daha kârlı çıkacağını önümüzdeki yıllar gösterecektir.

Bunun yanında, apaçık görülmektedir ki, ABD ile Sovyetler Birliği'nin "Dünya Politikasını tayin etmede" başrolü oynamaları ve âdeta Batı Avrupa Ülkeleri'ni "devre dışı" bırakmaları, başta Fransa olmak üzere, birçoklarını kızdırmaktadır. Görünen odur ki, Batı Avrupa Ülkeleri, şimdi, ABD'den daha bağımsız hareket etmek, ekonomik ve savunma politikalarını, kendi kendilerine oluşturmak ihtiyacını, daha fazla duymaktadırlar. 1989 Yılı'nda, bu eğilimin daha da artacağı düşünülebilir.

Bu tutuş, hiç şüphesiz ABD'yi endişelendirecek ve ABD'nin yeni başkanı, Batı Avrupa Ülkeleri ile diyalogu arttırıcı tedbirlere öncelik vermek zorunda kalacaktır. Hem Gorbaçov'la diyalogu sürdürmek isteyen, hem Batı Avrupalı müttefiklerini "kırmak" istemeyen Bush'un işi, hayli zor gözükmektedir.

IRA problemi olmasa, İngiltere'nin durumu çok iyi... O, ABD ve Çorbaçov diyalogundan ve Batı Avrupa ile ABD'nin sürtüşmesinden doğan "denge ortamında" bilinen politikasını yürütmekte, kendi çıkarı tehlikeye maruz kalmadıkça sessiz ve hareketsiz kalmaktadır. İtiraf edelim ki, şu anda, dünyanın en istikrarlı ve müreffeh devletlerinin başında İngiltere gelmektedir. O, "Avrupa Topluluğu" içinde bulunmakla birlikte, ABD'den yana bir çizgide yürümesine, bu yıl da devam edecektir.

F. Almanya ise çok güçlü ekonomik yapısına rağmen, hâlâ 2. Dünya Savaşı'nın "ezikliği" ve "suçluluk kompleksi" içinde şaşkın ve kararsız olarak ABD ile Batı Avrupa Ülkeleri arasında sıkışıp kalmıştır. Bir bakıma inisiyatifsizdir. Oysa Japonya, bu kompleksten kurtulmak üzeredir.

Kızıl Çin, sessiz ve derinden hareket eden bir politika ile bir taraftan iktisaden güçlenmeye çalışırken, diğer taraftan sinsi bir istilâ planı ile Asya'yı yavaş yavaş ele geçirmektedir. 1989 Yılı, Kızıl Çin'in biraz daha güçleneceği bir zaman dilimi olacaktır. Bence, Çin, gelecek dünyanın "korkulu rüyası" olmalıdır.

Diğer ülkelerin durumuna "İslâm ve Türk Dünyası'nın yarınını" incelerken temas edeceğiz.

1989'A GİRERKEN İSLÂM DÜNYASI

"İslâm Dünyası" derken, şimdi sayıları 1 milyar olan ve "İnsanlık Âlemi"nin beşte birini teşkil eden bir "ümmet"ten söz ediyoruz.

Bazıları, büyük bir yanılgı içinde, "Millet çağına girdik, artık ümmet çağı kapandı" diyebilirler. Ama, gördüğümüz kadarı ile "gerçekler" onları yalanlamaktadır.

Bugün de yeryüzünde çeşitli dînler ve bu dînlere bağlı milyonlar vardır. Üstelik, bu dînler ve bu dînlere bağlı kitleler, büyük bir aktivite içinde bulunmaktadırlar. Yahudilik, Hıristiyanlık, Müslümanlık, Budizm ve benzeri dînler ve inançlar, günümüzün de fonksiyonel gerçekleridir. Yani, 'ümmetler" de "milletler" kadar, ihmal ve inkâr edilemez yakıalardır.

Evet, isteseniz de, istemeseniz de bugün, yeryüzünde bir "İslâm Ümmeti" vardır. Şu anda, ismi ve rejimi ne olursa olsun, Birleşmiş Milletler Teşkilâtı'nın üstünde 46 "İslâm Devleti"nin bayrağı dalgalanmaktadır ve bütün dünya, bunu, böyle bilmektedir.

Şu da bir gerçektir ki, pek az istisnası dışında, insanların büyük bir çoğunluğu bir "milliyete" ve "ümmete" bağlıdır. Meselâ, bizim cemiyetimiz, kendini "Türk Milleti'ndenim ve İslâm Ümmeti'ndenim" diye tarif eder.

Sosyal psikologlar, ispat etmişlerdir ki, benzer duyguları ve inançları paylaşanlar arasında, inkâr ve ihmal edilemez "bir sempati bağı" doğar. Yani, kişinin "soydaşını" ve "dîndaşını" sevmesi tabiî ve normal bir duygudur. Bu sebepten olacak, yüce dînimiz, insanlar arasındaki farkları ve üstünlükleri "takva" ile açıklamasına rağmen, Sevgili ve Şanlı Peygamberimiz: "Kişi, kavmini sevmekle suçlana-

maz" diye de buyurmuşlardır. Yani, dîndaşını sevmek, soydaşını sevmeye mani değildir. Yahut, Müslümanlık, kimseden "soyunu inkâr" etmeyi istememektedir. Aksine, "Soyunu inkâr eden haramzadedir" ve İslâm'da "büyük günahlardan" sayılmıştır.

Öte yandan, yine psikologlarca tespit olunmuştur ki, "kişi sevdiğinin dertleri ile dertlenir ve mutluluğu ile mutluluk bulur". Nitekim, Sevgili Peygamberimiz de "Bütün müminlerin bir vücud gibi olduklarını, birbirlerinin acılarını paylaşmak zorunda olduklarını" ısrarla belirtmişlerdir. O halde, biz müminlere düşen iş, şu anda, yeryüzünde bulunan "Müslüman kardeşlerimizin" dertlerini ve meselelerini bilmek, onların acılarını paylaşmak, problemlerine çözümler bulmaktır.

Görünen odur ki, 1989 Yılı, İslâm Dünyası için yine pek parlak bir zaman dilimi olmayacaktır. Yıllardan beri 390 milyonu, "fiilen esir" ve arta kalanı "geri kalmış" ve "gelişmekte olan" ülke statüsündeki Müslümanların sıkıntıları ve problemleri, hafiflemeden devam edecektir.

Bununla birlikte, İslâm Dünyası'nda "aydınların uyanışı" hızlanacak, "birlik", "beraberlik" ve "dayanışma" şuuru daha da belirgin duruma gelecektir. Kendi tarihine, özüne, kültür ve medeniyetine yabancılaşmadan çağdaş hamlelerle ayağa kalkmak arzusunu taşıyan kitleler, bilhassa gençlik kesimi başta olmak üzere, giderek çoğalacaktır. Her geçen gün, İslâm Dünyası'nda "Doğu"ya ve "Batı"ya alternatif olarak "İslâmî diriliş" güç kazanacaktır. Emperyalistlerin bundan korkması ve ürkmesi normaldir. Ancak Müslüman geçinen bazı mahfillerin böyle bir endîşe içinde bulunmaları, çok mânâsız kalmaktadır. Konuyu saptırmaya gerek yok, hedef emperyalizmi yıkmaktır.

Maamafih, yıllar yılıdır, "yabancılar" ile haşir neşir olan, onların tesir, telkin ve terbiyesi altında büyüyen bu çevrelerin, 1989 Yılı'nda devam edecek tepkilerini anlayışla karşılamak gerekir. Elbette, bir gün gelecek, bunlar da uyanacaklardır. Hatta, bu uyanışın kısmen de olsa, başlamış olduğuna dair belirtiler vardır.

Bakalım, "âyine-i devran" ne gösterecektir?

1989 VE AFGAN MÜCAHİDLERÎ

1989 Yılı'nda, İslâm Dünyası'nın gündeminde Afganistan ve Filistin dâvası yine başta gelecektir.

Görünen odur ki, "Afgan Mücahidleri", Afgan halkı ile bütünleşerek hem Sovyet işgalini tamamen kıracaklar, hem de "kukla Necip hükümetini" etkisiz duruma getireceklerdir.

Sovyetler Birliği, kendi "iç meseleleri" yüzünden, ister istemez Afganistan'dan çekilmek zorundadır. Sovyetler Birliği'nin "kukla hükümeti" bir kenara iterek "Afganlı Mücahidler" ile müzakereye girişmesi, çok müspet gelişmedir ve Allah'ın izni ile Afganlılar için "zafer yakındır".

Ancak, hemen belirtmek gerekir ki, Rus işgal ordusu çekilip gittikten sonra, Afganistan için asıl tehlike başlayacaktır. Çünkü, "işgal ordusu" karşısında bir bütün olan "mücahidler" arasında, derin görüş ayrılıkları ve çetin ihtilâflar vardır.

Yeni kurulacak "Afgan Devleti'nin şekli", "Etnik çatışmalar" ve "Liderlik konusu", çözümü hayli güç birer problem olarak ortada durmaktadır. Bu konulardaki görüş farkları o kadar derindir ki, "liderler arası rekabete" dayalı propagandalar, ülkemize bile yansımaktadır. Şimdi, ülkemizde bile farklı "mücahid gruplarının" taraftarları ve hasımları yar...

Ne garip değil mi? Öyle ki, benim, hiç bir yan tutmadan "Afgan Mücahidlerine yardım" davetim bile, samimiyetinden asla şüphe etmediğim bazı kardeşlerimizce, istemediğim bir tarzda yorumlanmıştır. Oysa, ben bu yazılarımda, hiçbir kişi ve grubun adını vermemiştim. Bazılarının "Türk Ocağı sözünden ürkeceğini de hiç aklıma getirmemiştim. Sadece "Afgan Mücahidlerine" mümkün mertebe yardımcı olmamız gerektiğini yazmıştım.

Kaldı ki, "Afgan Mücahid gruplarının" hepsi için kulağımıza gelen "müspet" ve "menfi" pek çok iddia var. "En iyileri" (!) için bile neler söyleniyor, neler? Söyleyenler de kendi adamları!.. Ama, biz, bu propagandalara inanımak istemiyor ve hepsini birlik ve beraberliğe davet ediyoruz. Aksi halde, kan dökerek kazandıklarını, gözyaşları içinde kaybedebilirler. Bize düşen iş, onların aralarındaki ihtilâfları ve çatışmaları körüklemek değil, onları uzlaştırmaktır. Bu noktada belirteyim ki, kimin ne olduğu, Ruslar çekildikten

sonra, kolayca görülecektir. O zaman, bugün, rahatça ahkâm kesenlerin o zaman "mahcup" düşeceklerini hep birlikte göreceğiz.

Bu noktada duamız şudur: Cenab-ı Hak, Afgan Mücahidleri arasında, en samimi olanına, hiçbir hesap kitap içinde bulunmayıp sırf Allah rızası için savaşan yiğit kadrolarına yardımcı olsun. Ard niyetli, sinsi hesaplar içinde bulunup "samimi cihad erlerini" lekeleyenleri kahhar ismi celili ile cezalandırsın. Yalnız kendini düşünen, diğer bütün "mücahidleri" "ABD yanlısı", "İngiliz uşağı" ve "kavmiyetçi" diyerek saf dışı bırakmak isteyen, bir taraftan "İran" ile kışkırtırken, diğer taraftan Arap ülkelerinin "petro-dolarına" göz kırpan, azgın bir "Peştu kavmiyetçisi" olduğu halde, Afganistan'da yaşayan 6 milyon Müslüman-Türk'e "ikinci sınıf insan" muamelesi yapmaya kalkışan kimselerin foyasını tez zamanda meydana çıkarsın. Âmin.

Bu noktada, bütün okuyucularıma ilân edeyim ki, kesin olarak biliyoruz ki, Afganistan'da savaş veren Rabbaniler, Müceddîdiler, Geylânîler, Azad Begler ve daha niceleri, samimiyetlerinden asla şüphe edilmeyecek kahramanlardır. Onların aleyhlerine propaganda yapanların kim ve ne oldukları, umarım ki, yakın zamanlarda belli olacaktır.

Mamafih, Yüce Allah doğruların yardımcısıdır.

1989 VE FİLİSTİN DÂVASI...

İslâm Âlemi'nin kanayan yaralarından biri de "Filistin" meselesidir. Gelişmelere bakılırsa, bu yara, 1989 Yılı'nda da kanamaya devam edecektir.

Gerçi, Filistin Millî Konseyi, Filistin Kurtuluş Teşkilâtı ve onun çilekeş başkanı Yaser Arafat, vatanperver arkadaşları ile birlikte, bilhassa son zamanlarda, inkâr edilemez diplomatik ve politik başarılar elde ettilerse de "kesin sonuca" ulaşmak henüz uzak gözükmektedir.

Bununla birlikte zaman, "Filistinli Müslümanlar" lehine işlemektedir. Filistin Millî Konseyi'nin 15 Kasım 1988 tarihinde, Cezayir'de "Bağımsız Filistin Devleti"ni ilân etmesi ile başlayan dinamik hamle, İsrail ve ABD'nin öfkeli karşı çıkışlarına rağmen, sanıldığından ve umulduğundan daha fazla ilgi ve itibar bulmuştur.

Hele —ABD'nin vize vermemesi sebebi ile— Cenevre'ye alınan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda Yaser Arafat'ın yaptığı tarihî ve akıllı konuşma, kelimenin tam manâsıyla İsrail ve ABD'yi yalnız bırakmıştır. Bilmem ABD'nin tarihinde bunun başka bir benzeri var mıdır?

"Beynelmilel Siyonizmin" kontrolüne girerek bu duruma düşen ABD'nin, dünya milletleri nezdindeki prestiji, kendi "kamu oyunu" bile rahatsız edecek derecede zayıflamıştır. Bu da bir ümittir. Nitekim, ABD'nin, FKT ile diyaloga razı olması bundandır. Buna rağmen, ABD, 1989 Yılı'nda da "beynelmilel siyonizmin programı" içinde yürümek zorunda kalacaktır.

Ama, kim ne derse desin, Yaser Arafat'ın 31 Aralık 1988 günü Cenevre'de yaptığı konuşma ve barış çağrıları, dünya kamu oyunda çok müspet izler bırakmış ve "İsrail'in uzlaşmaz tutumunu" kör gözlere bile göstermiştir. Şimdi, Batı Avrupa Ülkeleri ve AET bile, Filistinli'lerin 40 yıldır süren çilelerini, biraz daha anlamış bulunmaktadır. Her ne kadar Suriye yanlısı ve Arafat karşıtı olan kişi ve gruplar, "Yaser Arafat'ı Filistin dâvasına ihanet etmek" ile suçluyorlarsa da asla etkili olamamaktadırlar. Çünkü, herkes göstermektedir ki, Arafat, çok şuurlu ve akıllı bir tutum içinde İsrail'i, Beynelmilel Siyonizmi ve ABD'yi, gerçekten de köşeye sıkıştırmış bulunmaktadır. Tamamı ile büyük bir devlet adamına yaraşan bir strateji içinde konuşmuş ve hareket etmiştir.

Öyle görünmektedir ki, Batı Avrupa Ülkeleri ve AET bile yavaş yavaş da olsa Filistin Devleti'ni tanımaya psikolojikman hazır duruma gelmişlerdir. Ayrıca, Orta-Doğu ve Arap Ülkeleri, onların vazgeçemeyecekleri bir "pazar" durumundadır. Eğer, Araplar, akıllı davranırlarsa, kolayca sonuç alabilirler.

Yaser Arafat'ın "küçük generallerine" gelince, onlar, 1989 Yılı'nda da "Taş atmaya" devam edeceklerdir. Kahraman İsrail askerleri (!) de bu çocukları, en modern silâh ve vasıtalarla etkisiz duruma sokmak için ne mümkünse yapacaklardır. Yani, her gün, en azından bir "Filistinli çocuğu" öldürecek ve birçoklarını yaralayacaklardır. Ama, onlar da eninde, sonunda öğreneceklerdir ki, bu, bir çıkış yolu değildir. Çünkü, tarih binlerce defa ispat etmiştir ki, "istiklâl savaşı" veren milletler, kolay kolay yorulmazlar, ama, istilâcıların tahammülleri sınırlıdır. Onlar, er-geç çekip giderler. Görünen odur ki, Filistin'de, maalesef, daha epey kan ve gözyaşı akacak, daha pek çok müzakere ve diplomatik görüşme yapılacaktır. Ama, nihaî zafer, mutlaka, gerçekleşecektir. Bu günün pek uzak olmamasını dilerim.

TARİH BOYUNCA BİZ VE BATI...

Tarihçiler ve siyaset sosyologları nasıl düşünür bilmem? Benim naçizane tespitlerime göre, Hıristiyan-Batı Dünyası güçlendikçe, Türk ve İslâm Dünyası zayıflamakta, aksine, biz güçlendikçe onlar gerilemektedirler. Görebildiğim kadarı ile "kaderlerimiz birbirine ters...

Şöyle kaba hatları ile Türk Tarihini ve İslâm Tarihi'ni düşünün. M.S. 1. ve 5. asırlarda, Hıristiyan-Batı Dünyası, her türlü siyasi ve sosyal teşkilâttan mahrum sefil bir hayat yaşarken, milâdî 375 yılında, Balamir komutasındaki Hunlar (Türkler), geniş Asya topraklarından sonra, akınlarını Avrupa'ya yönelttiler; İdil'i geçerek Tuna'ya kadar gelip Macaristan'a yerleştiler. Muncuk oğlu Atillâ (445-453) zamanında, 70 kadar Avrupa şehri ele geçirildi; Bizans'a ulaşıldı ve haraca bağlandı. Atillâ, bununla da yetinmedi, önce Fransa'ya saldırdı Galya'yı aldı, sonra, İtalya'ya yönelerek Milano ve Parvia'yı aldıktan sonra Roma kapılarına dayandı. Papa 3. Leon'un ve Roma Konsül heyetinin yalvarıp yakarması üzerine şehre girmekten vazgeçti, onlarla anlaşma yapıp 452'de geri döndü.

Hıristiyan-Batı, bu tehlikeyi atlattıktan sonra, kendi içinde bir toparlanma hamlesine girişti. Bilhassa, Doğu ve Batı Roma İmparatorlukları, Hunları örnek alarak güçlenmeye çalıştı ve epey mesafe de aldı. Güçlü bir siyasî ve askerî güç oluşturdu.

Nihayet, milâdî 7. asırda İslâm Güneş'i doğdu. Gittikçe güçlenerek yakından uzağa doğru çevresini aydınlatmaya başladı. Gün geldi, Kuzey Afrika üzerinden İspanya'ya doğru dal budak salarken, bir taraftan da Asya ortalarına doğru yol aradı ve buldu. O kadar ki, İslâm orduları, İran'ı ve Orta-Asya'yı nura boğduktan sonra, Anadolu'ya yöneldi ve İstanbul kapılarına dayandı.

Bu arada, Türkler, önceleri küçük gruplar halinde ve daha sonra, bilhassa 10. asırda, Karahan hükümdarı Abdülkerim Satuk Buğra Han'la birlikte, büyük kitleler biçiminde İslâm dînini kabul ettiler. Böylece Araplar'dan sonra Türkler de İslâm'ın hizmetine girdiler; "İ'lây-ı kelimetullah" dâvasına sahip çıktılar. Artık yeryüzünde "sahte tanrılara" yer yoktu ve "Allah'tan başka tanrı kabul edilmeyecekti".

Müslüman-Araplar, Kuzey Afrika üzerinden İspanya'ya ve Avrupa'ya bu misyonla gitmek isterken, Müslüman-Türkler, Anadolu ve Bizans'ı aşarak Hıristiyan-Batı'yı zorlayacaktı. Nitekim, öyle yaptılar. Böylece, Hıristiyan-Batı, bu kıskaç içinde asırlarca çırpınacak, "Haçlı Seferleri" ile tehlikeleri uzaklaştırmak isteyecek ve fakat, Araplar'ın Batı'dan, Türkler'in Doğu'dan gelişlerini önleyemeyecekti. Nitekim, Müslüman-Arap orduları 15. asrın sonlarına kadar ispanya'da büyük maddî ve manevî zaferler kazanırken, Müslüman-Türkler, İstanbul'u böylece donatmakla kalmadılar ve Viyana kapılarına dayandılar. 16. ve 17. asırlar, bizim için en parlak dönemler!..

Evet, Hıristiyan-Batı Dünyası, İslâm'ın karşısında ezik, yenik ve zelil düşmüştü. Bu durum, aşağı-yukarı 5-6 asır böylece devam edecekti.

Ancak, bilmek gerekir ki, her hareket, aynı zamanda "reaksiyonunu" da doğurur. Nitekim, Hıristiyan-Batı, İslâm'ın bu zaferi karşısında, içten içe kaynamaya başladı. Uğradığı felâketlerden dersler çıkarmaya çalıştı. Kendini güçlü bir otokritiğe tabi tutarak, nihayet 18. asırda, büyük güç haline gelmeye başladı. ve... ve karşı saldırıya geçti!..

Daha 16. asra girerken Müslüman-Arapları, İspanya'dan çıkaran Hıristiyan-Batı, bu sefer, bütün gücü ile bize (Müslüman-Türkler'e) hışımla yöneldi ve bilinen tarihî vetire içinde, bizi tâ Sakarya'ya kadar kovaladı. Böylece 20. asra geldik. Avrupa, bu asırla övünebilir, ama biz...

Batı, bununla da yetinmedi, bize, şu veya bu yoldan kendi kültür ve medeniyetini de kabul ettirmeye çalıştı. Bizi, bize "yabancılaştırmak" için ne mümkünse yaptı ve yapıyor. Saldırı, hâlâ, bütün dehşeti ile devam ediyor.

Istırapla belirteyim ki, şimdi, topyekûn İslâm Dünyası ile birlikte, bütün Türk-Dünyası da bu baskı altında inleyip durmaktadır. Evet, 19. ve 20. asırlar Türk ve İslâm Dünyası için, tam bir felaketler dönemi olmuştur. 1989'a girerken de durum budur.

1989 YILINDA TÜRK DÜNYASI

Üzülerek belirtelim ki, 18., 19. ve 20. asırlar, Türk Dünyası için de bir felâketler dönemi olmuştur. 1989 Yılı'na girerken bile Türk Dünyası'nın, aşağı-yukarı, üçte ikisi tam bir esaret hayatı yaşamaktadır.

Şöyle ki, Romanya'da 500.000, Yugoslavya'da 300.000, Yunanistan'da 130.000, Bulgaristan'da 1.500.000 olmak üzere toplam 2.430.000 Türk, Balkan Yarımadası'nda boyunduruk altında yaşamaktadır.

Bunun yanında, bir "milletler hapishanesine" benzeyen Sovyetler Birliği'nde toplam Türk nüfûsu yaklaşık olarak —şu anda— en az 65 milyondur. Kızıl Çin'in esaretinde bulunan Doğu-Türkistan'da en azından 15 milyon Türk yaşamaktadır. Şu anda Afganistan'da, İran'da, Irak ve Suriye'de yaşayan Türkler'in sayısı da en azından 10 milyon civarındadır.

Yani Türkiyemiz'de bulunan 55 milyon Türk'e ilâveten, dışarıda aşağı-yukarı 90 milyona yaklaşan bir Türk nüfûs vardır. Üstelik, bunlar, bağımsızlıktan mahrumdurlar. Bunların içinde, en çok ıstırap çekenleri de sırası ile Bulgaristan'da, Yunanistan'da, Rusya'da ve Çin'de yaşayanlarıdır.

Hemen her gün basın ve yayın organlarından takip ettiğiniz üzere, Bulgaristan'da, tarihte emsaline az rastlanır mezalimle Müslüman-Türkler kelimenin tam manâsıyla kahredilmektedirler. İsimleri, soy isimleri zorla değiştirilmekte, Türkçe konuşmaları yasaklanınakta, okulları, camileri kapatılmakta, dîn ve törelerini yaşamalarına mutlak surette engel olunmakta, direnenler, ya öldürülmekte, ya sürgün edilmekte veya işinden gücünden edilmektedir. Oradan gelen haberler korkunçtur ve tüyler ürperticidir. İşin daha acısı, İslâm Dünyası üzerinde, birer akbaba gibi dolaşan Hıristiyan Batı Dünyası'nın "İnsan Hakları Savunucuları", çeşitli bahanelerle ülkemizi ve İslâm Ülkelerini "murakabe ve teftiş eden insanların ulaştıkları nedense ya bu durumu görmemekten veya yasak savına kabilinden" sözlerle geçiştirmektedirler.

Durum, Yunanistan'da da üç aşağı, beş yukarı aynıdır. Orada bulunan Müslüman-Türkler'in arazilerine el konulur, okulları kapatılır, en tabiî insan hakları ihlâl edilir. Durumu, ortaya koymak isteyen mazlum ve mağdur sesler, en ağır cezalarla susturulur. Lozan Antlaşması, tek taraflı olarak rafa kaldırılır. Gene ses yok, gene çıt yok... Bütün Hıristiyan Dünyası, kör ve sağırdır sanki!.. Oysa Yunanistan NATO üyesidir, AET'ye dâhildir, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine imza koymuştur ve Lozan Antlaşmasına uymak zorundadır. Hiçbir "Batılı" Yunanistan'a bu sorumluluklarını hatırlatmaz. Biz de "Batılılaşma", "AET'ye kapılanma" ve "Davos Mutabakatı" uğruna dîndaşlarımızın ve soydaşlarımızın ıstıraplarına sırt çevirirsek, onların ıstıraplarına ıstırap katmış oluruz.

Sovyetler Birliği'nde ve Kızıl Çin'de yaşayan dindaşlarımızın ve soydaşlarımızın yıllar yılıdır "ikinci sınıf vatandaş" muamelesi görmekte olduğunu, artık herkes bilmektedir. Yurtlarından kovulan Kırımlılar, dîni, yazısı, tarihi ve kültürü tahrip edilen koskoca milyonlar, dertlerini kime anlatsınlar? Kimse, ne bizi, ne onları dinlemek zahmetine katlanıyor. Her türlü emperyalizm, el ele vermiş, Türk'e ve İslâm Dünyası'na yükleniyor. Bütün güçleri ile İslâm ve Türk Dünyası'nı "sömürge statüsü" içinde tutup eritmek istiyor.

Artık kör gözler de görüyor ki, nerede aleyhimize bir durum ve olay varsa, Hıristiyan Batı, bütün propagandası ile durumu istismar etmekte, nerede lehimize bir gelişme varsa, bütün gayreti ile onu gözlerden saklamaya çalışmaktadır.

Bu statüyü kırmak gerek. Nasıl mı? Asla millî ve mukaddes hüviyetimizden fedakârlık etmeden, hızla ve çok yönlü bir kalkınma hamlesi ile ayağa kalkmamız gerekmektedir. Bunun için de bütün genç nesillere, tehlikeleri apaçık anlatmak, onları, büyük bir idealizm ve romantizm içinde çağdaş kavgalara hazırlamak şarttır. Dikkat edin "çağdaş kavgalar" diyorum...

Kesin olarak bilmek gerekir ki, Türk "millî şuuruna" bağlı, İslâm "iman ve ahlâkı" ile yoğrulmuş ve "çağdaş hamlelere" hazır genç kadrolar vasıtası ile "Türk-İslâm Kültür ve Medeniyetini" yeniden ihya dâvası başarıya ulaştırılabilir. 1989 Yılı, hiç şüphem yoktur ki, bu yoldaki gelişmeler bakımından bereketli bir zaman dilimi olacaktır.

AH, ŞU TÜRBAN MESELESİ

Bir ülke düşünün ki, etrafı "ateş çemberi" ile çevrilidir; içerden ve dışarıdan gelen "kalleşçe tertiplere" mâruzdur; büyük ve çetin ekonomik, sosyal ve kültürel problemlerle karşı karşıyadır. Fakat, ne gariptir ki, yıllar yılıdır o ülkenin gündeminde, basınından televizyonuna, kahvehanesinden parlamentosuna, ailesinden üniversitelerine kadar, en hararetli konu "türban ve başörtüsü"dür. Mesele, kanun ve yönetmeliklerle çözülse bile, yine gündemden gitmez.

Evet, bu ülke Türkiye'dir ve galiba bu tip bir sıkıntı içinde bulunan başka bir ülke yeryüzünde yoktur. En ilkelinden, en modernine kadar bütün ülkeleri göz önüne getirin, hiç birinde böyle bir mesele yok... Olamaz da...

Çünkü, artık herkes bilmektedir ki, "giyim-kuşam" işi, çeşitli sebeplere bağlı olarak gelişen bir "sosyal vakıa"dır. İnsanların "giyim ve kuşamı", coğrafya faktörlerine, yaşlarına, cinslerine, mesleklerine, inançlarına, zevklerine, ekonomik güçlerine, sosyal statülerine, örf ve âdetlerine göre değişir. Bazı özel durumlar hariç, hiçbir demokrat ülke, vatandaşlarını, belli bir "üniforma" içinde yaşatmak istemez. "Sivil kitleler" kendi zevkleri ve arzuları içinde giyinip kuşanırlar.

"Sivil" hayatta da giyim ve kuşamın "normları" vardır. Ancak, bu sahayı hukuk değil, bizzat "sosyal ve kültürel değerler", kendi "yaptırım gücü" ile murakabe eder. Cemiyetler, kişilerin ve zümrelerin giyim ve kuşamı karşısında aldığı "çeşitli tavırlar" ile tepkisini belli eder. Hepsi bu kadar... Gerisi, kişi ve zümrelerin bu tavırlar karşısındaki hassasiyetine bağlı...

Fakat, bizde öyle mi? Ne gezer? Bize kalırsa, meselâ, kadınlarımızın ve kızlarımızın "türban ve başörtüsü" meselesi, bir "rejim", bir "Anayasa", bir "Danıştay", bir "Yargıtay" ve hattâ bir "Millî Güvenlik Mahkemesi" işidir. Şaşar kalırsınız. Oysa, ne Anayasa'da, ne kanunlarda, ne de herhangi bir hukuk belgemizde, "türban ve başörtüsünü" yasaklayan bir madde ve hattâ îma vardır. Fakat ne hikmetse "çağdaş fetvacılarımız", bin bir dereden su getirerek bir kaşık suda fırtına koparmak istiyorlar. Meseleyi, akıl almaz ölçülerde soysuzlaştırıyorlar ve böyle yapmaya devam edeceklerdir.

Yine, herkes bilmektedir ki, "başörtüsü" asırlardan beri, analarımızın giyim ve kuşamında önemli bir yer tutar. Bugün

"başörtüsüne" karşı çıkanların "anaları" ve "yakınları" da böyle idi. Bütün tarihi boyunca Müslüman hanımlar, başörtülerini, mukaddes bir sembol gibi korumasını bilmişlerdir. Bunun münakaşası yapılmaz. Bu, bir kültür ve medeniyet meselesidir. Sosyologlar, sosyal ve kültürel normların da "objektif" birer değer olduğunda müttefiktirler. Hele "inananlar" icin...

Her ne ise, uzun süren münakaşa ve müzakerelerden sonra, artık ülkemizde de anlaşılmıştır ki, "örtünme", "başörtüsü" ve "türban" meselesi şayet "inançlardan kaynaklanıyorsa" saygı duyulmalıdır. Ancak, bazılarına göre: "Örtünme, başörtüsü ve türban çağdaş değildir" ve bunun ötesinde "Siyasî ve ideolojik bir eylem niteliği taşımaktadır. Çünkü, ülkemizde ve üniversitelerimizde giderek böyle giyinenlerin sayısı çoğalmaktadır" ve daha önemlisi "Genç kızlarımızın mini etek giyme özgürlüğünü tehdit edici ve dolayısı ile laikliğe aykırı boyutlara varmaktadır"; kaldı ki; "İran'dan ülkemize sığınan bazı aydınların anlattıklarına göre, 'Humeynî devrimi' de böyle başlamıştı. Aman dikkatli olalım!".

İster misiniz? Bütün bu iddialara cevap verelim; konuyu objektif olarak tahlil edelim.

TÜRBAN ÜZERİNE DİYALOG

Meseleyi, daha açık ve net biçimde anlatmak için "diyalog" tarzında ele alacağım. Konuyu dağıtmamak için, hemen başlayalım!

Diyorlar ki: "Türban veya başörtüsü çağdaş değildir".

Diyoruz ki: "Her milletin, her kültürün ve her medeniyetin, kendine mahsus değerleri vardır. Her milletin aydınına, sanatkârına ve fikir adamına düşen görev, bu "hususî değerleri" işleyerek geliştirmek, âlemşümul ve muasır ölçüler içinde yüceltmektir. Şayet, sahip çıkılırsa, pekâlâ, türban ve başörtümüz de böylece değerlendirilebilir. Nitekim, bunu başaran kadınlarımız ve kızlarımız da vardır. Üniversiteli genç kızlarımızın bu dâvaya sahip çıkması, niçin müspet bir başlangıç olarak değerlendirilmiyor? Japon'un "kimonosu", İngiliz'in "peruku", İslav'ın "kalpağı" gibi, pekâlâ, Müslüman-Türk'ün "başörtüsü" de "çağdaş" olabilir ve bence "çağdaş"tır.

Diyorlar ki: "Türban ve başörtüsü inançlardan kaynaklanıyorsa saygı duyarız. Ancak, görüyoruz ki, meselenin siyasî ve ideolojik bir

karakteri var. Çünkü, hem ülkemizde, hem de üniversitelerimizde böylece örtünenler giderek çoğalmaktadır. Meselenin birden bire, bu derece artması, bizi kuşkulandırmaktadır...".

Diyoruz ki: "İslâm'ın temel kaynaklarından, kesin olarak öğreniyoruz ki, kadınlarımızın ve erkeklerimizin, belli ölçüler içinde örtünmeleri emredilmektedir. Bu, asla inkâr edilemez ve şahsî yorumlarla saptırılamaz ölçüde sarihtir. Kaldı ki, "kişinin inandığı gibi yaşamak hakkını" çağdaş hukuk da kabul ettiğine göre, kimseye müdahale hakkımız yoktur. Bu hak mutlaktır ve mukaddestir. Esasen, herkes bunu kabul etmektedir.

Meselenin siyasî ve ideolojik yönüne gelince, bunu tespit etmek gerçekten çok zordur. İnsanın içini okumak mümkün değildir. Şüphe ve vesvese uğruna yüce prensipler çiğnenemez. Kaldı ki, istenirse, her şeye bu gözle bakmak mümkündür. Meselâ, istenirse, "kravat" bile siyasî ve ideolojik bir istismar sahası durumuna getirilebilir. Pekâlâ, çeşitli "ideolojiler" kendilerini belirleyici, farklı renkte kravatları "sembol" haline getirebilirler. "Kızıl kravatlılar", "Yeşil kravatlılar", "Siyah kravatlılar", "Mavi kravatlılar" gibi... Nitekim, bir zamanlar, siyasî ve ideolojik akımlar, kendilerini "renkli gömlekler" ile belli etmeye çalışmışlardı: "Kızıl gömlekliler", "Kara gömlekliler", "Mavi gömlekliler" gibi...

Ülkemizde, "başörtülülerin sayısı artmaktadır" diyenler, yanılıyorlar. Üzülerek belirteyim ki, durum aksinedir. Dün, "başörtülü nisbeti" yüzde yüzlere yakınken, bugün, tahmin ederim ki, yüzde altmışlara düşmüştür. Mamafih, bu, objektif olarak tespit de edilebilir. Durum, ülke çapında böyle...

Üniversitelerimizde durum tersinedir. Yani, başörtülülerin sayısı, az da olsa giderek artmaktadır. Acaba, bunun sebebi nedir? Hemen cevap vereyim. Dün, yüksek tahsil yapmak, "mutlu bir azınlığın tekelinde" idi. Vatanımız bu çapta, lise ve üniversitelere sahip değildi; büyük halk kitleleri okuyamıyordu. Yani, Anadolumuz'un gerçeği okullarımıza ve üniversitelerimize yansımıyordu. Şimdi, Allaha şükür, bu imkân doğdu ve her geçen gün biraz daha güçlenmektedir. Artık yöneticilerimiz, "yabancılaşmadan çağdaşlaşmak" isteyen Müslüman-Türk gerçeği ile daha fazla karşılaşacaklardır. Buna hazırlıklı olmaları ve bunu içlerine sindirmeleri gerekir. Yani, "Öküzün altında buzağı aramaya" gerek yok... Bu, bir sosyolojik gelişimdir. Meseleyi, bir rejim problemi haline getirenler, biraz daha ciddi olmaya çalışmalıdırlar?

Diyorlar ki: "Genç kızlarımızın mini etek giyme özgürlüğü ne olacak? Gidiş laikliğe aykırı...".

Diyoruz ki: "Korkmayın, kızlarınızın mini etek giyme özgürlüğü, 'çağdaş ve laik Türkiye Cumhuriyeti'nin teminatı altındadır. Patolojik sınırlara varmadıkça da kimsenin bir şey diyeceği yoktur. Yeter ki, sizler, vatandaşın dîn ve vicdanına tahakküm etmeye kalkışmayın".

Diyorlar ki: "Bizi Humeynî Devrimi korkutuyor!" Diyoruz ki: "İslâm kelimesini işittiği zaman Humeynîleri hatırlayanlar, ya İslâmiyet'i, ya da Humeynîleri tanımayanlardır. Bu iki kavramı birbirine yakıştıranlar Türk'ün dostu olamazlar. Başörtülüleri 'Humeynici' diye ilân edenler, kime hizmet ettiklerini sanıyorlar?".

1989'DA İÇ POLİTİKAMIZDAKİ DENGELER

Bugün, 1989 Yılı'nda, daha çok, muhtemel "iç politik gelişmeler" üzerinde durmak istiyorum.

Hemen belirteyim ki, 1989 Yılı'nda, önemli gelişmelere kaynak olabilecek 2 "seçim olayı" var. Biri, 26 Mart 1989-da yapılması kararlaştırılan "mahallî seçimler", diğeri de Kasım 1989'da yapılması gereken "Cumhurbaşkanlığı seçimi ...

Görünen odur ki, "özel karakterine rağmen", iktidar ve muhalefet çevreleri, "mahallî seçimleri" de —referandumda olduğu gibi— gerçek mecrasından çıkararak bir "güven oylamasına" dönüştürmeye çalışacaklardır. Bu sebepten "mahallî seçimlerin" hayli hararetli geçeceğini tahmin etmek mümkündür. Bununla birlikte, sonuçlar ne olursa olsun, bu seçimlerin, ülkemizdeki "siyasî dengeleri" pek fazla etkilemeyeceği düşünülebilir.

Ama, Kasım 1989'da yapılacak "cumhurbaşkanlığı seçimi" için aynı şekilde düşünmek çok zordur. Daha seçime bir yıl kala, ortaya konan görüşler, nabız yoklama kabilinden de olsa, ileri sürülen isimler ve konuşması gereken kişi ve çevrelerin "susmayı tercih etmeleri", meseleye verilen önemi göstermektedir. Öyle anlaşılıyor ki, "seçim yaklaştıkça" konunun harareti artacaktır.

1982 Anayasasının, yetkilerini hayli genişlettiği "Cumhurbaşkanlığı Makamı", ülkemizdeki dengeleri, çok yönlü etkileyebilecek bir konumdadır. Görünen odur ki, bu konuda, "partilerin", "baskı gruplarının" ve "her kesimin" kendine göre, bir hesabı vardır. Çok temenni ederim ki, bu problem, ülkemizde, herhangi bir huzursuzluğa kaynak olmadan, tamamı ile hür ve demokratik metodlarla çözüme ulaştırır. Esasen, başka bir çıkış kapısı da yoktur ve olmamalıdır.

Bununla birlikte, kim "cumhurbaşkanı" seçilirse seçilsin, 1989'un son ayı, yani Aralık 1989, Türkiyemiz'in "siyasî dengesi"nde önemli değişmelere sebep olacaktır. Yani, ister "meclis içinde", ister "meclis dışında" bulunsun, bütün "siyasî partilerimizde" büyük kaynaşımalar olacak, kelimenin tam mânâsı ile "kavanozlar kırılacak", yeniden "partileşmelere" gidilecek ve "yeni partiler" kurulacak, bazı "parti liderlerinin siyasî hayatı" bitecek ve sahneye "yeni liderler" çıkacaktır.

Evet, şu anda kilitlenen ve hattâ statikleşen "siyasî tablo", yeni cumhurbaşkanının seçiminden sonra, birden bire karışacak gibi görünüyor. Kamuoyundan gelen seslere bakılırsa, Türkiye'de büyük çoğunluk, hem bugünkü "siyasî statüden" memnun değil, hem de bu statüyü değiştirecek güven verici "kadrolar" bulamamaktadır. Kendileri ile temas kurabildiğim hemen herkes: "Hele şu cumhurbaşkanı seçimleri bir yapılsın bakalım!" demektedir. Bu demektir ki, cumhurbaşkanlığı seçiminden sonra, kamuoyunun "tavrı" önemli ölçüde değişecektir. Bu tavrın "siyasî hayata" ve "siyasî partilere" yansımaması mümkün değildir.

Öyle anlaşılıyor ki, önümüzdeki "cumhurbaşkanlığı seçimi", Türk demokrasisi için çok önemli bir dönüm noktası olacaktır.

Bütün milletimizle birlikte, siyasîlerimizin de, aydınlarımızın da, basın-yayın organlarımızın da bunu bilerek tam bir sorumluluk şuuru içinde hareket etmeleri gerekir.

Bu meseleyi, demokratik ortam içinde, demokratik metodlarla ve dürüstçe halledebilirsek, gerçekten de demokrasimiz sandığımızdan daha fazla güçlenecektir.

1989'DA TÜRK-YUNAN MÜNASEBETLERİ

Türkiyemiz, dört bir yanı "ateşle çevrili" ender ülkelerden biridir. Yani, Türkiye'nin komşularından hiç biri Türk'e "dost" değil!.. Aralarında, şu veya bu ölçüde bir fark bulunmasına rağmen, Rus'u, Bulgar'ı, Yunan'ı, İran'ı, Suriye'si ve Irak'ı da öyle!..

Bunların, firsat buldukça neler yaptıklarını ve yapacaklarını çok defa gördük, görüyoruz ve göreceğiz. Bereket ki, bunları, milletçe tanıyor, biliyor ve tedbirimizi alıyoruz.

Türk Milleti'nin ve Türk Devleti'nin, çok samimi barış çağrılarına ve gayretlerine rağmen, durum pek değişmiyor. Öyle anlaşılıyor ki, milletlerarası "dostlukları" ve "düşmanlıkları" şekillendiren pek çok faktör var ve meseleler tek taraflı samimi gayretlerle çözülmüyor.

Buna rağmen, Türkiye'nin "komşuları" ile iyi münasebetler kurmak konusundaki "tarihî geleneği" her türlü takdirin üstündedir. Hiç şüphesiz, bu gayretler yine devam edecektir ve etmelidir.

Ben, bugün, bu yazımda bütün komşularımızla olan münasebetlerimiz üzerinde durmayacağım; sadece, az da olsa Türk-Yunan "diyalogu" konusundaki görüşlerimi özetlemeye çalışacağım.

Hemen belirtmeliyim ki, bu diyalogda "Türk tarafı" ne kadar samimi ise "Yunan tarafı" o kadar art niyetlidir. Nitekim "Türk tarafı" bütün ısrarlarına rağmen, "Yunan tarafı", iki ülke arasında bulunan "temel meseleleri" gündeme getirmemektedir. "Ege Meselesi", "Batı Trakya Meselesi" ve "Ege Hava Sahası konusu" dururken, bizim nerede ise çözülmüş gözü ile baktığımız "Kıbrıs Meselesi" müzakere edilsin istemektedir ve istediğini de yaptırmaktadır.

Yunanlıların bütün derdi, Kıbrıs'ta lehimize olan 'fiilî durumu" şurasından burasından kırparak aleyhimize çevirmektir. Vasiliu, bu konuda biçilmiş kaftandır ve "müzakereler" yerine, bütün ağırlığını "milletler arası propagandaya" vererek K.K.T.C'ni "gayrimeşru" duruma düşürmek istemektedir. Bereket ki, karşısında, meseleleri çok iyi bilen, akıllı, zeki, imanlı ve olayların içinde pişmiş çok değerli bir devlet adamı [Sayın Rauf Denktaş) vardır. Galiba, "Davos Mutabakatı" ile Elenizm'in nerelere uzanmak istediğini en iyi bilen Türk odur. Onun için "Hariciyemiz" onun görüş, düşünüş ve davranışına çok önem vermelidir.

Başta Yunan Başbakanı A. Papandreu olmak üzere, Yunanlı yöneticiler "Pan-Elenist" olup bütün Batı Dünyası'nı arkalarına alarak ve ellerinde bulunan birçok kozu, çok iyi değerlendirerek "Türkiye'den tâviz" koparmaya çalışmaktadırlar. Onlar, sadece bizden bir şeyler almak ve karşılığında hiçbir şey vermemek kararındalar .

Kısaca belirtmek gerekirse, ben, Türk-Yunan münasebetlerinin "müzakereler yolu" ile halledileceğine asla inanmıyorum. Çünkü, buna Yunanlılar inanmamaktadırlar. Nitekim, hiç durmaksızın silâhlanmalarının ve Türk düşmanı "terör örgütleri" ile açıktan açığa işbirliği yapmalarının sebebi budur. Onlar, bir gün, Türkiye, bir krize girerse, karşımıza korkunç emr-i vakilerle çıkmaya hazırlanıyorlar. Evet, Yunanistan, Türkiye'nin zayıf bir anını kollamaktadır.

Zamanın ve vakıaların beni tekzip etmesini bütün samimiyetimle temenni etmekle birlikte, 1989 Yılı'nın Türk-Yunan münasebetleri açısından hiç de iyi bir dönem olmayacağı endîşesini taşıyorum. Gönül ister ki, 1989 Yılı'nda Türkiye'yi ziyaret edeceğini söyleyen A. Papandreu, gerçekten de, bizim bu endîşelerimizin yersizliğini ispat etmiş olsun.

Ama, "perşembenin gelişi çarşambadan bellidir".

TÜRKLÜK VE MÜSLÜMANLIK (I)

İster yazılarımda, ister hususî sohbetlerimde olsun, firsat buldukça, bütün Türk Dünyası ile birlikte, İslâm Âlemi'nin dert ve meselelerini de dile getirmek isterim.

Gerçekten de Türk ve İslâm Dünyası'nın kaderi ortaktır. Güçlü iseler birlikte güçlü olmakta, zayıflarsa birlikte zayıf düşmektedirler. Bin yıllık tarihî maceramız, bunun sayısız örnekleri ile dolu olduğu için sözü fazla uzatmak istemiyorum.

Bununla birlikte, bazı kişi ve çevreler, her nedense, bu açık gerçeği kabul etmemekte; âdeta, Türk Milleti'nin İslâm camiası içinde yer almış olmasını esefle karşılamakta; Hıristiyan Batı Dünyası ile kaynaşmış bir Türkiye özlemi içinde hareket etmektedirler.

Bazıları, bu kadar açık konuşup yazmasa bile, şuur altlarında buna benzer bir kompleks taşımakta, Müslüman olmakla milletimizin, Batı Dünyası'na karşı asırlar sürecek savaşlar yapmaya mecbur kaldığını, bu yüzden büyük fedakârlıklara katlandığını, çok kan kaybettiğini söylemekte; "İslâm uğruna", "İ'lây-ı Kelimetullah yolunda" âdeta kendini harcadığını İddia etmektedirler.

Yine, böylelerine göre, Türk Milleti, kendini, İslâm Dünyası için bu kadar rahatça feda ederken, dar günlerinde, hiçbir yerden yardım ve destek görmemiştir. Nitekim, I. Dünya Harbi esnasında, Halife, "Cihad-ı Mukaddes" ilân ettiği halde, İslâm Dünyası, bu davete ilgisiz kalmış; bu da yetmemiş, bazı Arap beyleri ve aşiretleri, düşmanla işbirliği yaparak Osmanlı Türk İmparatorluğu'nun çöküşüne yardımcı olmuşlardır. Bütün bunlar, artık "ümmet çağı"nın bittiğini ve yepyeni bir çağa "millet çağına" girildiğini isbat eder. Öyle ise, İslâm, artık bizim için, eskisi kadar önemli bir dâva değil...

Evet, yıllar yılıdır, hemen her yerde, resmî ve gayrı resmî ağızlar, bu ve benzeri fikirleri o kadar çok tekrarladı ki, birçok kimse, ister istemez, bu düşüncelere "şartlandı", aksini düşünemez duruma düştü ve "kritik etme" gücünü yitirdi. Oysa, bu fikirlerin bir kısmı yanlıştır, bir kısmı eksiktir, bir kısmı art niyetli olup Türk Milleti'ni "İslâm'dan koparmayı" hedef alan propagandalara dayanmaktadır.

Okuyucularımdan aldığım bir sürü mektup ve telefon üzerine, bu konuyu, objektif olarak ele almak, meseleyi, aydınlığa çıkarmak, yanlışları düzeltmek, eksikleri tamamlamak ve art niyetli propagandalara cevap vermek ihtiyacını duydum. Onun için, birkaç günlük yazımı bu konuya ayırdım.

Önce, hemen belirteyim ki, Türk Milleti, hiçbir baskı ve zorlamaya maruz kalmadan kendi isteği ile İslâmiyet'i kabul etmiştir. Bilhassa M.S. 10. asırdan itibaren, Karahan Sultanı Abdülkerim Satuk Buğra Han'la birlikte, kitleler halinde Müslüman olmuş ve hemen hemen Türklüğün bütünü bu yüce dînle şereflenmiştir. Acı bir gerçektir ki, bu dînin dışında kalmış olan Türk boyları, büyük bir ekseriyetle Türklüklerini de kaybetmişlerdir. Bilhassa Hıristiyanlaşan Türkler, kısa bir süre içinde "millî hüviyetlerini" de yitirmişlerdir. Macarlar, Bulgarlar, Avarlar, Peçenekler, Etrüskler ve niceleri, bugün Batı Dünyası içinde, eriyip gitmişlerdir. Yalnız İslâm'ı kabul eden Türkler'dir ki, 10. asırdan itibaren dünyanın en büyük imparatorluklarını (Selçuklu ve Osmanlı Döneminin haşmetli kültür ve medeniyetini) kurmakla kalmamışlar, hem kendi hüviyetlerini korumuşlar, hem de İslâm'ın şanını yüce tutmasını bilmişlerdir.

Böylece anlaşılmıştır ki, Türkler, Müslüman olmakla asla zarara girmemişler, aksine, maddî ve manevî birçok açıdan güç ve hayatiyet kazanmışlardır. Bu tarihî vakıayı inkâr etmek mümkün değildir. Bugün dahi, Yunanistan'da, Bulgaristan'da, Rusya'da ve Çin'de yaşayan "Esir Türkler", erimemek ve yok olmamak için İslâm'a dört elle sarılmak zorundadırlar. Bunu bilen düşmanlar, oradaki Türklüğü yok etmek için, her şeyden önce, onları İslâm'dan koparmak istememektedirler. Bu gerçeği kim inkâr edebilir?

Konuya yarın da devam edeceğiz.

TÜRKLÜK VE MÜSLÜMANLIK (11)

Bazıları, Türk Milleti'nin, Müslüman olmakla, büyük bir sorumluluk altına girdiğini, asker bir millet olarak İslâm için savaşmak zorunda kaldığını, Batı Dünyası'nın düşmanlığını celbettiğini ve bu yüzden pek çok zarara uğradığını iddia ederler.

Bu düşünce tarzı, hiç kritik edilmeksizin, ısrarla tekrar edildiği için bazılarına doğru imiş gibi gelir. Oysa bu hüküm, tamamı ile yanlıştır.

Şöyle ki, İslâm'dan önceki "Türk Tarihi" de baştan aşağı, bir savaşlar tarihidir. Türkler, İslâm'ı kabul etmeden önce de asırlar boyu, Çinliler'le, Moğollar'la, Farslar'la ve çevrelerinde bulunan birçok milletle boğuşmak zorunda kalmışlardır. Kaldı ki, Türkler'in Batı Dünyası'na yaptığı seferler, İslâm'la başlamamış, Hun Türkleri, M.S. 4. asırdan itibaren Hıristiyan Avrupa'ya sürekli akınlar düzenlemiş, daha önceden de belirttiğimiz üzere, İdil'i geçerek Tuna'ya ulaşmış, Macaristan'a yerleşmiş ve M.S. 5. asırda, Muncuk oğlu Atillâ zamanında, Bizans'a, Roma'ya ve Fransa kapılarına dayanmıştı. Avrupalılar, hâlâ, o günleri unutmamış, "Allah'ın kırbacı" adını verdikleri, bu Türk akıncılarını, ürpererek hatırlamaktadırlar.

Görülüyor ki, Türkler'in İslâm'ı kabul ettikten sonra, Hıristiyan Batı ile çatışmaya girdiği doğru değildir. Türk Milleti'nin, Batı'ya fetih niyeti ile akınlar düzenlemesi, İslâm'ın kabulünden asırlarca önce başlamıştır ve İslâmiyet'i kabulden sonra da devam etmiştir. Önce, bu gerçeği görmek sonra konuşmak gerekir.

Değerli tarihçimiz, merhum Osman Turan Bey'in de işaret ettikleri gibi, İslâm'dan önce Türkler, "Cihan hâkimiyeti" sloganı altında savaşırken İslâm'dan sonra, bu "İ'lây-ı Kelimetullah" biçiminde değişerek "Cihad" karakteri kazanmıştır. Yani "Allah kelimesini yüceltmek ve Allah'tan başka tanrı kabul etmemek" üzere "mukaddes savaş vermek"...

Bunun yanında bilmek gerekir ki, Türkler, 1071 yılında Anadolu kapılarını zorladıkları zaman, aynı zamanda, bir de rahat bir "yurt edinmek" arzu ve ihtiyacı içinde de bulunuyorlardı. Ata-Yurdu'nda kolay kolay barınamayan Türk Milleti, Anadolu'yu "küffar"dan alarak "Ana-Yurt" yapmak istiyorlardı. Yani, Türkleri, Hıristiyan-Batı ile karşı karşıya getiren, diğer önemli bir motif de bu idi. Gerek Selçuklular, gerek Osmanlılar, gerek Millî Mücadele dönemlerinde olsun, Hıristiyan-Batı ile boğuşurken, bu gayretle de dövüşüyorduk. Yani, Osman Gazi'nin de işaret ettikleri gibi, "Kavgamız, kuru bir cihangirlik dâvası değildi". Dînimiz, devletimiz, milletimiz, vatanımız, istiklâl ve hürriyetimiz için dövüşüyorduk. Türk Milleti'nin batı ile olan kavgasını yorumlarken, bütün bunları da nazara almak şarttır," Böyle yapınca, "bizler, İslâm için, asırlarca boşuna kan ve can harcadık" diyen kimselerin hükümlerindeki çürüklük derhal meydana çıkar.

Nitekim, bugün dahi, Hıristiyan-Batı ile "örtülü" veya "açık" bir tarzda da olsa, yine kavgamız vardır. Milletimizin, o keskin sağduyusu ile tespit ettiği üzere, bugün de "Haçlı Seferleri" bitmiş değildir. Biz, onlara hangi tavizleri verirsek verelim, Hıristiyan-Batı, biz Türklere daima kuşku ile bakmıştır ve bakmakta devam etmektedir. Hıristiyan-Batı, bize karşı olan "olumsuz tavrını" çeşitli vesilelerle ortaya koymaktadır. Bazıları, bunu da mı görmüyorlar?

Bizi perîşan eden güçler ortada iken, bazılarının, ıstıraplarımızdan İslâm'ı sorumlu tutması akıl kârı mıdır?

Yarın, I. Dünya Savaşı sırasında "Halife"nin "Mukaddes Cihad" ilânı karşısında, o zamanki, İslâm Âlemi'nin aldığı tavrı inceleyeceğiz.

ÇÖKEN İMPARATORLUĞUMUZ VE MUKADDES CİHAD

Çok işitmişsinizdir. Bazıları, "İslâmiyet'in, artık Türk Milleti için, modası geçmiş bir ideoloji olduğunu" söylerler ve gerekçe olarak da 1. Dünya Savaşı sırasında, "Halife'nin Mukaddes Cihad ilân etmesine rağmen İslâm Dünyası'ndan bir yardım gelmediğini" belirtirler. Onlara göre bu durum, artık "bir ideoloji olarak İslâm'ın iflas etmesinin apaçık belgesidir".

Oysa, ilk görünüşte, insana pek makul gelen bu düşünce biçiminin yanlışlığı, küçük bir araştırmayla hemen ispat edilebilir.

Hemen belirtelim ki, 1. Dünya Savaşı'nın başladığı 1914 yılında, nüfûsu 395 milyona varan bir İslâm Dünyası bulunmasına rağmen, yeryüzünde Osmanlı-Türk Devleti'nden başka, bağımsız tek bir İslâm Devleti yoktu. Bütün İslâm toplulukları, yabancı boyunduruğunda ve işgalinde idi. Evet, "Halife", Mukaddes Cihad ilân ediyordu, ama, ortada bu cihada katılacak bir tek bağımsız İslâm Devleti mevcut değildi. Münferit ve küçük İslâm toplulukları da samimi gayretlerine rağmen, arzu ettikleri desteği sağlayamıyorlardı. Bu gibi topluluklar, ellerinde avuçlarında bulunan altınları, çeşitli kanallardan ülkemize ulaştırmaya çalışırlarken, esaretinde bulundukları devletleri de mümkün mertebe baskı altına almak için gayret sarf ediyorlardı. Fakat, çok güçsüz idiler. Ellerinden başka bir şey gelmiyordu.

Durumu, iyi kavramak için, bir de o zamanki, İslâm Dünyası'nın durumuna kısaca göz atalım:

Afganistan: Önce Rus, sonra İngiliz işgalinde yıllarca boğuştuktan sonra, bağımsızlığını, ancak Ağustos 1919'da kazanabildi. Yani, biz 1. Dünya Savaşı'nı yaparken, onlar da İngilizlere karşı dövüşüyorlardı.

Hindistan: Henüz ortada Pakistan ve Bangladeş diye bir devlet yoktu. Bütün Hindistan İngiltere'nin boyunduruğunda idi. Bildiğiniz gibi Pakistan, ancak 14 Ağustos 1947'de İngiliz Milletler Topluluğu içinde, bir dominyon olarak kurulabildi. Bangladeş ise, 15 Aralık 1971'de bağımsız bir devlet oldu. Elbette, bunların 1914 1. Dünya Savaşı'nda Mukaddes Cihad'a cevap vermesi mümkün olamazdı. Bununla birlikte, Millî Mücadelemiz'de Hint Müslümanları'nın maddî ve manevî desteği inkâr edilemez.

Endonezya: 16. asırda, önce Portekizlilerin, sonra Hollandalıların esaretine giren bu Müslüman ülke, 1942'de Japonların eline geçti ve ancak 1949 yılında bağımsızlığını kazanabildi. Elbette, bu Müslümanlar da "Halife"nin çağrısına cevap veremezlerdi. Filipin Müslümanları ise, hâlâ bağımsızlık savaşlarını sürdürmektedirler.

Rus ve Çin boyunduruğundaki Müslümanlar: Bunlarda bütün çırpımışlarına rağmen, hâlâ, düşman boyunduruğunda bulunmaktadırlar. Çarlık Rusyası'ndan ve Kızıl Çin Cumhuriyetinden sonra da durum değişmiş değildir. Elbette bunlar da "Halife"nin çağrısına içabet edemezlerdi.

Mısır: 1882 tarihinden itibaren İngiltere'nin esaretinde idi ve ancak bağımsızlığını 15 Mart 1922'de kazanabildi. Elbette, o da "Halife"nin çağrısına cevap veremezdi.

Libya: 1912 tarihinden itibaren İtalya tarafından işgal edilmişti, ancak 24 Aralık 1951'de bağımsızlığına kavuşabildi.

Tunus: 1881 tarihinde Fransız boyunduruğuna girdi ve bağımsızlığını ancak, 1951 yılında elde edebildi.

Cezayir: 1847 yılında Fransız sömürgesi oldu ve bağımsızlığını ancak 8 Temmuz 1962'de kazanabildi.

Fas: 1. Dünya Savaşı sırasında, kuzeyi İspanyollarca, güneyi Fransızlarca işgal edilen bu ülke, ancak, 1958 tarihinde bağımsız olabildi.

Irak, Suriye ve Arabistan: 1. Dünya Savaşı'na bizimle birlikte katıldılar. Yer yer büyük hizmetler yaptılarsa da sonradan karşılıklı hatalar sebebi ile ve bilhassa İngiliz ve Siyonist casusların tertibi ile istenmeyen gelişmeler oldu. Bu üzücü oyunlara da halktan ziyade, hırslı idareciler âlet oldu. Konu, ayrıca tahlil etmeye değer.

Sonuç olarak belirtelim ki, Osmanlı-Türk Devleti, 1. Dünya Savaşı'na karar verip katıldıktan sonra, Müslümanlar "Halife"nin Mukaddes Cihad'ına katılmadı sözü doğru değildir. Bizzat kendisi "esaret altında" bulunan Müslümanların elinden ne gelebilirdi?

Biraz insaflı olmak ve bilhassa İslâm'a saygılı bulunmak gerek...

MİLLÎ HÜVİYETİMİZİ KORUMAK

Bizim, ısrarla "Türklük" ve "Müslümanlık" konusuna ağırlık vermemiz, belki bazılarında yadırganabilir.

Nitekim, öğrendiğimize göre, bazı kişi ve çevreler, bizim bu konudaki ısrarlarımızı ya anlayamamakta veya yanlış yorumlamaktadırlar. Bunların içinde, bizi, çeşitli biçimlerde itham etmeye kalkışanlar bile var.

Oysa bizim derdimiz başka!..

Bize göre, milletlerin "var olma" savaşı, bütün dehşeti ile devam etmektedir. Ancak, bu savaşlar, günümüzde karakter değiştirerek daha çok bir kültür emperyalizmi haline gelmiştir. Milletler, artık birbirlerini daha çok manen yok ederek zafere ulaşmak istemektedirler

Sosyologlar, kesin olarak ispat etmişlerdir ki, milletler, bir birlerinden "tipik kültürleri" ile ayrılırlar ve bu "tipik kültürler" de uzun bir "tarihî tecrübenin" mahsulleridirler. Eğer, bir milleti yok etmek istiyorsanız, onların bu "tipik kültürünü" ortadan kaldırınız yeter.

Hemen belirtelim ki, biz, bütün tarihimiz boyunca, hiçbir milleti yok etmeye çalışmadık; aksine "milliyetlere" saygı duyduk. Fakat, zaman geldi, hayretle gördük ki, hasımlarımız, hiç de bizim gibi düşünmüyorlar; fırsat buldukça, bizi yok etmek için ne mümkünse yapıyorlar.

Bugün Bulgaristan'da, Rusya'da, Çin'de, Yunanistan'da ve hattâ dünyanın dört bir yanında, biz Türkler'in ve Müslümanların nasıl acı bir gerçekle karşı karşıya geldiğimizi hayret ve dehşetle görüyoruz

Yine, müşahedeler göstermektedir ki, bir millet "dînini" ve "dilini" kaybetmedikçe yok olmaz. Asırlarca, bizimle birlikte yaşayan Rumları, Ermenileri ve Yahudileri düşünün, bizim yüksek müsamahamız sayesinde, rahatça "dînlerini yaşadılar" ve "dillerini" korudular. Eğer, biz, bunları, bu haklarından mahrum etseydik; onlara "dînlerini" ve "dillerini" unuttursaydık, bugün onların varlığından söz edilebilir miydi? Yani, kesin olarak anlaşılmıştır ki, bir cemiyet, "dînini ve dilini" unutursa ve yaşayamazsa, kısa sürede yok olur gider.

Bugün, Almanya'da, Hollanda'da, Fransa'da ve diğer Avrupa ülkelerinde bulunan işçilerimizin çocukları, şayet orada uzun müddet kalır, sahipsizlik sebebi ile dînlerini ve dillerini unuturlarsa, tamamı ile elimizden çıkmış olurlar. Bu, iki kere ikinin dört ettiği kadar kesin, bir riyazî gerçektir.

Hüzünle belirtelim ki, Hıristiyan-Batı'nın kültür emperyalizmine maruz kalan insanlarımız, yalnız Avrupa ülkelerinde yaşayan işçimiz çocukları değildir. Şimdi, bütün İslâm Dünyası ile birlikte, ülkemizde asırlardan beri, böyle bir tehdidin altındadır. Filmleriyle, tiyatrolarıyla, romanlarıyla, güzel sanat eserleriyle, turizmiyle, öğretmen ve öğrenci mübadelesiyle, kısacası, her türlü basın-yayın hayatı ile Hıristiyan-Batı, bizim insanımızı, çok yönlü olarak "kontrol altına" almış bulunmaktadır.

Bütün bu gelişmeleri ve sosyal temasları önlememiz de mümkün değildir. Aksine, gelişen teknoloji ve küçülen dünya bu temasları giderek arttıracaktır da... O halde, ne yapmalı? İçimize kapanarak yapayalnız yaşayacağımız **bir** dünya kuramayacağımıza göre, acaba ne yapmalıyız?

Bence yapacağımız belli! Bütün bu kültür saldırıları karşısında, çok şuurlu ve akıllı, bir programla "dînimize", "dilimize", "tarihimize" ve bizi biz yapan değerlerimize sahip çıkmalı, "millî hüviyetimizi" yitirmeden çağdaş yarışları kazanmanın yollarını araştırmalıyız.

Bizim, ısrarla "Türk" ve "İslâm" deyişimiz bundandır. Yoksa, kimse, düşmanların oyunlarına gelerek "öküzün altında buzağı" aramasın; düşüncelerimizi yanlış yorumlarla saptırmasın.

DÜŞMANCA TEZGÂHLAR...

Bir haberin, bir iftira ve yalanın çarçabuk yayılıp hasmınızın kulağına gitmesini arzu ediyorsanız, geveze birini bulup "Gel sana bir sır vereceğim, lâkin kimseye bir şey söylemeyeceksin" tembihi ile birlikte "mesajınızı" onun kulağına fısıldamanız yeter. Ondan sonra, siz seyredin gittikçe zehir zembereğe dönüşen fiskosları...

Bu tip tertipler, yalnız şahıslar arasında geçerli değildir; bu tip oyunların bazen "kurumlar", bazen "partiler" ve bazen da "milletlerarası" boyutlarda sahnelendiğine de şahit olabilirsiniz. Nitekim, birçok basın ve yayın organında ortaya konan, gizli olduğu

söylenen "belge" ve "raporlar" bu mahiyettedir ve pek çoğu "düzmece"dir, yahut abartılmış birkaç dedikodu kırıntısından ibarettir.

Oyun, milletlerarası boğuşmada, daha ustaca tezgâhlanır. Bilmem hangi ülkenin yöneticileri, kurmayları ve istihbarat teşkilâtları, üzerlerine "çok gizli" damgasını vurdukları ve kendi arzuları ile bazı basın ve yayın organlarına sızdırdıkları "belge" ve "raporlar" ile hedef olarak seçtikleri ülkenin "kamu oyunu şaşırtmak", "yöneticilerini tehdit etmek veya yönlendirmek", "huzur ve sükûnunu bozmak" için bu teknikten çok yararlanırlar.

Bu noktada belirtelim ki, bugün "Batı Basınında", ülkemiz aleyhinde böylece ortaya konan "uydurma belgeler", "hayalî raporlar" yayınlanırken, onların radyo ve televizyonları da çeşitli programlarla bunları desteklemektedirler. Hem de "dost" ve "müttefik" bildiğiniz ülkelerde...

Meselâ, ülkemizde "halkların ezildiğinden", "azınlıkların temel hak ve hürriyetlerden yoksun kaldıklarından", "ilerici ve çağdaş aydınların baskı altında tutulduğundan", "ırkçı ve faşist baskıların giderek güçlendiğinden", "gericilerin gittikçe geliştiğinden", "cumhuriyetin ve laikliğin tehlikeye girdiğinden" ısrarla söz ederler. Birbiriyle ilgisiz olayları, irtibatlandırarak, abartarak ve saptırarak belge ve bilgi kabilinden şeyler gibi kamuoyuna yutturmaya kalkısırlar.

Bunlar içeriden de desteklenince, propagandanın boyutları iyice büyür. Bu durum, birçok yöneticiyi ve siyaset adamını etkilemekte gecikmez. Bazıları gerçekten "etki altında kalarak", bazıları "korkusundan", bazıları "çıkarı icabı" düşmanların tezgâhladığı bu oyunlara boyun eğer..

Ama, akıllı ve ilmî kritik şuuruna sahip yönetici, aydın ve siyaset adamları, bu tertip ve oyunları, hemen sezer ve karşı tedbirlerini alırlar. Bu gibi çirkin propagandalarla ülkemizi küçük düşürmek isteyen çevrelerin samimiyetsizliklerini ortaya koyarlar.

Gerçekten de asırlarca sömürgecilik yapmış ve yapmakta olan ülkelerin, Türkiye'de "halkların ezilmişliğinden", Müslüman-Türk kitlelerini yok etmek için, onların "dilini, dînini, ad ve soyadlarını değiştirenlerin", Türkiye'deki "azınlıkların hak ve hürriyetlerinin tehdit altında bulunduğundan", "tarihin en korkunç ırkçılarını, Nazi ve faşistlerini yetiştirmiş cemiyetlerin" Türk'ün "ırkçı ve faşist baskılarından", kendileri krallıkla idare edilip resmî bir dîn ve

mezhebe bağlı oldukları halde, ülkemizde "cumhuriyet ve laikliğin tehlikede" olduğundan söz eden bu çevrelerin riyakârlıkları apaçık değil mi? ve daha ne çelişkiler...

Evet, bütün bunları, onların utanmaz suratlarına karşı açıkça söylemek gerekir. Böylelerinin sözlerine ve raporlarına itibar etmek ise ahmaklık...

BN. MARÍA ANNA MAURERÍN MEKTUBU (1)

Bn. Maria Anna Maurer, şu anda Frankfurt'ta oturan 66 yaşında bir Alman... Uzun müddet Türkiye'de kaldığı, dilimizi iyice öğrendiği belli... Türkiye'nin meselelerini biliyor ve onlarla pek çok ilgileniyor.

Bütün bunları, bana yazdığı 20.12.1988 tarihli mektubundan öğreniyorum. İleride fırsat bulursam, bu mektup üzerinde ayrıca duracağım.

Bence, bu Alman hanımın, şahsıma yazdığı mektuptan çok, ülkesinde yaşayan işçi soydaşlarımızın çocukları ile ilgili olarak kendi Cumhurbaşkanı'nın eşi Bn. Marianne von Weizsaecker'e hitaben kaleme aldığı "açık mektup ve çağrı" daha önemli gözükmektedir.

Bu mektubu, bazı ufak tefek ifade hatalarını düzelterek aynen sunuyorum. Umarım ki, bu mektup, okuyucularımdan çok "sorumlu kişi ve kurumları" düşündürür. Mektup aynen şöyle:

"Sayın Bayan Marianne von Weizsaecker,

Villa Hammerschmidt - Federal Almanya

Cumhurbaşkanlığı

Kaiser Friedrichstrasse 16

5300 Bonn I

Köln-Frankfurt, 1 Aralık 1988 Çok saygıdeğer Hanımefendi!

Gençleri ve çocukları, uyuşturucu madde alışkanlığı tehlikesinden korumak gayesi ile kurulan 'Federal Alman Ebeveynler Birliği'nin hamisisiniz. Çocukların ve gençlerin uyuşturucu maddeler almalarını ve onları kandırmak isteyenleri engellemek görevini yüklendiniz. Öğrendiğime göre, başta Türkiye'nin en büyük günlük gazetesi Hürriyet'in yazarları olmak üzere, başka gazetelerin yazarlarını da bu zor teşebbüste, size destek sağlamaya davet etmişsiniz.

Biraz önce, bunu duyunca, size, bir Türk Ruh ve Akıl Hastalıkları Mütehassısının araştırmalara dayalı bir eserini tanıtmak aklıma geldi. Ona göre, çocukların 'şeytana uyup' uyuşturucu madde alma arzusunun uyanmasını, ana ve babalar da önleyebilir.

Dr. Mehmed Tevfik Özcan isimli bir Türk araştırmacısı, Prof. Carl Jung gibi hareket ederek araştırmalarını sürdürmüş ve ilmî bir surette, şizofreni hastalığının irsî olmadığını ve bu hastalığın, yeterli bir ana ve baba sevgisinden mahrum ve iyi eğitim görmemiş çocuklarda ortaya çıktığını ispat etmiş. Dr. M.T. Özcan'ın tespitlerine göre: İster genç olsun, ister yetişkin olsun, doğumundan itibaren çocukluğunda ve okul yıllarında, iyi ve yeterli bir aile sevgisi ortamında büyümüş kişiler, Allah sevgisini idrak edebilirler. O'na itimat ve güven duyarak intihar etmezler ve bir nevi yavaş intihar etmek demek olan içki ve uyuşturucu arama yoluna başvurmazlar!..

Bütün dünyadaki ruh doktorlarının çoğunluğu, şizofreni hastalığının sebeplerinin —henüz— meçhul olduğunu iddia ederler. Bazıları bu korkunç hastalığın irsî olduğunu, bazıları beyin kimyasında meydana gelen bozulmalardan ileri geldiğini, bazıları da çevre tesirlerinden kaynaklandığını sanırlar.

Bu durumda, müteveffa Prof. Cari Jung ile hâlâ yaşa makta olan Dr. M. T. Özcan'ın uzun yıllar boyu yaptıkları araştırmaların neticesinde ortaya koydukları eserlerin, insanlık için, ne büyük bir ümit kaynağı olduğunu, sanırım siz de artık görüyorsunuz. Maalesef, ya kasıtlı olarak veya alâkasızlık yüzünden, bu iki ilim adamının eserlerine değer verilmez ve onların teorileri, uygulama sahasına sokulmaz.".

BN. MARİA ANNA MAURER'İN MEKTUBU (11)

Federal Alman okullarında okuyan 2,5 milyon çocuğun davranış bozukluğu içinde bulunduğu ve ruhî bunalım geçirdiği söyleniyor. Bu durum karşısında birçok ana ve baba tamamen çaresizlik içinde kıvranıyor; bilhassa, kendi çocukluk döneminde, sıcak bir aile ocağından mahrum olan ana ve babaların sıkıntısı daha da büyük...

Suç işleyen çocukların ve gençlerin sayısı yıldan yıla artıyor. Polisiye tedbirlerle de bunun önüne geçilemiyor ve geçilemez. Nihayet, birkaç yıl önce, Hessen Eyaleti'ndeki okullarda 'dîn dersine' katılmak istemeyen çocuklar, mecburî ve genel 'ahlâk derslerine' alındılar. Kısa bir zaman sonra, bu çocuklarda, suç işleme oranı,

epey azaldı.

Birçok yıldan beri, ben ve sorumlu Türk eğitimcileri ile birlikte çalışarak anaları ve babaları İslâm Dîni'nde olan 600.000 Türk öğrencisine, resmî okullarda gerekli 'Dîn ve Ahlâk Dersi' verilmesini sağlamak için uğraştık, ama başarılı olamadık.

Gerçi, biz, Alman ve Türk eğitimcilerinin iştiraki ile ilkokulların ilk 4 sınıfında bulunan çocuklara 'dîn dersi' verilmesi konusundaki hazırlıklarımızı tamamlamış isek de daha yüksek sınıflardaki çocuklar için henüz bir proje yoktur. Oysa, bu yaştaki çocuklar küçüklerden daha çok bu eğitime muhtaçtırlar. Çünkü, bu çocuklar, diğerlerine nazaran ebeveynleri ile daha çok çatışmak tehlikesi ile karşı karşıyadırlar. Sanırım, bu işin gecikmesinde de bir finansıman problemi var.

10 yıl önce yaptığım bir teklifi tekrarlayayım: Şayet, Federal Alman maliyesinde, söz konusu proje için para mevcut değilse, Müslüman olan ve şimdiye kadar 'dîn vergisini' ödemeyen bu 'gurbet işçileri'nden maddî yardım istensin. Öyle ümit ediyorum ki, Müslüman dîn öğretmenleri, bu işçilerle kendi ülkelerindeki resmî makamlar arasındaki gerekli yazışmalara yardımcı olurlarsa, işçiler, seve seve, bu öğretmenlerin maaşlarını temin edebilirler.

Birçok Türk ailesi, köylerde dağınık oturduklarından, 'gezici dîn öğretmenleri' tayini de düşünülmeli. Bu 'gezici öğretmenleri', köylerde Türk çocuklarına, ayrıca Türkçe'yi de öğretebilirler; hattâ bir nevi sosyal yardımcı da olabilirler. Türkiye'de, binlerce iyi tahsil görmüş, genç 'dîn öğretmenleri' mevcuttur. Onlara Federal Almanya'da —ilk olarak— bir yıllık görev vermek denemeye değer.

Gurbetteki Türk işçi çocuklarına, kendi ana dillerinde 'Dîn ve Ahlâk Dersi' verilmesi, 20 yıldan fazla bir zamandan beri ihmal edildi; bu yüzden büyük zarar oldu. Hessen Eyaleti'ndeki denemenin, nice maddî ve manevî faydaya vesile olduğunu yakından gördük. Bu konuda, Türk işçi çocukları da aynı şekilde eğitilmelidir.

Bütün bu ve benzeri konuları istişare etmek üzere, benimle birlikte, ilgili birkaç Türk eğitimcisini Bonn'a davet etmenizi sizden rica ederim.

Lütufkâr cevabınızı beklerken, dostane selâmlarımı ve saygılarımı sunarım".

Maria Anna Maurer Lettinkautvveg 41

Tel: 069-61 14 36 6000 Frankfurt 70

BİR FELSEFE ÖĞRETMENİ'NİN MEKTUBU

Allah'a hamdolsun, artık ülkemizde, yetişmiş ve genç aydın bir kitle var... Bunlar, okudukları ve okuttukları şeyleri kritik edip değerlendirebiliyorlar.

Geçenlerde, bir-felsefe öğretmeninden mektup geldi. Felsefenin yanında psikoloji de okutuyormuş. Bakanlıkça tavsiye edilen kitapları bir gözden geçirmiş, önemli ilmî ve pedagojik hatâlar tespit etmiş ve bunları belgeleyen fotokopileri de bana göndermiş; gerçekten çok istifade ettim. Bunlara ek olarak bana bir de mektup (yahut yazı) göndermiş.

Bu okuyucumun mektubunu, size aynen aktarmak isterim. Mektupta şöyle deniyor: "Bilimin metodlarının kullanılmasında, araştırma konularının tercihinde ve bunlara bağlı olarak ortaya çıkan sonuçlarda, ister istemez sosyokültürel çevre etkili olmakta ve o çevrenin izlerini taşımaktadır. Müşahhas bir örnek vermek gerekirse, deriz ki, Uzakdoğu'da ortaya çıkan akupunktur, Batı'nın modern tıp metodlarına göre açıklanamamaktadır. Bu metod, en iyi, kendi sosyo-kültürel çevresinde açıklanabilir.

Tıpkı bunun gibi, sosyoloji, psikoloji, pedagoji, antropoloji ve etnoloji gibi bilim dalları da içinde geliştiği sosyo-kültürel çevreden böylece ve belki çok daha yoğun olarak etkilenirler. Bunun böyle olduğunu, konu ile yakından ilgilenenler çok iyi bilirler.

Böyle olunca, birçok sosyal bilim dalı, 19. yüzyıl Avrupa'sında ortaya çıktığından, ister istemez, Batı'nın düşünce zemininden ve kültüründen bağımsız düşünülemez. Bilindiği üzere, Batı düşüncesi, Hıristiyanlığın tahrif edilmişliğinden ve yetersiz duruma düşmesinden dolayı, âdeta, dine karşı savaş açan pozitivistmateryalist bir temele oturmuş ve araştırma metodlarını ona göre tayin etmiştir.

Ülkemizde okutulan psikolojik kitapları, bu atmosfer içinde gerçekleştirilen eserlerin sadık bir tercümesi olmaktan öteye geçmediği için pozitivist ve materyalist hüviyeti ile okullarımıza kadar girebilmiştir. Oysa, bu araştırmalar, bizim kültür ve medeniyetimizin (Türk-İslâm düşüncesinin) engin birikiminin ışığında gözden geçirilseydi çok verimli ve başarılı bir iş yapılmış olurdu.

Şimdiki haliyle psikoloji eğitimi, evcilleşmemiş, yırtıcı bir şahin gibi, ruhlarımızı kanatmaktadır. Daha da acısı, yetişmekte olan genç nesillerimiz, Batı (!) düşünce ve kültürü adına, tek yönlü ve olumsuz etkiler altında kıvranarak eğitim (!) görmektedirler.

Liselerimizde okutulan psikoloji derslerinin müfredat programı, bundan 22 yıl önce, yani 1967'de hazırlanmış. Bakanlığımızın tavsiye ettiği 5 kitaptan 4'ü, yıllar önce yazılmıştır ve nedense hiç kimse, içindeki bilgilerin eskidiğinden söz etmemektedir. Oysa, bu kitaplarda, açıkça, 'ruh inancının geçersizliği', Darwin destekli bol maymunlu görüntülerle materyalizmin propagandası yapılmaktadır.

Bu durumda, sizden, köşenizde, bu içler acısı duruma parmak basmanızı ve ilgilileri uyarmanızı bekliyoruz. Selâm ve saygılarımla...".

Evet, mektup böyle bitiyor. Allah, dilerse, yarından itibaren konuvu incelemeye başlayacağım.

BAZI DERS KİTAPLARININ DURUMU

Bütün Cumhuriyet Tarihi boyunca, "Maarif Vekâletinin yayınladığı sosyoloji, tarih, felsefe, mantık, psikoloji gibi "sosyal muhtevalı" ders kitapları, hep münakaşa konusu olmuştur.

Durum, bugün de böyledir. Çünkü, her şeyden önce, "sosyal muhtevalı" dersler, henüz kendini "felsefî akımlardan" ve "ideolojilerden" tamamı ile arındıramamıştır. Daha da önemlisi, bu sahada verilen eserler, orijinal olmaktan çok tercümedir ve kültürümüze yabancı olan kalemlerce yazılmıştır. Dolayısı ile birçok yönden öğretmen, öğrenci ve velilerimizi tedirgin etmektedir.

Meselâ, gerek S. Erdem, gerek İ. Ethem Başaran, lise 2. sınıflar için yazdıkları "Psikoloji" kitabında, Köhler adlı psikologun öğrenme konusunda "denek" olarak kullandığı zeki şempanzenin "Sultan" adını taşıdığını belirtmekte ve bunu sık sık kullanmaktadırlar. (Bkz. E. Erdem, Psikoloji-2, sf: 102) ve (İ. E. Başaran, Psikoloji 2. s. 87).

Bir yabancı psikologun, şempanzesine "Sultan" adını vermesini normal karşılayabiliriz. Ama, bu, dilimize böylece tercüme edilemez ve ders kitabına aynen konulamaz. Çünkü, bizim okullarımızda "Sultan" adını taşıyan pek çok öğrencimiz ve hattâ öğretmenimiz vardır. Düşünün, bu konu, okutulurken, bu adı taşıyan öğrenci ve öğretmenlerin durumunu... Bunu görmek için eğitimci olmaya da gerek yoktur. Kaldı ki, bizim tarihimizde "Sultan" unvanı ile anılan nice büyüğümüz vardır. Kanaatimce, kitap tercüme etmek, konuları kelimesi kelimesine aynen aktarmak demek değildir. Meselenin, bizim kültür ve medeniyetimiz açısından bir kritiğe de ihtiyacı vardır. Hele, bu kitaplar pedagojik bir iddia taşıyorlarsa...

Öte yandan, ilim adına "ruhun inkârı" ve ruha inanmanın "ilkel bir inanç" olduğu kanaatini uyandırmanın hiçbir ilmî temeli olamaz. Günümüz liselerinde "insan ruhu" ile "tuz ruhu" arasında ilişki bulunduğunu iddia eden kitaplar okutulabiliyorsa, oturup kahkaha ile gülmek mi, yoksa hüngür hüngür ağlamak mı gerek bilmem? Lütfen şu cümleleri birlikte okuyalım: "Eski Yunanlılar, bunu, uçucu anlamına gelen ruh (psyche) sözcüğü ile karşılaşmışlar. Dilimizde 'öldü' yerine 'ruhunu teslim etti' deyiminin kullanılması da aslında bu inancı anlatıyor. Klorlu hidrojene 'tuz ruhu' denmesi gibi, ruh kavramı bulununca, rüya görmek de onunla açıklandı...". (Bkz. Sami Gürtürk, Psikoloji, s. 9).

Dünyanın en büyük fikir ve ilim adamları, "madde" ve "ruh' konusunu çözmek için bitmez ve tükenmez bir araştırma içinde iken, gördünüz mü bizim eğitimcilerimizi, meseleyi ne de çarçabuk halletmişler! Meğer mesele ne kadar basitmiş!

Görebildiğimiz kadarı ile "sosyal muhtevalı" ders kitapları, ilim dışı ve gayri ciddi pek çok iddia ile doludur. Bunların mutlaka, ayıklanıp ıslâh edilmesi gerekir. En çok zoruma giden hususlardan biri de bazılarının "Tenkitçi düşünüş, inançların dışında kalmış düşünce şeklidir" dedikten sonra, Darwinizmi bir "dîn" haline getirip onu kritiksiz olarak aktarması olayıdır. Oysa, "darwinizm", ilim çevrelerinde, pek çok ciddi tenkide maruz kalmış ve hattâ yanlışlığı ispatlanmış bir teoridir. Günümüz ilim ve fikir adamları, Darwin'in "evrim teorisi" yerine, Henry Bergson'un 'Yaratıcı evrimini' daha ilmî ve ciddi bulmaktadırlar. Bu teoriye göre, hayat, daha başlangıcından itibaren "çok tür" ile başlamış ve her tür kendi özellikleri içinde "hayat hamlesine" katılmıştır. Her canlı türünün farklı bir ontogenez tablosu çizmesi bunu ispat eder.

Her nedense, birçok biyologumuz, psikologumuz ve sosyologumuz ve aydınımız (!) bu teoriden habersiz görünmektedirler.

ILİM ADINA MATERYALİZM Mİ?

Daha önceden de belirttiğimiz üzere, insan, organizma olarak çeşitli maddî elementlerin bir kompozisyonudur. Organizmamız, yaşamak için homostatik adı verilen bu elementler dengesini korumak zorundadır. Zaten, bir bakıma, maddî ve fizyolojik faaliyetlerimiz, bu dengeyi sağlamayı hedef alır. Yemek, içmek, uyumak vesaire hep bu demektir.

Hiç şüphesiz, organik yapımız ve faaliyetlerimiz, geniş mânâda, fizik ve kimya kanunlarına bağlıdır. Başta karaciğerimiz olmak üzere, bütün organizmamız, muhteşem bir fizik ve kimya laboratuvarı gibi çalışır. Biz, her ne kadar farkında değilsek de organizmamız "hayatî kimyanın" bütün sırlarına vakıftır. Organizmamız, hiçbir beşerî dehanın ulaşamayacağı biçimde programlanmış olup harikulade bir "bilgisayar" gibi çalışmaktadır. Yani, organizmamıza, şuurumuzu aşan bir "süper-şuur" hâkimdir. Bunu görmezlikten gelmek mümkün değildir.

İşte bu noktada, ilim ve fikir adamlarının, farklı "felsefî görüşler" geliştirdiklerini görüyoruz. Kısaca, "materyalistler", "spiritualistler" ve "paralelistler" biçiminde özetleyebileceğimiz, bu görüş sahipleri farklı yorumlarla karşımıza çıkarlar.

Materyalistlere bakılırsa, insanın psikolojik ve sosyolojik hayatı dahi, "madde" ile ve "maddenin kanunları" ile açıklanabilir ve açıklanmalıdır. Spiritualistlere göre, insan, bilgisayardan öte, haz ve elem duyan ve şuur sahibi bir canlıdır; oysa, madde için duygulanma ve şuurlanma olayı imkânsızdır; ruhî olayları, fizik kanunları açıklamaya yetmez. Paralelistlerse; insanda düalizmi savunarak "madde ve ruh" ikilisine inanırlar; insan, "beden" ve "ruh"tan ibaret bir yarlıktır derler.

İlim adamı ise, bu konuda, ortaya açık bir tavır koyamaz. Çünkü, saha, henüz felsefîdir ve onun konuşacağı kadar aydınlık değildir. En azından susmak zorundadır. Bununla birlikte, bazı ilim adamlarımızın ve eğitimcilerimizin, bu konuda, aceleci davranmakta, felsefî ekollerden birinin etki alanına girerek hüküm vermekte olduğunu hayretle görüyoruz. Size, bu konuda bir misal vermek isterim. Meselâ, kendisini yakından tanıdığım ve bir müddet, aynı enstitüde birlikte görev yaptığımız meslektaşım Sayın Lütfi Öztabağ, İnkılap Yayınevi tarafından, yıllar önce, yayınlanan "Yeni

Psikoloji" adlı kitabının 15. sayfasında şöyle yazmaktadır: "...Sosyal bilimler, psikolojik bilimlere, psikolojik bilimlere, biyolojik bilimler de madde bilimlerine dayanmaktadırlar... Madde olayları, bütün olay çeşitlerinin esasını teşkil ederler. Çünkü, diğer bütün olaylar, maddenin bir dönüşümü ve devamıdırlar".

İtiraf edeyim ki, "materyalizmin müdafaası" demek olan bu satırları okuyunca, gerçekten şaşırdım. Çünkü, bildiğim kadarı ile Sayın Lütfi Öztabağ "materyalist" değildi ve hattâ aksi görüşe sahipti. Bence, asıl suç, yazarın, 22 yıl önce hazırlanmış müfredat programına göre yazdığı bu kitabın, liselerimiz için, hâlâ, ders kitabı olarak kabul edilmesine karar verenlere aittir.

Adı geçen kitapta, kanaatimce, ilmî düşünceye aykırı pek çok ifade var... Fakat, şimdi, onları, burada ele alıp incelemek istemiyorum. Ancak Millî Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanlığı'mızdan, bu eseri ve benzerlerini yeni baştan gözden geçirerek gerekli ıslahatı yapmasını beklemek hakkımızdır.

İLİM ADINA DÎN DÜSMANLIĞI

Belki de istismarın en korkuncu ve çirkini budur. Bazı "dînsiz" ve "art niyetli" kişi ve çevreler, "ilim yapıyorum" maskesi altında, sinsice "dîn düşmanlığı" yapabilmektedirler. Komünistler, bunu "bilimsel tanrıtanımazlık" diyorlar.

Bu moda, bilhassa, Avrupa'da 18. asır Ansiklopedistleri ile başladı denebilir. Voller, D'Alambert, Diderot ve J. J. Russo, yayınladıkları ansiklopedilerle, felsefe sözlükleri ile masum görünüslü kitaplarla cemiyetin vicdanını ifsat ettiler. Sözünü ettiğimiz, bu kişiler, "mücerrede" ve "mücerred kavramlara" o derecede düşmandırlar ki, "düsünmeyi" bile "tabiata aykırı" bulurlar. Meselâ, J. J. Russo, kim bilir nasıl bir kompleksle, "Tefekkür halinin tabiata aykırı bir hal olduğunu, tekemmül eden insanın soysuzlaşmış bir hayvan olduğunu", Müsavatsızlık üzerine Nutuk adlı kitabında, pervasızca yazar. Yani, ona göre, "düşünmek tabiata aykırıdır" ve "düşünen insan soysuzlaşmış bir hayvandır". Ne gariptir ki, bugün, pek çok "Batı hayranı entellektüel" bu ahmakça hezevanları alkıslayıp durmaktadır. Düşünce bu mecraya sokulunca, meşhur fikir adamı Montaigne, "Denemeler" inde insanı "hasta hayvan" olarak ilân edecekti. Çünkü insan, "maddeden mânâya", "tabiattan kültüre", "müşahhastan mücerrede", "yaratılmıştan Yaratan'a" giden bir canlı idi ve bu hüviyeti ile tabiatta yalnızdı ve ona aykırı düşüyordu. Oysa, fikir adamları ve sanatkârlar, insanlığın bu muhteşem yalnızlığını alkışlamalı ve yüceltmeli idiler. İnsanı, insan yapan bu "dramatik yalnızlığın", kültür ve medeniyetimize hayat verdiğini görmeli ve göstermeli idiler.'

B'NAI B'RITH adlı Siyonist teşkilâtın kurucusu "meşhur Yahudi Psikanalist Sigmund Freud'a gelince, o, dîni, "tehlikeli bir yanılma" olarak nitelemekle kalmamakta, sinsi bir Hıristiyan düşmanı olarak onların "mukaddes teslisini" (!) seksüel kavramlar ile açıklamaya da çalışmaktadır. Meselâ, ona göre: "İlk plânda, mukaddes sayı 'üç', bütün erkek cinsel organının sembolüdür"... (Bkz. Rüyalar Üzerine İki Deneme, Sigmund Freud - Dr. İbrahim Türek - Varlık Yayınları - 1965, S. Freud'ün 6. Konferansı, s. 169). Zavallı Hıristiyanlık Dünyası, bilmem hâlâ, S. Freud'ün bu cümlesini alkışlamakta mıdır? S. Freud'ün eser ve konferanslarını dikkatle inceleyenler, hayretle göreceklerdir ki, o, asla Yahudî inançlarına toz kondurmaksızın, diğer dînleri küçük düşürücü yorumlar yapmak yolunu, ısrarla denemekte ve sinsi bir propaganda ile "siyonist emellere" hizmet etmek istemektedir.

Bu tip menfi çalışmalara, sadece "psikoloji sahasında" rastlamıyoruz. Daha önceden belirttiğimiz üzere, aynı konuda, maalesef "sosyoloji sahası" da istismar edilmektedir. Bilfarz, Fransız sosyologu Auguste Comte, "insanlığın kollektif ruhunu tanrılaştırırken", meşhur Yahudî sosyolog E. Durkheim, bu gelişmeden istifade ederek "pozitivizm" adına, İsrail kavminin "ortak ruhu" durumunda bulunan "Yahova"yı, sosyoloji kılığında piyasaya sürmek fırsatını buluyordu. Böylece "Yahudî Kabbalizmi" din hüviyetine sokularak kitlelere sunuluyordu.

Hayrete şayandır ki, yine bir Fransız Yahudi'si olan H. Bergson, spiritüalizm (ruhçuluk) adına, bütün varlık tezahürlerini "ruha iren ediyor" ve Yahudî Kabbalizmi'ne paralel olarak "Tanrı, üniversal ruhtur" diyordu. İtiraf edelim ki, bugün bütün dünyada, adını saydığımız, çoğunluğu Yahudî olan bu fikir adamlarının korkunç bir propagandaya bağlı gittikçe genişleyen bir etkileri vardır ve İslâm Dünyası'nın aydınları, bu konularda, sus pus olmuş beklemektedirler. Yazık ki, ne yazık...

Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, Yahudî Darwin'in insanı "hayvanlaştırması" ve yine Yahudî Kari Marx'ın "dîn afyondur" diyerek kitleleri mülkiyetsiz bir "sürü" halinde yaşamaya teşvik etmesi, işin tuzu ve biberi olmuştur.

DEVLETÍN DÎNÎ OLUR MU?

Bugün, yeryüzünde 160'dan fazla devlet var... Bu devletlerin dîn karşısında aldıkları tavırlar da çok farklıdır. Kimi laik, kimi dînsiz...

Böyle olunca, "Devletin dîni olur mu?" sorusuna, her devlet, kendine göre mâkul gerekçeler de gösterir.

Tespitlerimize göre, başta İngiltere, İspanya ve Yunanistan olmak üzere, birçok Batı ülkesinin "resmî dînleri" vardır. Meselâ, krallıkla idare edilen Belçika, Hollanda, Lüksemburg, İsveç, Norveç ve Danimarka'da da durum budur. Birçok İslâm ülkesi gibi İsrail'in de durumu aynıdır. Yine tespitlerimize göre, yeryüzünde "laik devletler" de vardır. Bu devletlerin "laiklik telâkkileri" farklı olmakla birlikte, umumiyetle, meseleyi "dîn ve devlet işlerini ayırmak" tarzında anlarlar. Meselâ, Fransız Anayasası'na göre: "Fransa, bölünmez, laik, demokratik ve sosyal bir cumhuriyettir", (madde: 2). Alman Anayasası "laiklik kelimesini" kullanmadan "Devlet kilisesi yoktur" diyerek "dîn ve devlet işlerini ayırmaya" çalışırken, İtalyan Anayasası: "Devlet ve Katolik Kilisesi, kendi aralarında bağımsız ve egemendirler" (madde: 7) ve "Bütün dînî mezhepler, kanun önünde, eşit olarak serbesttirler" (madde: 8) diyerek aynı konudaki görüşünü aynı tavırı içinde tespit eder.

Bildiğim kadarı ile İslâm Ülkeleri arasında, tek "laik devlet" Türkiye Cumhuriyeti'dir. Gerçi, 1924 tarihli "Teşkilâtı Esasiye Kanunu"na göre, önceleri: "Türkiye Devleti'nin dîni, İslâm'dır". Fakat, 1937 yılında, Anayasa'da yapılan bir değişiklikle: "Türkiye Devleti, cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi, laik ve inkılapçı" bir nitelik kazanmıştır. 1982 Anayasası'na göre de: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti'dir". (madde: 2).

Yeryüzünde "dîne karşı" olan devletler de vardır. Bugün, Anayasası'na "dînsizlik mücadelesi yapmayı" tavsiye eden maddeler koyan bu devletler, gördüğümüz kadarı ile sadece Marksist ve komünist ülkelerdir. Bu konuda "Çin Halk Cumhuriyeti" ile "Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği" anayasaları tipik örneklerdir. Komünist Çin Anayasasının 46. maddesi şöyledir: "Vatandaşlar, bir dîne inanma özgürlüğünü ve bir dîne inanmama ve tanrı tanıma-

zlığı yayına özgürlüğünü kullanırlar". Aynı konuda S.S.C.B. Anayasasının 52. maddesi şöyledir: "S.S.C.B. vatandaşları vicdan özgürlüğüne, yani bir dîne inanma veya inanmama, ibadet etme veya dînsizlik propagandası yapına haklarına sahiptirler... Kilise devletten, okul da kiliseden ayrılmıştır .

Görüldüğü gibi, "devlet ve dîn" münasebetleri, konusunda, yeryüzünde pek çok uygulama mevcuttur. Devletler, kendilerini yöneten kadrolara, inançlara, felsefelere, iç ve dış dinamiklere bağlı olarak "dîn" karşısında tavır alıyorlar ve bu tavırlarını savunuyorlar. Hattâ, kendi tavırlarını, bir diğerine kabul ettirmek için çırpınıyorlar. Meselâ, ben, komşumuz Yunanistan'ın, İstanbul'da bulunan Doğu Ortodoks Kilisesi ile bağlarını kopararak ve Orta-Doğu'ya bîr çıbanbaşı gibi oturan İsrail Devletinin, kendini, Tevrat ve Talmut'un dışında tutarak birer "laik devlet" olmalarını ne kadar isterdim. Bugünü görürsem, gerçekten bayram yapacağım.

İNSANIN FITRATI VE DÎN

İnsan, yaradılışı icabı "muvvahid"dir, yani, o, tabiatı ve kâinatı halkeden "Bir Yaratıcı" arar. Böyle düşününce "politeizm" (çok tanrıcılık) daha çok aileler, kabileler ve siteler arası rekabetlerden doğmuştur denebilir. Her biri "ayrı bir tanrı" tasavvur ederek, belli başlı noktalarda bir araya getirerek güç ve itibarlarını göstermek istemişlerdir. Oysa, cemiyetin ötesinde, fertler, daha çok "muvahhid" (monoteist) karakterde bir arayış içindedirler. Psikolog Pierre Bovet'nin belirttiğine göre, bir sağır ve dilsiz olan meşhur Hellen Keller, daha on yaşında bir çocuk iken, metafizik meselelerle uğraşıyor ve: "Göğü, denizi ve her şeyi kim yaptı?" diye düşünüyordu. (Bkz. P. Bovet - Din Duygusu ve Çocuk Psikolojisi - Selâhattin Odabaş - 1957, s. 72, Ankara). Yani, o, "Tek Yaratıcı"yı arıyordu ve "Kim yaptı?" diye soruyordu.

Gerçek odur ki, insan, Allah'ı fıtratı ve tabiatı icabı aramaktadır. İnsan O'nsuz yapamamaktadır. İnsan, "hakikati", "iyiyi', "güzeli" neden ve niçini arıyorsa, "Allah'ı" da öylece aramaktadır. İnsanın bu yüce arayışta, "patolojik bir hal" sananlar, insanın fıtratını ve tabiatını tanımayanlar, Allah, dilerse, bu konuyu da genişçe ele alıp inceleyeceğiz.

"Allah'ı aramak" ve "gerçek dîne ulaşmak" bir arzu ve irade olarak insanın fitratında vardır. Gerçekten de, bütün tarih boyunca,

çocuk, genç, ihtiyar tüm insanlık, tamamen "beşerî sebeplere bağlı olarak" Allah'ı aramaktadırlar. "Allah'a ihtiyaç" insanın tabiatından ve fitratından kaynaklandığı için, bazı fikir adamlarının "dîn duygusunun temeline koymak istedikleri hiçbir dış âmil", Âdemoğullarını tatmin etmemektedir. Çünkü, mesele, tamamı ile insanın fitratı ile ilgilidir.

Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmaktadır: "Ey 'insanlar! **Sîz, hepiniz** Allah'a muhtaçsımız." (el-Fatır/15). Öte yandan insan, "muvahhid karakterde" yaratılmıştır ve "Yüzünü Allah'a çevirmeye" istikbal kılınmıştır. Bu konuda yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "O halde, yüzünü muvahhid olarak dîne, Allah'ın fıtratına çevir ki, O, insanları, bunun üzerine yaratmıştır... Bu, dimdik ayakta duran bir dîndir. Fakat, insanlardan çoğu bilmezler." er-Rûm/30).

Kesin olarak görüyoruz ki, içten ve dıştan gelen zaruretlerle insanlar, "Allah'ı ararlar". Fakat, hüzünle belirtelim ki, bütün çırpınışlarına rağmen, hiç kimse, O'nu beş duyusu ile çıplak realitesi ve bilim gerçekliği ile ele geçiremez. O, "Mutlak Varlık"tır ve topyekûn varlığın sırrıdır. Bu "sır' bize, şahdamarımızdan daha yakın olduğu halde, sınırlı idrakimize sonsuzca uzaktır.

Âdemoğulları, "Allah'ın varlığını' sezmekte, bilmekte ve fakat O'nu idrak ve tasavvur edememektedir. Böyle bir şey yapmaya kalkıştığı zaman, ister çocuk, ister yetişkin olsun, ya "antropomorfizme" (insan suretine sokmaya), ya "animizme" (tabiatın ve eşyanın canlı olduğu düşüncesine) düşmekte, idrakini eşyadan ve eşya ile ilgili "illüzyonlardan" (idrak hatalarından) kurtaramamakta, itibarî bir "tanrı fikrine" saplanmaktadır. Böylece, insanoğlunun kafasında, "Gerçek Allah" yerine, objektif ve sübjektif "sahte tanrılar" teşekkül etmektedir. Oysa, yüce dinimize göre, bunlar birer "putturlar. Bu sebepten olacak Şanlı Peygamberimiz, müminleri, kendilerini "açık ve gizli şirkten korumalarını" ısrarla tavsiye buyurmuşlardır.

Gerçek bir mümin, "**Lâilâhe illallah**" derken, kafasını ve vicdanını "sahte tanrılardan" arındırarak "Yüce Allah'a yönelir. Tasavvufun güzel bir tespiti var: "O ki, Allah sanırsın o sandığın şey, Allah'ın varlığını idraklerden gizleyen bir perdedir." Bu sözü anlamayana İslâm'ı anlatamazsınız.

TABİATTAN YÜCE ALLAH'A

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulur: "Allah'ın göklerde ve yerde yarattığı şeylerde, sakınacak bir kavim için, elbette birçok âyetler vardır". (Yûnus/6).

Bizim yüce dînimize göre, bütün "yaratılmışlar âlemi", bütün "tabiat" ve "kâinat" bir "Kitab-ı Ekber" olup baştan aşağı "davetler" ile, "ilâhî mesajlar" ile doludur. Bu kitabı okumasını ve anlamasını bilenler, her varlığı ve her yaratılmışı, YARATAN'dan gelen bir "mektup", bir "haber" bilirler. Bir bakıma "tasavvuf", "Yaraşılmışta Yaradan'ı, eserde Müessir'i aramaktır", ama, yaratığa Yaradan ve esere Müessir dememek şartı ile... Aksi halde "küfür" ve "şirk" kaçınılmaz olur. Allah dilerse, önemine binaen, ileriki yazılarımızda, bu konuya tekrar döneceğiz. Çünkü, günümüzde, "tasavvuf" adına, çok korkunç hezeyanlarla ortaya çıkan kimseler var...

Elbette, Yüce Allah, "ZAHİR" ism-i celîli ile "kendini belli eder". O'nun isimleri, sıfatları ve fiilleri birer "zili" (fenomen) biçiminde, bütün "eşya dünyasını" istilâ eder. Ama kesin olarak bilmek gerekir ki, ne tek tek yaratıklar, ne de topyekûn "yaratılmışlar âlemi" O'dur. Bilmek gerekir ki, İslâm'da "Hululîye" (Panteizm) yoktur. Bu konuları, inşallah, genişçe incelemek firsatını bulacağız.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'den öğrendiğimize göre, peygamberler de dâhil, bütün insanlar, tabiatı, kâinatı, yıldızları, Ay'ı ve Güneş'i hayranlıkla ve hayretle seyretmiş ve bu "Kitabı Ekber"de Yüce Allah'ı "aramışlar"dır. Bu konuda, yüce peygamber Hz. İbrahim'in (O'na salât ve selâm olsun) macerası, Mukaddes Kitabımızda söyle anlatılır. "Biz, İbrahim'e kesin ilme erenlerden olması icin, göklerin ve verin mülkünü de övlece gösteriyorduk. İste, o, üstünü gece bürüyüp örtünce, bir vıldız görmüs: 'Bu mu benim Rabbim?' demis, o, sönüp gidince de: 'Ben böyle sönüp batanları sevemem' demişti. Sonra, Ay'ı doğar halde görünce de: 'Bu mu benim Rabbim?' demis, fakat, o da batıp gidince: 'And olsun, eğer Rabbim hidayet etmemiş olsaydı, muhakkak sapanlar güruhundan olacakmışım' demişti. Sonra, Güneş'i doğar vaziyette görünce de: 'Bu mu imis benîm Rabbim? Bu hepsinden büyük!' demiş ve (Güneş) batınca da şöyle konuşmuştu: 'Ey kavmim! (Gördünüz ya, bunların hepsi de fânî ve mahluktur). Ben sizin (Allah'a) eş kata geldiğiniz nesnelerden kesinlikle uzağım. Şüphesiz ki, ben, bir muvahhid olarak yüzümü, o gökleri ve yeri yaratmış olan Allah'a yönelttim. Ben müşriklerden değilim". (el-En'am/75-76-77-78-79).

Öyle anlaşılıyor ki, dünyanın bütün çocukları, 'fıtratları icabı", tabiatı ve kâinatı seyrederek Yüce Allah'ı aramaktadırlar. Yani, bütün çocuklar ve gençler, tabiattan ve tabiatlarından gelen bir zorlama ile Yüce Peygamber Hz. İbrahim'in (O'na salât ve selâm olsun) macerasını yaşıyorlar. Ancak, hüzünle görüyoruz ki, onları, çok defa cemiyetleri yanıltıyor; onların "muvahhid karakterini" bozarak yanlış dînlere ve inançlara zorluyor. İçlerinde pek azı, Yüce Allah'ın lûtfu ile bu engelleri aşabiliyor.

Çağdaş araştırmalar ve ilmî gelişmeler, şimdi eşyayı didik didik etmekte, hayatı hücre hücre incelemekte, tabiata ve kâinata hâkim olan dengeye, nizama ve şuura hayran kalmaktadır. Bugün, içinde yaşadığımız âlem ve tek başına her varlık, hiçbir "matematik dehânın" ulaşamayacağı bir "sistem" ve "program" içinde bünyeleşmekte ve işlemektedir. Yani, her şey, kendi dilince, YÜCE YARATAN'ı haber vermektedir. Böyle bir denge, nizam ve matematik, asla tesadüflerle açıklanamaz.

EMEĞİN HAKKI...

İlk sosyalistlerden, İngiliz kapitalist R. Owen, tam bir romantizme kapılarak emeğin değerini "emek-saat" birimine göre tayin etmeye kalkışmıştı. O, bir saatlik emeğin sonunda, herkesin aynı miktar ve kalitede mal ve hizmet üretebileceğini sanıyordu.

Oysa bu, gerçekçi bir tutuş değildi ve üstelik büyük haksızlıklara sebep oluyordu. Çünkü, ister çevresine, ister irsî faktörlere bağlansın, insanlar arasında, esaslı "ferdî farklar" vardı. Aralarında bulunan maddî ve manevî farklar sebebi ile bütün insanlar, belli bir zaman dilimi içinde, aynı sayı ve kalitede mal ve hizmet üretemiyorlardı.

Müşahedeler göstermekteydi ki, bedenle yapılan birçok objektif iş ve faaliyetler için bile "emek-saat" geçerli ve sağlam bir birim itibar edilemezdi. Çünkü, bir "emek-saat" birimi içinde, her proleter, aynı miktarda yük taşıyamaz, aynı miktarda tarla süremez, aynı miktarda çukur kazamaz, aynı miktar ve kalitede örgü öremez,

dikiş dikemezdi. Kısacası, bir "emek-saati" birim içinde, bütün insanlardan aynı başarı beklenemezdi. Çünkü, insanlar, maddî ve manevî güçleri itibarı ile "normal bir dağılım eğrisi" çizecek biçimde farklılıklar gösteriyordu. İnsanlar arasında, bu ferdî farklılıklar bulundukça, onlardan aynı başarıyı göstermelerini istemek haksızlıktır.

Öte yandan, insanlar arasındaki bu farkları, ayrı ayrı değerlendirmemekse, başka yönden bir zulüm ve haksızlık olacaktır. Artık, çok iyi bilmekteyiz ki, insanlar, emeklerinin ve başarılarının karşılıklarını alamazlarsa, yalnız verimsiz olmakla kalmazlar, istenmeyen duygular da geliştirirler. İnsanlar, eşitlik adına da tezgâhlansa, adaletsizlikleri sevmezler.

Bugün, komünist ülkelerde, kollektif çiftliklerde, "emek-saat" birimine göre "pay dağıtmaya" çalışan yöneticiler, bu durumu açıkça görmekte ve nasıl bir tedbir alabileceklerini de bilememektedirler. Nitekim, Sovyet yazarı Şolohov, romanlarında, zaman zaman, bu problemi dile getirir.

Bu arada belirtmemizde fayda vardır ki, "emek-saat" birimi bazı sahalarda tamamen geçersiz kalmaktadır. Bilhassa üstün zekâ, büyük kültür ve kaabiliyet isteyen buluş sahasında "emek-saat" birimi işe yaramamaktadır. Güzel sanatlar dalında ise komik duruma düşmektedir. Şöyle ki, bilfarz Mimar Sinan'ın bir saatlik emeği ile lâalettayin bir duvarcı ustasının bir saatlik emeği aynı değerde midir? Durum şiirde, romanda, resimde, musikîde ve diğer güzel sanat dallarında aynı değil midir? O halde, "eşit emeğe, eşit ücret" haksızlık olmaz mı? Oysa, "adalet" farklara saygı duymak ve hakkını vermek demektir.

Görülüyor ki, ister zihnen olsun, ister bedenen olsun, çalışanların "emeği" zamana, mekâna, şartlara ve ferdî farklara göre değişik olmaktadır. Yani, emeğin "mutlak" ve "herkes için ortak" sabit bir değeri yoktur ve emeğin değeri "itibari'dir. Bunu, asla unutmamak gerekir.

Öte yandan, ekonominin arz ve talep kanunları emeğin değerini tayin konusunda da etkilidir. Nitekim, "iç ve dış" piyasada, emeğin değeri, sürekli olarak oynayıp durmakta, ülkelerin farklı yapılarına göre tartışmalara, çatışmalara, grev ve lokavtlara sebep olmaktadır.

Bunun yanında, çalışanların yaşı, cinsiyeti, tahsili, tecrübesi, zekâsı, maddi ve manevi kapasiteleri, belli şartlar içindeki verimi,

beden ve ruh sağlığı da emeğin değerini tayin ve tespitte önemli rol oynar. Bu arada unutmamak gerekir ki, "emeğin teşkilâtlanması" da emeğin değerini artırır.

İÇTİMAÎ DEĞİŞME VE İNTİBAK PROBLEMLERİ

İçtimaî değişmenin hızı arttıkça, cemiyetteki "sancılar" da artar. Son birkaç yüzyıl içinde, bütün dünyada, İslâm Dünyası'nda ve hele ülkemizde bu hız, baş döndürücü duruma gelmiştir. Bazı sosyologlara göre, ülkemiz, âdeta "içtimaî değişmenin laboratuvarı"dır.

Ülkemizde müşahede ettiğimiz birçok problem ve sıkıntı, bu hızlı içtimaî değişmenin "tabiî" ve "normal" sonuçlarıdır. Bunlar, her ülkede, kendi şartlarına uygun olarak mevcut bulunmaktadır.

İlmî araştırmalar göstermiştir ki, içtimaî değişmenin hızına paralel olarak, her milletin hayatında "intibak güçlükleri" ortaya çıkar, "köy boşalması" görülür, "kenar mahalle ve gecekondu problemi" teşekkül eder, "nesiller arası" çatışmalar çoğalır, "eski-yeni kavgası" başlar, "işsizler", "serseriler" ve "suçlular" cemiyetin başına belâ olur. Mesele, bu kadarla da kalmaz, bazen milletlerarası boyutlar kazanarak dünyanın huzurunu bozmaya yönelir, Ülkelerin sıkıntıları birbirine bulaşır. Terör, anarşi ve benzeri çatışmalar, sınır tanımaz hale gelir.

Bugün, yeryüzünde, bu durumda bulunan ülkelerin sayısı pek çoktur ve esefle belirtelim ki, bu konuda İslâm Dünyası'nın durumu yürekler acısıdır. İtiraf edelim ki, İslâm Dünyası, birkaç yüzyıldan beri, başıboş bir "içtimaî değişmeye" maruz kalmıştır. Çok defa, istilâya uğrayarak "içtimaî temaslara" açılan İslâm Dünyası, müstevlinin arzu ve emelleri istikametinde, paramparça olmuş kültür ve medeniyetine yön veren "üst-sistemi" ihmal ederek "yabancı ideolojilerin" ve "sapık felsefelerin" tuzağına düşmüştür. Birçok İslâm ülkesinde, şaşkın, ehliyetsiz ve yetersiz "aydınlar" (!), şu veya bu yolla, "yönetimi ele geçirmiş", bilerek veya bilmeyerek, "kaş yapayım derken göz çıkarmış" ve bu suretle meseleleri, içinden çıkılmaz duruma sokmuştur.

Birçok İslâm ülkesinde, yönetimi ele geçiren "yetersiz kadrolar", çok defa düşman oyununa geldiklerini bile fark etmeden, kendi kültür ve medeniyetine düşman kesilmiş, hizmet ediyorum zannı ile onları tahrip ve tahkire kalkışmıştır. Bugün, İslâm Dünyası'nda, tarihine, millî kültürüne, İslâm Medeniyetine, bayrağına, devletine ve

milletine "yabancılaşmış kadrolar" teşekkül etmişse, bunları, sadece içtimaî değişmenin sancıları" biçiminde yorumlamak mümkün değildir. Bu konuda yetersiz, ehliyetsiz ve taklitçi "kadroların" rolü asla küçümsenemez, gaflet ve ihanet odakları, kendilerini daha fazla gizleyemezler.

İslâm Dünyası'nın yöneticileri, aydınları ve yetkilileri kesin olarak bilmelidirler ki, "içtimaî problemler", ilmin ve eğitimin yardımı ile plânlanıp çözülmesi gerekirken, hissî, taraflı, yaraları kanatıcı, mağdurları ve mazlumları çoğaltıcı yollara ve metodlara başvurulursa —Allah korusun— iş, iç savaşlara ve isyanlara kadar yarabilir.

Gerçekten de "devlet adamlığı" zor bir iştir. Atılan, her adımın Allah, tarih ve millet huzurunda hesabı verilebilmelidir. Koltuklar, makamlar ve mevkiler de insanlar gibi fânidir. İnsanlar, küçük hırslara göre değil, taşıdıkları "büyük ideallere" ve "verdikleri hizmetlere" göre değer ve şeref kazanırlar. "Hizmet yarışında", birbirini kıskanmak, güçlü insanları çelmelemek namussuzluktur, şerefsizliktir.

Devlet adamları ve aydınlar, millî şuur içinde bulunmak, millî meseleleri hakkı île bilmek, ıstıraplara "çok faktörlü bir plânlama" ile hal çaresi bulmak ve adaletle hareket etmek zorundadırlar. Aksine hareket edenler, tarihin de ortaya koyduğu üzere, ektiklerini biçerler.

MİLLÎ DİLE YABANCILAŞMA

Dil, millî bir müessesedir. Milletin ihtiyacından doğmuş, milletle birlikte gelişmiş, milletle birlikte yaşamış, millî tecrübeye bağlı olarak zenginleşmiştir. Kısaca, dil, millete bütünleşen ve milleti bütünleştiren bir içtimaî müessese olarak ele alınmalıdır.

Dil, millete aittir ve ona izafe edilir; Türkçe, Arapça, Farsça, İngilizce, Almanca, Yunanca... gibi. Fertlerin, sınıfların ve içtimaî tabakaların "ayrı" bir dili yoktur. Bunlar, kendi hususiyetleri ve şartları içinde, "millî dili' kullanırlar. Aralarındaki fark, üslup, ifade, yetişmişlik seviyesinden kaynaklanır. Ama, dil aynı dildir. Şiveler, ağızlar ve lehçeler dahi, çeşitli tarihî, coğrafî ve zarurî şartların tesiri ile oluşmuş "nüans"ları ifade eder.

Dil, bir milletin bütününü kavrar. O, herhangi bir "neslin", "tabakanın", "sınıfın", "kurumun" ve "şahsın" tekelinde değildir ve

olamaz. Dil, bir milletin dününü, bugününü ve yarının kucaklayan muhteşem bir "kültür hazinesi"dir. Bilindiği gibi, insan grupları, hayvanlardan farklı olarak "yazılı" ve "sözlü" dil vasıtası ile "millî tecrübelerini" biriktirebiliyor, gelecek nesillere, yine bu "iki vasıta" ile aktarabiliyor. Yani, "yazılı ve sözlü dil", bir milletin, zaman içinde, gelip geçen nesillerini, birbirine bağlar, bütünleştirir ve güçlendirir. Atalarının tecrübelerinden yararlanamayan nesiller ise, birbirinden kopar, dağılır, çözülür ve güçsüz düşerler. Bize göre, millî dile yabancılaşmanın en önemli belirtisi, nesillerin "millî kitap-lığına yabancılaşmasıdır.

Kültür emperyalizmi, "millî dile yabancılaşma" problemini, daha da derinleştirir. İster hudut boylarındaki "kültür sürtüşmelerinden" doğsun, ister "yabancı ülkelerde çalışmak, okumak ve iş bulmak" ihtiyacından kaynaklansın, ister yanlış ve sakat maarif ve dil politikalarından beslensin, bir milletin çocuklarını, birbirini anlamaz duruma getiren her gelişme tehlikelidir. Kültür temasları, bir dilin zenginleşmesi için ne kadar zarurî ise, emperyalizme dönüştüğü zaman da o kadar vahim neticeler vermektedir. Bu durumda, "millî dil" ikinci plâna itilmekte, ilimde, teknikte, iktisadî ve akademik faaliyetlerde, yabancı bir dil ön plâna geçmektedir. Böylece, millî dil, bizzat kendi ülkesinde hor ve hakîr görülmektedir.

Biz, millî dilin, tarihî rotasını kaybetmeden, akademik çalış-malarla desteklenmesini, zenginleştirilmesini, bir ilim, fikir, sanat dili olarak geliştirilmesini elbette isteriz. Yine, bize göre, "yabancı dil öğrenmek" başka şeydir de "millî dile yabancılaşmak" başka şeydir. Şu halde, yabancı dil öğretiyorum iddiası ortaya çıkıp millî dili, ikinci plâna iten politikaları benimsemek mümkün değildir. Türk maarifinin "temel dili, ana dili, vazgeçilmez dili" elbette TÜRKÇE'dir. Devletimize, milletimize, fikir ve sanat adamlarımıza düşen iş, her şeyden önce, bu dili geliştirmek, zenginleştirmek ve sevdirmektir.

Bunun yanında, hemen belirtelim ki, "millî dile yabancılaşma" tehlikesine bir "tepki" olarak doğan veya öylece maskelenen "dilde uydurmacılık" da başlı başına bir faciadır. "Kelime uydurmacılığını", psikiyatristlerin, "neolojizm" adını verdikleri bir "erken bunama" belirtisi olarak değerlendirmenin ötesinde, ayrıca ele almak gerekir. Tepeden tırnağa kadar bu millete yabancılaşmış, her şeyi ile bu milletten kopmuş bazı kişi ve zümrelerin, tam bir ırkçı tavrı ile ortaya çıkıp "öztürkçecilik" yapmasını çok iyi tahlil etmek gerekir. Türk dilini bozmaya, millî ve mukaddes kavramları yık-

maya, dilde anarşi doğurmaya, nesillerin arasını açmaya yönelik faaliyetleri de sağlamca teşhis etmek şarttır.

İSLÂM DAYANIŞMASI VE TÜRKLÜK

Birleşmenin ve bütünleşmenin "kuvvet", bölünmenin ve dağılmanın "zaaf" demek olduğunu bilmeyen var mı?

Bu açık gerçeğe rağmen, Müslümanların "acıklı durumu" ortada... Müslümanlar, gerek "ülke içinde", gerek "milletlerarası mânâda", asla birlik, bütünlük ifade edici bir yapıya, hattâ tavra ulaşamamaktadırlar ve her türlü dayanışmadan mahrum gözüküyorlar.

Oysa, tarih diyor ki, Müslümanlar, birlik, bütünlük içinde hareket edip güçlü bir dayanışma örneği verdikleri dönemlerde, dünyanın en güçlü devletlerini, kültür ve medeniyetlerini gerçekleştirmişlerdir. Şanlı Peygamberimizin ve Çiharyâr-ı Güzîn devrini düşünün, Emevî ve Abbasî devirlerini düşünün. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerini düşünün... Evet, birlik ve beraberlik içinde olduğumuz devirlerde hep gelişmişiz. Fakat ayrılıkçı ve bölücü düşüncelerin ve akımların cemiyetimizi parçalamaya başladığı dönemlerde ise gerileyip yenik düşmüşüz.

Şimdi, İslâm Dünyası, yeni bir birlik, bütünlük ve dayanışma şuuruna muhtaçtır. Buna öncülük edecek mütefekkirlere, sanatkârlara, ilim ve teknik kadrolarına, akıllı diplomatlara ihtiyacımız pek çok... Elbette, "düşman güçler", buna karşı çıkacak, böyle bir şuurun daha teşekkül etmeden kararmasını isteyeceklerdir. Bu ideale hizmet edecek mütefekkir kadroları, sanatkârları, ilim ve fen adamlarını, diplomatları ve devlet adamlarını olmadık sıfatlarla karalamaya çalışacaklar; eski yaraları kanatarak Müslümanlar arasına fitne sokmaya çalışacaklardır.

Emperyalist güçler, İslâm Dünyası'nın, yeni bir uyanışla, birlik ve bütünlüğünü sağlayarak, her sahada dayanışma içinde bulunmasını asla istemez. Böyle bir şeyi, kendi "çıkarları" için tehlikeli bulur. Onun için, her rengi ile emperyalizm, çok yönlü bir İslâm Dayanışması fikrini savunan "kişi" ve "kadrolara" karşı müsamahasızdır; bu gibilerini, etkisiz kılmak için elinden geleni yapmaktadır. Hele, bir de bu fikrin ve idealin öncülüğünü "Türkler" yapıyorsa...

Her rengi ile emperyalizm, son iki asırdan beri, Türk Âlemi ile İslâm Dünyası'nın arasını açmak için ne mümkünse yapmıştır ve yapmaktadır. Bizi onlara, onları bize "düşman" yapmak için, Şeytan'ın aklına bile gelmeyecek oyunlar tezgâhlanmış ve esefle belirtelim ki, bir noktaya kadar da başarılı olunmuştur. Her rengi ile emperyalizm, kendini İslâm Dünyası'na "kurtarıcı" olarak kabul ettirirken, Müslüman-Türk'ün, asırlarca, İslâm'ı yüceltmek ve müminleri mutlu kılmak için verdiği mücadeleyi "emperyalizm" olarak nitelemekte ve bu hükmünü birçok "küçük politikacının" kafasına yerleştirip "ders kitaplarına" yazdırabilmektedir.

İslâm Dünyası'nı sevk ve idare ettiğini sanan "lider kadrolar" farkında olmasalar bile, emperyalist güçler, Türk'ün dinamizmini, teşkilâtçılığını, bağımsızlık şuurunu ve hürriyetçi karakterini çok iyi tanıyorlar. İslâm dayanışmasının, ancak Türkler'in öncülüğü ile sağlanabileceğini de çok iyi biliyorlar. Her türlü menfî propagandaya rağmen, İslâm Dünyası'nda yaşayan yüz milyonlarca müminin gönlünde, Türk'e güven ve sevginin yattığından da haberdârdırlar. İşte, sırf bu sebepten dolayıdır ki, Türk'ü İslâm Dün yası'ndan, İslâm Dünyası'nı Türk'ten tecrid etmek istiyorlar. Nitekim, Türk, İslâm Dünyası ile "diyalog kurmak" istediği zaman, her rengi ile emperyalizm, nefesini kesmekte, olup bitenleri büyük bir heyecanla "izlemekte" ve ciddi birkaç iş başarılmışsa, çeşitli yaygaralarla "tepkisini" ve "protestosunu" ortaya koymaktadır. Emperyalistlere göre, Türk'lüğün öncülüğünde, bir İSLÂM DAYANIŞMASI, düşünülemez bile...

REENKARNASYON YAHUT TENASÜH

"Reenkarnasyon"un dilimizdeki karşılığı "tenasüh"tür. Bu, ruhların "bedenden bedene geçerek olgunlaşması" demektir.

Bu inanca, daha çok Budist ve Hindu çevrelerinde rastlanır. Bunlara ve bilhassa Budistlere göre: "Hayat ıstırapla doludur. Zevk ve safa, bir hayal ve aldatıcı rüyadır. Doğum, ihtiyarlık, hastalık ve ölüm ise acı gerçeklerdir. Bu ıstırabın asıl sebebi, bilgisizlik yüzünden kapıldığımız hevesler, özellikle ne olursa olsun muhakkak yaşamak arzumuzdur. İstırabı yenmek için, bütün geçici heveslerle birlikte, muhakkak yaşamak arzusunu da 'söndürmek' gerekir. Yaşama hevesinin sönmesi ile insan rahata kavuşur. Bu hale 'Nirvana' adı verilmektedir. Nirvana, hiçbir geçici hevesi ve ihtirası olmayan

insanın, dünya zevklerinden elini çekerek 'kutsal dinlenmeye' kavuşması demektir".

Budistlere göre, böylece 'olgunlaşmayan ruh' tekrar tekrar bu dünyaya döner (reenkarnasyon) ve çeşitli bedenlerde 'olgunlaşmasını sürdürür'. Bu beden bir insan vücudu olduğu gibi, başka bir canlı türüne de ait olabilir.

Bu Budist telâkkileri, Batı Dünyası'na, Sokrates'in İdamından sonra Yunanistan'a küsen ve yeni arayışlar için Mısır, Suriye, Filistin, Anadolu, İran ve Hindistan'a kadar giden ve 20 yıl dolaşıp tekrar ülkesine dönen ve kitaplarını yazmaya başlayan Platon (Eflatun) taşımıştır.

Nitekim, o günden bugüne kadar, birçok fikir adamı, bu konu ile ilgilenmiş ve fakat ortaya ciddi bir şey konamamıştır... Bu arada, birçok insan da bu inancı desteklemek üzere meydana çıkmış ve kendilerinin, daha önce, başka ülkelerde ve bedenlerde yaşayıp öldüklerini ve tekrar başka bedenlere girerek 'yeniden dünyaya geldiklerini' iddia etmişlerdir. Bunların sayısı âz değil ve her ülkede olduğu gibi, ülkemizde de örnekleri vardır.

Nitekim, 8 Ekim 1988 Cumartesi günü, saat 17.15'te TRT'miz, bunlardan ikisini ekranda konuşturdu ve konu ile ilgili bazı yorumlara yer verdi. TRT'nin gerçek niyeti ne idi bilmem ama, programı izleyen pek çok vatandaşın zihnini karıştırmış olacak ki, sayısı küçümsenmeyecek bir okuyucu kitlesi, "konunun dînimiz ve ilim bakımından açıklanmasını" istedi:

Hemen belirtelim ki, "tenasüh" (reenkarnasyon), Budist bir telâkkidir ve bu inancın, dînimizde yeri yoktur. Ehl-i Sünnet ve'l Cemaat âlimleri, "tenasüha inanmayı küfür bilmişlerdir". Bu bakımdan, Müslümanların bu inancı reddetmesi gerekir.

İşin ilmî cephesine gelince, öldükten sonra çeşitli bedenlerle tekrar tekrar bu dünyaya döndüklerini iddia eden kimseler, gerçekten samimi bir inanç içinde olsalar bile, olay, tamamı ile bir "şuuraltı oyununa" benzemektedir. Rüyasında, kendini bilmem hangi hüviyet içinde gören bir kimsenin "şuur-altı özlemlerini ve kaçışlarını" düşünün... Bunlar, yalnız uyurken değil, uyanık iken de kendilerini "şuur-altından sızan" etkilerden kurtaramazlar ve kendilerine "hayalî hüviyetler" yakıştırabilirler. Nitekim, bir ilk-öğretim müfettişi arkadaşım vardı, kendisi, daha önce Çin'de doğduğunu, şimdi Türk olarak dünyaya döndüğünü, samimiyetle iddia ederdi. Yüzüne bakınca, gerçekten de çekik ve yumuk gözleri ile bir

Çinliye benziyordu. Hiç şüphesiz, onu, bu inanca götüren duygu, onun bu fizik yapısının "şuur-altında" meydana getirdiği komplekslerdi. Düşünün, bütün ısrarlarıma rağmen, bu arkadaşımı, bu yanlış inancından (reenkarnasyon kompleksinden) kurtaramamıştım.

Öte yandan, reakarnasyon, bir "şahsiyet deformasyonu" mekanizması olarak da ele alınabilir. Yani, bu inanç, bir patolojik belirti de olabilir. Nitekim, şu anda, akıl ve sinir hastanelerinde, birçok Napolyon'a, De-Gaulle'a ve benzerlerine rastlanabilir. Evet, şizofrenikler ve paranoyaklar...

Ayrıca, başka bir bedende, yeniden bu dünyaya geldiğine inanan kişilerde "paranoid" bir yapı müşahede edilmekte ve hemen hepsi de birer "vehim hastası" tablosu çizmektedirler ve bu vehim içinde doğruluğuna inandıkları hikâyeler uydurmaktadırlar, deliller ihdas etmektedirler. Bizce, tedaviye muhtaç olan, bu gibi kimselerin düşünce ve inançlarını, etkili basın ve yayın organları kanalı ile büyük kitlelere mal etmeye çalışmak, hiç de tasvip edilecek bir olay değildir.

Galiba, TRT'miz de "Yeni yayın döneminde", bir reenkarnasyon örneği vermek üzere, daha önce yaşayıp ölen bir zihniyetin "yeniden beden arama" çırpınışlarını sergilemektedir.

İNSAN HAKLARI VE DEMOKRASİ

"İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi"nin 5, 6, 7, 8, 9, 10 ve 11. maddeleri, "İnsanların işkenceye ve haysiyet kırıcı muamelelere maruz tutulamayacağını" belirtir. Bu maddelerden bazı özetler verelim:

- 5. Madde: "Hiç kimse işkenceye, zalimane, gayriinsanî, haysiyet kırıcı cezalara ve muamelelere tâbi tutulamaz".
- 7. Madde: "Kanun önünde herkes eşittir ve farksız olarak kanunun eşit korunmasından istifade hakkını haizdir...".
- 11. Madde: "...Sanık, savunması için, kendisine gerekli bütün tertibatın sağlanmış bulunduğu açık bir yargılanma ile kanunen suçlu olduğu tespit edilmedikçe masum sayılır"...

Görüldüğü gibi, "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi", hürriyetler kadar "adalete" de önem verilmesini istemektedir. ve gerçekten dünyanın buna ihtiyacı vardır.

Bugün, dünyanın birçok yerinde, insanlar, gözleri bağlı, elleri ve ayakları zincirli olarak gizli köşelerde, coplanarak, elektrik verilerek, hakaret edilerek sorgulanmakta, işkence ve zalimane muamelelerle suçunu itirafa veya bazı suçları üstlenmeye zorlanmakta, gayrı insanî ve haysiyet kırıcı şartlarda tutularak mağdur edilmektedirler

Üzülerek belirtelim ki, bazı zeminlerde ve zamanlarda, bazı ülkelerde savcılar ve hâkimler, bir partinin, bir diktatörün veya bir zâlimin emrine girerek "hukuk paravanası" arkasında cinayet işlemişlerdir ve işlenmektedir. Yine, bazı zamanlarda ve zeminlerde, bazı ülke ve müessese yöneticileri "keyfî kararlar" ile kendi "yandaşı" olmayan kişi ve zümreleri mağdur edebilmişlerdir ve edebilmektedirler. Yine, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesinin 9. maddesinde yazılı bulunan "Hiç kimse, keyfî olarak tutulamaz, alıkonulamaz veya sürülemez" hükmüne rağmen, bugün yeryüzünde böylece ezilen ve ıstıraba maruz bırakılan yüz binlerce insan var...

Yine ıstırapla belirtelim ki, bugün birçok ülkede, "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" sadece lafta kalmakta, ve bunun ışığında tanzim edildiği söylenen "Anayasalar", Fransız Hukuk Profesörü Moris Duverger'in de belirttiği gibi: "Mevcut rejimi gizleyen paravanalar" durumuna düşmektedir. Bu durum, bilhassa, adı ne olursa olsun, belli bir "ideolojinin" boyunduruğuna giren ülkelerde gözükmektedir. Kendini, hem "demokrat" yaftası ile maskeleyen, hem de belli bir "ideoloji ve doktrinin hizmetkârı" kabul eden ülkelerin ve devletlerin samimiyetsizliği apaçıktır.

Oysa, gerçek bir demokraside şu üç nokta esastır:

- 1. Her ne pahasına olursa olsun, "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi "ne saygı duymak ve onu pratik hayata geçirmek,
- 2. Devlete tahakküm etmemek şartı ile, her fikre ve inanca "hükümet olma hakkı" tanımak ve ülkede "çoksesliliği" tam manâsıyla gerçekleştirmek,
- 3. Hür ve dürüst seçimlerle millî iradeyi, iktidarları, belirleyici güç ve hakem olarak kabul etmek: "çift standartlardan" kaçınmak.

Evet, "Gerçek Demokrasi'nin "özü" budur. Diğerleri de "kabuk"tan ibaret...

Bir ülke, ister (İngiltere, Belçika, Hollanda, Danimarka... gibi) krallık ile, ister (Fransa, F. Almanya ve İtalya gibi) cumhuriyet ile idare edilen, ister (İngiltere, İsveç ve Norveç gibi) resmî bir dîn ve mezhebe bağlı, ister (Fransa, İtalya ve F. Almanya gibi) laik olsun,

yukarıda 3 madde halinde belirttiğimiz esaslara dayanıyor ve onları gerçekleştiriyor ve vatandaşlarını mutlu ediyorsa, gerçek demokrasi yolunda önemli mesafeler almış demektir. Gerçek demokrasi, bir mücerred kavramlar sahası değildir; o, yaşanmalıdır. Kesin olarak bilmek gerekir ki demokrasi sadece bir "şekil" ve "kabuk" meselesi değildir. Bütün mesele bu "öze" inmekte...

İNSANIN EN BÜYÜK DÜŞMANI: "İNSAN"...

İnsan, yaşama savaşı verirken, pek çok güçlükle ve tehlike ile karşılaşır. Yangınlar, depremler, çığlar, seller, afetler, salgın hastalıklar, yıldırım çarpmaları, zehirli ve yırtıcı hayvanlar, daha niceleri ile birlikte hayatımızı tehdit eder durur. Fakat, itiraf etmemiz gerekir ki, bunların doğurduğu tehlikelerin hiçbiri, insanın insana ettikleri ile kıyaslanamaz.

Gerçekten de insanoğlu, diğer canlılara nazaran, çok üstün niteliklere sahip kılınmakla birlikte, bizzat "bu nitelikleri" sebebi ile kendi kendinin başına belâ kesilmiştir. Görülen odur ki, insan, kendi zekâsını, yüksek idrakini, akıl ve mantığını, her zaman, kendi lehine kullanamamaktadır. Dün olduğu gibi, bugün de, yeryüzünde, insan için en büyük "tehlike kaynağı", yine insandır. Hattâ, denebilir ki, bu tehlike, bugün, eskilere nazaran daha da büyümüştür ve büyümeye devam etmektedir. Haklı olarak, şu anda, insanlık âlemi, yine, en çok insandan korkmaktadır. Şimdi, insan kitleleri, bin bir âlet ve metod geliştirerek birbirlerini kritik ve kontrol etmekte, gece gündüz demeden birbirlerini kollamaktadırlar. Yani, insanlar, yine insanlar karsısında, her an tetikte olmak ihtivacındadırlar...

Manevî bağlardan ve samimi sevgilerden sıyrılarak çok üstün bir teknolojik güç oluşturan insanlar, bu güçlerini, her şeyden önce, diğer insanlara karşı kullanmakta ve bunun sağladığı avantajlardan istifade etmenin yollarını aramaktadırlar. Bazı ellerde, "üstün teknolojik güç", kahredici bir "çelik yumruk" haline gelmiş, "kara" ve "kızıl" diktatöryaların ve emperyalizmin işini kolaylaştırmıştır. Günümüzde, bu "kara" ve "kızıl" diktatöryalar ve emperyalist güçler, kitlelerdeki "ölüm korkusunu" ve "yaşama içgüdüsünü" istismar ederek insanları sindirmekte ve netice almak istemektedirler. Bu gibi "şer kuvvetler", bir taraftan insanları, birer dünyaperest yaparak "hayatın maddî zevklerine" bağlarken, diğer taraftan "onun bu biricik varlığını" ölüm tehdidi altında tutarak alabildiğine sömürmektedir

Şimdi, esefle görmekteyiz ki, beşeriyet, sırf "yaşamak" için, büyük fedakârlıklara zorlanmakta, birçok insan, korku belâsına, istemediği tarzda davranmakta, şerefini, haysiyetini, namusunu, hak ve hürriyetlerini feda etmektedir. Bu, insanın alçalması demektir. Şimdi, birçok insan, bu "alçalışa mazeret bulmak" için garip felsefeler de geliştirmek çabasındadırlar. Böylelerine göre "Var olmak ve yaşamak esastır. Bunun için, her türlü fedakârlığa katlanmak gerekir", yahut "Namus, şeref ve fazilet gibi değerler, birer burjuva yutturmacasıdır"...

Görünen odur ki, materyalizm, insanı öyle bir noktaya getirmiştir ki, artık onun, uğrunda ölebileceği ve hayatından daha aziz bildiği bir değer bırakmamıştır. Allah, vatan, millet, bayrak, namus, şeref, hak ve hürriyetler için savaşıp ölmektense, bunlarsız da olsa, sürünerek de olsa, şerefsizce ve namussuzca da olsa "yaşamak için yaşamak "felsefesi, insanı, hayvandan daha aşağı derecelere indirir. Oysa, insan "idealist" iken ne kadar "güzel ve yüce" ise, materyalist olduğu zaman da o kadar "çirkin ve bayağı" dır. Herhalde bu sebepten olacak, yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmaktadır: "Biz, insanı, en güzel biçimde yarattık, sonra onu, aşağıların aşağısına çevirdik". (Bkz. et-Tin/4-5).

Yüce dînimiz İslâmiyet, insanlara, şerefle yaşamayı ve şerefle ölmeyi tavsiye eder. Nitekim, İslâm'da, müminler, kendi canlarını, dîn, devlet, millet, vatan ve namus uğruna rahatça feda edebilmelidirler ki, böylelerine "şehid" denir. İslâm'a göre, şerefle ölmek, şerefsiz yaşamaktan daha yeğdir. Şu anda, Afganistan'daki mücahidler, bunu ispat etmektedirler.

GELİŞME VE DEMOGRAFİ FAKTÖRÜ

Demografi faktörüne ağırlık veren sosyologlar gibi, bütün kültür ve medeniyet tarihçileri de ittifak halinde bildirmektedirler ki, insanlığı yücelten ve ona şeref veren en büyük eserler ve âbideler, insanların nüfûs bakımından yoğun yaşadıkları ülkelerde boy vermiştir. Bir ülkede nüfûs, hacimce çok ve yoğunlukça fazla ise hareket de fazla...

Bunun aksine, nüfûsça az ve seyrek olan ülkeler ve bölgeler, bu konuda pek verimli olamamışlardır. Bunlar, genellikle fakir, geri kalmış ve gelişmemiş durumdadırlar.

Durum, aşağı-yukarı bugün de böyledir. Pek az istisnası ile

dünyanın en kalkınmış ve gelişmiş ülkeleri, nüfûsu hacimce ve yoğunlukça fazla olanlarıdır. İngiltere, Hollanda, Belçika, F. Almanya, İtalya, Danimarka, Japonya... bunlara örnektir. ABD, Kanada ve Sovyetler Birliği'nde nüfûsun yoğunlukça düşük olması, sizi yanıltmasın. Çünkü, adını saydığımız bu ülkelerin, çok geniş ve yerleşmeye elverişli olmayan topraklarına rağmen, halk, asla dağınık yaşamaz, belli bölgelerde ve sahalarda yoğunlaşır. Yani, arazilerinin genişliğine rağmen, cemiyet ve devlet, "yoğun yaşama" politikasına ağırlık verir. Çünkü, artık herkes, açıkça görmektedir ki, seyrek ve dağınık yaşayan cemiyetler,, yalnız "temel hizmet kurumlarından" mahrum kalmazlar, aynı zamanda sosyal, kültürel, iktisadî ve siyasî etkileşimin de dışında kalarak "ilkelleşirler". Yani; çağdaş insan, bütün gürültü ve sıkıntısına rağmen, nüfûsunun hacmini ve yoğunluğunu arttırarak gelişeceğini, kesin olarak anlamış bulunmaktadır.

Bunun yanında, nüfûsu, hacimce ve yoğunlukça fazla olup da fakir ve geri kalmış ülkeler de vok mudur? Maalesef vardır. Bunlara örnek olarak Cin'i, Hindistan'ı, Pakistan'ı, Banglades'i ve Endonezva'vı gösterebiliriz. Ancak, hemen belirtelim ki, adını savdığımız bu ülkeler, bütün tarihleri boyunca hep cok ve yoğun nüfûs barındırmışlar ve bu sebepten kültür ve medeniyet tarihine büyük eserler katmışlar, büyük insanlar vetistirmişlerdir. Sanat ve medenivet tarihçileri, büyük Çin, Hint ve Uzak-Doğu Medeniyetinden öygü ile söz etmektedirler. Ancak, vine üzülerek belirtelim ki, basta İngiltere, Hollanda, İspanya, Portekiz ve Fransa olmak üzere, birçok Batılı sömürgeci ülke, 18. asırdan itibaren buralara cesitli bicimlerde sızmıslar, bu kadarla da kalmamıslar, meselevi isgale kadar vardırmışlar, buradaki insanları iliklerine kadar sömürmüşler, uyuşturucu maddelerle ise varamaz duruma sokmuslardır. Batılı sömürgeciler, hic acımaksızın, buradaki insanlara havvan muamelesi yapmıslar, insanlarını, her türlü eğitim ve öğretimden mahrum bırakarak mahvetmislerdir. Bugün, bu ülkelerin geri kalmıslıklarının ve sefaletlerinin sebebi budur.

Fakat, memnuniyetle görüyoruz ki, İslâm Âlemi ile birlikte, bütün Asya milletleri de yavaş yavaş uyanmakta, kendini kritik etmekte, sefalet ve perişanlığının sebepleri üzerinde ciddiyetle düşünmekte, bir daha düşmemek üzere, ayağa kalkmanın sırlarını ve yollarını araştırmaktadır. Şimdi, bu uyanış, bütün emperyalist güçlerin ödünü koparmaktadır. Gerçekten de Asya, korkunç bir insan deposudur. Bir de bunların çağdaş ve millî bir eğitimle

"kalite" kazandıklarını düşünün, dünyanın şekli ve rengi değişir. Evet, bütün Asya ile birlikte İslâm Âlemi de ne yapıp yapmalı, millî ve manevî değerlerine ağırlık vererek "çağdaş ve ileri bir eğitim ve öğretimin" çarkından geçireceği üstün kaliteli bir nüfûs potansiyeline ulaşmalıdır. Bu konuda yapılacak yatırıma acınmaz. Bu konuda devlet ve millet bütünlüğü ve işbirliği esastır. Artık devlet ve siyaset adamlarımız da görmelidirler ki, çağımızda bir de "demografik savaşlar" verilmektedir.

ZAMAN FAKTÖRÜ VE NAMAZ

Müslümanlar, günde beş vakit namaz kılmakla mükelleftirler. Bu vakitler, Kur'ân-ı Kerîm ve Hadîs-i Şerifler ila tayin ve tespit olunmuştur. Vakti gelince, bütün müminler, "cemaat" ile veya "münferid" olarak namazlarını eda ederler. ve namaz, imandan sonra, İslâm'ın en büyük ibadetidir.

Yüce ve mukaddes kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'de şöyle buyurulmuştur: "Namaz, **müminler üzerine, vakitleri belli bir farz olmuştur".** (en-Nisâ/103 Bu konuda Sevgili Peygamberimizin emirleri de şöyle: **"Yüce Allah, Müslüman erkek ve kadınlara, günde beş vakit namaz kılmayı farz kılmıştır".**

Çoğu İslâm düşmanı olmak üzere, bazıları: "Günde beş vakit namaz çoktur. Vaktin nakit olduğu bir çağda, sık sık hayatı durdurup namaz kılmak doğru değildir. İslâm, çağın gerçeklerine uymamaktadır..." demektedirler.

Bazılarına mâkul gelebilecek bu sözlerin ne kadar saçma olduğunu, birkaç cümle ile ortaya koymak mümkündür, önce, "namaz vakitleri", günlük iktisadî ve içtimaî faaliyetleri engellemeyecek bir tarzda, bizzat Yüce Allah tarafından tespit edilmiştir. Sabah namazı, gün doğmadan önce kılınır ki, içtimaî ve iktisadî hayatı, "menfi" yönden değil, "müspet" yönden etkileyerek günü, erkenden başlatır. Bu hususu belirtmek üzere, Sevgili Peygamberimiz şöyle buyurmuşlardır: "Sabah uykusu, **rızka** bir **pusu"...**

Sonra, öğle namazı, "yemek paydosuna" denk gelmekte, müminler, bu tatil esnasında ibadetlerini rahatça yapabilmektedirler. İstenirse, öğle tatili, müminlerin işlerini kolaylaştırmak üzere, her ülke ve iklimde, şartlara göre programlanabilir. İkindi namazı, ülkemizde, aşağı-yukarı mesai saatinin

bittiği vakitlere denk gelmektedir. İlkbahar, yaz ve sonbahar aylarında mesaiye asla zarar vermeden kılınabilir. Ancak, kış aylarında problemler ortaya çıkabilir ki, bunları, herkesi memnun edebilecek bir şekilde çözümlemek mümkündür. Yeter ki, gönül istesin, dîn ve vicdan hürriyetine saygı duyulsun... Akşam ve yatsı namazları ise, tamamı ile mesaî saatleri dışında kaldığı için, gündüz çalışanlar ve çalıştıranlar açısından hiçbir mesele doğurmamaktadır. Gece çalışanlar için, uygun bir program yapmak da asla güç değildir.

Öle yandan, artık herkes görmektedir ki, endüstrinin gelişmesi ve makineleşme, giderek insanın "boş zamanını" çoğaltmakta, günlük çalışma süresini kısaltmaktadır. Gelecek zamanların insanı, daha az çalışacağa benzemektedir. Bu durum, "boş kalacak" insan yığınlarının çoğalmasına sebep olacaktır. Bu insanlar, o zaman, ne yapacaklardır? Diskotekleri ve meyhaneleri mi dolduracaklardır; yoksa laboratuvarlara, mabetlere mi yöneleceklerdir? Ne kadar faydalı olurlarsa olsunlar, spor faaliyetleri insanlara yetecek midir?

Görülüyor ki, namaz vakitleri için, gelecek zamanlar bakımından da endîşe edilecek bir durum yoktur. Hiç şüphe etmiyoruz ki, gelecek zamanlar, müminlerin rahatça ibadet edecekleri, imkân ve ortamı hazırlamada daha avantajlı olacaktır.

NAMAZIN MÂNÂSI VE YABANCILAR

İslâmiyet'i tetkik imkânı, bulan yabancıların, en çok hayran kaldıkları hususlardan biri de "namaz"dır.

Bilindiği gibi, İslâm dışında, bütün dînlerde, ancak bir "rahip" rehberliğinde ve "mâbed"de "ibadet" edilebilir. Oysa, İslâm'da bir "ruhban sınıfı" mevcut olmadığı gibi, kişi, tek başına ve tertemiz olan her mekânda "namaz kılabilir" ve Yüce Allah'a ibadet edebilir. Yüce İslâm'a göre, bütün dünya ve hattâ bütün kâinat başlı başına bir "mâbed"dir.

Böyle olunca, yabancı birileri, bir Müslüman'ın, tek başına, tarlasında, bahçesinde, kırlarda, bürosunda —herhangi bir rahibin rehberliği olmaksızın— namaz kılışını ve ibadet edişini heyecanla karşılarlar ve bu heyecanlarını açığa vurmaktan çekinmezler.

Bir tanıdığım anlatmıştı: "Bir turist kafilesi ile birlikte, yolculuk yapıyordum. Otobüsle Paris'e gidiyorduk. Yolda, otobüsümüz mola verdi. Ben, otobüsten iner inmez, çi-menli bir yere çekilerek secca-

demi serdim ve öğle namazına durdum. Bütün yolcular, beni dikkatle seyrediyorlardı. Bunu, sezmemek mümkün değildi. Namaz bitti, teşbih ve duadan sonra, otobüse döndüm. Bütün gözler yine bende idi. Galiba, ilk defa namaz kılan birini görüyorlardı. Benimle konuşmak ve ne yaptığımı öğrenmek merakı içinde kıvrandıkları belli oluyordu. Fakat nâzik insanlardı. Konuya nasıl gireceklerini galiba kestiremiyorlardı. Nihayet, içlerinden biri, gayet nâzik bir şekilde:

- Galiba Müslümansınız ve ibadet ediyordunuz?

Konuşan yaşlı bir Fransız beydi. Fransızca olarak cevap verdim:

- Evet efendim.

Bu sefer bir Fransız hanım konuştu:

- Siz, bir rahip olmaksızın ibadet edebilir misiniz?

Cevap verdim:

- Bizim dînimizde bir rahipler sınıfı yoktur. Dîn, bir zümrenin tekeline verilmemiştir. İnanan kişi, tek başına da Yüce Allah'ın huzuruna çıkabilir. Bizim için, temiz olmak şartı ile, her mekân mâbeddir.

Genç bir Fransız delikanlısı içini çekerek konuktu:

- Ne güzel dîn!

Alman olduğunu sandığım, orta yaşlı bir hanım da Fransızca olarak sövle dedi:

- Hiç, ibadet eden bir Müslüman görmemiştim. İbadet esnasında, belli hareketleri, belli bir period içinde tekrarladınız; bunun bir anlamı yar mı?

Cevap verdim:

- Biz, bu ibadete namaz deriz. Sevgili Peygamberimiz de böyle ibadet ederlerdi. Bu ibadet, hiç değişmeksizin, o günden bu günlere kadar, aynen korunarak gelmiştir. Bu hareketler, bizim dînimizde 'kıyam', 'rükû' ve 'secde' olarak adlandırılır. Bunlar, bizim dînimizde, en yüksek tazim hareketleri olarak değerlendirilir. Bunlar, yalnız yüce Allah'a karşı yapılacak tazim (en yüksek saygı) ifadeleridir. Bizim dînimizde, Yüce Allah'tan gayrisine 'rükû' ve 'secde' yapımak yasaktır. Biz, namazla, günde beş defa, 'Allah'tan başka 'ilâh olmadığını' —yalnız dil ile değil— bu hareketlerimizle de açığa vururuz.

Bu cevaplarımı, bütün otobüs yolcuları, dikkatle ve hattâ hayranlıkla dinliyorlardı. Sonra, bütün sorular kesildi. Dikkat ettim, aşağı

yukarı, herkes başını önüne eğmiş düşünüyordu. Bu durum, uzun süre deyam etti."

CEMİYETLERİN İRADESİ VE İSLÂM

Felsefenin en çetin konularından biri de "irade problemi"dir. Filozoflar, asırlar boyunca, kendi kendilerine "irade nedir?", "irade hür müdür?", "irade ve determinizm arasındaki çelişkiyi nasıl ortadan kaldıralım?", "insanın sorumluluğu, ne demektir?" gibi sorular sormuşlar ve bunlara cevap aramışlardır.

Hemen belirtelim ki, filozoflar, meseleyi daha çok "fert" açısından ele almışlar, konuyu "ferdin sorumluluğu" bakımından araştırmışlardır. "Cemiyetlerin iradesi" meselesi ise ancak, 18. asırdan beri gündeme gelmiş bulunmaktadır. Bilhassa, Büyük Fransız İhtilâli'nden sonra, Cemiyeti kim idare etsin?" sorusu çokça sorulmuş ve "Halkın iradesi" kavramı, gittikçe güçlenerek günümüze ulaşmıştır.

Gerçekten "kimdir halk?" ve "bunun müstakil iradesinden" söz edilebilir mi? "Grup faktörünü", sosyolojilerine esas alan "pozitivistler," bilindiği gibi, "ferdî ruhtan ve şuurdan bağımsız, bir kollektif ruh ve şuura" inanırlar.

Onlara göre, "kollektif bir ruh ve şuur" vardır ve dolayısı ile kendine mahsus "fiillerin" kaynağıdır. Yine onlara göre, sosyolojik diyebileceğimiz, her türlü "olay" ve "oluş" bu kaynağa bağlıdır. Üstelik, bu "kollektif ruh ve şuur", hem ferdî ruh ve şuurlardan bağımsızdır, hem de onların bir toplamı değildir. Yani "kollektif ruh ve şuur", hem ferdî ruh ve şuurları aşar, hem de onları sürükleyip götürür; devamlıdır ve baskıcı karakter taşır.

Bütün bu düşüncelerin bir kritiği yapılabilir ve yapılmıştır. Fakat, inkâr ve ihmal edilemez bir hakîkat olarak, hemen hemen bütün sosyologlar ve onlara paralel olarak bütün siyaset ve devlet adamları, kabul etmek zorunda kalmışlardır ki, ferdî ruh ve şuur", bir "millî irade" ve bir "kamuoyu ve vicdanı" vardır.

Her cemiyet, çok faktörlü bir dinamizme bağlı olarak, kendine has, bir "millî vicdan" ve "millî irade" kavramına ulaşmıştır. O, olaylar ve oluşlar karşısında, bu kollektif ruh ve şuuruna uygun olarak "tavır alır" ve "hareket eder".

Yine tespit edilmiştir ki, bu "ortak ruh ve şuur" ne kadar güçlü ise cemiyet de o kadar güçlüdür. Hattâ, "ferdî vicdanların" kurulmasında bu ortak ruh ve şuur, çok etkili olmaktadır. İçtimaî ruh ve

şuurun zayıflaması, bir bakıma "Cemiyetin çözülmesi" ve "kamuoyunun" etkisiz duruma geçmesi demektir ki, eninde sonunda cemiyeti anarşiye sürükler.

Cemiyet, "murakabe" görevini, bu ictimaî ruh ve ruhun uyanıklığı oranında başarır. Aksi halde, cemiyetin kontrol edemediği "ferdî istihalar", icinden çıkılmaz problemlere kaynak olur. Bu tehlikevi önlemek icin olacak vüce dînimiz İslâmiyet, cemiyeti, "emr-i bilmâruf", ve "nehyi an'il-münker" (iyiliği emr ve kötülükten sakındırma) ile görevlendirmis ve bunu "farz" kılmıştır. Yani, dînimiz kesin olarak, kendi ölçüleri içinde, "içtimaî murakabeyi" emreder. Bu, İslâmiyet'in "ictimaî iradeye" ve "ictimaî murakabeye" ne kadar önem verdiğini ispat eder. Yani, İslâmiyet, cemiyeti, kendi ölcüleri icinde, her türlü, faaliyeti murakabe etmeye dayet eder. Nitekim, bu görevini yapamayan cemiyetler, cözülüp dağılmaya mahkûm olur. Kendi bağrında gelismis iyiliklere ve güzelliklere sahip çıkamayan ve onların tahribi karsısında sessiz ve vurdumduymaz bir tayır alan cemiyetlerin vay haline!... Bu konuda vüce ve mukaddes kitabınız Kur'ân-ı Kerîm'de sövle buyurulur: "Bir kavim, özündeki (güzel hal ve ahlâkı)nı, değistirip bozuncaya kadar, Allah, süphesiz ki, onun (halini) değistirip bozmaz". (er-Râd/11).

Evet, cemiyetlerin de iradesi vardır ve onlar, bu iradelerinden sorumludurlar.

6. CİLDİN SONU